

**PANDEMİ SÜRECİNDE EĞİTİM BİLİŞİM AĞI (EBA)
ARACILIĞIYLA GERÇEKLEŞTİRİLEN İNGİLİZCE
ÖĞRETİMİNİN NİTELİĞİ: ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ VE
VELİ GÖRÜŞLERİ (ERZURUM İLİ ÖRNEĞİ)**

Yüksek Lisans Tezi

Şeyma KARABACAK

Eskişehir 2022

**PANDEMİ SÜRECİNDE EĞİTİM BİLİŞİM AĞI (EBA)
ARACILIĞIYLA GERÇEKLEŞTİRİLEN İNGİLİZCE
ÖĞRETİMİNİN NİTELİĞİ : ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ
VE VELİ GÖRÜŞLERİ (ERZURUM İLİ ÖRNEĞİ)**

Şeyma KARABACAK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı

Eğitim Bilimleri Bölümü

Danışman: Doç. Dr. Bilge ÇAM AKTAŞ

Eskişehir Anadolu Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Şubat 2022

*“En Kıymetlilerim Anneme,
Babama ve Eşime”*

JÜRI VE ENSTİTÜ ONAYI

ÖZET

PANDEMİ SÜRECİNDE EĞİTİM BİLİŞİM AĞI (EBA) ARACILIĞIYLA GERÇEKLEŞTİRİLEN İNGİLİZCE ÖĞRETİMİNİN NİTELİĞİ: ÖĞRETMEN, ÖĞRENCİ VE VELİ GÖRÜŞLERİ (ERZURUM İLİ ÖRNEĞİ)

Şeyma KARABACAK

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Şubat 2022

Danışman: Doç. Dr. Bilge ÇAM AKTAŞ

Bu araştırmanın amacı, pandemi döneminde EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşlerinin incelenmesidir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji (olgubilim) kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Erzurum ilinde bulunan ortaokullarda görev yapan 10 İngilizce öğretmeni, 10 ortaokul öğrencisi ve 10 ortaokul öğrenci velisi oluşturmaktadır. Araştırmada katılımcılara yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda öğretmenlerin derslerde öğretim programlarına bağlı kaldıkları, bilgisayar destekli öğretim ve eğitsel oyunlara yer verdikleri, materyal olarak ders kitaplarını, etkileşim kitaplarını ve videoları kullandıkları, gözden geçirmeye dayalı ödevler verdikleri, sürece dayalı değerlendirme yaptıkları ve öğretici rolünde oldukları tespit edilmiştir. Velilerin bu dönemde sorumluluklarının arttığı; öğrencilerin derslere katılımının yetersiz olduğu ve akademik başarılarının düştüğü, öğrencilerin İngilizce dil becerilerinden dinleme ve okuma becerilerinin geliştiği; yazma ve konuşma becerilerinin ise gelişmediği görülmüştür. Öte yandan öğrencilerin uzaktan eğitimdeki rollerine, derse tutumlarına ve ders sürelerine ilişkin eğitim paydaşları arasında bir fikir birliğine varılamamıştır. Uzaktan eğitimde internet sorunları, teknolojik yetersizlikler ve öğrencilerin motivasyonlarının düşük olması sorunları tespit edilmiştir. Ayrıca bu süreçte veli-öğrenci ve öğretmen iletişiminin sağlandığı ve uzaktan eğitimin tüm olumsuzluklara rağmen faydalı bulunduğu görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: COVID-19 pandemi süreci, Eğitim bilişim ağı, İngilizce öğretimi.

ABSTRACT

THE QUALITY OF ENGLISH TEACHING THROUGH THE EDUCATIONAL INFORMATION NETWORK (EIN) DURING THE PANDEMIC PROCESS: TEACHERS', STUDENTS' AND PARENTS' OPINIONS (ERZURUM PROVINCE EXAMPLE)

Şeyma KARABACAK

Department of Educational Sciences

Anadolu University, Graduate School of Educational Sciences, February 2022

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Bilge ÇAM AKTAŞ

This study aims to determine teachers', students', and parents' views on English instruction via EBA during the pandemic process. Phenomenology, a qualitative research method, was used in this research. The research group consisted of ten English teachers working in secondary schools of Erzurum province, ten students enrolled in secondary school, and ten parents whose children are enrolled in secondary school. A semi-structured interview form was applied to the participants in this research. Content analysis was used for data analysis. According to the research, it was determined that teachers adhered to the curriculum in the courses; used computer-assisted learning and educational games; used textbooks, interactive books and videos as material; gave review-based assignments; made process-based evaluations and served as instructive role. It was observed that the responsibilities of parents increased; students' participation in classes were insufficient and their academic success decreased; their writing and speaking skills improved; their writing and speaking skills did not improve. On the other hand, a consensus could not be reached among the education stakeholders regarding the roles of students in distance education, their attitudes towards the course and the duration of courses. In distance education internet problems, inadequacy of technology and low motivation of students were observed. In addition that parent-student and teacher communication was ensured in this process and distance education was found beneficial despite of all the negative sides.

Keywords: COVID-19 pandemic process, Education information network, English teaching.

ÖNSÖZ

Öncelikle bu zorlu tez sürecinde akademik yolculuğuma engin bilgisi ile ışık tutan, yardımına ihtiyaç duyduğum her anda manevi desteğini esirgemeyen ve kendisine hayranlık duyduğum çok kıymetli hocam ve tez danışmanım Doç. Dr. Bilge ÇAM AKTAŞ'a sonsuz teşekkür ederim. Veri toplama araçlarının hazırlanması sürecinde değerli görüşlerine başvurduğumuz ve bu tezin jüri üyesi olan değerli hocam Dr. Öğr. Üyesi Demet SEVER'e ve tez savunmasında jüri üyesi olarak araştırmama katkı sağlayan Doç. Dr. Nihal TUNCA GÜÇLÜ hocalarıma teşekkürlerimi sunarım. Tezin veri toplama araçlarının hazırlanmasında değerli görüşlerini paylaşan ve yüksek lisans ders döneminde manevi desteğini gönülden hissettiğim değerli hocam Prof. Dr. Meral GÜVEN'e ve tez verilerinin analizinde yardımlarını esirgemeyen Dr. Gamze MERCAN'a teşekkürü borç bilirim. Ayrıca araştırmama sağladıkları katkıdan ötürü tüm katılımcı öğretmenlere, velilere ve öğrencilere şükranlarımı sunarım.

Hayatım boyunca yanımda olan, beni türlü zahmetlerle bugünlere getiren hayatımın vazgeçilmezleri biricik babam Dursun CAN'a ve biricik annem Salihe CAN'a, tezimin pilot uygulaması kapsamında katılımcı olarak katkı sağlayan kıymetli ablam Av. Rabia CAN SARAÇOĞLU ve oğlu Mehmet Yusuf SARAÇOĞLU'na, yapılan görüşmelerin yazıya dökülmesinde yardımcı olan yakın dostum Sosyal Bilgiler öğretmeni Derya ÜNAL'a, yüksek lisans ders döneminde her hafta beni uçağa yetiştirmeye çabalayan sevgili yeğenlerim Murat TEKİN ve Ahmet TEKİN'e, tezimin anlaşılabilir olma durumunu inceleyen yeğenim Türkçe öğretmeni Kübra TEKİN'e ve onların nezdinde bütün TEKİN ailesine ve onların bir üyesi olduğum için her zaman gurur duyacağım CAN ailesine minnettarım.

Son olarak bu süreçte sevgisiyle ve desteğiyle beni motive eden, her zaman yanımda olan hayatımın aşkı biricik eşim Yavuz KARABACAK'a sonsuz teşekkür ediyorum. O olmasaydı bu tez olmazdı.

Şeyma KARABACAK

Antalya, 2022

20/01/2022

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Anadolu Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programı”yla tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim. Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçları kabul ettiğimi bildiririm.

.....
Şeyma Karabacak

İÇİNDEKİLER

Sayfa

BAŞLIK SAYFASI	i
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ	v
ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
ÇİZELGELER DİZİNİ	xiii
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	xvii
1. BİRİNCİ BÖLÜM: GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu	1
1.2. Covid-19 Pandemisi	3
1.3. Covid-19 Pandemisinin Etkileri	4
1.4. Pandemi Döneminde Dünyada Eğitim Alanında Gerçekleştirilen Uygulamalar.....	5
1.5. Pandemi Döneminde Türkiye’de Eğitim Alanında Gerçekleştirilen Uygulamalar.....	9
15.1. Pandemi döneminde K12 okullarında gerçekleştirilen uygulamalar ...	9
15.1.1. 23 Mart 2020- 19 Haziran 2020 uzaktan eğitim dönemi.....	9
15.1.2. 31 Ağustos 2020- 16 Kasım 2020 harmanlanmış eğitim dönemi	11
15.1.3. 2 Mart 2021- 29 Nisan 2021 harmanlanmış eğitim dönemi.....	12
1.6. Uzaktan Eğitim ve Acil Uzaktan Eğitim.....	13
1.7. Harmanlanmış Eğitim (Hibrit Eğitim)	14
1.8. TRT EBA Tv	16
1.9. Eğitim Bilişim Ağı (EBA)	17
19.1. EBA ders	19
19.1.1. Sayfam	20
19.1.2. Kütüphane	20
19.1.3. Çalışmalar	20
19.1.4. Raporlar.....	20

	<u>Sayfa</u>
1.9.1.5. <i>Takvim</i>	20
1.9.1.6. <i>Portfolyo</i>	20
1.9.1.7. <i>İçerik üretim sistemi</i>	20
1.9.1.8. <i>Dosyalar</i>	20
1.9.1.9. <i>Gruplar</i>	21
1.9.1.10. <i>Listeler</i>	21
1.9.1.11. <i>Konular</i>	21
1.9.1.12. <i>Sınavlar</i>	21
192. <i>İçerik</i>	21
1.9.2.1. <i>Haberler</i>	21
1.9.2.2. <i>Görsel</i>	21
1.9.2.3. <i>Ses</i>	22
1.9.2.4. <i>Kitap</i>	22
1.9.2.5. <i>Dergi</i>	22
1.9.2.6. <i>Doküman</i>	22
1.9.2.7. <i>Video</i>	22
193. <i>Hızlı erişim</i>	22
1.9.3.1. <i>Ortaöğretim materyal portalı</i>	22
1.9.3.2. <i>Din öğretimi materyal portalı</i>	22
1.9.3.3. <i>Dil öğrenme portalı</i>	23
1.9.3.4. <i>Siber güvenlik portalı</i>	23
1.9.3.5. <i>Okul öncesi portalı</i>	23
1.9.3.6. <i>Temel eğitim portalı</i>	23
1.9.3.7. <i>TRT EBA tv portalı</i>	23
194. <i>Yardım</i>	23
195. <i>İletişim</i>	23
196. <i>Paylaşım</i>	24
197. <i>Uygulamalar</i>	24
198. <i>Merkezi sınava yönelik örnek sorular</i>	24
199. <i>Yarışma</i>	24
1910. <i>F-Klavye</i>	24
1911. <i>E-Kurs</i>	24

1.9.12. E-Twinning	24
1.9.13. HBÖ tv	24
1.9.14. Mesleki gelişim	25
1.9.15. Sosyal medyada EBA.....	25
1.9.16. Yardımcı programlar	25
1.9.17. EBA akademik destek	25
1.9.18. Teneffüs zamanı	25
1.9.19. EBA canlı ders.....	25
1.10. Uzaktan Eğitim Sürecinde İngilizce Öğretimi	27
1.11. Araştırmanın Amacı	29
1.12. Araştırmanın Önemi.....	30
1.13. Araştırmanın Sınırlılıkları	31
1.14. Araştırmanın Varsayımları	32
1.15. Tanımlar	32
2. İKİNCİ BÖLÜM: İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	33
2.1. Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitime İlişkin Araştırmalar.....	33
2.2. Pandemi Döneminde İngilizce Öğretimine İlişkin Araştırmalar	41
3. ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: YÖNTEM.....	48
3.1. Araştırmanın Modeli	48
3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu.....	48
3.3. Araştırmanın Veri Toplama Araçları.....	54
3.4. Verilerin Toplanması.....	54
3.5. Araştırmada Etik İlkeler	55
3.6. Verilerin Analizi.....	55
4. DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: BULGULAR VE YORUM.....	57
4.1.Ortaokul Kademesinde Görev Yapan İngilizce Öğretmenlerinden Elde Edilen Bulgular ve Değerlendirmeler	57
4.1.1. Planlama	58
4.1.2. Kullanılan yöntem – teknikler	60
4.1.3. Kullanılan materyaller	61
4.1.4. Verilen ödevler	63
4.1.5. Üstlenilen roller	65

4.1.6. Verilen görevler.....	66
4.1.7. İstenmeyen davranışlarla karşılaşma ve mücadele etme durumları ..	67
4.1.8. Değerlendirme düreci	69
4.1.9. Ders süresi ve zamanlaması	71
4.1.10. Öğrenci ve veliler ile kurulan iletişim	73
4.1.11. İngilizce derslerine katılım düzeyi.....	74
4.1.12. İngilizce derslerine karşı tutum.....	76
4.1.13. Akademik başarı	78
4.1.14. Dil becerilerine etki.....	79
4.1.15. Karşılaşılan problemler.....	81
4.1.16. Öğretmenlerin önerileri	84
4.1.17. Araştırma konusu ile ilgili eklenmek istenilenler	86
4.2. Ortaokul Kademesinde Öğrenim Gören Öğrencilere Ait Bulgular ve Değerlendirmeler	87
42.1. Öğretmenlerin dersi anlatırken kullandığı etkinlikler	88
42.2. Öğretmenlerin kullandıkları materyaller.....	89
42.3. Öğretmenlerin verdikleri ödevler.....	91
42.4. Derslerin süresi ve zamanlaması	92
42.5. Öğretmenlerle kurulan iletişim	94
42.6. Derslere katılım durumu.....	95
42.7. Derslere yönelik öğrencilerin ve sınıf arkadaşlarının tutumu.....	97
42.8. Öğrencilerin akademik başarıları	98
42.9. Öğrencilerin dil becerilerine etkisi.....	99
42.10. Karşılaşılan problemler.....	101
42.11. Öğrencilerin önerileri	102
4.3. Ortaokul Kademesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Velilerine Ait Bulgular ve Değerlendirmeler	105
43.1. Öğretmenlerin ders anlatımı.....	105
43.2. Öğretmenlerin derste kullandığı materyaller	107
43.3. Öğretmenlerin verdikleri ödevler.....	108
43.4. Derslerin süresi ve zamanlaması	109
43.5. Çocukların öğretmenleriyle kurulan iletişim	110

4.3.6. Çocukların derse katılım durumu	112
4.3.7. Velilerin ve çocuklarının derslere karşı tutumu	114
4.3.8. Çocukların akademik başarısı	115
4.3.9. Öğrencilerin dil becerilerine etkisi	117
4.3.10. Sorumluluk	118
4.3.11. Karşılaşılan problemler	120
4.3.12. Velilerin önerileri	121
5. BEŞİNCİ BÖLÜM: SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER	124
5.1. Sonuç	124
5.2. Tartışma	131
5.2.1. Planlama	131
5.2.2. Kullanılan yöntem ve teknikler	132
5.2.3. Kullanılan materyaller	134
5.2.4. Verilen ödevler	134
5.2.5. Öğretmen rolleri	135
5.2.6. Öğrenci rolleri	136
5.2.7. Veli rolleri	136
5.2.8. İstenmeyen davranışlarla karşılaşma	137
5.2.9. Değerlendirme süreci	138
5.2.10. Ders süresi ve zamanlaması	139
5.2.11. Öğrenci-öğretmen ve veli iletişimi	140
5.2.12. İngilizce derslerine katılım düzeyi	140
5.2.13. İngilizce derslerine karşı tutum	141
5.2.14. Akademik başarı	142
5.2.15. Dil becerilerine etki	142
5.2.16. Karşılaşılan problemler	143
5.2.17. Katılımcı önerileri	144
5.2.18. Araştırma konusu ile ilgili eklenmek istenilenler	145
5.3. Öneriler	146
5.3.1. Uygulamaya yönelik öneriler	146
5.3.2. Araştırmacılara yönelik öneriler	147

KAYNAKÇA.....	148
----------------------	------------

EKLER

ÖZGEÇMİŞ

ÇİZELGELER DİZİNİ

Sayfa

Çizelge 3.1. Ortaokul kademesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin demografik özellikleri.....	49
Çizelge 3.2. Ortaokul kademesinde öğrenim gören öğrencilerin demografik özellikleri	51
Çizelge 3.3. Ortaokul kademesinde öğrenim gören çocuğu olan velilerin demografik özellikleri.....	52
Çizelge 4.1. Öğretmen görüşlerine ait kategorileri.....	57
Çizelge 4.2. Öğretmenlerin EBA ile ders planında dikkat ettikleri konular	58
Çizelge 4.3. Öğretmenlerin EBA ile derslerde kullandıkları yöntem ve teknikler	60
Çizelge 4.4. Öğretmenlerin EBA ile İngilizce derslerinde kullandıkları materyaller ...	61
Çizelge 4.5. Öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirdikleri İngilizce derslerinde verdikleri ödevler	64
Çizelge 4.6. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinde öğretmenlerin üstlendikleri roller.....	65
Çizelge 4.7. Öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirdikleri İngilizce derslerinde öğrencilerine verdikleri görevler.....	66
Çizelge 4.8. Öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirdikleri İngilizce derslerinde istenmeyen davranışlarla karşılaşma ve mücadele etme durumları.....	67
Çizelge 4.9. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin değerlendirme süreci	70
Çizelge 4.10. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin süresi ve zamanlaması.....	72

Çizelge 4.11. Öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde öğrenci ve veliler ile kurdukları iletişim.....	73
Çizelge 4.12. Öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerde öğrencilerin İngilizce derslerine katılım düzeyine ilişkin görüşleri.....	74
Çizelge 4.13. Öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerde öğrencilerin İngilizce derslerine karşı tutumuna ilişkin görüşleri	76
Çizelge 4.14. Öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrencilerin akademik başarısına etkilerine ilişkin görüşleri	78
Çizelge 4.15. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrencilerin dil becerilerine etkileri	80
Çizelge 4.16. Öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde karşılaştıkları problemler	82
Çizelge 4.17. Öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin önerileri.....	84
Çizelge 4.18. Öğretmenlerin araştırma konusu ile ilgili eklemek istedikleri	86
Çizelge 4.19. Öğrencilerin görüşlerine ait kategorileri	88
Çizelge 4.20. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde öğrencilerin öğretmenlerinin dersi anlatırken kullandığı etkinlikler	88
Çizelge 4.21. Öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde öğretmenlerinin kullandıkları materyallere ilişkin görüşleri	90
Çizelge 4.22. Öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde öğretmenlerinin verdiği ödevlere ilişkin görüşleri.....	91

Çizelge 4.23. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin süresi ve zamanlaması.....	92
Çizelge 4.24. Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde İngilizce öğretmenleri ile kurdukları iletişim.....	94
Çizelge 4.25. Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere katılım durumu....	96
Çizelge 4.26. Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere yönelik kendilerinin ve sınıf arkadaşlarının tutumu	97
Çizelge 4.27. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrencilerin akademik başarılarına etkisi.....	98
Çizelge 4.28. Uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerin öğrencilerin dil becerilerine etkileri	99
Çizelge 4.29. Öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde karşılaştıkları problemler	101
Çizelge 4.30. Öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin daha yararlı olması için düşündükleri öneriler	103
Çizelge 4.31. Veli görüşlerine ait kategorileri	105
Çizelge 4.32. Velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde çocuklarının öğretmenlerinin ders anlatımı ile ilgili görüşleri.....	106
Çizelge 4.33. Velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde çocuklarının öğretmenin derste kullandığı materyallere ilişkin görüşleri	107
Çizelge 4.34. Velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde çocuklarına verilen ödevler hakkındaki görüşleri	109

Çizelge 4.35. Velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde derslerin süresi ve zamanlaması hakkındaki görüşleri.....	109
Çizelge 4.36. Velilerin uzaktan eğitim sürecinde İngilizce öğretmenleriyle kurdukları iletişim hakkındaki görüşleri	111
Çizelge 4.37. Velilerin uzaktan eğitim sürecinde çocuklarının canlı derslere katılım durumu hakkındaki görüşleri.....	112
Çizelge 4.38. Uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere karşı velilerin ve çocuklarının tutumu	114
Çizelge 4.39. Velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin çocuklarının akademik başarısına etkileri hakkındaki görüşleri.....	115
Çizelge 4.40. Velilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerin çocuklarının dil becerilerine etkilerine ilişkin görüşleri	117
Çizelge 4.41. Velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin velilere yüklediği sorumluluklar hakkındaki görüşleri	118
Çizelge 4.42. Velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde karşılaştıkları problemler	120
Çizelge 4.43. Velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretime ilişkin önerileri	122

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

EBA	: Eğitim Bilişim Ağı
FATİH	: Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
UZEM	: Uzaktan Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi
YEĞİTEK	: Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
YÖK	: Yüksek Öğretim Kurumu

BİRİNCİ BÖLÜM

1. GİRİŞ

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın sorunu, amacı, önemi sınırlılıkları, varsayımları ve tanımları üzerinde durulmuştur.

1.1. Problem Durumu

Tarih boyunca meydana gelen birçok salgın, doğal yaşamı tehdit ederek insanoğlunu zor şartlara maruz bırakmıştır (Budak ve Korkmaz, 2020). Salgın hastalık diğer bir deyişle epidemi, bulaşıcı bir hastalığın belli bir yerde sınırlı olmak üzere hızla yayılmasıdır (Alp, 2012). Salgın hastalığın çok geniş coğrafyalara yayılması, bulaşıcılığının oldukça hızlı olması ve ölümlere yol açması ise pandemi olarak adlandırılmaktadır (Benli, 2021).

Geçmişten günümüze birçok salgın ortaya çıkmış ve bu salgınlar insanoğluna unutamayacağı derin acılar yaşatmıştır (Yıldız, 2014). Öyle ki bazı salgınların sebep olduğu ölümler savaşlarda yaşanan can kayıplarının bile ötesine geçmiştir (Göktürk, 2021). 1347-1351 yılları arasında görülen ve yaklaşık 200 milyon insanın ölümüne yol açan Kara Veba, I.Dünya savaşı döneminde ortaya çıkarak yaklaşık 100 milyona yakın insanı öldüren İspanyol Gribi ve tarihte en geniş yayılım göstererek yaklaşık 300 milyon can kaybına neden olan Çiçek Hastalığı insanoğlunun tecrübe ettiği en acı salgınlara örnektir (Aslan, 2020; Parıldar, 2020; Türk, Bingül ve Ak, 2020).

Günümüz tarihinin deneyimlediği ve dünya genelinde birçok ülkeyi tehdit eden salgın ise Covid-19 pandemisidir (Kırmızıgül, 2020). İlk olarak Çin'in Wuhan kentinde deniz ürünleri satan bir hayvan pazarında ortaya çıkan salgın, kısa sürede tüm dünyaya yayılım göstermiştir (Hotar vd., 2020). Bunun üzerine Dünya Sağlık Örgütü (WHO) pandemi ilan etmiştir (İnce ve Evcil, 2020).

Pandeminin ilanının ardından dünya genelinde birçok ülke pandemiyle mücadele kapsamında çeşitli kısıtlamalar getirerek önlem alma yoluna gitmiştir. Maske kullanımının zorunlu hale getirilmesi, seyahat yasakları, sosyal ve kültürel faaliyetlerin durdurulması, sokağa çıkma yasağı, ibadethanelerin ve iş yerlerinin kapatılması, çalışma saatlerinin esnetilmesi ve eğitim kurumlarının kapatılarak uzaktan eğitime geçiş yapılması dünya genelinde alınan başlıca önlemlerdir. Nitekim alınan önlemlerin ve salgının yan etkileri insanoğlunun yaşamının her alanına sirayet ederek hayatın doğal akışını olumsuz yönde etkilemiştir. Belki de eğitim sektörü bu bağlamda en derin yara

alan sektörlerin başında gelmektedir. Öyle ki 25 milyonu Türkiye’de olmak üzere yaklaşık 1.6 milyar öğrenci pandemi ilanı ile birlikte eğitime ara vermek zorunda kalmıştır (UNESCO, 2020a). Dolayısıyla bu süreçte eğitimin sürdürülebilirliğini sağlamak tüm ülkelerin öncelikleri arasına girmiştir (Can, 2020). Bunun için bulunan yegâne çözüm ise uzaktan eğitimidir (Çakın ve Akyavuz, 2020).

Uzaktan eğitim, öğrenci ve öğretmenlerin bilişim teknolojileri vasıtasıyla farklı ortam ve zamanlarda eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürebilmesini sağlayan esnek bir eğitim modelidir (Bozkurt, 2017). İlk olarak 17.yüzyılda mektupla öğretim şeklinde başlayan uzaktan eğitim serüveni, yıllar içerisinde teknolojik gelişmeler ışığında ilerleyerek günümüzdeki statüsünü kazanmıştır (Özbay, 2015).

Uzaktan eğitim, yüz yüze eğitime nispeten daha geniş kitlelere ulaşan, mekân ve zamandan bağımsız yapısı ile her yerde eğitimi mümkün kılan ve sahip olduğu teknolojik imkânlar sayesinde eklettik yöntemlerin derslerde uygulanmasına fırsat tanıyan bir eğitim sistemidir. Sahip olduğu bu avantajlar sayesinde uzaktan eğitim, pandemi sürecinde tüm ülkeler için vazgeçilmez bir unsur haline gelmiştir. Böylece dünya genelinde birçok ülke eğitim faaliyetlerini sürdürmek amacıyla kendi imkânları doğrultusunda uzaktan eğitime geçmiştir (Yamamoto ve Altun, 2020). Böylelikle bu süreçte çoğu ülkede televizyon kanalları, internet siteleri ve çevrimiçi eğitim platformları işe koşularak uzaktan eğitim süreci yürütülmüştür (Eren, 2020).

Dünya genelinde olduğu gibi Türkiye özelinde de, 11 Mart 2020’de ilk vakanın görülmesinin ardından ilkokuldan yükseköğretime kadar bütün eğitim kademeleri kapatılarak uzaktan eğitime geçiş yapılmıştır (Deli, 2021). Üniversiteler, YÖK tarafından alınan ortak kararlara uymakla beraber kendi özerk yönetimleri doğrultusunda uzaktan eğitim faaliyetlerini uygulamaya koymuşlardır. K12 sınıflarını kapsayan devlet okulları ise MEB tarafından alınan kararlar doğrultusunda hareket etmişlerdir. Buna göre uzaktan eğitim faaliyetleri MEB destekli TRT EBA TV kanalları ve EBA eğitim platformu ile eşzamansız ve eşzamanlı olarak uygulamaya konmuştur (Sarı, 2020).

TRT EBA TV, MEB desteğiyle ilkokul, ortaokul ve lise kademeleri olmak üzere üç kanaldan oluşturulan ve uzaktan eğitim sürecinde sunduğu ders içerikleri ile öğrencilere eşzamansız olarak uzaktan eğitim veren televizyon ve internet tabanlı kanallardır (EBA, 2021a).

EBA (Eğitim Bilişim Ağı) ise YEĞİTEK tarafından FATİH projesi kapsamında

oluşturulan çevrimiçi eğitim portalıdır (Gökdemir, 2020). İlk olarak 2010 yılında kurulan EBA, yıllar içerisinde güncellenen yeni sürümleri ile eğitim paydaşlarına ücretsiz şekilde hizmet vermeye devam etmiştir. Son olarak 2020 yılında güncellenen EBA, oluşturduğu sanal sınıf uygulaması ile birlikte pandemi döneminde ortaya çıkan eşzamanlı uzaktan eğitim ihtiyacını büyük ölçüde gidermiştir (Aztekin, 2020). Güncellenen yeni sürümü ve bünyesinde barındırdığı zengin ve güvenilir içerikleri ile uzaktan eğitim portalı olarak aktif bir şekilde kullanılan EBA, pandemi sürecinde uzaktan eğitimin ana sistemi olmuştur.

Günümüzde gelişen teknolojinin yanı sıra pandeminin ortaya çıkması sonucunda eğitim sistemlerinin bütün dinamikleri yerinden oynamış, bu süreçte uzaktan eğitim yadsınamaz ölçüde ilerleme kaydetmiştir (Dolmacı ve Dolmacı, 2020) Öyle ki pandemiyle değişen “Yeni Dünya” düzeninde uzaktan eğitimin gelişen teknoloji ile birlikte otoritesini artırarak eğitim sisteminin başat unsuru olması kuvvetle muhtemel gözükmektedir (Yamamoto ve Altun, 2020). Dolayısıyla gelecek vaat eden uzaktan eğitimin derinlemesine incelenmesi, mevcut ya da olası problemlerin tespit edilmesi ve bunlara ilişkin çözüm önerilerinin getirilmesi hem günümüz eğitim sistemine hem de yakın geleceğe yapacağı katma değerden ötürü oldukça gereklidir. Bu bağlamda Türkiye’de ilk ve ortaöğretimde uzaktan eğitimin uygulanabilmesinde tek kaynak olan EBA’da pandemi sürecinde gerçekleştirilen uzaktan eğitim sürecinin incelenmesi bir gereklilik haline gelmiştir. Bu araştırma da bu temel gereksinimden yola çıkılarak gerçekleştirilmiştir.

1.2. Covid-19 Pandemisi

Günümüz tarihinin deneyimlediği ve bütün dünyayı etkileyen Covid-19 Pandemisi, resmi kayıtlara göre ilk olarak 29 Aralık 2019 tarihinde Çin’in Wuhan kentindeki canlı hayvan pazarında ortaya çıkmıştır (Erden, 2021). Bulaş merkezi olarak düşünülen pazardaki enfekte olmuş hastalar incelendiğinde hastalığa daha önce tanımlanmamış bir virüsün sebep olduğu anlaşılmıştır (Hotar vd., 2020). Hastalarda tedavi edilemeyen zatürre belirtileri gösteren bu virüs, Coronavirüs ailesinden gelen ve Covid-19 olarak adlandırılan yeni tip koronavirüstür (Aslan, 2020). Taçlı virüs olarak adlandırılan koronavirüsler solunum damlacıkları ile bulaşan ve solunum problemlerine neden olan virüslerdir (Çakın ve Akyavuz, 2020).

Covid- 19 hastalığının bulaş yolu, hapşırık veya öksürük sonrası etrafa yayılan

solunum damlacıklarına temasır (Budak ve Korkmaz, 2020). Hastalığın yaygın belirtileri ateş, öksürük ve nefes darlığı olmakla beraber kas ağrısı, ishal, balgam çıkarma, boğaz ağrısı, karın ağrısı, tat ve koku kaybı gibi belirtiler de görülebilmektedir (Basumatary, 2021). Kuluçka süresi 2 ile 14 gün arasında değişen bu hastalık, çoğu vakalarda hafif seyrederken kritik vakalarda zatürre, solunum yetmezliği, organ yetmezliği ve ölümle sonuçlanabilmektedir (İnce ve Evcil, 2020). Bununla birlikte virüsün henüz kesinleşmiş bir tedavisi bulunmamaktır. Dolayısıyla mesafe, maske ve hijyen kurallarına uymak hastalığa yakalanmamak adına alınabilecek en önemli önlemdir (Obuz, Gencer ve Babahanoğlu, 2021). Öte yandan aşı çalışmaları devam etmekte ve etkili olanlar uygulamaya konmaktadır (Onüçyıldız vd., 2021).

Ortaya çıktığı andan itibaren sürekli mutasyona uğrayan Covid-19 Pandemisi bütün çabalara rağmen tüm dünyayı tehdit etmeye devam etmektedir. Öyle ki Ekim 2021' e gelindiğinde dünya çapında koronavirüs vakası 234 milyona, virüs kaynaklı ölüm sayısı ise yaklaşık olarak 4, 8 milyona ulaşmıştır (WHO, 2021).

1.3. Covid-19 Pandemisinin Etkileri

Covid-19 virüsünün hızla yayılarak tüm dünyayı etkisi altına alması beraberinde farklı önlem ve uygulamaların gerçekleştirilmesini zorunlu kılmıştır. Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) pandemi ilanından sonra Türkiye dâhil olmak üzere birçok ülkede sosyal mesafenin korunması, maske takılması ve hijyen kurallarına dikkat edilmesi alınan başlıca önlemlerdir. Bununla birlikte sokağa çıkma yasağı getirilmiş, şehirlerarası ve uluslararası seyahatler kısıtlanmış ve temaslı kişiler karantinaya alınmıştır (Aydın, 2021). Ayrıca kafe, restoran ve alışveriş merkezleri gibi işletmelerin kapatılması, esnek ve dönüşümlü çalışma saatlerine geçilmesi de yürürlüğe konulan diğer uygulamalardır (Hepokur ve Kitiş, 2021).

Covid-19 Pandemisi sadece insanları tehdit etmekle kalmamış, neden olduğu sıkıyönetim ve zorunlu uygulamalar sebebiyle yaşamın bütün dinamiklerini derinden sarsmıştır. Örneğin; işletmelerin kapatılması, işsizliğin artmasına ve ticaretin durmasına sebep olmuştur (Sarı, 2020). Öte yandan karantina süreci, sosyal mesafe ve sokağa çıkma yasakları bireyin toplumdan soyutlanarak yalnızlaşmasına ve ruhsal sağlığının olumsuz yönde etkilenmesine sebebiyet vermiştir (Akduman, 2021). Öyle ki pandemi sonrasında birçok alanla birlikte eğitim sektörü de sekteye uğramıştır (Cantürk ve Cantürk, 2021) Pandemiyle mücadele kapsamında birçok eğitim kurumu ve

üniversiteler kapatılarak eğitime ara verilmiş, sonrasında ise uzaktan eğitim faaliyetleri işe koşulmuştur. Bu bağlamda gerçekleştirilen kitlesel okul kapanışları 190'dan fazla ülkeyi ve yaklaşık 1,6 milyar öğrenciyi büyük ölçüde etkilemiştir (Yıldız ve Vural, 2020). Türkiye’de ise yükseköğretimde 7.198.987 ve MEB bünyesinde 17.702.938 öğrenci olmak üzere yaklaşık 25 milyon öğrenci eğitime ara vermek zorunda kalmıştır (Tatlı, 2021) Dolayısıyla pandemi döneminde eğitim faaliyetlerini sürdürebilmek tüm ülkeler için önemli bir ihtiyaç olmuştur (Can, 2020). Böyle bir durumda uzaktan eğitim en uygun çözüm haline gelmiştir (Zermane ve Aitouche, 2020). Böylece bütün ülkeler kendi imkânları doğrultusunda çeşitli önlemler alarak uzaktan eğitime geçmişlerdir (Yaman, 2021).

1.4. Pandemi Döneminde Dünyada Eğitim Alanında Gerçekleştirilen Uygulamalar

Pandemi döneminde eğitim alanında ortaya çıkan olumsuzlukları asgari düzeye indirmek ve eğitimin devamını sağlamak adına her ülke gerekli önlemleri alma yoluna gitmiştir (Nayci, 2021). Bu bağlamda daha önceleri alternatif olarak görülen uzaktan eğitim, pandemi sürecinde tüm dünyada eğitimin her kademesinde nihai çözüm olarak devreye girmiştir (Taş, 2020). Böylece en az 96 ülkede çevrimiçi kütüphaneler ve kanallar, TV yayınları, yönergeler, kaynaklar ve video dersler tanıtılarak uzaktan eğitim süreci desteklenmiştir (Özkanal, Yüksel ve Uysal, 2020). Ayrıca UNESCO uzaktan eğitimin sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla ülkelere destekte bulunacağını belirtmiştir (Can, 2020).

Dünya genelinde uzaktan eğitim programları genellikle televizyon, internet siteleri ve çevrimiçi eğitim platformları kullanılarak yürütülmüştür (Eren, 2020). Yine dünya genelinde devletlerin aldıkları kararlar K12 sınıflarını kapsamakla beraber üniversiteler için uygulanan prosedürler üniversite yönetimlerine bırakılmıştır (Yılmaz vd., 2020). Öte yandan ülkelerin uzaktan eğitim uygulamaları sahip oldukları imkân ve şartlar dahilinde elbette değişim göstermektedir (Pregowska vd.,2021).

Pandeminin çıkış noktası olan Çin, okullar kapatıldıktan sonra “School ‘s Out, But Class ‘s On” (Okul Kapalı Ama Derslere Devam) hareketini başlatarak ve “bulut” teknolojisini kullanarak ülke çapındaki 270 milyon öğrencinin uzaktan eğitimini sağlamıştır (Zhou vd., 2020). Bunun için yükseköğretimde Icourse, Dingtalk ve Mosoteach gibi yazılımların yanı sıra birçok çevrimiçi ders ve deneyleri barındıran eğitim platformları öğrencilerin kullanımına sunulmuştur (Yıldırım, 2021). K12

sınıfları için ise hali hazırda alt yapısı olan “www.eduyun.cn” eğitim platformu kullanılmıştır (Yılmaz vd., 2020). Ayrıca Milli Eğitim Bakanlığının teşviki ile 22 çevrimiçi eğitim platformu da ücretsiz olarak öğrencilerin erişimine açılmıştır (Li, 2021). Bununla birlikte sosyoekonomik düzeyi düşük ailelere bilgisayar ve internet desteği verilerek fırsat eşitliği amaçlanmıştır (Sirer, 2020). Aylarca süren uzaktan eğitimin ardından Çin harmanlanmış eğitimi benimsemiş, okul günlerini, sınıf mevcutlarını ve ders sürelerini seyrelterek okullarını yeniden eğitim-öğretime açmıştır (Cahapay, 2020). Öte yandan sosyal mesafeyi korumak adına, açılan okullarda ilginç bir uygulama başlatılmış, öğrencilerin bir metrelik uzunlukta kanatlı şapkalar takmaları istenmiştir (Katz, 2020).

Pandemi döneminde Japonya’daki bazı üniversiteler uzaktan eğitime hemen başlarken bazıları ise gerekli alt yapı ve deneyime sahip olmadıklarından kendi stratejilerini belirleyene kadar eğitim faaliyetlerini durdurma yoluna gitmişlerdir (Bozkurt vd., 2020) Öte yandan istisnalar dışında çoğu K12 sınıfı uzaktan eğitimde yükseköğretimden daha yavaş bir gelişim göstererek eğitim faaliyetlerini ders kitapları ve fiziksel öğretim materyallerine bağlamıştır (Kang, 2021) Bunun üzerine bakanlık bir eğitim portalı geliştirerek öğrencilerin eğitimlerini desteklemeyi amaçlamıştır (Reimers ve Schleicher, 2020). Yine bu amaçla önceden var olan GIGA Okul Projesi’nin bütçesi artırılarak öğrencilere internet ve bilgisayar desteği sağlanmıştır (Yıldırım, 2021). Uzaktan eğitim sürecinin bitmesinin ardından yeniden açılan okullarda ise harmanlanmış eğitime geçilerek öğrenciler gruplara ayrılmış ve ders süreleri kısaltılmıştır (Iwabuchi vd., 2022).

Öğrenci nüfusu bakımından dünyanın üçüncü büyük ülkesi olan Hindistan’da, istisnalar dışında çoğu üniversite uzaktan eğitime adapte olmakta zorlanmıştır (Naik vd., 2021). Bunun üstesinden gelmek için üniversiteler hem hizmet içi eğitimler düzenleyerek öğretim üyelerinin çevrimiçi kaynakları kullanmasını sağlamış hem de Zoom, Google Classroom, Google Hangout, Youtube ve Mooc gibi çevrimiçi platformları kullanarak uzaktan eğitime geçiş yapmıştır (Bozkurt vd., 2020). Ardından hükümet tarafından kurulan “e-Gyankosh”, “Gyandhara” ve “e-Adhyayan” gibi etkileşimli içerikler barındıran eğitim platformları öğrencilerin hizmetine sunulmuştur (Tari ve Amonkar, 2021). K12 sınıfları için ise The Diksha ve Patshala eğitim platformlarının oluşturulmasının yanı sıra Swayam Prabha adlı Tv kanalı kurularak tüm öğrencilerin içeriklere ulaşabilmesi amaçlanmıştır (World Bank, 2020). Ayrıca

pandemi döneminde görme ve işitme engelli öğrenciler için özel eğitim hizmeti sağlayan PM e-Vıdy programı uygulanmaya konmuştur (Joshi, Vinay ve Bhaskar, 2020).

Belçika, pandemi döneminde okullar için trafik ışığı sistemi oluşturmuştur ki bu sistem, yeşil senaryoda bütün öğrencilerin okula gitmesini ve el hijyenini, sarı senaryoda lisede hibrit eğitimini ve kısıtlamaları, turuncuda rotasyon sistemini, kırmızı da ise sert kısıtlamaları önermektedir (Pregowska vd., 2021). Bunun haricinde Belçika Hükümeti uzaktan eğitimi desteklemek amacıyla öğrencilere bilgisayar ve ücretsiz internet erişim imkânı sağlamıştır (Sözen, 2020). K12 sınıfları için başta uzaktan eğitimde sadece geçmiş konuların tekrarlanması kararlaştırılsa da daha sonra “pre-teaching” (ön-öğrenme) metodu uygulamasına geçilmiştir (Hall vd., 2020). Buna göre okulların yeniden açılacağı güne dek öğrencilerin hazırbulunuşluklarını arttırmaya yönelik eğitimler verilmiştir. Bu bağlamda KlasCement adlı eğitim platformu ön öğrenmeye yönelik içerikler sunarak öğrencilerin bireysel öğrenmelerine katkıda bulunmuştur (Cone vd., 2021). Bunun yanı sıra yükseköğretimde ise pandemi öncesinde harmanlanmış öğrenme yaygın olarak kullanıldığı için pandemi sürecinde uzaktan eğitime adaptasyon K12 sınıflarına nazaran daha kolay gerçekleşmiştir (Hall vd., 2020).

Pandemi sürecinde Fransa’da öğrenci ve öğretmen arasındaki iletişimi sürdürmek için pedagojik devamlılık planı benimsenmiştir (Jacques ve Ouahabi, 2021). Bunu sağlamak adına merkezi bir stratejisi olmayan üniversitelerin rektörleri tarafından bir kriz birimi oluşturulmuş, böylelikle en iyi online uygulamaların toplanması ve ortak kararlar doğrultusunda hareket edilmesi amaçlanmıştır (Bozkurt vd., 2020). Bu bağlamda öğrenciler Renater Ağı, Microsoft Teams, Zoom ve Fun platformlarını kullanarak derslere erişim sağlamıştır (Slaski, Grzelak ve Rykala, 2020). K12 sınıfları için ise “Cned” (Sınıfım Evde) adlı ücretsiz eğitim platformu kurularak pedagojik devamlılık hizmeti sunulmuştur (Reimers ve Schleicher, 2020) Bununla birlikte France Televisions ve Radio France adlı televizyon ve radyo kanalları sayesinde uzaktan eğitim faaliyetleri yürütülmüştür (OECD, 2020). Ayrıca öğrencilere ücretsiz bilgisayar dağıtılmıştır (Sirer,2020).

Pandemi ile birlikte Amerika’da yükseköğretimde uzaktan eğitime ilk geçen üniversite 50.000 öğrencisi ile Washington Üniversitesi olmuştur (Yamamoto ve Altun, 2020). Ardından Harvard Üniversitesi, Kaliforniya ve New York’taki birçok üniversite de okulları kapatarak uzaktan eğitime geçiş yapmıştır (Eken, Tosun ve Eken, 2020).

Uzaktan eğitime geçiş yapan üniversiteler değerlendirme sistemlerinde de değişikliğe gitmiştir (Sözen, 2020). A-F ölçekli notlandırma sistemi yerine bu süreçte sadece başarılı/başarısız değerlendirme sistemi benimsenmiştir (Bozkurt vd., 2020). Bunun yanı sıra pandemiyle mücadele için belirlenen 2 trilyon dolarlık bütçenin 14 milyar doları yükseköğretime destek için ayrılmıştır (Slaski, Grzelak ve Rykala, 2020). Öte yandan bu süreçte K12 sınıflarının eğitimini pekiştirmek amacıyla ise Common Sense Media tarafından ABD merkezli Wide Open Schools kurularak Khan Academy, Zoom, Google ve Youtube gibi uygulamalarla beraber uzaktan eğitim faaliyetleri desteklenmiştir (Williamson vd., 2020). Ardından “Yaz Dönemi Öğrenme ve Geliştirmeye Yönelik Ulusal İş Birliği” programı kapsamında 46 eyalette telafi eğitimleri düzenlenerek salgın sebebiyle oluşan öğretim eksikliklerinin giderilmesi amaçlanmıştır (TEDMEM, 2021). Uzaktan eğitim döneminin ardından okulların yeniden açılması ile birlikte Amerika’da tamamen uzaktan eğitim, tamamen yüz yüze eğitim ve harmanlanmış eğitim olmak üzere üç tür eğitim modeli kullanılmaya başlanmış, kullanılan eğitim modelleri öğrenci ve velilerin tercihine bırakılmıştır (Hamilton ve Ercikan, 2022). Harmanlanmış eğitim modelinde sınıflar gruplara bölünerek haftanın iki günü yüz yüze eğitim haftanın iki günü uzaktan eğitim gerçekleşmiş, haftanın bir günü ise okul temizliğine ayrılmıştır (Anderson, 2021).

Afrika’da çeşitli siyasi ve iklimsel nedenlerden ötürü okulların çoğu pandemi öncesinde zaten kapatılmıştır (United Nations, 2020) Dolayısıyla yoksulluğun hüküm sürdüğü ve mevcut durumda birçok sorunla mücadele eden Afrika ülkeleri, pandeminin getirdiği sorunlarla başa çıkmakta diğer ülkelere nazaran daha çok zorlanmıştır (Eken, Tosun ve Eken, 2020). Bu ülkelerden biri olan Cezayir’de, eğitimin sürdürülebilirliğini sağlamak için çoğu üniversite Moodle öğrenme yönetim sistemine kayıt yaptırmıştır (Bozkurt vd., 2020). K12 sınıfları için ise Milli Eğitim Bakanlığı Youtube kanalı ve Mafatih En-najah adlı televizyon kanalı kurmuş, yine bu sınıflar için uygun online platformların listesini oluşturarak öğrencilerin kullanımına sunmuştur (UNESCO, 2020b.) Ne yazık ki evrensel kaynaklardan yararlanmasına ve eğitim teknolojilerine yönelik iyileştirme çalışmalarına rağmen Cezayir’de uzaktan eğitim hala gelişmemiştir (Bozkurt vd., 2020; Zermane ve Aitouche, 2020).

1.5. Pandemi Döneminde Türkiye’de Eğitim Alanında Gerçekleştirilen

Uygulamalar

Covid-19 salgınıyla mücadele kapsamında dünya genelinde birçok ülke eğitim kurumlarını kapatma kararı alarak uzaktan eğitime geçmiştir. Öyle ki Meksika’dan sonra okulların en uzun süre kapalı tutulduğu ikinci ülke olan Türkiye, belki de bu ülkelerin başında gelmektedir (TEDMEM, 2021). Türkiye’de ilk vakanın ortaya çıkmasıyla beraber 16 Mart 2020 tarihinde bütün eğitim kurumları ve üniversiteler eğitime üç haftalık ara vermiştir (Kahraman, 2020). Ardından vakaların artması nedeniyle 23 Mart 2020 tarihinden itibaren ülke genelinde üniversiteler dahil olmak üzere bütün eğitim kurumları uzaktan eğitime geçmek zorunda kalmıştır (Sirer,2020). Bu süreçte K12 sınıflarını içeren devlet okulları Milli Eğitim Bakanlığının (MEB) aldığı kararlar doğrultusunda hareket ederken, özel okullar aldığı kararlarda özerk hareket etmiştir. Üniversiteler ise Yükseköğretim Kurumuna (YÖK) bağlı kalmakla beraber kendi prosedürlerini belirlemişlerdir. Bu bölümde K12 okullarında gerçekleştirilen uygulamalar ayrı başlık halinde sunulmuştur.

1.5.1. Pandemi döneminde Türkiye’de K12 okullarında gerçekleştirilen

uygulamalar

Bu uygulamalar pandeminin seyrine göre değişiklik gösterdiği için zaman dilimi aralıklarıyla “23 Mart 2020 -19 Haziran 2020 Uzaktan Eğitim Dönemi”, “31 Ağustos 2020- 16 Kasım 2020 Harmanlanmış Eğitim Dönemi” ve “2 Mart 2021- 29 Nisan 2021 Harmanlanmış Eğitim Dönemi” olmak üzere üç başlık altında incelenmiştir.

1.5.1.1. 23 Mart 2020- 19 Haziran 2020 uzaktan eğitim dönemi

Türkiye’de pandeminin eğitime yansımaları yükseköğretimle sınırlı kalmamış, okul öncesinden liseye kadar bütün K12 sınıflarında etkili olmuştur. Dolayısıyla ilk vakanın görülmesinin ardından akademik takvimdeki Nisan ayı ara tatili öne çekilerek 16 Mart’ta bütün okullar kapatılmıştır (İnce ve Evcil, 2020) Ara tatilin bitmesinin ardından 23 Mart 2020 tarihinden itibaren bütün eğitim kurumlarında uzaktan eğitime geçilmesi kararlaştırılmıştır (Sirer, 2020). Böylelikle 20 milyona yakın öğrenci ve bir milyonu aşkın öğretmen uzaktan eğitime geçmiştir (Kavuk ve Demirtaş, 2021). Uzaktan eğitim faaliyetlerini yürütmek amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından TRT EBA

TV kanallarının kurulması ve EBA (Eğitim Bilişim Ağı) platformu canlı ders uygulamaları için İstanbul ve Ankara illerinde 124 okulda pilot uygulamaların yapılması kararlaştırılmıştır (Canpolat ve Yıldırım, 2021). Yapılan deneme yayınlar ve pilot uygulama sonrasında devlet okullarında K12 sınıfları için uzaktan eğitim uygulamaları genelde TRT EBA kanalları ve EBA eğitim platformu üzerinden devam etmiştir (Sarı, 2020). Özel okullar ise bu süreçte kendi yol haritalarını oluşturmuştur (Baran, 2021).

Pandemi sürecinde uzaktan eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla 60 bin tablet ihtiyaç sahibi öğrencilere dağıtılmıştır (Aslan vd., 2021). Ayrıca "Türkiye'nin operatörlerinden Türkiye'nin Eğitim İçeriklerine Erişim Desteği İş Birliği Protokolü" düzenlenerek ülke genelinde EBA kullanıcılarına her ay ücretsiz 3 GB internet erişimi verilmiştir (Kurt, 2019). Bunun haricinde düzenlenen 17 mesleki gelişim programı ile yaklaşık 125.000 öğretmene uzaktan hizmetiçi eğitim verilmiştir.

Pandemi sürecinde uzaktan eğitimde EBA TV İlkokul, Ortaokul ve Lise olmak üzere üç farklı kanalda yayın gerçekleştirmiştir (Başaran vd., 2020). Bu yayınlarda ilkokul ve ortaokul kademesi için 10, lise kademesi için ise 22 farklı ders verilmiştir (Can, 2020). Bunun için ilkokul ve ortaokullarda günde iki dersten oluşan Türkçe, Matematik, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Hayat Bilgisi, İngilizce, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler ve Arapça derslerinin verildiği, liselerde ise günde üç dersten oluşan Türk Dili ve Edebiyatı Matematik, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Tarih, Kimya, İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Matematik, Biyoloji, Fizik, Coğrafya, Felsefe ve İngilizce derslerinin verildiği ders programları oluşturulmuştur (Eren, 2020). Oluşturulan dersler 20-25 dakikalık olup 10'ar dakikalık tenefüs aralarında "Etkinlik Kuşağı" adlı etkinlikler sağlanmıştır (Başaran vd., 2020; Yurtbakan, 2020). Yine YKS (Yükseköğretim Kurumları Sınavı) ve LGS (Liselere Geçiş Sınavı) sınavlarına hazırlanan öğrenciler için destekleyici eğitimler yayınlanmıştır (Sözen, 2020). "Ebeveyn Kuşağı" adlı yayın ile veliler uzaktan eğitime ilişkin bilgilendirilmiştir (Erümit, 2021). Ayrıca bu süreçte özel gereksinimli öğrencilerin eğitim devamlılığını sağlamak adına EBA üzerinden ders içerikleri paylaşılmıştır (Berk, 2021; Kalaç, Telli ve Eronal, 2020). Buna ek olarak "Ben Özelim, Ben Evdeyim" adlı mobil uygulama geliştirilmiş bu süreçte özel eğitimli öğrencilerin hizmetine sunulmuştur (Özer, 2020).

Türkiye'de uzaktan eğitim, öncelikle televizyon aracılığıyla eşzamansız olarak başlayıp daha sonra canlı derslerle gerçekleştirilmiştir (Erümit, 2021). İlk başlarda EBA

eşzamanlı ders uygulaması içermediğinden canlı dersler Zoom, Skype ve Google Meet gibi uygulamalar aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Fakat bu süreçte yabancı kaynaklı bu uygulamalarda bazı güvenlik tehditleriyle ve etik sorunlarla karşılaşmıştır (Tonbuloğlu, 2021). Bunun üzerine güvenlik açığını kapatmak adına MEB, EBA platformunu güncelleme kararı almış ve Zoom altyapısını kullanarak “EBA Canlı Sınıf” uygulamasını başlatmıştır. “EBA Canlı Sınıf” uygulamasında okul müdürleri sistem üzerinden öğretmenlere canlı ders atamış, sisteme atılan canlı dersler belirli gün ve saatte açılarak öğretmen ve öğrencilerin eş zamanlı olarak bir araya gelmesini sağlamıştır (MEB, 2020). Böylelikle önceleri alt yapı sorunları olan ve bu nedenle güncelleştirilen yeni EBA, pandemi sürecinde devlet okullarının başlıca uzaktan eğitim kaynağı olmuştur (Sarışık vd., 2021). EBA’nın yanı sıra Zoom, Skype ve Google Meet gibi uygulamalar da yine uzaktan eğitim için kullanılmaya devam edilmiştir (Yaman, 2021).

1.5.1.2. 31 Ağustos 2020- 16 Kasım 2020 harmanlanmış eğitim dönemi

23 Mart 2020-19 Haziran 2020 tarihleri arasında yürütülen uzaktan eğitim faaliyetlerinin bitmesinin ardından 31 Ağustos- 18 Eylül 2020 tarihleri arasında uzaktan eğitim dönemine ilişkin yüz yüze telafi eğitimleri düzenlenmiştir (Sözen, 2020; Tatlı, 2021). 2020-2021 eğitim öğretim yılında ise MEB tarafından harmanlanmış eğitim (hibrit eğitim) programı benimsenmiştir (Tatlı, 2021). Buna göre hafta içi iki gün yüz yüze eğitim, üç gün ise uzaktan eğitim programı düzenlenmiştir (Arabacı, 2021). Bu bağlamda öğrencilerin iki gruba ayrılması, birinci grubun pazartesi ve salı günleri, ikinci grubun perşembe ve cuma günleri okula gitmesi, çarşamba gününün ise okulların “sterilizasyon günü” olarak planlanması ve derslerin uzaktan eğitimle yürütülmesi belirtilmiştir (Aslan vd., 2021). Yürütülen uzaktan eğitimde yine EBA Canlı Dersler temel kaynak olarak kullanılmıştır. Seyreltilmiş yüz yüze eğitimde ise ders süreleri 30 dakikaya indirilmiş ve derse katılım zorunlu tutulmamıştır (Sözen, 2020). Bununla birlikte MEB’in yayınladığı genelgeye göre sırasıyla 21 Eylül’de okul öncesi ve birinci sınıfların, 12 Ekim’de 2.,3., ve 4.sınıflar ile ortaokul 8.sınıfların ve liselerde 12.sınıfların, 2 Kasım’da ise 5.ve 9.sınıfların seyreltilmiş yüz yüze eğitime geçmesi planlanmıştır. Fakat vaka sayılarındaki artış, seyreltilmiş yüz yüze eğitim programının sonlandırılmasını ve uzaktan eğitim programına devam edilmesini zorunlu kılmıştır (Aslan vd., 2021).

Bu bağlamda Kasım 2020 ara tatiline giren okullar tatil sonrasında da kapalı kalmış ve 22 Ocak 2021 sömestr tatiline kadar uzaktan eğitimin sürdürülmesi kararlaştırılmıştır (Yılmaz, Yılmaz ve Savaş, 2021).

1.5.1.3. 2 Mart 2021- 29 Nisan 2021 harmanlanmış eğitim dönemi

22 Ocak 2021 sömestr tatilinin bitmesinin ardından ikinci dönemin başlamasıyla birlikte okulların açılması 2 Mart 2021 tarihinde yeniden gündeme getirilmiştir. “Kontrollü normalleşme” kapsamında ülke genelinde iller “düşük, orta, yüksek ve çok yüksek riskli” olarak belirlenmiş ve okulların durumu şehirlerin risk grubuna göre değerlendirilerek il valiliklerinin kararına bırakılmıştır (TEDMEM, 2021). Dolayısıyla 2 Mart 2021-29 Nisan 2021 tarihleri arasında ülke genelinde risk haritasına göre uzaktan eğitim, yüz yüze eğitim ve harmanlanmış eğitim modelleri uygulamaya konmuştur. Fakat nisan ayı sonuna doğru artan vakalar sebebiyle tüm ülkede yeniden tam kapanmaya gidilmiş ve uzaktan eğitime devam edilmiştir (Kocabaş vd., 2021). Bu bağlamda bütün sınıf düzeylerinde tam zamanlı uzaktan eğitim faaliyetleri TRT EBA kanalları üzerinden sunulan ders içerikleriyle ve EBA portalı üzerinden gerçekleştirilen canlı derslerle yürütülmüştür. EBA üzerinden zoom alt yapısı kullanılarak yürütülen canlı derslerde ders süreleri 30 dakika ile sınırlandırılmış olup 10 dakika teneffüs olarak planlanmıştır. Pazar günü haricinde her gün 08.30-20.30 saatleri arasında tanımlanan canlı dersler sayesinde öğrenciler uzaktan eğitim sürecinde günlük 9 ders olmak üzere haftada 54 saate kadar canlı ders yapabilmışlardır (http-1).

Yaklaşık bir buçuk yıl süren sancılı uzaktan eğitim sürecinin ardından 2021-2022 eğitim-öğretim yılına gelindiğinde MEB, tüm kademelerde ve tam zamanlı yüz yüze eğitime geçtiğini belirtmiştir (MEB, 2021). Bununla birlikte YÖK ise üniversitelerde yüz yüze eğitime geçilmesini kararlaştırmış, salgının gidişatına göre hibrit eğitim modelinin de kullanılabileceğini belirtmiştir (YÖK, 2021). Nitekim pandemi süreci hala devam etmekte olup salgının seyrine göre eğitimde ne tür kararlar alınacağı ise henüz bilinmemektedir.

Sonuç olarak, Covid-19 pandemisi küresel bağlamda bir domino etkisi yaratmış ve bu etki eğitim alanında da derinden hissedilmiştir. Pandeminin kaçınılmaz bir sonucu olan uzaktan eğitim, bu süreçte dünya genelinde temel öğrenme sistemi haline dönüşmüştür. Öyle ki yakın gelecekte uzaktan eğitimin gelişen teknoloji ile birlikte eğitimde daha da etkin kullanılacağı kuvvetle muhtemel gözükmemektedir (Yamamoto ve

Altun, 2020). Dolayısıyla uzaktan eğitimin mercek altına alınarak irdelenmesi eğitime yapacağı katkılardan ötürü oldukça önemlidir. Ayrıca uzaktan eğitim sürecinde gerçekleştirilen eğitim uygulamalarının ve bu uygulamalarda kullanılan teknolojik alt yapının da yakından tanınması yaşanan kavram karmaşasının önüne geçecektir. Bu gereksinimden hareketle ilerleyen bölümlerde “Uzaktan eğitim ve acil uzaktan eğitim nedir? Harmanlanmış eğitim nedir ve nasıl gerçekleştirilir? TRT EBA okul neleri kapsamaktadır? EBA nedir ve nasıl kullanılır?” sorularına yanıt verebileceği düşünülen başlıklara yer verilmiştir.

1.6. Uzaktan Eğitim ve Acil Uzaktan Eğitim

Uzaktan eğitimin tarihçesi esasında 18.yüzyıla kadar dayanmaktadır. İlk olarak 1728 yılında mektup yoluyla başlayan uzaktan eğitim, gelişen teknoloji ile birlikte evrimleşmiş, günümüz tarihinde ise gerçekleşen pandemi felaketiyle birlikte küreselleşen dünyada yerini almıştır.

Uzaktan eğitim (distance education) terimi ilk kez 1892 yılında Amerika’daki Winscoin Üniversitesi’nde kullanılmıştır (Aydın, 2015). Tanım itibariyle uzaktan eğitim; öğrenen ile öğreticinin zaman ve mekân mefhumu olmadan teknolojik aletler kullanarak öğretme-öğrenme etkinliklerini düzenleyebildikleri eğitim sistemidir (Akgül, 2021). Uşun’a (2006) göre ise uzaktan eğitim; bilgiyi aktaran ile bilgiyi alan bireylerin aynı ortamlarda bulunmasına gerek kalmadan teknolojik aletler vasıtasıyla eğitim-öğretimi gerçekleştirebildikleri bir eğitim uygulamasıdır. Orakçioğlu (2019) ise uzaktan eğitimi; zaman ve mekânın ötesine geçerek bireylerin istedikleri eğitimi, istedikleri zaman alabilmelerine imkân tanıyan ve kişiler arası etkileşimin teknoloji ile gerçekleştirildiği bir öğretim biçimi olarak tanımlamaktadır.

Tanımlardan da anlaşılacağı üzere uzaktan eğitim, öğrenenin teknolojiyi kullanarak öğretici ile iletişime girebildiği, zaman ve mekândan bağımsız olarak eğitim-öğretim faaliyetlerini sürdürebildiği esnek ve modern bir eğitim sistemidir.

Uzaktan eğitim eşzamanlı (senkron) veya eşzamansız (asenkron) olmak üzere iki şekilde gerçekleştirilmektedir. Eşzamanlı (senkron) eğitim, öğrenen ve öğretmenin farklı ortamlarda olmalarına rağmen çevrimiçi olarak buluştukları etkileşimli bir eğitim sistemidir (Herand ve Hatipoğlu, 2014). Eşzamansız (asenkron) eğitim ise öğrenenlerin öğreticiden bağımsız olarak kendi ihtiyaçları doğrultusunda eğitim içeriklerine ulaştıkları ve etkileşimin olmadığı eğitim şeklidir (Özdoğan ve Berkant, 2020).

Uzaktan eğitimin ekonomiklik, esneklik, bilgiye kolay erişim sağlama, öğrenmede bireysellik ve öğrenme içeriklerinde çeşitlilik barındırma açısından birçok avantajı vardır (Koç, 2021). Öte yandan alt yapı ve donanım eksikliği, öğrenen veya öğretken kaynaklı eksiklikler veya sistem sorunları bakımından uzaktan eğitimin bazı dezavantajları da görülebilmektedir (Tatlı, 2021).

Avantajları ve sınırlılıklarıyla günümüze dek ulaşan uzaktan eğitim, pandeminin ortaya çıkmasıyla birlikte eğitimin başat unsuru haline gelmiştir (Yürek, 2021). Bu süreçte gerçekleştirilen uzaktan eğitim, mercek altına alındığında yaşanan kavram karmaşasını da belirtmek gerekir. Çünkü pandemi sürecinde gerçekleşen uzaktan eğitim süreci esasen alanyazında “Acil Uzaktan Öğretim (Emergency Remote Teaching)” olarak ele alınmaktadır (Keskin, 2020).

Acil uzaktan eğitim; sel, deprem, salgın gibi afetlerin yaşandığı kriz zamanlarında örgün eğitimi telafi etmek adına gerçekleştirilen zorunlu ve geçici bir eğitim sistemidir (Gören vd., 2020). Sezgin’e (2021) göre ise kriz zamanlarında mücbir sebeplerle gerçekleştirilemeyen örgün eğitimin teknoloji vasıtasıyla kısa vadede sürdürülmesine acil uzaktan eğitim denir.

Uzaktan eğitim sürecinde iyi planlanmış, uzun vadeli, sistematik bir eğitim sistemi amaçlanırken, acil uzaktan eğitimde kriz zamanında imkanlar dahilinde gerçekleştirilmiş, geçici çözümler sunan ve ihtiyaçtan doğan zorunlu bir eğitim sistemi tasarlanmaktadır (Bozkurt vd., 2020; Tonbuloğlu, 2021). Bu bağlamda pandemi döneminde gerçekleşen uzaktan eğitim sürecini acil uzaktan eğitim süreci olarak nitelendirmek daha yerinde bir söylem olmaktadır.

1.7. Harmanlanmış Eğitim (Hibrit Eğitim)

Pandemi döneminde dünya genelinde uzaktan eğitim teriminin ardından eğitimde en çok konuşulan ikinci kavram muhtemelen harmanlanmış eğitimidir. Salgın döneminde vakaların seyrine göre alınan kararlar doğrultusunda Türkiye’nin de içlerinde bulunduğu birçok ülke, bu süreçte uzaktan eğitimin yanı sıra harmanlanmış eğitimi de yürürlüğe koymuştur.

Harmanlanmış eğitim (blended learning) ya da diğer adıyla hibrit eğitim terimi ilk kez 1999’da Atlanta’daki bir yazılım programı tarafından kavramsallaştırılmıştır (Gürdoğan, 2019). Gelişen teknoloji ve bilişim sistemleri ile birlikte kuramsal anlamda sağlamlaşan ve sistematikleşen harmanlanmış eğitim, pandemi sürecinde eğitime can

suyu olmuştur.

Harmanlanmış eğitim, tanım itibariyle birçok yöntem, teknik ve yaklaşımın teknoloji ile birlikte entegre edilmesidir (Allan vd., 2019).Sing ve Reed (2001) harmanlanmış eğitimi öğrenme ürünlerini en üst limite çıkarmak amacıyla birden fazla yöntem ve yaklaşımın bütünleştirilmesi olarak tanımlamaktadır. Caird ve Roy'a (2019) göre ise harmanlanmış eğitim; en iyi öğrenme sonuçlarını elde etmek için birçok yöntem ve tekniğin eklektik şekilde kullanılıp uzaktan ve yüz yüze eğitimin bir araya getirilmesidir.

Tanımlardan da anlaşılacağı üzere harmanlanmış eğitim; birçok yöntem ve tekniğin karıştırılarak geleneksel yüz yüze eğitim ile uzaktan eğitimin kombine edilmesidir.

Harmanlanmış eğitimde bireysel farklılıkların gözetilmesi, öğrenme yöntemlerinin zenginleştirilmesi ve işbirliğinin yoğunlaştırılması bu yaklaşımın güçlü yönlerini ortaya koymaktadır (Ünsal, 2010). Harmanlanmış eğitimin etkin öğrenmeyi gerçekleştirme, öğrenme süresi ve maliyetinden tasarruf sağlama, daha geniş yelpazede öğrenene erişebilme ve öğrenme ürünlerinde üst limite ulaşma gibi avantajları da bulunmaktadır (Singh ve Reed, 2001). Ayrıca harmanlanmış eğitimle birlikte kullanılan bilişim teknolojileri öğrenciler arasında iletişimi geliştirmektedir (Hew ve Cheung, 2014).

Harmanlanmış eğitimde iki ana unsur olan yüz yüze eğitimin ve uzaktan eğitimin güçlü yönleri ele alınarak eğitimde maksimum verimlilik sağlanmaya çalışılır (Aksoğan, 2019). Bununla birlikte iki ana bileşenden hangisinin daha baskın kullanılacağı dersin içeriği, öğrenen özelliği ve ihtiyaçlar doğrultusunda değişkenlik göstermektedir (Dağ, 2011). Dolayısıyla harmanlanmış eğitimin niteliği yüz yüze ve uzaktan eğitimin etkin ve doğru bir şekilde birleştirilmesine bağlıdır (Garrison ve Kanuka, 2004) Aksi takdirde zayıf harmanlamanın yapıldığı eğitim ortamlarında beklenen verim alınamamaktadır ki bu da harmanlanmış eğitimin en büyük sınırlılığıdır (Gürdoğan, 2019). Bu bağlamda harmanlanmış eğitimin ihtiyaçlara cevap verecek nitelikte ve dengeli bir şekilde planlanması eğitimin etkinliği açısından oldukça önemlidir.

Pandemi sürecinde Türkiye, harmanlanmış eğitimin uzaktan eğitim ayağını yürütmek amacıyla ülke genelinde iki yöntemi uygulama yoluna gitmiştir: Bunlardan ilki televizyon aracılığıyla hizmete sunulan TRT EBA TV, ikincisi ise internet

vasıtasıyla erişime açılan EBA eğitim platformudur.

1.8. TRT EBA TV

Salgın sürecinde uzaktan eğitim faaliyetleri ilk olarak televizyon aracılığıyla eşzamansız olarak gerçekleştirilmiştir. Bunun için Milli Eğitim Bakanlığı ve TRT iş birliği ile EBA TV kurulmuş, böylelikle ülke genelinde her öğrencinin uzaktan eğitim hizmetine erişmesi amaçlanmıştır (Konca ve Çakır, 2021).

TRT EBA TV; TRT EBA TV İlkokul, TRT EBA TV Ortaokul ve TRT EBA TV Lise olmak üzere üç ayrı kanaldan oluşan bir uzaktan eğitim uygulamasıdır (Demir ve Demir, 2021). TRT EBA TV, EBA eğitim platformuna da entegre edilerek öğrencilerin kullanımına sunulmuştur. Ardından TRT ve EBA web sitelerinden günlük ve haftalık yayın akışları paylaşılarak öğrencilerin dersleri takip etmeleri sağlanmıştır (Parlaklılıç ve Mertoğlu, 2020).

TRT EBA TV kanalları, tekrar yayınları ile birlikte günde iki kez yayın vermiştir. TRT EBA TV İlkokul ve TRT EBA TV Ortaokul kanallarında dersler 09.00-14.00 saatleri arasında başlamakta, tekrar yayınları ise 14.30-19.30 saatleri arasında gösterilmekte; lise kademesinde ise dersler 09.00-16.00 saatlerinde başlayıp 16.30-23.30 saatlerinde ise tekrar yayınları gösterilmektedir (Özer, 2020).

TRT EBA TV kanallarında günlük olarak ilkokul ve ortaokullar için iki dersi içeren bir saatlik, liseler için ise üç dersi içeren bir buçuk saatlik ders programları oluşturulmuştur (Eren,2020). İlkokul ve ortaokul kademesinde oluşturulan ders programları Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Fen Bilimleri, Arapça ve İngilizce derslerini kapsarken, lise kademesinde oluşturulan ders programı ise Türk Dili ve Edebiyatı, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Kimya, İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Matematik, Tarih, Biyoloji, Fizik, Coğrafya, Felsefe ve İngilizce derslerini kapsamaktadır (Osmanoğlu ve Osmanoğlu, 2021). Ayrıca TRT EBA TV, beden eğitimi derslerinin verilmesinin yanı sıra “Etkinlik Kuşağı” kapsamında eğlenceli faaliyetler sunarak öğrencilerin bedensel ve ruhsal gelişimlerini sağlamayı amaçlamıştır (Öztürk ve Çetinkaya, 2021; Yurtbakan ve Akyıldız, 2020). TRT EBA TV’de velilere yönelik çeşitli eğitici programlar yayınlanmış, onların da uzaktan eğitim sürecine dahil olmaları amaçlanmıştır (Eken, Tosun ve Eken, 2020).

23 Mart 2020’de yayın hayatına başlayan ve yaklaşık 11 bin 128 saat yayın yapan TRT EBA TV günümüzde halen yayınlarını devam ettirmektedir (<http-2>).

1.9. Eğitim Bilişim Ağı (EBA)

Pandemi döneminde ilk olarak eşzamansız şekilde başlayan uzaktan eğitim süreci, sonrasında eşzamanlı eğitimi de kapsayan yelpazesi ile daha geniş bir uzaktan eğitim sürecine evrilmiştir. Böylelikle kurulan Tv kanalları ile başlatılan uzaktan eğitim uygulamaları akabinde çevrimiçi eğitim platformları ve gerçekleştirilen canlı derslerle devam etmiştir. Bu bağlamda TRT-EBA TV'den sonra ülke genelinde kullanılan ikinci uzaktan eğitim uygulaması ise EBA olmuştur.

Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü (YEĞİTEK) tarafından oluşturulan EBA, internet tabanlı bir eğitim platformudur (Varışoğlu, 2019). Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) projesi kapsamında geliştirilen ve kullanıcılara ücretsiz hizmet sunan EBA, bilişim kültürünü yaygınlaştırmayı, teknolojiyi eğitime entegre etmeyi, öğretmen-öğrenci iletişimini pekiştirmeyi ve zengin içerikleriyle hayat boyu öğrenmeyi desteklemeyi görev edinmiştir (Gerede, 2019; Tutar, 2015).

Eğitimin geleceğe açılan kapısı olarak nitelendirilen EBA, 2010 yılında kurulmuş olup 2012 yılında test yayınına başlamıştır (Arslan, 2019; Timur vd., 2017). 2015 yılında yenilenen ara yüzüyle hizmete devam eden EBA, 1 Aralık 2016 tarihinde ise yeni sürümü ile kullanıcıların hizmetine sunulmuştur (Pala, Arslan ve Dinçer, 2016). Ara yüzü yenilenen ve logo değişikliğine giden EBA'nın dördüncü sürümünde ise ayrıca mobil uygulama geliştirilmiştir (Kurt, 2019). Öyle ki Android cep uygulamanın piyasaya sürülmesi 2016 yılında gerçekleşirken, IOS cep uygulamasının sunulması 2017 yılını bulmuştur (Kurnaz,2020). EBA'nın son sürümü ise 2019 yılında piyasaya sürülerek kullanıcıların hizmetine sunulmuştur (Çetin, 2020). Güncellenen EBA'da, diğer sürümlerden farklı olarak misafir kullanıcılara birçok alanda erişim engeli getirilmiş ve kullanıcı profillerine siteyi kullanma durumlarına göre motivasyon amaçlı puan aktarımı gerçekleştirilmiştir (Gerede, 2019). Pandeminin ortaya çıkmasıyla birlikte uzaktan eğitimin eşzamanlı eğitim ayağını gerçekleştirmek amacıyla EBA, zoom altyapısını kullanarak canlı ders uygulamalarını platformuna entegre etmiştir (Aztekin, 2020). Böylece bir web projesinden öteye geçen EBA, pandemi döneminde uzaktan eğitimin adeta mihenk taşı haline gelmiştir. Öyle ki bu süreçte eğitim siteleri arasında dünya çapında tıklanma rekoru kırarak birinci sıraya yerleşmiştir (İlgın ve Ulupınar, 2021).

Zengin ve güvenilir içerikleriyle sürekli kendini geliştiren EBA, tüm kullanıcılara ücretsiz hizmet vermektedir. Öte yandan siteye öğrenciler, öğretmenler, eğitim fakültelerinde okuyan öğrenciler ve görevli akademisyenler erişim sağlamaktadır (Koçak, 2019; Kurt, 2019). Bununla birlikte öğretmenler e-Devlet, Mebbis veya EBAKOD uygulamalarını, öğrenciler e-Devlet, e-Okul veya EBAKOD uygulamalarını, akademisyen ve üniversite öğrencileri ise e-Devlet şifrelerini kullanarak EBA'ya giriş sağlayabilmektedirler (Karaçorlu, 2018; Özbey,2019).

EBA platformunun içeriklerinde:

1.EBA Ders

- a. Sayfam
- b. Kütüphane
- c. Çalışmalar
- ç. Raporlar
- d. Takvim
- e. Portfolyo
- f. İçerik Üretim Sistemi
- g. Dosyalar
- ğ.Gruplar
- h.Listeler

1. Konular

i. Sınavlar

2.İçerik

- a. Haberler
- b. Görsel
- c. Ses
- ç. Kitap
- d.Dergi
- e. Doküman
- f. Video

3. Hızlı Erişim

- a. Ortaöğretim Materyal Portalı
- b.Din Öğretimi Materyal Portalı
- c.Dil Öğrenme Portalı

- ç.Siber Güvenlik Portalı
- d.Okul Öncesi Portalı
- e.Temel Eğitim Portalı
- f.TRT EBA Tv Portalı
- 4.Yardım
- 5.İletişim
- 6.Paylaşım
- 7.Uygulamalar
- 8.Merkezi Sınava Yönelik Örnek Sorular
- 9.Yarışma
- 10.F-Klavye
- 11.E-Kurs
- 12.E-Twinning
- 13.HBÖ TV
- 14.Mesleki Gelişim
- 15.Sosyal Medyada EBA
- 16.Yardımcı Programlar
- 17.EBA Akademik Destek
- 18.Teneffüs Zamanı
- 19.EBA Canlı Ders

olmak üzere birçok bölüm mevcuttur (Gökdemir, 2020).

1.9.1. EBA ders

EBA Ders modülü, ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinden oluşan, konu anlatımlarını, görsel ve işitsel birçok materyali bünyesinde barındıran bir bölümdür (Atalay, 2019). Öğrenciler için oluşturulan EBA Ders sekmesinde “Kitaplarım”, “Bilgilerim”, “Sınavlarım” ve “Konularım” başlıklı alt menüler oluşturulmuş, hazırlanan dokümanlar sistematik şekilde hizmete sunulmuştur (Elçiçek, 2019). Öğretmenler için oluşturulan EBA Ders sekmesinde ise “Sayfam”, “Kütüphane”, “Çalışmalar”, “Raporlar”, “Takvim”, “Portfolyo”, “İçerik Üretim Sistemi”, “Dosyalar”, “Gruplar”, “Listeler”, ”Konular” ve “Sınavlar” başlıklı alt menüler bulunmaktadır.

1.9.1.1. Sayfam

Öğrenci ve öğretmenlerin anket, oylama, etkinlik ve tartışma gibi faaliyetleri çevrimiçi olarak yürütebildikleri bir bölümdür (Aktay ve Keskin, 2020).

1.9.1.2. Kütüphane

Eğitim paydaşlarına bilimden sağlığa, sanattan spora birçok alanda zengin bir arşivin sunulduğu bölümdür (Aztekin,2020).

1.9.1.3. Çalışmalar

Öğretmenlerin öğrencilere gönderdikleri ödev, performans ve içeriklerin bulunduğu bölümdür (Hacıoğlu,2019).

1.9.1.4. Raporlar

Öğrencilerin ödev ve performanslarının öğrenci ve çalışma bazlı olarak istatistiksel analizinin yapıldığı alandır (Kurnaz, 2020).

1.9.1.5. Takvim

Planlanan etkinliklerin, sınavların veya ödevlerin başlangıç ve bitiş tarihlerinin belirtildiği kısımdır (İnanoğlu, 2019).

1.9.1.6. Portfolyo

Öğrencilerin akademik başarılarının yanı sıra katıldığı bütün faaliyetlerin yer aldığı bölümdür (Gerede, 2019).

1.9.1.7. İçerik üretim sistemi

Öğretmenlerin özgün içerikler üretebildikleri ve ürettiklerini tüm kullanıcılarla paylaşabildikleri bölümdür (Kalemkuş, 2016).

1.9.1.8. Dosyalar

Öğretmen ve öğrencilerin dokümanlarını depolamalarını sağlayan bölümdür (Sönmez, 2019).

1.9.1.9. Gruplar

Öğrenci gruplarının oluşturulduğu ve bilgilerinin yer aldığı bölümdür (Kaya, 2019).

1.9.1.10. Listeler

Öğretmenlerin kullandıkları içerikleri sistemli bir şekilde gruplandıkları alandır (Hacıoğlu, 2019).

1.9.1.11. Konular

Öğretmen ve öğrencilerin sınıf ve ünite bazlı ders içeriklerine eriştikleri alandır (İnanoğlu,2019).

1.9.1.12. Sınavlar

Öğretmenlerin kendi oluşturabildikleri sınavları ve mevcut ölçme değerlendirme materyallerini öğrencilerle paylaştıkları bölümdür (Kelismail, 2019; Şireci,2021).

1.9.2. İçerik

İçerik bölümü, öğretmen ve öğrencilerin derslerde kullandıkları görsel, işitsel ve yazılı birçok materyali bünyesinde barındıran kısımdır. Bu kısımda “Haberler”, “Görsel”, “Ses”, “Kitap”, “Dergi”, “Doküman” ve “Video” olmak üzere alt başlıklar yer almaktadır.

1.9.2.1. Haberler

Haberler içeriği, ülke genelinde gerçekleştirilen başarılı çalışmaların eğitim paydaşlarını motive etmesi amacıyla paylaşıldığı modüldür (Alabay, 2015).

1.9.2.2. Görsel

Görsel içeriği, birçok alana yönelik resim, grafik ve fotoğraf gibi görsellerin sunulduğu modüldür (Elçiçek, 2019).

1.9.2.3. Ses

Ses içeriği, birçok konuya ilişkin sesli kitap, dinleme metinleri, ses kayıtları gibi işitsel öğelerin yer aldığı modüldür (İnanoğlu, 2019).

1.9.2.4. Kitap

Kitap içeriği, derslerde kullanılan ders kitaplarının PDF formatlarının yanı sıra birçok alanla ilgili kitapların erişime sunulduğu modüldür (Gökdemir, 2020).

1.9.2.5. Dergi

Dergi içeriği, birçok konuda yerli ve yabancı dergilerin bulunduğu modüldür (Ankay, 2019).

1.9.2.6. Doküman

Doküman içeriği, derslerde kullanılmak amacıyla oluşturulmuş ders sunuları, çalışma yaprakları veya sınav örnekleri gibi birçok destekleyici çalışmanın yer aldığı modüldür (Arslan, 2019).

1.9.2.7. Video

Video içeriği, derslere yönelik videoların yanı sıra birçok alanda kullanılabilecek materyalleri kullanıcılara sunan modüldür (Tutar, 2015).

1.9.3. Hızlı erişim

Hızlı Erişim bölümünde “Ortaöğretim materyal”, “Din öğretimi materyal”, “Dil öğrenme”, “Siber güvenlik”, “Okul öncesi”, “Temel Eğitim” ve “TRT EBA TV” portalları bulunmaktadır.

1.9.3.1. Ortaöğretim materyal portalı

“OGM Materyal” olarak adlandırılan bu portalda, 130 etkileşimli kitap, 100 proje, 25.000 soru ve 1.000.000 aylık kullanıcı yer almaktadır (EBA, 2021b).

1.9.3.2. Din öğretimi materyal portalı

Din Öğretimi Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan bu portalda, bütün sınıf

düzeylerine yönelik ders içerikleri ve materyaller bulunmaktadır (Atalay, 2019).

1.9.3.3. Dil öğrenme portalı

Dil öğrenme portalında, Türkçe, İngilizce, Arapça ve diğer yabancı diller olmak üzere birçok dili öğrenmeye yönelik zengin materyaller ve destekleyici içerikler yer almaktadır (Kurnaz,2020).

1.9.3.4. Siber güvenlik portalı

Siber güvenlik portalında, internet kullanıcılarına internetin doğru ve güvenilir kullanımına ilişkin bilgilendirici içerikler sunulmaktadır (Aztekin, 2020).

1.9.3.5. Okul öncesi portalı

Okul öncesi portalında, anaokulları için hazırlanmış etkinlikler ve eğitsel içerikler bulunmaktadır (Gökdemir, 2020).

1.9.3.6. Temel eğitim portalı

Temel Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan bu portalda, okul öncesi, ilkokul ve ortaokul kademelerine yönelik eğitsel içerikler ve materyaller kullanıcıların hizmetine sunulmaktadır.

1.9.3.7. TRT EBA TV portalı

TRT EBA TV kanallarında yayınlanan dersler EBA platformuna da entegre edilerek kullanıcıların hizmetine sunulmuştur. Böylelikle öğrenciler hem tv hem de internet aracılığıyla yayın akışına ulaşabilmektedirler.

1.9.4. Yardım

Bu sekmede, EBA kullanıcılarına karşılaştıkları sorunları çözmeye yönelik hizmet verilmektedir (Ceylan, 2019).

1.9.5. İletişim

İletişim sekmesi, EBA'ya yönelik öneri, görüş ve şikâyetlerin bildirildiği kısımdır (Gökdemir, 2020).

1.9.6. Paylaşım

Paylaşım sekmesi, kullanıcıların EBA sistemine istedikleri materyalleri yüklemelerini sağlayan bölümdür (Atalay, 2019).

1.9.7. Uygulamalar

Uygulamalar sekmesi, bireysel öğrenmeyi destekleyen interaktif uygulamaların, oyunların ve yazılımların bulunduğu bölümdür (Aksoy, 2017).

1.9.8. Merkezi sınava yönelik örnek sorular

MEB Ölçme Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün aylık olarak hazırlamış olduğu örnek sınav sorularının öğrencilerin hizmetine sunulduğu bölümdür (Gökdemir, 2020).

1.9.9. Yarışma

Yarışma sekmesi, EBA üzerinden gerçekleştirilen her türlü yarışmanın düzenlendiği bölümdür (Hacıoğlu, 2019).

1.9.10. F-klavye

F-Klavyenin kullanımına ilişkin bilgilerin ve eğitici videoların yer aldığı sekmedir (Atalay, 2019).

1.9.11. E-kurs

Destekleme ve yetiştirme kurslarına başvuruların alındığı ve bu kurslara yönelik dokümanların yer aldığı modüldür (İnce, 2018).

1.9.12. E-Twinning

Avrupa'daki okullarla ortaklıklar kurmayı ve iş birliği içerisinde uluslararası projeler geliştirmeyi hedefleyen bir platformdur (Atalay, 2019).

1.9.13. HBÖ Tv

Hayat Boyu Öğrenme Tv (HBÖ TV) modülünde, A'dan Z'ye her konuya ilişkin eğitsel videolar yer almaktadır (Kuloğlu, 2018).

1.9.14. Mesleki gelişim

Mesleki gelişim sekmesi, öğretmenlerin hizmet içi eğitim almalarını sağlayan ve buna yönelik kursları bünyesinde barındıran modüldür (Ceylan, 2019).

1.9.15. Sosyal medyada EBA

Sosyal Medyada EBA modülü, Facebook ve Twitter gibi sosyal ağlarda profillerin oluşturulmasını ve EBA'nın tanıtımının gerçekleştirilmesini sağlayan bölümdür (Güvendi, 2014).

1.9.16. Yardımcı programlar

Yardımcı programlar modülü, Fatih Kalem ve Müzik Dersi Sokağı gibi interaktif uygulamaların indirildiği ve öğrencilerin hizmetine sunulduğu bölümdür (Gökdemir, 2020).

1.9.17. EBA akademik destek

Üniversite sınavlarına hazırlanan öğrencilere destek vermek amacıyla oluşturulan bu portalda, öğrencilerin akademik ihtiyaçlarını karşılayabilir düzeyde birçok içerik ve soru havuzu yer almaktadır (Tosun, Mıhçı ve Bayzan, 2021).

1.9.18. Teneffüs zamanı

Uzaktan eğitim sürecinde oluşturulan bu portalda sanal müzeler, okuma kitapları, eğlenceli oyunlar ve uygulamalar mevcuttur. Öğrenciler sanal müzeler sekmesini kullanarak tarihi mekânları ve müzeleri sanal ortamda ziyaret edebilmektedir, ayrıca okuma kitapları sekmesini kullanarak hikâye ve romanlara e-kitap şeklinde ulaşabilmektedir. Nitekim eğlenceli oyunlar ve uygulamalar sekmesini kullanan öğrenciler bir yandan öğrenirken bir yandan da eğlenmenin tadını çıkarabilmektedir.

1.9.19. EBA canlı ders

EBA canlı ders, web tabanlı bir eşzamanlı öğrenme ortamıdır. Covid-19 pandemisi ile birlikte ortaya çıkan uzaktan eğitim ihtiyacını karşılamak amacıyla oluşturulan bu portal, Zoom altyapısını kullanarak eşzamanlı canlı dersleri öğretmen ve öğrencilerin hizmetine sunmuştur (Akman, 2021).

EBA canlı derslerin saatleri bakanlık tarafından belirlenirken ders tanımlamalarını okul yönetimi ya da öğretmenlerin bizzat kendileri sistem üzerinden tarih ve saat belirleyerek tanımlayabilmektedirler (Şireci, 2021). Tanımlanan dersler EBA sisteminde bildirim olarak görülmektedir (Haskanlı, 2021). Ders tanımlamaları pazar günü hariç hergün 08.30-20.30 saatleri arasında tanımlanabilmekte ve tüm seviyedeki öğrenciler günlük 9 ders olmak üzere haftada 54 saat canlı ders yapabilmektedir. Ayrıca ders süreleri 30’ar dakika ders, 10 dakika teneffüs olarak planlanmıştır.

EBA Canlı ders ortamında yer alan Beyaz Tahta uygulaması, ekran paylaşımı yapma, öğrencilerin mikrofonunu açma kapama, öğrencilerin kamera kullanımlarını ve ekran kullanımını kontrol etme vb. uygulamalar öğretmenlerin kullanımına sunulmuştur (Erümit, 2021). Yine EBA’nın sağlamış olduğu etkileşimli ders kitapları sayesinde ses, video, animasyon, video soru eşleştirme, interaktif ölçme testi, kelime çemberi ve hafıza oyunu gibi 27 farklı etkileşimli uygulama ders esnasında kullanılabilmektedir (http-3). Bunların yanı sıra portalda yer alan canlı ders kaydetme özelliği sayesinde derslerin tekrar amaçlı izlenebilmesi mümkün hale getirilmiştir (Clark ve Kwinn, 2007). Bununla birlikte öğretmenler ders sonrasında “Çalışmalar” sekmesini kullanarak derse ilişkin ödev, alıştırmaya ya da sınavları öğrencilere gönderebilmektedir. Gönderilen çalışmaları değerlendirmek isteyen öğretmenler, “Raporlar” sekmesini kullanarak öğrencilerin bireysel ya da genel performans raporlarına ulaşabilmektedir.

Pandemi döneminde EBA’nın güncellenmiş yeni alt yapısı, içinde barındırdığı sayısız eğitsel içeriği ve kullanıcılar tarafından da zenginleştirilebilir bir portal olma niteliği, sunduğu eşzamanlı ve eşzamansız eğitim seçenekleri ve platformun devlet güvencesi altında öğrencilere sunulmuş olması EBA’nın güvenilir bir eğitim platformu olmanın ötesine geçirerek bir nevi okul işlevi görmesini sağlamıştır. Bu süreçte EBA, olanaklar ölçüsünde tüm sınıf ve dersleri bünyesinde barındırarak uzaktan eğitim sürecini en iyi şekilde gerçekleştirmeye çabalamıştır. Bu derslerin başında da İngilizce gelmektedir.

Pandemi sürecinde EBA’da, bütün K12 sınıfları için İngilizce dersine yönelik canlı dersler gerçekleştirilmiştir. Canlı derslerin yanı sıra TRT EBA Tv aracılığıyla eşzamansız olarak da İngilizce dersleri öğrencilerin erişimine sunulmuştur. İlerleyen bölümde Türkiye’de uzaktan eğitim sürecinde İngilizce öğretiminde neler yapıldığı açıklanmıştır.

1.10. Uzaktan Eğitim Sürecinde İngilizce Öğretimi

Küreselleşmenin etkisiyle 21. yüzyılda gelişen bilimsel faaliyetleri takip etmek, teknolojiyi verimli bir şekilde kullanmak, küreselleşmeye bağlı olarak evrensel dünyanın paydaşlarından biri olabilmek ve çağı yakalayabilmek dünya ülkelerinin öncelikleri arasına girmiştir. Dolayısıyla toplumların kendi anadilleri haricinde küresel bağlamda konuşabilecekleri ortak bir dile (lingua franca) ihtiyaç duyulmuştur (Er, 2006). Bu bağlamda günümüzde dünya genelinde kullanılan ortak dil ise İngilizce olmuştur (Akın, 2021). II. Dünya savaşı sonrasında İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri'nin siyasi ve ekonomik gücü tekelinde tutması ile birlikte yayılmaya başlayan İngilizce, 21.yüzyıla gelindiğinde ise teknolojik devrim ve küreselleşme sayesinde dünya dili olma misyonunu edinmiştir (Akın, 2021). Öyle ki 67 ülkenin resmi dili, 27 ülkenin ise ikinci resmi dili olan İngilizceyi dünya genelinde konuşan kişi sayısı 1340 milyara ulaşmıştır (Ethnologue, 2021; Shaikh, 2021). Üstelik bu sayı her geçen gün artmaya devam etmektedir (Uçar, 2019).

Büyük bir ivmeyle küreselleşen dünyada, İngilizce öğretimi çağı yakalamak isteyen ülkeler için yadsınamaz bir ihtiyaç haline gelmiştir (Adıyaman ve Demir, 2021). Yine dünya genelinde olduğu gibi Türkiye özelinde de İngilizce öğretimi, Avrupa Birliği'ne üye olma ve çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşma hedefleri bağlamında oldukça önemli görülmektedir (Yavuz, 2016). Bu gereksinimden hareketle 1950 yıllarından günümüze dek Türkiye'de birçok düzenlemeler getirilmiş, ders kitapları ve öğretim programları güncellenmiş, farklı yöntem ve teknikler denenmiş ve dil öğretimi erken yaşlara çekilmiştir (Erdem, 2016). Öyle ki günümüz tarihine gelindiğinde okul öncesinden yükseköğretime kadar tüm kademelerde İngilizce öğretimi senelerdir zorunlu ders olarak okutulmaktadır (Çelebi, 2006; Shaikh, 2021). Mevcut durumda ilkokul ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıflarda haftalık 2 saat, beşinci ve altıncı sınıflarda haftalık 3 saat, yedinci ve sekizinci sınıflarda haftalık 4 saat, liselerde seçmeli derslerle birlikte haftalık 4 saat; İngilizce temelli eğitim veren beşinci sınıflarda ise haftalık 16 saat İngilizce öğretimi gerçekleştirilmektedir (Özcan, 2020). Öte yandan yıllardır harcanan bütün çabalara rağmen Türkiye'de İngilizce öğretiminde istenilen yeterliliğin sağlanamadığı acı bir gerçektir ki bu gerçek uluslararası çalışmalarda da gözler önüne serilmiştir (Özcan, 2020). 112 ülkenin katıldığı “İngilizce Yeterlilik İndeksi” adlı uluslararası araştırmada Türkiye 70. sıraya adını yazdırarak “Düşük Yeterlilik” kategorisinde yer almıştır (EF EPI, 2021). Bu acı tablonun altında yatan birçok neden

olmakla beraber başlıca nedenlerin öğretmen, öğrenci ve ortam unsurlarından kaynaklandığını söylemek mümkündür. Keza öğretmen merkezli eğitim anlayışı, öğretmenlerin mesleki yetersizliği, öğrencilerin motivasyon düşüklüğü ve yabancı dile karşı olumsuz tutumları, dört temel dil becerisinin (okuma, konuşma, yazma ve dinleme) kazandırılmasına yönelik uygulamaların yapılmaması ve öğrencilerin yabancı dile yeterince maruz bırakılmamaları yaklaşık bir asırdır verilen uğraşları boşa çıkarmaktadır (Erdem, 2016).

Teknolojinin gelişmesi ve internetin yaygınlaşması küresel düzeyde sadece İngilizcenin önemini artırmakla kalmamış, aynı zamanda İngilizce öğretim sürecini de büyük ölçüde etkilemiştir (Fansury vd., 2020; Kuloğlu, 2018). Bilgisayar, cep telefonları, televizyon, telefon gibi bilişim teknolojilerinin eğitim alanına entegre edilmesi ile birlikte dil öğretimi, geleneksel sınıf ortamlarının ve yöntemlerin ötesine geçerek eklektik yöntemleri bünyesinde barındıran ve çoklu öğrenme ortamlarına olanak sağlayan daha karmaşık bir yapıya dönüşmüştür. Ayrıca teknoloji tabanlı İngilizce öğretimi, hedef dile maruz kalma olanağını artıran dil ortamlarının oluşmasına imkân sağlamış ve dil öğrenimini daha verimli hale getirmiştir (Akyıldız, 2020). Bunun yanı sıra teknolojinin bireylere sunduğu sınırsız erişim öğrenen özerkliğini de büyük ölçüde artırmıştır (Yaman, 2015). Dolayısıyla ülkemizde İngilizce öğretimi noktasında yaşanan sorunları teknolojinin getirdiği olanaklar sayesinde en aza indirmek ve kısıtlı dil ortamlarını çevrimiçi uygulamaların sunduğu fırsatlarla zenginleştirmek İngilizce öğretimini kolaylaştırıcı bir unsur haline gelmiştir (Yaman, 2015). Zira İngilizce öğretiminde teknoloji kullanımının daha etkin dil ortamlarının oluşturulmasında ve öğrencilerin dil becerilerinin geliştirilmesinde fayda sağladığı literatür tarafından da kabul görmüş bir gerçektir (Akyıldız, 2020).

Covid-19 pandemisinin ortaya çıkması, hali hazırda var olan teknoloji tabanlı İngilizce öğretiminin önemini bir kez daha tüm dünyaya vurgulamıştır (Doğan, 2021). Pandemiyle mücadele kapsamında alınan önlemler doğrultusunda uzaktan eğitime geçiş sağlayan dünya ülkeleri bu süreçte eğitim faaliyetlerini teknolojiyi kullanarak gerçekleştirmişlerdir. Dolayısıyla bu süreçte İngilizce öğretiminin teknolojiyle bütünleştirilmesi isteğe bağlı olmaktan çıkıp zorunluluğa dönüşmüştür. Bu bağlamda bu süreçte dünya genelinde Edmodo, Blackboard gibi birçok dijital eğitim platformları ve çeşitli çevrimiçi uygulamalarla uzaktan İngilizce öğretimi faaliyetleri işe koşulmuştur (Pehlivan, 2020).

Pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinde Türkiye, destekleyici birçok çevrimiçi uygulama ve platformu kullanmakla birlikte en yoğun olarak devlet destekli eğitim platformu olan EBA'yı uygulamaya koymuştur. K12 sınıfları için EBA'da tüm branşların yanı sıra İngilizce için canlı dersler verilmiş aynı zamanda EBA TV aracılığıyla da eşzamansız olarak ders videoları yayınlanmıştır.

Uzaktan eğitimde İngilizce gibi sözel dersler, uygulamalı derslere göre daha verimli işlenmektedir (Cantürk ve Cantürk, 2021). Çünkü İngilizce öğretimi, birçok becerinin aynı anda kazandırılmasını hedefleyen ve bu bağlamda çeşitli öğretim yöntem ve yaklaşımların eklektik olarak kullanılmasını vurgulayan karmaşık bir yapıdadır. Dolayısıyla teknolojiyle bütünleşen bir dil öğretimi öğrenenlerin hedef dile maruz kalmalarını sağlamış olup öğrenenlere ve öğretmenlere bu anlamda zengin olanaklar sunmaktadır. Öte yandan uzaktan eğitim sürecinde yaşanabilecek erişim sıkıntısı, teknik sorunlar ya da farklı problemlerin de olası olduğu gerçeğini göz ardı etmemek gerekmektedir. Keza İngilizce öğretiminin pandemi öncesinde süregelen mevcut sorunları da dikkate alındığında pandemi döneminde gerçekleştirilen İngilizce öğretimini mercek altına yatırmak bir ihtiyaç haline gelmiştir. Bu gereksinimden yola çıkarak pandemi sürecinde gerçekleştirilen uzaktan İngilizce öğretimi faaliyetlerini etraflıca incelemek ve olası problemleri gün yüzüne çıkararak bunlara ilişkin çözüm önerileri getirebilmek İngilizce öğretiminin niteliğini güçlendirmek adına oldukça önemlidir (Akyıldız, 2020).

1.11. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı pandemi sürecinde EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşlerini incelemektedir. Bu amaçla çalışmada yanıt aranan sorular şunlardır:

1. Ortaokul kademesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin pandemi sürecinde EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin görüşleri nelerdir?

2. Ortaokul kademesinde öğrenim gören öğrencilerin pandemi sürecinde EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin görüşleri nelerdir?

3. Ortaokul öğrenci velilerinin pandemi sürecinde EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin görüşleri nelerdir?

1.12. Araştırmanın Önemi

Pandeminin ortaya çıkışı beraberinde bir kelebek etkisi yaratarak adeta dünyanın bütün dinamiklerini yerinden oynatmıştır. Bu bağlamda sağlıktan ekonomiye birçok sektörü etkileyen pandemiden eğitim sektörü de kendi payına düşeni almıştır. Pandemi öncesinde hali hazırda var olan ve geleneksel eğitime bir alternatif olarak görülen uzaktan eğitim, pandemi ile birlikte mevcut dönemde eğitim sisteminin vazgeçilmez bir yapı taşına dönüşmüştür. Nitekim zorunlu ve ani bir şekilde eğitim sektöründe otorite haline gelen uzaktan eğitimin gelecek yıllarda daha da yaygınlaşması ve işlevselliğinin artırılması olağan gözükmektedir. Dolayısıyla uzaktan eğitimin etraflıca masaya yatırılması ve olası sorunların tespit edilmesi hem pandemi dönemini değerlendirmek hem de geleceğe ışık tutmak bakımından önemlidir (Dolmacı ve Dolmacı, 2020). Bu bağlamda pandemi döneminde gerçekleştirilen uzaktan eğitimi incelemek esasında EBA platformunu da mercek altına almayı gerekli kılmaktadır. Çünkü salgın sürecinde uzaktan eğitim faaliyetleri ülke genelinde EBA aracılığıyla yürütülmüştür.

Alanyazın incelendiğinde EBA'ya ilişkin araştırmaların daha çok pandemi öncesinde gerçekleştirildiği görülmektedir (Aksoy, 2017; Atalay, 2019; Erbay, 2018; Güvendi, 2014; Kalemkuş, 2016; Özgümüş, 2018; Tutar, 2015). Fakat EBA, pandemi döneminde daha yaygın kullanılmış ve bu dönemde bir nevi duvarsız okul işlevi görmüştür (Doğan ve Koçak, 2020). Dolayısıyla pandemi döneminde güncellenen EBA'yı İngilizce öğretimi bağlamında yeniden incelemek mevcut durumda yürütülen uzaktan İngilizce öğretimi faaliyetlerini betimlemek adına oldukça önemlidir.

Bu bağlamda alanyazın incelendiğinde, pandemi sürecinde EBA aracılığıyla gerçekleştirilen uzaktan eğitime yönelik makale sayısının artmaya başladığı ancak tez ve kitap gibi daha kapsamlı çalışmaların henüz yeterince alanyazında yer bulmadığı gözlenmiştir (Akgül, 2021). Bununla birlikte yapılan çalışmaların çoğunlukla genel değerlendirmeler ile sınırlandırıldığı görülmektedir. Halbuki EBA'nın içerik yelpazesinin geniş bir platform olduğu ve milyonlarca öğrenciye hitap ettiği düşünüldüğünde yapılan araştırmaların kapsamının daraltılması ve branş bazında ele alınması daha spesifik ve derin araştırmaların kapısını aralayacaktır (Kuloğlu, 2018). Bu amaçla gerçekleştirilen branş bazlı araştırmalar, içerik eksikliklerini ve sistemin açıklarını ortaya çıkarması bakımından da oldukça önemlidir (Gezer ve Durdu, 2020).

Bu bağlamda alanyazın incelendiğinde pandemi döneminde İngilizce branş bazında uzaktan eğitimin ele alındığı yeterli çalışma bulunmamaktadır. Ayrıca yapılan

araştırmaların genellikle öğretmen görüşleri ile sınırlandırıldığı görülmüştür. Öte yandan eğitimin diğer paydaşları olan öğrencilerin ve bu süreçte çocuklarının uzaktan eğitime yakından tanık olan velilerin görüşlerinin de incelenmesi EBA'yı kullanan tüm paydaşların sorunlarını dile getirmek ve uzaktan eğitimde ortaya çıkan aksaklıkları gidermek açısından önemlidir. Dolayısıyla pandemi döneminde EBA aracılığıyla gerçekleştirilen uzaktan eğitim faaliyetlerini öğretmen, öğrenci ve veli gözüyle irdelemek, uzaktan eğitime ilişkin daha doygun veriler elde edilmesini sağlayacaktır (Bakioğlu ve Çevik, 2020). Ayrıca bu bağlamda yapılan bir tez çalışması kapsam bakımından alanyazına yapacağı katkıdan dolayı oldukça önemlidir. Bununla birlikte İngilizce öğretiminde uzun yıllardır çaba verilmesine karşın eğitsel bağlamda istenilen başarının sağlanamadığı da Türkiye'nin bilinen acı bir gerçeğidir (Shaik, 2021). Dolayısıyla yüz yüze eğitimde yeterli verimin alınamadığı İngilizce öğretimini uzaktan eğitimde ele almak, olası sorunların tespiti ve bunlara yönelik çözüm önerilerinin getirilmesi bağlamında büyük önem arz etmektedir (Akyıldız, 2020). Bu amaçla pandemi sürecinde EBA'da gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğretmen, öğrenci ve veli görüşleriyle incelenmesi İngilizce öğretiminin niteliğine yapacağı katma değer bakımından da oldukça önemlidir.

Bütün bu nedenlerden dolayı, bu çalışmada pandemi sürecinde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin niteliğini belirlemek için öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Yapılan araştırma ile EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde sürecin işleyişinin sorgulanması, güçlü ve zayıf yönlerin ortaya çıkarılması ve sunulan uzaktan eğitim olanaklarının gözden geçirilerek yabancı dil eğitiminde niteliğin artırılması için öneriler sunulması hedeflenmiştir. Bu bağlamda yapılan çalışmanın alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.13. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırmanın sınırlılıkları aşağıda maddeler halinde sunulmuştur.

1. Araştırma 2020-2021 eğitim öğretim yılının bahar dönemi ile sınırlıdır.
2. Araştırma ortaokul kademesinde verilen İngilizce dersleri ile sınırlıdır. Diğer dersler araştırma kapsamı dışında tutulmuştur.
3. Araştırma Erzurum'da Milli Eğitim Bakanlığı (MEB)'na bağlı yedi farklı ortaokulla sınırlı tutulmuştur.

4. Araştırma Erzurum’da görev yapan 10 İngilizce öğretmeni, 10 ortaokul öğrencisi ve 10 ortaokul öğrenci velisi ile sınırlandırılmıştır.

5. Araştırma görüşme yoluyla elde edilen nitel veriler ile sınırlıdır.

1.14. Araştırmanın Varsayımları

Araştırmanın varsayımları aşağıda maddeler halinde sunulmuştur.

1. Görüşmeye katılan katılımcıların sorulan soruları içtenlikle yanıtladıkları,

2. Araştırma sürecinde araştırmaya katılanları etkileyecek bir durumun gerçekleşmediği,

3. Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının bulgular için yeterli seviyede olduğu varsayılmıştır.

1.15. Tanımlar

Araştırmada sıklıkla geçen bazı tanımlar aşağıda sunulmuştur.

Pandemi: Bulaşıcılığının hızlı olması nedeniyle geniş coğrafyalara yayılabilen ve dünya genelini tehdit eden ölümcül salgın hastalık (Akgül, 2021).

Uzaktan Eğitim: Öğrenen ve öğretmenin farklı ortamlarda olmalarına rağmen eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütebildikleri eğitim modeli (Yaman, 2021).

Acil Uzaktan Eğitim: Sel, deprem, salgın gibi afetlerin yaşandığı kriz durumlarında eğitim-öğretim etkinliklerinin acil bir şekilde uzaktan eğitimle yürütüldüğü eğitim modeli (Cantürk ve Cantürk, 2021).

Harmanlanmış Eğitim: Yüz yüze ve uzaktan eğitimin güçlü yönlerinin belirlenerek iki yaklaşımın birlikte kullanıldığı eğitim modeli (Hebece ve Usta, 2015).

Seyreltilmiş Eğitim: Ders saatlerinin ve sürelerinin azaltılıp öğrenci sayılarının gruplara bölünerek sınıf ortamlarındaki yoğunluğun giderildiği eğitim sistemi (http-4).

Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH): Eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve eğitimde teknoloji kullanımını desteklemek amacıyla Milli Eğitim Bakanlığı ve Ulaştırma Bakanlığı iş birliği ile oluşturulan bir eğitim projesi (Timur vd., 2017).

Eğitim Bilişim Ağı (EBA): FATİH projesi kapsamında oluşturulan okul ve okul dışı eğitim-öğretim sürecini destekleyen web tabanlı bir eğitim platformu (Yıldız ve Gündüz, 2019).

İKİNCİ BÖLÜM

2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırma konusu ile ilgili olduğu düşünülen araştırmalara yer verilmiştir. Araştırmaların sunumunda pandemi döneminde uzaktan eğitime ilişkin çalışmalar ve pandemi döneminde İngilizce öğretimine ilişkin çalışmalar olmak üzere iki alt başlığa yer verilmiştir.

2.1. Pandemi Döneminde Uzaktan Eğitime İlişkin Araştırmalar

Yurtbakan ve Akyıldız (2020), Covid-19 pandemi döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerini irdelemek amacıyla sınıf öğretmenlerinin, ilkokul öğrencilerinin ve ebeveynlerinin görüşlerinin ele alındığı bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu bağlamda Trabzon ilinin Maçka ilçesinden uygun örnekleme yolu ile seçilen 13 ilkokul öğrencisi, 13 ebeveyni ve 13 sınıf öğretmeni olmak üzere toplam 39 kişilik çalışma grubu oluşturulmuş ve gruba yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Fenomenoloji deseninde gerçekleştirilen araştırmada veriler betimsel analiz ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, öğrenci ve ebeveynlerin pandemi döneminde uygulanan uzaktan eğitimi yeterli buldukları, sınıf öğretmenlerinin ise konuların derinlemesine işlenemediğinden uzaktan eğitim uygulamasını yetersiz gördükleri bulgularına ulaşılmıştır. Yine bu süreçte sınıf öğretmenlerinin ödev vermek amacıyla öğrencilerle iletişim içinde oldukları öğrenci ve veliler tarafından doğrulanmıştır. Öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin herhangi bir sorun yaşamadıkları tespit edilirken, ebeveynlerin ders sürelerinin yetersiz olduğunu belirttikleri, sınıf öğretmenlerinin ise konuları derinlemesine işleyemediklerini vurguladıkları çıkan bulgular arasındadır. Ayrıca hem öğrenci ve velilerin hem de sınıf öğretmenlerinin yüz yüze eğitimi uzaktan eğitime tercih etme hususunda ortak fikre sahip oldukları tespit edilmiştir.

Akgül (2021), pandemi döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerini incelemek amacıyla ortaokullarda görev yapan sosyal bilgiler öğretmenlerinin, ortaokul öğrencilerinin ve velilerinin görüşlerinin irdelendiği bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda Uşak il merkezinde ortaokullarda görev yapan 15 sosyal bilgiler öğretmeni, 15 ortaokul öğrencisi ve 15 ortaokul öğrenci velisi olmak üzere 45 kişilik bir çalışma grubu oluşturulmuş ve gruba yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Fenomenoloji deseninde gerçekleştirilen araştırmada veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda, ortaokul öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı

mesafeli bir tutum sergiledikleri, yüz yüze eğitimi uzaktan eğitime nazaran daha verimli buldukları ve bu yüzden yüz yüze eğitimi tercih ettikleri bulguları ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğrenci velilerinin ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin sorulara ilişkin verdikleri yanıtlarda çok fazla çeşitlilik gözlemlendiği ve bir fikir birliğinin olmadığı ortaya çıkmıştır.

Şengül (2021), pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinde aile katılımını irdelemek amacıyla 6.sınıf öğrencilerinin, velilerinin ve öğretmenlerinin görüşlerinin incelendiği bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu nedenle 2020-2021 Eğitim Öğretim yılında Kocaeli ili Gölcük ilçesinde bir devlet okulundan kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemiyle seçilen 5 matematik öğretmeni, 10 öğrenci ve öğrencilerin velilerinin katıldığı bir çalışma grubu oluşturulmuş ve gruba yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Çoklu durum çalışması deseninde gerçekleştirilen araştırmada veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda, öğretmen ve velilerin aile katılımını önemsedikleri fakat uzaktan eğitim sürecinde aile katılımını sürdürme hususunda yeterince bilgili olmadıkları bulguları ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin de aile katılımını önemsedikleri ve aile katılımından mutlu oldukları tespit edilmiştir. Buna ek olarak aile katılımının öğrencilerin akademik ve psikolojik gelişimlerine katkı sağladığı ve matematik dersine olan algılarını olumlu anlamda etkilediği ortaya çıkan bulgular arasındadır.

Yürek (2021), okul öncesi eğitimde uzaktan eğitimin uygulanabilirliğine ilişkin okul öncesi öğretmenlerinin ve okul öncesi öğretmenliği alanından çalışan akademisyenlerinin görüşlerinin irdelendiği bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu bağlamda 2020-2021 Eğitim Öğretim yılında İstanbul ilinde Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul öncesi eğitim kurumlarında çalışan 8 okul öncesi öğretmeni ve üniversitelerin “Okul Öncesi Öğretmenliği” programında görev yapan 8 akademisyenin oluşturduğu 16 kişilik bir çalışma grubu oluşturulmuş ve gruba yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Fenomenoloji deseninde gerçekleştirilen araştırmada veriler betimsel ve içerik analizlerine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda, katılımcıların uzaktan eğitim genelinde olumlu ve olumsuz görüşlerinin bulunduğu fakat okul öncesi uzaktan eğitim özelinde olumsuz görüşlerinin daha baskın olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca katılımcılar, uzaktan eğitimde kullanılabilecek yöntemlere ilişkin teknolojik araçları, yüz yüze eğitimde kullanılan materyalleri ve aile iş birliği ile gerçekleştirilen etkinlikleri vurgulamış ve en etkili yöntemin eşzamanlı uzaktan eğitim olduğunu belirtmişlerdir. Buna ek olarak katılımcılar uzaktan eğitim sürecinde kısıtlı da

olsa bir değerlendirme yapılmasını savunmuşlardır. Uzaktan eğitimin çocukların duyuşsal gelişimlerine bir katkı sağlamayacağı fakat bilişsel anlamda çocukların gelişimlerine olumlu yönde etki edebileceği konusunda katılımcılar arasında fikir birliği sağlandığı tespit edilmiştir. Öte yandan dil gelişimi, öz bakım ve motor gelişim hususunda katılımcılar arasında görüş birliğine varılamadığı görülmüştür.

Deli (2021), pandemi süreci ve sonrasında yaşanan eğitim sorunlarını tespit etmek amacıyla fen bilimleri öğretmenlerinin görüşlerinin ele alındığı bir araştırma gerçekleştirmiştir. Araştırmada pandemi dönemi “ilk dönem” (2020 Mart-Haziran) ve “ikinci dönem” (2020 Eylül-Ocak) olarak ele alınmıştır. Araştırma kapsamında Şırnak ilinde görev yapan 16 fen bilimleri öğretmeninden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuş ve yapılandırılmış görüşme soruları kullanılarak katılımcılarla yüz yüze görüşme gerçekleştirilmiştir. Fenomenoloji deseninde gerçekleştirilen araştırmada veriler betimsel analiz ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, fen bilgisi öğretmenlerinin pandeminin ilk döneminde internetin olmaması, okulların açılmaması ve canlı derslerin yapılmaması nedeniyle yeterli düzeyde ders işleyemediklerini ve etkinlik yapamadıklarını vurgulamışlardır. Bununla birlikte araştırmada pandeminin ilk döneminde öğrenci-öğretmen ve veli iletişiminde kopukluklar yaşandığı ve iletişimsizliğin sonucu olarak öğrencilerin derslerden soyutlandığı bulguları ortaya çıkmıştır. Pandeminin ikinci döneminde ise araştırma bulgularına göre öğretmenlerin daha verimli ders işledikleri ve etkinlik yapabildikleri görülmüştür. Nitekim pandemi sonrasında öğrencilerin okula uyum hususunda sorun yaşayabilecekleri ve buna ilişkin telafi eğitimlerinin planlanması gerektiği araştırma sonucunda çıkan diğer bulgulardır.

Aydın (2021), pandemi sürecinde müzik derslerinin durumunu tespit etmek amacıyla müzik öğretmenlerinin görüşlerinin incelendiği bir araştırma gerçekleştirmiştir. Araştırma kapsamında 7 farklı ilden seçilen 42 müzik öğretmeni ile altışar kişilik çalışma grupları oluşturulmuş ve gruplarla odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Fenomenoloji deseninde gerçekleştirilen araştırmada veriler betimsel ve içerik analizi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, uzaktan eğitimle yürütülen müzik derslerine ilişkin müzik öğretmenlerinin görüşlerinde bir fikir birliğine varılmıştır. Buna göre pandemi sürecinde gerçekleştirilen müzik eğitiminde ders süresinin yetersizliği, teknolojik sorunlar ve müzik derslerinin uygulama boyutunda yaşanan problemler gibi dezavantajların olduğu tespit edilmiştir. Öte yandan bilgiye ulaşmada ve bilginin paylaşımında yaşanan kolaylık ve öğrencilerin teknoloji

alışkanlıklarının geliştirilmesi ise müzik öğretmenlerinin bu süreçte gözlemlediği avantajlardır.

Demir (2021), Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğretmenlerinin ve öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin tutumlarını farklı değişkenler bağlamında ele alan bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Sakarya ilinde gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde görev yapan 244 öğretmen ve bu okullarda öğrenim gören 977 öğrenci oluşturmaktadır. Tarama deseninde gerçekleştirilen araştırmada veri toplama aracı olarak “Kişisel Bilgi Formu” ve Ağır (2007) tarafından geliştirilen “Uzaktan Eğitim Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 24.0 programı kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmen ve öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin orta düzeyin altında bir tutum sergiledikleri görülmüştür. Öğretmenlerin uzaktan eğitime ilişkin tutumlarında mesleki kıdem, bilişim teknoloji kullanma becerisi ve internet kaynaklı sorunlar gibi değişkenlere göre anlamlı farklılıkların ortaya çıktığı; cinsiyet, branş, öğrenim durumu, uzaktan eğitim tecrübesi ve bilişim araçlarına sahip olma değişkenleri bağlamında ciddi bir farklılığın görülmeyeceği tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin tutumlarında cinsiyet, sınıf düzeyi, branş, ve internet sorunlarına göre anlamlı farklılıkların görüldüğü; aile gelir düzeyi, uzaktan eğitim tecrübesi ve bilişim teknoloji kullanma becerisi ve bilişim araçlarına sahip olma değişkenleri bağlamında ciddi bir farklılığın görülmeyeceği araştırma sonucunda çıkan bulgular arasındadır.

Haskanlı (2021), “Doğrusal Denklemler” konusunun “Eğitim Bilişim Ağı (EBA)” aracılığıyla öğretilmesinin öğrencilerin akademik başarı, öz düzenleme ve temel psikolojik ihtiyaçlarına etkisini inceleyen bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda 2019–2020 Eğitim-Öğretim Yılında Akdeniz Bölgesi'nde bir il merkezinde gerçekleştirilen araştırmada 8.sınıf öğrencilerinden seçilen 22 kişilik deney grubu 22 kişilik kontrol grubu olmak üzere 44 kişilik bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Kontrol grubunda geleneksel öğretim yöntemleri uygulanırken deney grubunda EBA destekli öğretim gerçekleştirilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak başarı testi, akademik öz düzenleme ölçeği ve temel psikolojik ihtiyaçlar ölçeği kullanılmıştır. Araştırma verileri SPSS 20 programı, Shapiro-Wilkinson normallik testi, bağımsız örneklem t-testi, ilişkili örneklem t testi ve kovaryans analizlerine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda, akademik başarı, öz düzenleme ve temel psikolojik ihtiyaçlarda

deney grubu lehine anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Arslan (2021), pandemi sürecinde uzaktan ve yüz yüze okul öncesi eğitimi alan çocukların sosyal becerilerini karşılaştırmayı aynı zamanda okul öncesi öğretmenleri ve okul öncesi öğrenci velilerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşlerini incelemeyi amaçlayan bir araştırma gerçekleştirmiştir. Karma desenin kullanıldığı çalışmada, 2020-2021 eğitim-öğretim yılı Şırnak İli Cizre ilçesindeki uzaktan ve yüz yüze eğitim veren bir anasınıfından seçilen 42 çocuk ile araştırmanın nicel grubu oluşturulmuştur. Nitel çalışma grubu ise 10 okul öncesi öğretmeni ve 20 uzaktan eğitim gören okul öncesi öğrenci velisinden oluşturulmuştur. Bir dönem boyunca süren uzaktan ve yüz yüze eğitimin ardından çocuklara Avcıoğlu (2007) tarafından 4-6 yaş için hazırlanan Sosyal Becerileri Değerlendirme Ölçeği uygulanmıştır. Nitel çalışma grubuna ise yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Araştırma verilerinin analizinde nicel veriler için Shapiro-Wilk Normal Dağılım Testi ve t-testi; nitel veriler için ise betimsel içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutuna yönelik bulgularında sosyal becerilerde yüz yüze eğitim alan çocuklar lehine anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Ayrıca çalışmada “Kızgınlık Davranışlarını Kontrol Etme”, “Değişikliklere Uyum Sağlama Becerileri”, “Akran Baskısı İle Başa Çıkma Becerileri”, “Sözel Açıklama Becerileri”, “Kendini Kontrol Etme Becerileri”, “Amaç Oluşturma Becerileri”, “Dinleme Becerileri Görevleri Tamamlama Becerileri” ve “Sonuçları Kabul Etme Becerileri” alt değişkenlerde yüz yüze eğitim alan çocuklar lehine ciddi bir farklılık görülürken “Kişiler Arası Beceriler” bağlamında bir farklılaşma tespit edilmemiştir. Araştırmanın nitel boyutunda öğrencilerin yüz yüze eğitimde daha etkin ve istekli oldukları, öğretmenlerin yüz yüze eğitimde daha fazla etkinliklere yer verebildiği bulguları ortaya çıkmıştır. Buna ek olarak uzaktan eğitim sürecinde çocukların daha agresif oldukları, anneye bağımlılıklarının arttığı ve sosyal becerilerinin zayıfladığı görülmüştür. Yaşanan olumsuzluklar karşısında ebeveynlerin kendilerini yetersiz hissetmesi araştırmanın ortaya koyduğu diğer bir ilgi çekici bulgudur.

Karadayı (2021), pandemi döneminde gerçekleştirilen uzaktan eğitime ilişkin üniversite öğrencilerinin algılarını, Covid-19 kaygı ve korku düzeylerini çeşitli değişkenler bağlamında ele alan bir araştırma gerçekleştirmiştir. Araştırma kapsamında 2020-2021 eğitim öğretim yılında Ankara ilinde bulunan çeşitli üniversitelerden seçilen 151 erkek 249 kadın olmak üzere 400 kişiden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuştur. İlişkisel tarama deseninde gerçekleştirilen çalışmada veri toplama aracı olarak

“Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşler Ölçeği”, “Koronavirüs Anksiyete Ölçeği (CAS)”, “Koronavirüs (Covid-19) Korku Ölçeği” ve “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Elde edilen veriler regresyon analizi, korelasyon analizi, Mann-Whitney U testi ve Kruskal-Wallis H testlerine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda, üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin algılarında yaş, fakülte, bilgisayar kullanma seviyesi değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık olduğu fakat cinsiyetle algı arasında bir ilişkinin bulunmadığı görülmüştür. Bunun yanı sıra üniversite öğrencilerinin Covid-19 kaygı düzeyleri ile yaş, cinsiyet, fakülte ve bilgisayar kullanma seviyesi arasında bir ilişkinin bulunmadığı tespit edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin Covid-19 korku düzeyleri ile cinsiyet ve bilgisayar kullanma düzeyi arasında bir ilişkinin olduğu fakat yaş ve fakülte değişkenleri ile bir ilişkinin bulunmadığı görülmüştür. Ayrıca üniversite öğrencilerinin Covid-19 kaygı ve korku düzeyleri ile uzaktan eğitim algıları arasında anlamlı bir ilişkinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Demir ve Demir (2021), pandemi sürecinde uzaktan eğitim kapsamında gerçekleştirilen canlı derslerin, TRT EBA Tv ve EBA’nın niteliğini velilerin gözüyle değerlendirmeyi amaçlayan bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda 709 veliye çevrimiçi anket uygulanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır. Araştırma sonucunda veliler, uzaktan eğitim sürecinin iyi geçtiğini bu süreçte çocuklarını desteklediklerini, yine de yüz yüze eğitimin daha etkin olduğunu ve öğretmenlerin öneminin yadsınamaz olduğunu belirtmişlerdir. Öte yandan uzaktan eğitimde yaşanan bağlantı sorunları ve sokağa çıkma yasaklarının öğrencilerin motivasyonu üzerinde olumsuz etki bıraktığı veliler gözünden aktarılan diğer bulgulardır.

Berksoy (2021), pandemi sürecinde gerçekleştirilen uzaktan eğitimin uygulama, etkileşim, öğrenme süreci ve sınırlılıklar bağlamında irdelenmesini amaçlayan bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu amaçla karma desende gerçekleştirilen araştırmada 57 farklı şehirden seçilen 483 katılımcı araştırmanın nicel grubunu oluşturmuş ve gruba “Zorunlu Sosyal İzolasyon Sürecindeki Uzaktan Eğitim Eğilimleri Anketi” ve Şimşek ve Yazar (2016) tarafından geliştirilen “Eğitim Teknolojileri Standartları Öz Yeterlik Ölçeği” uygulanmıştır. Araştırmanın nitel grubunu ise 483 katılımcıdan gönüllülük esasına dayalı olarak seçilen 10 kişi oluşturmuş ve gruba yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Araştırmanın nicel verileri “IBM SPSS Statistics 22” programı kullanılarak nitel verileri ise içerik analizi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda,

öğretmenlerin içerik paylaşım yöntemlerinden %46,4 ile eş zamanlı eğitim yöntemini, %44,7 ile eş zamanlı ve eşzamansız eğitim yöntemini ve %8.9 ile sadece eş zamansız yöntemini kullandıkları görülmüştür. Bununla birlikte eş zamanlı eğitim için kullanılan uygulamalara bakıldığında %66.7 ile Zoom, %20.1 ile Google Classroom ve %16.0 ile e-posta platformlarının kullanıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca okullarda verilen ders sayılarına ilişkin sonuçlara bakıldığında %31.1 ile günde 5-6 ders, %26.8 ile 3-4 ders, %24.9 ile 1-2 ders ve %17.2 ile 7- üzeri ders verildiği görülmüş olup yapılan derslerin çoğunlukla 31-39 dakika (%53.6) aralığında olduğu tespit edilmiştir. Derslerde kullanılan öğretim yöntemlerine ilişkin sonuçlarda ise %38.1 ile doğrudan öğretimin, %33.1 ile test çalışmalarının, %18.3 ile soru-cevap tekniğinin ve %18.2 ile sunum tekniğinin yer aldığı çıkan bulgular arasındadır.

Sarışık, Sarışık ve Tuğra (2021), pandemi sürecinde gerçekleştirilen uzaktan eğitimde kullanılan EBA canlı ders uygulamasının branş öğretmenlerinin gözünden değerlendirilmesini amaçlayan bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu amaçla Sakarya ili Sapanca ilçesinden seçilen farklı branşlarda görev yapan 50 öğretmenden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuş ve gruba yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Fenomenoloji deseninde gerçekleştirilen araştırmada veriler betimsel analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda, EBA kullanımının canlı ders uygulamasından sonra yaygınlaştığı, öğretmenlerin canlı ders uygulamasını aktif ve etkin kullandığı, öte yandan öğrencilerin canlı derslere katılımının az olduğu bulgularına ulaşılmıştır.

Osmanoğlu ve Osmanoğlu (2021), ortaokul öğrencilerinin TRT EBA aracılığıyla gerçekleştirilen sosyal bilgiler dersine yönelik tutum ve algılarını incelemeyi amaçlayan bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda 2019-2020 eğitim öğretim yılında Bingöl il merkezinde bulunan ortaokullardan seçilen 150 öğrenci ile bir çalışma grubu oluşturulmuş ve gruba “TRT EBA’da yayınlanan sosyal bilgiler dersine ilişkin tutum ve algı ölçeği” uygulanmıştır. Kesitsel tarama deseninde gerçekleştirilen araştırmada SPSS 22.0 programı kullanılarak veriler faktör analizi, korelasyon analizi, Kaiser-Meyer Olkin (KMO) ve Barlett testlerine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda, öğrencilerin sosyal bilgiler dersine ilişkin tutum ve algılarının nötr sınırında olduğu, ders içeriklerinin öğrencilerin dikkatini çekecek düzeyde sunulmadığı bu anlamda sosyal bilgiler dersine yönelik düzenlemelerin yapılması gerektiği bulgularına ulaşılmıştır.

Çiçek, Tanhan ve Tanrıverdi (2020), pandemi sürecinde gerçekleştirilen uzaktan eğitime ilişkin öğrencilerin ve öğretmenlerin görüşlerini inceleyen bir araştırma

gerçekleştirmiştir. Anlatı deseninde hazırlanan araştırmada veri toplama aracı olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. Bunun için 16 araştırma makalesi seçilmiştir. Araştırma sonucunda, yapılan araştırmaların çoğunluğunun (%37.5) öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri ve etkilenme durumları üzerinde yoğunlaştığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin bu süreçten olumsuz etkilendiği ve kaygılarının arttığı çıkan bulgular arasındadır. Ayrıca öğretmenlerin uzaktan eğitimden etkilenme durumlarının yaş, cinsiyet ve medeni hal gibi değişkenlere göre anlamlı bir farklılık oluşturduğu görülmüştür. Nitekim öğretmenlerin uzaktan eğitime karşı olumlu tutum sergiledikleri bulgusuna ulaşılmıştır.

Hutchings (2021), üniversite öğrencilerinin pandemi döneminde gerçekleştirilen uzaktan eğitime yönelik deneyimlerini inceleyen bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda Amerika'nın çeşitli üniversitelerinden seçilen 5 üniversite öğrencisiyle bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Anlatı araştırması deseninde hazırlanan araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme soruları kullanılmıştır. Zoom video konferans yöntemiyle katılımcılarla bire bir görüşmeler gerçekleştirilerek hazırlanan görüşme sorularına yanıtlar aranmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda "Uzaktan Eğitim", "Fakültelerin Hazırbulunuşluğu" "Öz Disiplin" alt başlıklarında bulgular tespit edilmiştir. Buna göre "Uzaktan Eğitim" başlığı altında elde edilen verilere göre üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitime adapte olmakta zorlandıkları ve bu süreçte aldıkları eğitimi yeterli bulmadıkları bulguları tespit edilmiştir. "Fakültelerin Hazırbulunuşluğu" başlığı altında üniversite hocalarının ve fakültelerin uzaktan eğitime geçiş sürecine hazırlıksız yakalandığı, bu süreçte sağlıklı bir rehberlik hizmetinin öğrencilere sunulmadığı, uzaktan eğitimde birçok teknik ve iletişimsel sorunların yaşandığı bulgularına ulaşılmıştır. "Öz Disiplin" başlığı altında ise üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim sürecinde öz disiplini sağlamakta mücadele ettikleri, sorumluluklulukları üstlenme konusunda yüz yüze eğitim sürecine nispeten daha çok zorlandıkları ve bu süreçte öz disipline ilişkin farkındalıklarının arttığı görülmüştür.

Friesen (2021), pandemi sürecinde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetlerini kırsal kesimde görev yapan öğretmenlerin bakış açısıyla irdeleyen bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda Amerika Birleşik Devletlerine bağlı Minnesota eyaletinde görev yapan 12 öğretmenden oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuş ve grup ile sanal yollarla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde yarı yapılandırılmış görüşme soruları kullanılmıştır. Fenomenolojik desende yapılan araştırmada veriler,

içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin uzaktan eğitimde kaynaklara ve internete erişim konusunda sıkıntılar yaşadıkları, öğrencilerin uzaktan eğitime yeterli ilgiyi göstermedikleri bulguları tespit edilmiştir.

Zajdel ve arkadaşları (2021), pandemi sürecinde yürütülen uzaktan eğitim faaliyetlerini öğretmenlerin ve okul müdürlerinin görüşleri bağlamında ele alan bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu bağlamda Polonya'daki ilk ve ortaokul kademesinde görev yapan 9070 öğretmen araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Katılımcılara çevrimiçi anket uygulanmıştır. Elde edilen veriler korelasyon analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda, katılımcıların %42.4'ü uzaktan eğitimin bir alternatif olarak kullanılabileceğini belirtmiştir. Ayrıca araştırma verilerine göre uzaktan eğitimin niteliği ile teknik koşulların kalitesi arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmüştür (% 49.7). Bununla birlikte öğretmenlerin uzaktan eğitimi evden çalışmaya imkân tanınması, birçok kaynağa ve materyale erişimin kolayca sağlanması bakımından avantajlı buldukları tespit edilmiştir. Araştırmaya göre bilgisayar başında oturmanın getirmiş olduğu sağlık sorunları uzaktan eğitimin en büyük sınırlılığı olarak görülmüştür.

2.2. Pandemi Döneminde İngilizce Öğretime İlişkin Araştırmalar

Akyıldız (2020), pandemi döneminde uzaktan eğitimle yürütülen yabancı dil öğretimini inceleyen bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu amaçla, Elazığ ilinde ortaokulda görev yapan 6 İngilizce öğretmeni araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Oluşturulan çalışma grubu ile yaklaşık bir buçuk saatlik odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Görüşme sonunda elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda, İngilizce öğretmenlerinin pandemi sürecinde yoğunlukla EBA ve Whatssap platformları üzerinden uzaktan eğitim faaliyetlerini yürüttüğü görülmüştür. Bu süreçte İngilizce öğretmenlerinin öğretmen, öğrenci, veli ve teknoloji kaynaklı bir takım sorunlarla karşılaştıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin bu süreçte derslere karşı ilgisiz oldukları, öğretmenlerin uzaktan eğitime ve teknoloji kullanımına adapte olmakta zorlandıkları, velilerin uzaktan eğitimde çocuklarına yeterli desteği sağlamadıkları ve yaşanan teknik sorunlarla birlikte eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanmadığı tespit edilen bulgular arasındadır.

Shaikh (2021), pandemi döneminde gerçekleştirilen uzaktan eğitime yönelik İngilizce öğretmenlerinin görüşlerinin irdelendiği bir araştırma gerçekleştirmiştir.

Karma desende gerçekleştirilen araştırmanın nicel grubunu 2020-2021 eğitim-öğretim yılında Mardin ilinde ilkokul, ortokul ve lise kademelerinde görev yapan 228 İngilizce öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmanın nitel grubunu ise 228 kişilik çalışma grubundan gönüllülük esasına dayalı olarak seçilen 80 İngilizce öğretmeni oluşturmuştur. Oluşturulan nicel gruba “Uzaktan Eğitim Sürecinde İngilizce Öğretmenlerinin Görüşlerinin Değerlendirilmesi” ölçeği uygulanmıştır. Ardından oluşturulan nitel grup ile görüşmeler düzenlenmiş hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme sorularına yanıt aranmıştır. Elde edilen nicel veriler SPSS 22.0 programı kullanılarak nitel veriler ise içerik analizi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin %53.9’u uzaktan eğitimin geliştirilmesi gerektiğini belirtirken, %31.1’i uzaktan eğitimi yetersiz bulduklarını; %14.9’u ise uzaktan eğitimi verimli bulduklarını belirtmiştir. Bununla birlikte araştırmada “Uzaktan eğitimde öğrenci çalışmaları”, “Uzaktan eğitimde fırsatlar”, “Uzaktan eğitimde derse devam”, “Uzaktan eğitimde okul yönetimi” ve “Uzaktan eğitimde ödev çalışmaları” başlıklı alt problemlere ilişkin yanıtlar aranmıştır. Buna göre “Uzaktan eğitimde öğrenci çalışmaları” alt problemine ilişkin öğretmenlerin olumsuz görüş beyan ettikleri, öğrencilerin bu süreçte uygun öğrenme stilleri ile öğrenmediklerini belirttikleri tespit edilmiştir. “Uzaktan eğitimde fırsatlar” alt problemine ilişkin öğretmen yanıtları olumlu düzeyde olup öğretmenler, uzaktan eğitimin derslerde farklı yöntem ve tekniklerin kullanılmasına fırsat verdiğini vurgulamışlardır. “Uzaktan eğitimde derse devam” alt başlığında öğretmenler alt yapı sorunları nedeniyle öğrencilerin derslere katılımının az olduğuna işaret etmişlerdir. “Uzaktan eğitimde okul yönetimi” alt başlığında öğretmenlerin sürecin yeni olmasına bağlı olarak okul yönetimine ilişkin henüz bir değerlendirme yapamadıkları ve dolayısıyla bu konuda kararsız yaklaştıkları ortaya çıkmıştır. “Uzaktan eğitimde ödev çalışmaları” alt başlığında ise teknolojik yetersizlikler nedeniyle çeşitli sorunların yaşandığı ve öğretmenlerin bu konuda çekimser oldukları görülmüştür. Ayrıca öğretmenlerin uzaktan eğitimde birçok yöntem ve teknik kullandığı, öğrencilerin motivasyonunu artırmak için çeşitli görsel ve işitsel materyallere yer verdikleri, buna rağmen derslere yeterli katılımın sağlanmadığı ve verimli ders işleyişinin gerçekleşmediği bulguları ortaya çıkmıştır.

Kaygısız ve Balçıklı (2021), pandemi döneminde TRT EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin öğretmen adaylarının görüşlerini inceleyen bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu bağlamda araştırma, Ankara ilinde bir devlet

üniversitesinden seçilen 43'ü kadın 25'i erkek olmak üzere 68 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma kapsamında oluşturulan çalışma grubuna TRT EBA'nın sunduğu ilkökul 3. sınıf ve 4. sınıf ile ortaokul 7.sınıf kademelerini içeren üç eğitim videosu izlettirilmiştir. Ardından katılımcılardan izledikleri videolara ilişkin duygu ve düşüncelerini belirten iki sayfalık yansıtma günlükleri yazmaları talep edilmiştir. Yansıtma günlüklerinden elde edilen veriler içerik analizi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine kaygıyla yaklaştıkları tespit edilmiştir. Eşzamansız olarak uygulanan TRT EBA İngilizce öğretiminde, öğrenciler edilgen konumda olduklarından öğrencilerin motivasyonunun düşük olacağı ve dil becerilerinin yeterli düzeyde gelişemeyeceği kanısında olan öğretmen adayları bu bağlamda uzaktan eğitimi İngilizce öğretiminde yetersiz bulduklarını ve yüz yüze eğitime geçilmesi gerektiğini vurgulamışlardır.

Kurnaz (2020), İngilizce öğretmenlerinin EBA kullanımına ilişkin görüşlerini inceleyen bir araştırma gerçekleştirmiştir. Karma desende gerçekleştirilen araştırmanın nicel grubunu 2019-2020 eğitim öğretim yılında Hatay ilinde görev yapan 547 öğretmen oluşturmuştur. Araştırmanın nitel çalışma grubu ise amaçlı örnekleme yöntemiyle seçilen 10 İngilizce öğretmeninden oluşturulmuştur. Çalışmanın nicel grubuna anketin uygulanmasının ardından nitel gruba yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Elde edilen nicel verilerin analizi için SPSS ve AMOS istatistik programları kullanılmıştır. Bununla birlikte nitel veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırmaya göre, İngilizce öğretmenlerinin EBA hakkındaki görüşleri ile eğitim düzeyleri ve EBA'ya kayıtlı olma durumu arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Buna göre lisansüstü mezunu İngilizce öğretmenlerinin lisans mezunu İngilizce öğretmenlerine nispeten EBA hakkında daha fazla olumlu görüş bildirdikleri görülmüştür. Yine EBA'ya kayıtlı İngilizce öğretmenlerinin kayıtlı olmayanlara kıyasla EBA hakkında daha olumlu görüşte oldukları tespit edilmiştir. Bununla birlikte İngilizce öğretmenlerinin EBA kullanım düzeyleri ile cinsiyet, eğitim düzeyi, EBA'ya kayıtlı olma durumu ve FATİH Projesi hakkında bilgi farkındalığı arasında anlamlı bir ilişki görülmüştür. Buna göre erkek İngilizce öğretmenlerinin kadın İngilizce öğretmenlerinden daha fazla EBA'yı kullandıkları tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra İngilizce öğretmenlerinin EBA'ya yönelik çözüm önerileri ile EBA'ya kayıtlı olma durumu arasında anlamlı bir farklılığın olduğu görülen diğer bir bulgudur. Öte yandan İngilizce öğretmenlerinin EBA'yı kullanırken çeşitli sorunlarla karşılaştıkları tespit

edilmiştir. Araştırma bulgularına göre altyapı yetersizliği, içeriklerin ve materyallerin ilgi çekici ve yeterli düzeyde olmaması görülen başlıca sorunlardır. Ayrıca araştırma sonucunda, İngilizce öğretmenlerinin motivasyonlarının öğrencilerin motivasyonuna bağlı olarak değiştiği ve bu bağlamda uzaktan eğitimde pasif olan öğrencilerin öğretmenlerin motivasyonunu düşürdüğü görülmüştür.

Kılıç (2020), EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrencilerin dinleme becerisine etkisini incelemeyi amaçlayan bir araştırma gerçekleştirmiştir. Yarı deneysel desende gerçekleştirilen araştırma kapsamında 2019-2020 eğitim öğretim yılında Bursa ilinde öğrenim gören 6.sınıf öğrencilerinden seçilen 22 kişi deney grubu 22 kişi kontrol grubu olmak üzere 44 kişilik bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Oluşturulan deney grubuna EBA aracılığıyla dinleme etkinlikleri sunulmuştur. Bunun için EBA’da kullanılmak üzere “My English Path” ve “Watch and Learn” adlı iki uygulama seçilmiştir. “My English Path” uygulaması içerik bakımından ders kitapları ile oldukça benzer tasarlanmıştır. Bu uygulamada ilk olarak dinleme etkinlikleri yapılır ve akabinde çoktan seçmeli, doğru-yanlış sorularına yanıt aranır. Etkinlikler doğru şekilde tamamlandığında okuma parçalarına geçilmektedir. “Watch and Learn” uygulaması ise mültecilere Türkçe öğretme programından esinlenilerek tasarlanan bir uygulamadır. Buna göre isteğe bağlı olarak dinleme metinleri oluşturulur ve dinleme etkinlikleri yapıldıktan sonra verilen cümlelerin Türkçe karşılıkları istenir. Deney grubuna iki uygulama üzerinden dinleme becerileri kazandırılırken kontrol grubuna ise sadece ders kitabının dinleme metinleri sunulmuştur. 11 haftalık uygulama sürecinin ardından çalışma gurubundan seçilen 10 öğrenci ile yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. Araştırmada uygulanan ön test –son test nicel verileri IMB SPSS 21 programı ile analiz edilmiştir. Nitel verilerde ise içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda deney grubu lehine anlamlı farklılıklar görülmüştür. Nitekim öğrencilerin İngilizce derslerinde EBA kullanımını olumlu karşıladıkları, bu bağlamda derslerin daha motive edici ve ilgi çekici hale geldiğini düşündükleri tespit edilmiştir.

Doğan (2021), pandemi döneminde uzaktan eğitimle yürütülen İngilizce derslerinde karşılaşılan konuşma sorunlarını akademisyenlerin bakış açısı ile irdeleyen bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda 2020-2021 eğitim-öğretim yılında İstanbul ilinde İngilizce hazırlık bölümünde görev yapan 15 akademisyenin katıldığı bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Oluşturulan gruba yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Elde edilen veriler betimsel ve içerik analizlerine tabi tutulmuştur.

Araştırma sonucunda, hazırlık sınıfında okuyan üniversite öğrencilerinin İngilizce konuşmaya ilişkin hata yapma, eleştirilme, alay edilme ve öz güven eksikliğinden kaynaklanan sorunları olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin telaffuz, dil bilgisi ve kelime bilgisi yetersizliğinin İngilizce konuşmaya etki eden diğer bir unsur olduğu görülmüştür. İngilizce konuşurken söylemlerin anadilden hedef dile çevrilmesi de İngilizce konuşmada yaşanan aksaklığın tespit edilen diğer bir sebebidir. İngilizce konuşma sorunlarına neden olan diğer etkenler hedef dile maruz kalmama, ön yargılar ve motivasyon düşüklüğü şeklinde sıralanmıştır.

Özdal (2020), pandemi dönemi uzaktan eğitimde eşzamansız ve eşzamanlı olarak yürütülen yabancı dil öğretimine ilişkin öğrenci algılarını inceleyen bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda 2019-2020 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Erzurum ilinde bulunan Atatürk Üniversitesi ve Osmaniye ilinde bulunan Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi öğrencilerinden seçilen 14'ü erkek 42'si kadın olmak üzere 56 katılımcıdan oluşan bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Oluşturulan gruba çevrimiçi anket uygulanmıştır. Elde edilen veriler IBM SPSS 22.0 programı ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, üniversite öğrencilerinin eşzamansız ve eşzamanlı eğitim hakkında yeterli bilgiye sahip oldukları, eşzamanlı derslerin eşzamansız derslere nazaran daha verimli yürütüldüğü bulgularına ulaşılmıştır. Ayrıca araştırmada, üniversite öğrencilerinin eşzamanlı derslerin en büyük sınırlılığı olarak internet bağlantısını gördükleri, eşzamansız derslerin ise zaman ve mekândan bağımsız olması avantajının yanında en büyük dezavantajının etkileşime imkân tanımaması olduğunu belirttikleri tespit edilmiştir. Araştırmada, dil öğretiminin e-içeriklerle desteklenmesi hususunda katılımcılar arasında fikir birliğine varıldığı görülmüştür.

Pehlivan (2020), pandemi döneminde EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrenci başarısına, algı ve tutumlarına etkisini incelemeyi amaçlayan bir araştırma gerçekleştirmiştir. İç içe karma desende gerçekleştirilen araştırma kapsamında 2019-2020 eğitim öğretim yılında Muğla ilinde bir ilkokulda öğrenim gören 4.sınıf öğrencilerinden seçilen 17 kişi deney grubu 15 kişi kontrol grubu olmak üzere 32 kişilik bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Oluşturulan deney grubuna EBA aracılığıyla takip çalışmaları uygulanmıştır. Bunun için EBA platformunda bulunan 7 tane İngilizce çalışma etkinliği çevrimiçi olarak öğrencilere gönderilmiştir. Gönderilen interaktif çalışmaları öğrenciler EBA üzerinden tamamlamıştır. Kontrol grubuna ise geleneksel yöntem uygulanarak sadece çalışma kâğıtları dağıtılmıştır. Çalışma grubuna İngilizce

kelime ve dilbilgisi başarısını ölçen ön test-son test ve gecikmeli başarı ölçekleri uygulanmıştır. 7 haftalık uygulama sürecinin ardından çalışma grubu ile yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir. Araştırmada uygulanan ön test –son test nicel verileri SPSS 22.0 programı ile analiz edilmiştir. Nitel verilerde ise içerik analizi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, başarı test sonuçlarının deney grubu lehine olduğu fakat bu sonuçların istatistiksel düzeyde anlamlı olmadığı bulgusu ortaya çıkmıştır. Bununla birlikte gecikmeli test sonuçları deney grubunun lehine anlamlı bir farklılık ortaya koymuştur. Böylece İngilizce derslerinde EBA kullanımının öğrencilerin algı ve tutumlarına olumlu yönde etki ettiği tespit edilmiştir.

Sanz (2021), Latin kökenli ilkokul öğrencilerinin ebeveynlerinin pandemi döneminde uzaktan eğitimle yürütülen İngilizce derslerine katılımlarını inceleyen bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda New York'ta bulunan bir kasabanın ilkokulundan seçilen Latin kökenli 16 veli ve 1.- 4.sınıflarda görev yapan 8 öğretmenin katıldığı 24 kişilik bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Oluşturulan çalışma grubu ile odak grup görüşmesi yapılmış ve hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme sorularına yanıt aranmıştır. Elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda, Latin kökenli ailelerin çocuklarının eğitim sürecine katılımında eşitsizlikler yaşadığı tespit edilmiştir. Pandemi sürecinde aile katılımını engelleyen unsurların teknolojik kaynaklara erişim ve dil engelleri olduğu görülmüştür. Araştırmaya göre bazı yardım dernekleri ve öğretmenler tarafından yapılan yardımlarla velilerin uzaktan eğitime katılımı desteklenmeye çalışılmıştır. Latin kökenli ailelerin ahlaki değerlere önem verdiği ve çocuklarının iyi bir eğitim almalarını önemsedikleri görülmüştür. Pandemi sürecinde yaşanan kaynaklara ve teknolojiye erişim sorunlarına rağmen ebeveynlerin çocuklarının uzaktan eğitim sürecine dahil olmak istedikleri ve onlara bu süreçte destek sağlamanın önemli olduğunu vurguladıkları tespit edilmiştir. Son olarak araştırmada, öğretmenlerin uzaktan eğitime geçiş sürecinde hazırbulunuşluklarının yeterli düzeyde olmadığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Klimova (2021), pandemi döneminde uzaktan eğitimle yürütülen İngilizce derslerine ilişkin üniversite öğrencilerinin algı ve tutumlarını inceleyen bir araştırma gerçekleştirmiştir. Bu bağlamda 2020-2021 eğitim öğretim yılında Çek Cumhuriyeti'nde gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini Hradec Kralove Üniversitesi'nden seçilen 19 üniversite öğrencisi oluşturmaktadır. Oluşturulan çalışma grubuna anket uygulanmıştır. Araştırma sonucunda, üniversite öğrencilerinin en çok

geliştirmek istediği dil becerilerinin konuşma ve dinleme becerileri olduğu tespit edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin çevrimiçi çalışarak dil becerilerini geliştirebileceklerine dair inançlarının olmadığı görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin çevrimiçi kaynaklardan ziyade basılı kaynakları kullanmayı tercih ettiklerine ulaşılmıştır. Uzaktan öğretimin verimli bulunmasına karşın yüz yüze eğitimin yerini dolduracak düzeyde olmadığı araştırmada ortaya çıkan diğer bir bulgudur.

Colon (2021), pandemi sürecinde uzaktan eğitimle yürütülen İngilizce okuma derslerine ilişkin İngilizce öğretmenlerinin görüşlerini inceleyen bir araştırma gerçekleştirmiştir. Fenomenoloji deseninde gerçekleştirilen araştırma kapsamında, Porto Riko'da bulunan okullarda görev alan 5 İngilizce öğretmenin katıldığı bir çalışma grubu oluşturulmuştur. Oluşturulan çalışma grubu ile odak grup görüşmesi yapılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Araştırma sonucunda katılımcılardan bazılarının uzaktan eğitime ilişkin olumlu görüşlerinin olduğu görülürken, bazı katılımcıların ise uzaktan eğitimi zorluklarla dolu bir dönem olarak algıladıkları tespit edilmiştir. Bütün katılımcıların uzaktan eğitimde temel olarak Zoom programını kullandığı, destekleyici uygulamalar olarak ise Google Forms, Power Point ve Youtube platformlarından faydalandığı görülmüştür. Araştırmada uzaktan eğitim sürecinde öğretim programların esnek şekilde düzenlenmesi gerektiği, akran öğretimine, bireysel öğrenmeye ve iş birlikçi çalışmalara yoğunluk verilmesi gerektiği konusunda katılımcılar arasında fikir birliğinin olduğu tespit edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, verilerin toplanması, araştırmacının rolü, verilerin analizi konuları üzerinde durulmuştur.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim (fenomenoloji) kullanılmıştır. Bu araştırmanın olgusu pandemi sürecinde EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimidir. Olgubilim deseni; bireylerin yaşadıkları deneyimlerin esas ve özüne göre, çeşitli olgulara bir anlam verme ve açıklama etkinliği olarak ifade edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Deneyim esas ve özü ile kastedilen şey "insanların deneyimlerindeki ortak noktalar" olarak ele alınmaktadır. Yaşantılardaki bu ortak noktaların anlaşılması, bir olgunun tam olarak ne anlama geldiği ve neye benzediğinin kavramsal olarak çıkarımının yapılması olgubilim deseni ile sağlanmaktadır (Johnson ve Christensen, 2004).

Olgubilim deseninin merkezinde "olgu" kavramı yer alır. Olgu kavramı, diğer bir yaygın kullanımıyla fenomen, yaşantı içinde deneyimlenen her şeyi ifade eder. Algı, bilinç, düşünce, duygu, bellek, dil gibi konuların her biri olgu kavramı içindedir. Vagle (2014)'a göre olgu, kendimizi günlük yaşantılar içinde dünya ile nasıl ilişkilendirdiğimizle ilgilidir. Olgubilim araştırmaları yaşantıları ve bu yaşantılar içinde bireylerin bizzat elde ettikleri deneyimleri süreç içinde anlamaya ve açıklamaya çalışırlar. Buradaki temel amaç, yaşantıları mümkün olan en derin ve en zengin şekilde anlamaya çalışmak ve yorumlamaktır. Bu nedenle bu tür çalışmalarda olguların açıklayıcı bir yaklaşımla değil, betimleyici bir yaklaşımla ele alınması sağlanmaktadır. Araştırmada olgubilim deseni, Covid-19 pandemi döneminde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) ile yapılan İngilizce derslerine ilişkin öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşlerini ortaya çıkarmak maksadıyla seçilmiştir. Araştırmada olgubilim deseni ile elde edilen veriler, nitel araştırma sorularının derinlemesine analizinde önemli bir kaynaktır.

3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, benzeşik örnekleme ile oluşturulmuştur. Benzeşik

örnekleme, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olup benzer olguların veya grupların araştırıldığı çalışmalarda kullanılan bir örnekleme türüdür (Patton, 2002). Benzeşik örneklemede ortak özellikleri olan katılımcıların araştırmaya katılması beklenmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu araştırmanın çalışma grubunu oluşturan katılımcıların ortak özelliği ise EBA aracılığıyla yapılan derslerden etkilenen ve bu dersleri etkileyen öğretmen, öğrenci ve veliler olmalarıdır.

Araştırmanın çalışma grubu; ortaokul kademesinde görev yapan 10 İngilizce öğretmeni, ortaokul kademesinde öğrenim gören 10 öğrenci ve ortaokul kademesinde öğrenim gören çocuğu olan 10 veli olmak üzere toplam 30 gönüllü katılımcıdan oluşmaktadır.

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan katılımcılardan; ortaokul kademesinde görev yapan İngilizce öğretmenleri İÖ1, İÖ2,..., İÖ10; ortaokul kademesinde öğrenim gören öğrenciler OÖ1, OÖ2,..., OÖ10; ortaokul kademesinde öğrenim gören çocuğu olan veliler ise V1, V2,..., V10 şeklinde belirtilmiştir.

Ortaokul kademesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin demografik özellikleri Çizelge 3.1.'de verilmiştir.

Çizelge 3.1. Ortaokul kademesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin demografik özellikleri

Demografik Özellikler		Frekans (f)
Cinsiyet	Erkek	2
	Kadın	8
Yaş	19-24 Yaş Arası	1
	25-29 Yaş Arası	2
	30-34 Yaş Arası	6
	35-39 Yaş Arası	1
	Lisans	10
Eğitim Durumu	İngilizce Öğretmenliği	8
	İngiliz Dili ve Edebiyatı	2
Hizmet Süresi	0-5 Yıl Arası	3
	6-10 Yıl Arası	6
	11-15 Yıl Arası	1
	1-9 Saat Arası	2
	10-19 Saat Arası	3
Haftalık EBA Canlı Ders Sayısı	20-30 Saat Arası	5

Çizelge 3.1. (Devam) *Ortaokul kademesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin demografik özellikleri*

Demografik Özellikler		Frekans (f)
Uzaktan Eğitim İle ilgili Hizmet içi Eğitim Alma Durumu	İç Eğitim Alanlar	3
	Hizmet İçi Eğitim Almayanlar	7
Uzaktan Eğitim İle ilgili Hizmet içi Alanların Aldıkları Eğitim Konuları	Zoom'da Canlı Ders Nasıl Yapılır?	1
	EBA ve Zoom'da Kullanılan Materyaller	1
	EBA-Zoom Canlı Ders Eğitimi	1
Canlı Derslere Bağlanırken Kullanılan Cihazlar	Bilgisayar	8
	Telefon	2
Canlı Derslere Bağlanırken Kullanılan Bağlantı Türü	Mobil Veri	2
	Sabit Bağlantı	8
Toplam		10

Çizelge 3.1.'e göre araştırmanın çalışma grubunu oluşturan ortaokul kademesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin; 2'si erkek ve 8'i kadındır. Yaş gruplarına göre; 1'i 19-24 yaş arası, 2'si 25-29 yaş arası, 6'sı 30-34 yaş arası ve 1'i 35-39 yaş arasındadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamı lisans mezunu olmakla beraber katılımcıların 8'i İngilizce öğretmenliği, 2'si İngiliz dili ve edebiyatı programı mezunudur. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 3'ü 0-5 yıl, 6'sı 6-10 yıl, 1'i de 11-15 yıllık meslekte hizmet süresine sahiptir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 2'si 1-9 saat arası, 3'ü 10-19 saat arası ve 5'i 20-30 saat arası haftalık olarak EBA'da canlı ders yapmaktadır. Öğretmenlerin 3'ü uzaktan eğitim ile ilgili hizmet içi eğitim almış olup 7'si ise hizmet içi eğitim almamıştır. Alınan hizmet içi eğitimler 1'i "Zoom'da Canlı Ders Nasıl Yapılır?", 1'i "EBA ve Zoom'da Kullanılan Materyaller" ve 1'i "EBA-Zoom Canlı Ders Eğitimi" olmak üzere üç farklı konudan oluşmaktadır. Öğretmenlerin 8'i bilgisayardan 2'si ise cep telefonundan canlı derslere bağlanmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin 2'si mobil veri ile 8'i ise sabit bağlantı ile derslere bağlanmaktadır.

Ortaokul kademesinde öğrenim gören öğrencilerin demografik özellikleri Çizelge 3.2.'de verilmiştir.

Çizelge 3.2. Ortaokul kademesinde öğrenim gören öğrencilerin demografik özellikler

Demografik Özellikler		Frekans (f)
Cinsiyet	Erkek	5
	Kadın	5
Sınıf Düzeyi	5. Sınıf	2
	6. Sınıf	2
	7. Sınıf	1
	8. Sınıf	5
Anne Eğitim Durumu	İlkokul Mezunu	5
	Ortaokul Mezunu	2
	Lise Mezunu	1
	Lisans Mezunu	2
Baba Eğitim Durumu	İlkokul Mezunu	3
	Ortaokul Mezunu	1
	Lise Mezunu	2
	Lisans Mezunu	3
	Lisansüstü Mezunu	1
Anne Mesleği	Kur'an Kursu Öğretmeni	1
	Serbest Meslek	1
	Ev Hanımı	7
	Tekniker	1
	Özel Güvenlik Görevlisi	1
	İşçi	1
Baba Mesleği	Aşçı	1
	Esnaf	1
	Şoför	2
	Memur	2
	Serbest Meslek	1
	Öğretmen	1
İngilizce Dersi İçin Aileden Birinin Yardımcı Olup Olmama Durumu	Yardımcı Olanlar	4
	Yardımcı Olmayanlar	6
İngilizce Dersi En Son Not Ortalaması		
Canlı Derslere Bağlanırken Kullanılan Cihazlar	70-84 Puan Arası	3
	85-100 Puan Arası	7
	Bilgisayar	4
	Tablet	2
Canlı Derslere Bağlanırken Kullanılan Bağlantı Türü	Telefon	4
	Mobil Veri	1
İngilizce İle İlgili Bir Kursa Ya Da Özel Derse Devam Edip Etmeme Durumu	Sabit Bağlantı	9
	Devam Edenler	1
	Devam Etmeyenler	9
	0-3 Ay	1
İngilizce İle İlgili Özel Bir Kursu Ya Da Derse Devam Edenlerin Devam Etme Süresi		
Toplam		10

Çizelge 3.2.'ye göre araştırmanın çalışma grubunu oluşturan ortaokul kademesinde öğrenim gören öğrencilerin; 5'i erkek 5'i kadındır. Araştırmaya katılan öğrencilerin 2'si 5. sınıf, 2'si 6. sınıf, 1'i 7. sınıf ve 5'i 8. sınıfta öğrenim görmektedir. Öğrencilerin annelerinin 5'i ilkokul mezunu, 2'si ortaokul mezunu, 1'i lise mezunu ve 2'si lisans mezunudur. Öğrencilerin babalarının ise 3'ü ilkokul mezunu, 1'i ortaokul mezunu, 2'si lise mezunu, 3'ü lisans mezunu ve 1'i lisansüstü mezunudur. Araştırmaya katılan öğrencilerin annelerinin 1'i Kur'an kursu öğretmeni, 1'i serbest meslek, 7'si ev hanımı ve 1'i teknikerdir. Öğrencilerinin babalarının ise; 1'i özel güvenlik görevlisi, 1'i işçi, 1'i aşçı, 1'i esnaf, 2'si şoför, 2'si memur, 1'i serbest meslek ve 1'i öğretmendir. Araştırmaya katılan öğrencilerin 4'ünün ailesi İngilizce dersi için yardımcı olurken 6'sının ailesi ise İngilizce dersi için yardımcı olmamaktadır. Öğrencilerden 3'ünün İngilizce dersinin son not ortalaması 70-84 puan arası iken 7'sinin ise 85-100 puan arasındır. Araştırmaya katılan öğrencilerin 4'ü canlı derse bilgisayardan bağlanırken, 2'si tablet ve 4'ü ise telefon üzerinden bağlanmaktadır. Öğrencilerden 1'i İngilizce ile ilgili bir kursa ya da özel derse devam ederken 9'u ise İngilizce herhangi bir kurs ya da özel derse gitmemektedir. İngilizce ile ilgili bir kursa ya da özel derse devam eden 1 öğrenci 0-3 aylık süre ile kursa devam etmektedir.

Ortaokul kademesinde öğrenim gören öğrencilerin velilerinin demografik özellikleri Çizelge 3.3.'te verilmiştir.

Çizelge 3.3. Ortaokul kademesinde öğrenim gören öğrencilerin velilerinin demografik özellikleri

Demografik Özellikler	Frekans (f)
Cinsiyet	Erkek
	3
Yaş	Kadın
	7
	19-24 Yaş Arası
	2
	35-39 Yaş Arası
Eğitim Durumu	2
	40-44 Yaş Arası
	5
	45-49 Yaş Arası
	1
Meslek	İlkokul
	3
	Ortaokul
	1
	Lise
	1
	Lisans
	4
	Doktora
	1
	Kuran Kursu Öğretmeni
	1
	Kasiyer
	1
	Üniversite Öğrencisi
	2
	Esnaf
	1
	Memur
	1
	Ev Hanımı
	3
	Öğretmen
	1

Çizelge 3.3. (Devam) *Ortaokul kademesinde öğrenim gören öğrencilerin velilerinin demografik özellikleri*

Demografik Özellikler	Frekans (f)
Çocuk Sayısı	2 Çocuk
	4
	3 Çocuk
	2
	4 Çocuk
Çocuk/(ların) Yaş(lar)ı	3
	5 Çocuk
	1
	0-9 Yaş Arası
	4
	10 Yaş
	3
	11 Yaş
	1
	12 Yaş
Çocuk/(ların) Sınıf Düzeyi	2
	13 Yaş
	5
	14 Yaş
	4
Canlı Derslere Bağlanırken Kullanılan Cihazlar	15 Yaş
	3
	16 Yaş ve Üstü
	7
	5. Sınıf
Canlı Derslere Bağlanırken Kullanılan Bağlantı Türü	2
	6. Sınıf
	2
	7. Sınıf
	1
Toplam	8. Sınıf
	5
	Bilgisayar
	4
	Tablet
	3
	Telefon
	3
	Mobil Veri
	2
	Sabit Bağlantı
	8
	10

Çizelge 3.3.'e göre araştırmanın çalışma grubunu oluşturan ortaokul kademesinde öğrenim gören öğrencilerin velilerinin 3'ü erkek 7'si kadındır. Velilerin 2'si 19-24 yaş arası, 2'si 35-39 yaş arası, 5'i 40-44 yaş arası ve 1'i 45-49 yaş arasındadır. Araştırmaya katılan velilerin 3'ü ilkokul, 1'i ortaokul, 1'i lise, 4'ü lisans ve 1'i doktora mezunudur. Velilerin 1'i Kuran kursu öğretmeni, 1'i kasiyer, 2'si üniversite öğrencisi, 1'i esnaf, 1'i memur, 3'ü ev hanımı ve 1'i öğretmendir. Araştırmaya katılan velilerin 4'ü 2 çocuğa, 2'si 3 çocuğa, 3'ü 4 çocuğa ve 1'i 5 çocuğa sahiptir. Velilerin 4'ünün çocuğu 0-9 yaş arası, 3'ünün 10 yaş, 1'inin 11 yaş, 2'sinin 12 yaş, 5'inin 13 yaş, 4'ünün 14 yaş, 3'ünün 15 yaş ve 7'sinin ise 16 yaş ve üstüdür. Araştırmaya katılan velilerin 2'sinin çocuğu 5.sınıfta, 2'sinin 6. sınıfta, 1'inin 7. sınıfta ve 5'inin ise 8.sınıfta öğrenim görmektedir. Velilerin çocuklarından 4'ü canlı derse bilgisayar ile 3'ü tablet ile 3'ü ise telefon ile canlı derse bağlanmaktadır. Velilerin çocuklarından 2'si mobil veri ile canlı derslere bağlanırken 8'i ise sabit bağlantı ile canlı derslere bağlanmaktadır.

3.3. Araştırmanın Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak Covid-19 pandemi döneminde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) ile yapılan İngilizce derslerine ilişkin öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşlerinin ele alındığı ve her katılımcı grubu için ayrıca hazırlanmış yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme soruları hazırlamak amacıyla alanyazın incelenmiş ve ortaokul kademesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerine, ortaokul kademesinde öğrenim gören ortaokul öğrencilerine ve ortaokul öğrenci velilerine yönelik ayrı ayrı üç taslak görüşme formu hazırlanmıştır. Taslak sorular eğitim programları ve öğretim alanından üç akademisyenin görüşüne sunulmuştur. Soruların dil bilgisi açısından doğruluğu ve anlaşılır olma durumunu denetlemek için ise bir Türkçe öğretmeninden görüş alınmıştır. Uzmanlardan gelen dönütler doğrultusunda yarı yapılandırılmış görüşme soruları düzenlenmiştir. Her bir görüşme formu için çalışma grubunun özellikleri ile benzer özellikler gösteren birer kişi ile pilot görüşmeler gerçekleştirilerek görüşme formları üzerinde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Öğretmenler için hazırlanan görüşme formunda 18; öğrenciler için hazırlanan görüşme formunda 13 ve veliler için hazırlanan görüşme formunda 14 açık uçlu soru yer almıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formları Ek 2, Ek 3 ve Ek 4'te görülebilir.

3.4. Verilerin Toplanması

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmenin esnekliği, görüşmecilerin hem düzenli bir şekilde yapılandırılmış soruları sormalarına, görüşmeler arasında karşılaştırmalar yapmalarına ve hem de görüşülen kişilerce gelişigüzel başlatılan konuları izlemelerine olanak sağlamaktadır (Berg ve Lune, 2019).

Verilerin toplanması sürecinde öncelikle gerekli açıklamalar yapılarak araştırmanın niteliği hakkında katılımcılar detaylıca bilgilendirilmiştir. Yapılan araştırmanın gönüllülük esasına dayandığı, istedikleri zaman araştırmadan çekilme haklarının bulunduğu ve isimlerinin kesinlikle hiçbir şekilde kullanılmayacağı belirtilerek katılımcıların sorulara içtenlikle cevap vermeleri sağlanmıştır. Ardından katılımcılara “Gönüllü Katılım Formu” imzalatılarak araştırma için yazılı onayları alınmıştır. Bununla birlikte ortaokul öğrencilerinin araştırmaya katılabilmeleri için velilerine “Veli İzin Formu” imzalatılmıştır. Gerekli bilgilendirmeler ve izinler

alındıktan sonra yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanılarak, ortaokul kademesinde görev yapan 10 İngilizce öğretmeni, ortaokul kademesinde öğrenim gören 10 öğrenci ve 10 ortaokul öğrenci velisi ile Covid-19 önlemleri doğrultusunda internet üzerinden 15.03.2021- 19.09.2021 tarihleri arasında canlı görüşmeler yapılmıştır. Görüşmeler katılımcılardan randevu alınarak gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler esnasında katılımcılardan izin alınarak hem sesli hem de görüntülü olarak konuşmalar kayıt altına alınmıştır. Görüşmelerin en kısısı 15 dakika en uzun 60 dakika sürmüştür.

3.5. Araştırmada Etik İlkeler

Araştırmacı, çalışmanın planlanmasından, uygulanmasına ve raporlaştırılmasına kadar bütün süreçlerde gereken hassasiyeti gösterdiğini ve bilimsel etik ilkelerine uyduğunu bildirmektedir.

Araştırma sürecinde katılımcıların izni dahilinde elde edilen verilerden yararlanılmış, kayıt dışı yapılan görüşmeler ve değerlendirmeler araştırmanın kapsamı dışında tutulmuş, herhangi bir yolla araştırmaya dahil edilmemiştir. Katılımcılardan sağlanan veriler, konunun kapsamı ile sınırlandırılmıştır. Katılımcılara konu ile ilgisi olmayan sorular yöneltilmemiştir. Görüşmelerin gerçekleştirilmesi, verilerin analizi ve raporlaştırılması süreçleri de araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir.

3.6. Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi, benzer kavram ve temaların düzenlenerek verilerin yorumlanmasını sağlayan bir analiz türüdür (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

İçerik analizi, Thomas ve Hardene (2008) tarafından kullanılan analiz aşamaları ile birlikte nitel veri analiz programı MAXQDA 2018 kullanılarak yapılmıştır. Bu aşamalar aşağıda açıklanmıştır:

• **Bulguların Kodlanması:** Bu aşamada birincil araştırmalardan çıkarılan doğrudan alıntılar ya da temel kavramlar şeklindeki bulgular, satır satır okunarak kodlanmaktadır. Bütün bulgular kodlandıktan sonra ikinci aşamaya geçilebilir.

• **Betimleyici Temaların Geliştirilmesi:** Bu aşamada elde edilen kodlar benzerlik ve farklılıklarına göre karşılaştırılarak hiyerarşik bir ağaç yapısı oluşturacak şekilde gruplandırılır. Oluşturulan her gruba tema adı verilmektedir. Her tema, gruplanmış kodların tanımlarını ve anlamlarını kapsayacak şekilde oluşturulmaktadır.

• **Analitik Temaların Üretilmesi:** Bu aşama, temaların geliştirilmesi sürecinde birincil çalışmaların bulgularına yakın kalınırken, analitik temaların üretilmesi sürecinde birincil çalışmaların ötesine geçilerek yeni yorumlayıcı yapılar ve açıklamalar üretilmektedir. Birincil çalışmaların ötesine geçme, bir süreliğine askıya alınan araştırma sorularının cevaplanması için tümevarımsal analiz sonucu elde edilen betimleyici temaların kullanılmasını gerektirmektedir. Bu amaçla betimleyici temaların karşılaştırılması ve başka araştırmacılarla tartışılması sonucu, daha soyut olan analitik temalar oluşturulmaktadır.

• **İnanılrlık ve Tutarlılığı Sağlama Aşaması:** Nitel bir araştırmanın bilimsel bir çalışma olarak kabul edilmesinde en önemli unsur inanılrlık ve tutarlılıktır. Bu bağlamda yapılan araştırmanın inanılrlılığının ve tutarlılığının sağlanması gerekmektedir.

İçerik analizi yoluyla temalar belirlenmiş, kodlar çıkartılmış, nitel araştırmaya uygun bir içerik çözümlemesi yapılmaya çalışılmış ve bulgular sunulmuştur. Elde edilen veriler, çalışmanın amaçları doğrultusunda temalar ve alt temalar tanımlanarak analiz edilmiştir.

Araştırmada veri analizinin tutarlılığının sağlanması için veriler araştırmacı dışında başka bir alan uzmanı tarafından da analiz edilmiş ve görüş birliğine varılmaya çalışılmıştır. Görüş birliğinin hesaplanmasında Miles ve Huberman (1994)'ın tutarlılık formülünden faydalanılmıştır. Yapılan analizler sonucu araştırmacı ve alan uzmanı arasındaki görüş birliği % 83 bulunmuştur. Miles ve Huberman (1994), %70 ve yukarısında çıkan araştırma sonuçlarının tutarlılığının yüksek olduğunu belirtmişlerdir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerden, öğrencilerden ve velilerden elde edilen bulgular ayrı başlıklar altında ele alınarak verilmiştir.

4.1. Ortaokul Kademesinde Görev Yapan İngilizce Öğretmenlerinden Elde Edilen Bulgular ve Değerlendirmeler

Öğretmenler ile yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular 17 kategori altında analiz edilmiştir. Bu kategoriler Çizelge 4.1.'de görülebilir.

Çizelge 4.1. *Öğretmen görüşlerine ait kategoriler*

	Kategoriler
Öğretmenlerin Görüşlerine Ait Kategoriler	Planlama
	Kullanılan Yöntem – Teknikler
	Kullanılan Materyaller
	Verilen Ödevler
	Üstlenilen Roller
	Verilen Görevler
	İstenmeyen Davranışlarla Karşılaşma ve Mücadele Etme Durumları
	Değerlendirme Süreci
	Ders Süresi ve Zamanlaması
	Öğrenci ve Veliler İle Kurulan İletişim
	İngilizce Derslerine Katılım Düzeyi
	İngilizce Derslerine Karşı Tutum
	Akademik Başarı
	Dil Becerilerine Etki
	Karşılaşılan Problemler
	Öğretmenlerin Önerileri
	Araştırma Konusu İle İlgili Eklenmek İstenilenler

Çizelge 4.1.'de görüldüğü gibi öğretmen görüşleriyle ilgili kategoriler sırasıyla başlıklandırılarak sunulmuştur. Bunlar; Planlama, Kullanılan Yöntem – Teknikler, Kullanılan Materyaller, Verilen Ödevler, Üstlenilen Roller, Verilen Görevler, İstenmeyen Davranışlarla Karşılaşma ve Mücadele Etme Durumları, Değerlendirme Süreci, Ders Süresi ve Zamanlaması, Öğrenci ve Veliler İle Kurulan İletişim, İngilizce Derslerine Katılım Düzeyi, İngilizce Derslerine Karşı Tutum, Akademik Başarı, Dil Becerilerine Etki, Karşılaşılan Problemler, Öğretmenlerin Önerileri, Araştırma Konusu ile İlgili Eklenmek İstenilenler kategorilerinden oluşmaktadır:

4.1.1. Planlama

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin Eğitim Bilişim Ağı (EBA) aracılığıyla derslerini planlarken dikkat ettikleri konular hakkındaki görüşleri Çizelge 4.2.'de verilmiştir.

Çizelge 4.2. Öğretmenlerin EBA ile ders planlarken dikkat ettikleri konular

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA İle Ders Planında Dikkat Edilen Konular	İnteraktif Etkinlikler Kullanarak Öğrencilerin Aktif Katılımının Sağlanması	4
	Öğretim Programında Yer Alan Kazanımlar	3
	Ders Materyallerinin Dersten Önce Öğrencilere Verilmesi	2
	Dersten Önce Kullanılacak Ders Materyallerinin Hazırlanması	2
	Görsel-İşitsel Öğretim Materyallerinin Kullanımı	2
	Öğrenci-Öğretmen-Veli Etkileşiminde Web 2.0 Mesajlaşma Araçlarının Kullanımı	2
	EBA Aracılığıyla Ders Sonu Değerlendirmelerinin Yapılması	1
	Günlük Ders Planlarının Hazırlanması	1
	Günlük ve Yıllık Planlarına Uygun Olarak Derslerin İşlenmesi	1
	MEB'in Öğretim Programlarına Yönelik İnteraktif Ders Materyallerinin Kullanılması	1
	Öğretim Materyallerinin Kullanımında Zaman Yönetiminin Sağlanması	1
	Toplam	20

Çizelge 4.2.'de görüldüğü gibi öğretmenler EBA aracılığıyla derslerini planlarken; İnteraktif Etkinlikleri Kullanarak Öğrencilerin Aktif Katılımının Sağlanması (4), Öğretim Programında Yer Alan Kazanımlar (3), Ders Materyallerinin Dersten Önce Öğrencilere Verilmesi (2), Dersten Önce Kullanılacak Ders Materyallerinin Hazırlanması (2), Görsel-İşitsel Öğretim Materyallerinin Kullanımı (2), Öğrenci Öğretmen-Veli Etkileşiminde Web 2.0 Mesajlaşma Araçlarının Kullanımı (2), EBA Aracılığıyla Ders Sonu Değerlendirmelerinin Yapılması (1), Günlük Ders Planlarının Hazırlanması (1), Günlük ve Yıllık Planlarına Uygun Olarak Derslerin İşlenmesi (1), MEB'in Öğretim Programlarına Yönelik İnteraktif Ders Materyallerinin Kullanılması (1) ve Öğretim Materyallerinin Kullanımında Zaman Yönetiminin Sağlanması (1) konularına dikkat etmektedirler. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı

cevaplarından bazı örneklere aşağıda yer verilmiştir:

Çocuklara daha çok verimli olmak açısından zaten uzaktan eğitim veriyoruz çocuğa ne kadar verimli olabilirim ne kadar öğretebilirim? Okulda yaptığının aynısını yapmaya çalıştım yani öyle söyleyeyim. Örneklendirmelerle mesela video indirdim ondan sonra kitaplar indirdim, videolar indirdim ekrana yansıtarak. Aynı şekilde devam etmeye çalıştım aslında. Yani okulda nasılsam uzaktan eğitimde de aynı olmaya çalıştım. (İÖ9). (İnteraktif Etkinlikler Kullanarak Öğrencilerin Aktif Katılımının Sağlanması).

Normal ders sürecinde belli bir müfredata göre ders işliyoruz ona göre devam etmeye -yani en azından kazanım yönüyle- bize verilen aylık, senelik müfredat neyse en başta ona göre konuyu belirleyip kitaptaki gidişata göre ilerlemeye çalıştık. Ama EBA' da sınıf ortamından biraz farklı olduğu için ekstra görsel olarak işte katıldığımız araç neyse bilgisayar ya da telefon işte bir video ya da öncesinden hani derse hazırlık olarak o derste neler verebiliriz onları ekstra öncesinden hazırlık yapabiliyorsam derste sunacağım ya da dersten sonra ödev olarak göndereceğim şeyleri bulup kaydetmeye çalıştım. (İÖ7). (Öğretim Programında Yer Alan Kazanımlar; Ders Materyallerinin Dersten Önce Öğrencilere Verilmesi; İnteraktif Etkinlikler Kullanarak Öğrencilerin Aktif Katılımının Sağlanması).

İlk önce ders kitabımızı, ders materyallerimizi kesinlikle gözden geçiriyorum işleyeceğim konuyu. 3. üniteysem eğer öncelikle onun pdf ortamı var mı veya çözdüreceğim soru varsa bu kaynağın akıllı tahta ya da işte Z kitap uygulaması var mı? EBA da ders anlatırken bunlara dikkat ediyorum dersimle alakalı. (İÖ10). (Dersten Önce Kullanılacak Ders Materyallerinin Hazırlanması; İnteraktif Etkinlikler Kullanarak Öğrencilerin Aktif Katılımının Sağlanması).

EBA'yı ilk kullanmaya başladığımız dönemlerde müthiş bir telefon trafiğiyle çocuklara ders hatırlatma, velilere hatırlatma, nasıl kullanacaklarını hatırlatma yani katılımı olabildiğince artırmaya yönelik çalışmalar yaptık. Şimdi tabii daha rahat o konular da. Şimdi ders içeriklerimiz çocuklara kısa bir hatırlatma, dersten sonraki ödevlendirme ile ilgili bir şeyler vereceksek onların hazırlığını yapıp öyle giriyoruz. Yani müfredatımıza uygun bir şekilde. (İÖ7). (Öğrenci-Öğretmen-Veli Etkileşiminde Web 2.0 Mesajlaşma Araçlarının Kullanımı).

Ee yıllık planı ve günlük planları baz alarak, öğrencilerin ee katılımlarını baz alarak bir plan oluşturdum kendime. ... MEB'in kitaplarının sunumları var hocam hazır taslak halinde onları kullanarak öğrencilere o şekilde bir şekilde ders anlatmaya çalışıyorum. Materyalleri EBA'ya yüklüyorum ödevlendirmeyi o şekilde yapıyorum. Daha sonra geri dönüşleri o şekilde alıyorum. Whatsapp üzerinden de takiplerini yapıyorum, Whatsapp gruplarımız da var. Etkileşimli bir şekilde devam etmeye çalışıyoruz. (İÖ4). (MEB'in Öğretim Programlarına Yönelik İnteraktif Ders Materyallerinin Kullanılması; Günlük ve Yıllık Planlarına Uygun Olarak Derslerin İşlenmesi; EBA Aracılığıyla Ders Sonu Değerlendirmelerinin Yapılması; Öğrenci-Öğretmen-Veli Etkileşiminde Web 2.0

Mesajlaşma Araçlarının Kullanımı).

Vaktinden önce ee planlamaya dikkat ettim. Çünkü öğrencilerin de haberi olması için. Bir de dersin içeriğini tabi ki planladım. Planlıyorum yani her dersten önce mutlaka. Bu kadar. Ders tanımlamaları vaktinden önce aynen. Yani bir gün önce mutlaka yapıyorum. Onun dışında da ders içeriğini hani önceden hazırlıyorum, açmış oluyorum. O şekilde başlatıyorum dersi. (İÖ3). (Günlük Ders Planlarının Hazırlanması; Ders Materyallerinin Dersten Önce Öğrencilere Verilmesi).

4.1.2. Kullanılan yöntem – teknikler

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirdikleri İngilizce derslerinde kullandıkları yöntem ve teknikler hakkındaki görüşleri Çizelge 4.3.’te verilmiştir.

Çizelge 4.3. Öğretmenlerin EBA ile derslerde kullandıkları yöntem ve teknikler

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA İle Gerçekleştirilen Derslerde Kullanılan Öğretim Yöntem ve Teknikleri	Bilgisayar Destekli Öğretim	4
	Eğitsel Oyun	3
	Düz Anlatım	2
	Beyin Fırtınası	1
	Soru-Cevap	1
	Toplam	11

Çizelge 4.3.’te görüldüğü gibi öğretmenler EBA ile gerçekleştirilen derslerde Bilgisayar Destekli Öğretim (4), Eğitsel Oyun (3), Düz Anlatım (2), Soru-Cevap (1) ve Beyin Fırtınası (1) öğretim yöntem ve tekniklerini kullanmaktadır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

Daha çok videolar kullandım. Ee çünkü yani kitaptan da kullandım, o tekniklerin isimlerini şu an hatırlayamıyorum. Ama kitap ve hani video şarkılar... Bir site vardı, ilkokul için özellikle oyunlar vardı. Onları çok kullandım ve çok da etkili oldu öğrencilerde. (İÖ3). (Bilgisayar Destekli Öğretim; Eğitsel Oyun).

“Birincisi ve en önemlisi interaktif öğrenmeye dayalı çalıştık. Onun dışında online ee online siteleri oyun sitelerini kullanarak sık sık online quizler yaptık ders saatleri dışında, akşam işte” (İÖ6). (Bilgisayar Destekli Öğretim).

“Ağırlıklı olarak slayt gösterilerine yer verdim, görsellik katması açısından. Bir

de bunun yanı sıra ders kitabının pdf dosyasını kullandım.” (İÖ5). (Düz Anlatım; Bilgisayar Destekli Öğretim).

Gramer odaklı gidiyorum diyebilirim kelime odaklı gidiyorum diyebilirim. Yani kelime ezberinden daha fazla ilerliyorum. Kelime ezberletmeye çalışıyorum oyunlarla birlikte zaten ortaokul olduğu için oyunlarla birlikte kelime ezberi işte hafif gramer vermeye çalışıyorum. (İÖ1). (Düz Anlatım; Eğitsel Oyun).

Daha çok işte kitaptaki aktivitelerin bizi yönlendirdiği şekilde daha çok gitmeye çalıştım bu sene. Çok nadiren oyun teknikleriyle onları pekiştirme sağlamaya çalıştım ama tabii ki önceki senelerde olduğu kadar değil. Yani daha tekdüze bir eğitim oldu maalesef. (İÖ7). (Düz Anlatım; Eğitsel Oyun).

Klasik ama soru cevap yöntemi kullanıyorum. Sonra işte... Mesela kelime sunumu açıyorum işte kelimeleri verirken önce resmi gösteriyorum sonra ee hani ne olabilir sizce İngilizcelerini bulmalarını yani direkt kelimeyi vermiyorum da hani ilk resim üzerinden ama bunları bilmiyorum beyin fırtınası yöntemi bir tık olabilir belki hani resim veriyorum ya da kelime veriyorum çağrıştırmasını, başka kelime bulmalarını falan sağlıyorum.” (İÖ8). (Soru-Cevap; Beyin Fırtınası).

4.1.3. Kullanılan materyaller

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirdikleri İngilizce derslerinde kullandıkları materyaller hakkındaki görüşleri Çizelge 4.4.’te verilmiştir.

Çizelge 4.4. Öğretmenlerin EBA ile İngilizce derslerinde kullandıkları materyaller

Kategori	Temalar	Frekans (f)		
EBA İle Gerçekleştirilen Derslerde Kullanılan Öğretim Materyalleri	Görsel Öğretim Materyalleri (10)	Kitaplar	6	
		Afiş	1	
		Çalışma Kâğıtları	1	
		Poster	1	
		Resimler	1	
	Teknoloji Destekli Öğretim Araç – Gereçleri (11)	Etkileşimli Kitaplar	4	
		Akıllı Tahta	3	
		Flash Kartlar	1	
		Görsel - İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (5)	Video	5
		İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (2)	Ses Kayıtları	1
			Müzik	1
	Toplam		28	

Çizelge 4.4.’te görüldüğü gibi öğretmenler EBA ile gerçekleştirilen derslerde Görsel Öğretim Materyalleri (10) [Kitaplar (6), Afiş (1), Çalışma Kağıtları (1), Poster

(1), Resimler (1)], Teknoloji Destekli Öğretim Araç – Gereçleri (11) [Etkileşimli Kitaplar (4), Akıllı Tahta (3), İnternet Sitesi (3), Flash Kartlar (1)], Görsel - İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (5) [Video (5)] ve İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (2) [Ses Kayıtları (1), Müzik (1)] materyallerini kullanmaktadırlar.

Oluşturulan Görsel Öğretim Materyalleri (10) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

“Kitap odaklı devam etmeye çalıştım. Zaten Milli Eğitim Bakanlığının kitabından hani müfredatı takip ediyorum ben, kitaptan ilerledim. Onun haricinde bazı belirlediğim birkaç kaynak vardı benim test kitapları ve etkinlik içerikli kitaplar vardı.” (İÖ1). (Görsel Öğretim Materyalleri [Kitaplar]).

Ayşecik serisini bizim çocukluğumuzda çok okuyup sevdiğim bir kitaptı, çocuklar şu an çok farkında değiller ama yani bilmiyorlar o seriyi çok fazla. Onların görsellerinden bulup bir resim hakkında bir ders boyunca konuştuğumuz oluyor. Bu resimde ne görüyoruz, ne hissediyoruz, ne yaptılar, ne yapacaklar sizce? Daha önceki öğrendiklerini pekiştirmeleri yönünden resim üzerine konuşma bazen bir ders sürüyor bazen bir derste birkaç farklı resim kullanabiliyoruz. Gibi şeyler yani resimler... Bir de daha önceki senelerden öğrencilerimin yaptığı işte konuyla ilgili işte bir parti ünitesi için mesela davetiye hazırlığı olmuştu. Başka bir ünite için başka bir hazırlık poster, afiş hazırlıkları... (İÖ8). (Görsel Öğretim Materyalleri [Kitaplar; Poster, Afiş, Çalışma Kâğıtları; Resimler]).

Oluşturulan Teknoloji Destekli Öğretim Araç – Gereçleri (11) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle yer verilmiştir:

“Etkileşimli kitaplardan bir iki tane kaynak takip ediyorum ben aynı zamanda. Ekran paylaşımı yapıyorum öğrencilerle bundan da takip ediyoruz. (İÖ1).”(Teknoloji Destekli Öğretim Araç - Gereçleri [Etkileşimli Kitaplar]).

Görsel içerikli şeyler kullandım. Mesela “Voscreen” diye bir site var, onu kullandım. “Vocaroo” diye bir ses kaydetme sayfası var, uygulama türünde bir şey. Bu tür şeyler kullanıp hani ödevlendirmeleri falan buralardan vererek daha etkili işlemeye çalıştım. (İÖ2). (Teknoloji Destekli Öğretim Araç - Gereçleri [İnternet Sitesi]).

“İnterneti olan öğrencilerle de tablet vs. dağıtımı oldu. Bu tarz öğrencilerle de işte kitap sunumlarıyla etkileşimli tahta ee uyumlu kitaplarla dersi işliyorum.” (İÖ4). (Teknoloji Destekli Öğretim Araç - Gereçleri [Akıllı Tahta]).

“Benim işlediğim bir kitabın interaktif şeyi var. Akıllı tahta uygulaması var. Müthiş bir uygulama çok zengin bir uygulama. Yani ders sayımız az maalesef yetiştiremiyoruz. İçindeki her şeyi yapamamamıza rağmen müthiş derecede interaktif bir kitap.” (İÖ6). (Teknoloji Destekli Öğretim Araç - Gereçleri [Akıllı Tahta; Etkileşimli Kitaplar]).

Materyal olarak internetteki materyaller hani ekstra bir şey kullanmadım... Ya

internette de yine İngilizce öğretimine dair ee sayfalar vardı. Sümeyye Oğultekin'in mesela vardı onu fazlasıyla kullandım. Onun içinde zaten her şey var. Hani bir konuyu, bir üniteyi açtığınız zaman görselden, işitselden işte interaktif ödevlerden işte onları kullandım. (Teknoloji Destekli Öğretim Araç - Gereçleri [Internet Sitesi; Etkileşimli Kitaplar]). (İÖ3). Bol bol vocabulary kartlarımız vardı yani çalışma kağıtlarımızda. Bunun haricinde özet kâğıtlarımızın yanında öğrencilerim kelimeleri çok rahat bir şekilde akıllarında tutsun diye ee bir nevi flash kartlar kullanıldı. Bu tabii bunun dijital ortamda olanını kullanıldı yani normal olanı değil. Ee pekiştirme testleri olarak da tabii ki yine kendi yazdığımız ya da belirli kaynakların bize sunduğu yayınevlerinin sunduğu materyaller kullanıldı. Devletin verdiği ders kitabı interaktif değil sadece pdf ortamında var. Ama kullandığımız ek kaynakların hepsi interaktif Z kitap şeklinde. (İÖ10). (Teknoloji Destekli Öğretim Araç - Gereçleri [Flash Kartlar; Etkileşimli Kitaplar]).

Oluşturulan Görsel-İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (5) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklere yer verilmiştir:

“Ee görsel, işitsel videolar izlettiriyorum daha etkili olabilmesi için, o şekilde hocam. Hani çok fazla online eğitimde doküman olarak ee ellerinde bir materyal olmuyor da daha çok internet üzerinden ulaştırmaya çalışıyoruz.” (İÖ4). (Görsel - İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (Videolar)).

“Zaman zaman kısa videolara da yer verdim konuyla ilgisi olan. 1-2 dakikalık kısa videolara da yer verdim.” (İÖ5). (Görsel - İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (Videolar)).

İkincisi videolar. Bu yüzden de videoları oldukça kullanmaya çalıştım ben nereden bulabilirsem bulabileyim. Yani Youtube bunun için çok güzel bir kaynak. Onun dışında kullandığımız işte İngilizcecinin yani isim verebiliyorsam “İngilizceci.com” diye bir adres var... Onların üstünden gidiyoruz. (İÖ7). (Görsel - İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (Videolar)).

Oluşturulan İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (2) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklere yer verilmiştir:

“Ses kayıtları, bunun gibi materyaller.” (İÖ8). (İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (Ses Kayıtları)).

4.1.4. Verilen ödevler

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirdikleri İngilizce derslerinde öğrencilere verdikleri ödevler hakkındaki görüşleri Çizelge 4.5.'te verilmiştir.

Çizelge 4.5. Öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirdikleri İngilizce derslerinde verdikleri ödevler

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA İle Gerçekleştirilen Derslerde Öğrencilere Verilen Ödevler	Gözden Geçirme-Düzeltilme Ödevleri	8
	Araştırma-İnceleme Ödevleri	3
	Toplam	11

Çizelge 4.5.'te görüldüğü gibi öğretmenler EBA ile gerçekleştirilen derslerde Gözden Geçirme-Düzeltilme Ödevleri (8) ve Araştırma-İnceleme Ödevleri (3) verdiklerini belirtmişlerdir. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

“Ödevlendirmeleri genelde –dediğim gibi 8.sınıf ağırlıklı olduğu için- test gönderip işte deneme vs. EBA’dan gönderip sınıf gruplarıma o şekilde onların cevaplarını aldım daha çok. Bu şekilde ödevlendirmeler yaptım hep.” (İÖ2). (Gözden Geçirme-Düzeltilme Ödevleri).

EBA’da bulunan, orada hâlihazırda yüklenmiş olan ödevleri gönderdim. Ayrıca kendim de bazı dosyaları EBA’ya yükleyip oradan öğrencilere gönderdim. Hatta çok kolay, pratik bir yöntemdi. Hangi öğrencilerin ödevi yapıp yapmadığını oradan kontrol edebiliyordum, güzeldi yani. (İÖ5). (Gözden Geçirme-Düzeltilme Ödevleri).

Genelde ben test tarzı ödevler veriyorum, hani çok fazla boşluk doldurma çünkü biliyorsunuz mümkün değil. Hani onu tableten ya da telefonda yapması sıkıntı oluyor. Test tarzı ödevler veriyorum ve kitaptan ödevlendirmeler yapıyorum. Onlar kitaptan verdiğim ödevlendirmeleri daha öncesinden yapıp bana yine resimlerini çekip atıyorlar. Deftere yazdıracağım bir şey oluyorsa da hocam ekran görüntüsü alıyorum. Deftere yazıp tekrar whatsapp üzerinden bana dönütünü sağlıyorlar. Hani o şekilde ben kontrolünü sağlıyorum ödevlendirmelerin. O şekilde hocam. (İÖ4). (Gözden Geçirme-Düzeltilme Ödevleri).

İşlediğimiz konuyla alakalı genelde workbook kitabından boşluk doldurma etkinlikleri ya da soru bankalarından soru çözmelerini istiyoruz. Yani iki şekilde bir de bazen, zaman zaman Writing ödevlerimiz oluyor tamam mı? İşte bunlarla alakalı şöyle birkaç yöntem denedik denedik bir türlü tutturamadık işte en sonunda fotoğraf istiyorum öğrenciden. Her öğrenciden bireysel olarak çözüp çözmediğine dair fotoğraf istiyorum... Ödev kontrol ederken bire bir soruyorum bu kelimenin anlamı ne bu kelimenin anlamı ne o şekilde. (İÖ6). (Gözden Geçirme-Düzeltilme Ödevleri; Araştırma-İnceleme Ödevleri).

Worksheetler özellikle, onları verdim. Bazen hani orada verilmeyen kendimce uygun gördüğüm herhangi bir konuda yazı yazın orada verilmediyse ya da işte mesela bir sınıfta past tense’i gördük, past tense ile ilgili verilmemiş ama bir paragraf yazın ya da hani

olumlu cümle örneklerinden şu kadar yazın ya da şu kelimelerle ilgili şöyle cümleler kurmaya çalışın ya da şu kelimeleri kullanarak bir hikâye yazmaya çalışın gibi ödevler. (İÖ7). (Araştırma-İnceleme Ödevleri).

4.1.5. Üstlenilen roller

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirdikleri İngilizce derslerinde öğretmenlerin üstlendikleri roller hakkındaki görüşleri Çizelge 4.6.'da verilmiştir.

Çizelge 4.6. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinde öğretmenlerin üstlendikleri roller

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA İle Gerçekleştirilen Derslerde Öğretmenlerin Üstlendikleri Roller	Öğretici	6
	Rehber	4
	Rol Model	2
	Toplam	12

Çizelge 4.6.'da görüldüğü gibi öğretmenler EBA ile gerçekleştirilen İngilizce derslerinde Öğretici (6), Rehber (4) ve Rol Model (2) gibi roller üstlendiklerini belirtmişlerdir. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örnekler aşağıda yer verilmiştir:

“Uzaktan eğitimde biraz da öğretmen ve konu merkezli bir hal aldı çünkü süre kısıtlı, öğrencilerin zaten çoğunun kamerası kapalı, sınıf ortamı gibi değil onları göremiyoruz... Konuya ağırlık veriyoruz. Konu üzerinden dersler ilerledi.” (İÖ5) (Öğretici).

“Hem bir yandan destekleyip işte umutlandırıp bir yandan da hani eksikliklerini kapatmaya çalıştım. Zor ama mecburen böyle ilerlemek zorundayız. O şekilde devam ediyorum.” (İÖ2). (Rehber).

“Kendi rolümü kaptan olarak tanımlarım... Şimdi kaptan dedim çünkü kaptan demek geminin her şeyini üstlenen kişi demek yani bizim öğretmen olarak eğitimde bir yerimiz vardı o işte devam ediyor.” (İÖ6). (Rol Model; Rehber).

Normalde öğretmen rehberdi, işte yönlendirendi. Bunun boyutu o kadar değişti ki dönem dönem çok değişti. Normal öğretmen kimliğimizden çok sıyrılmak zorunda kaldık. Yani normalde şuna ben bu tepkiyi verirdim dediğimiz yerde artık o tepkiyi yani vermek istesek

de veremedik çünkü en ufak bir çocukla aramızdaki nasıl söyleyeyim onun hoşuna gitmeyecek bir diyalog veya bir ses tonu veya herhangi bir şey de öğrenci artık derse girmemeye başlıyor. Seninle iletişimini koparıyor. (İÖ7). (Öğretici).

Ben açıkçası rol model olmaya çalışıyorum biraz da. Yani dedim ya kelime üzerinden devam ediyorum, test çözdürmeye çalışıyorum, işte anlatıyorum ben şu şu şu şekilde çözüyorum siz de şöyle çözmelisiniz. İşte ipuçlarını vermeye çalışıyorum ıı örnek olmaya çalışıyorum bir nevi. Yol göstermeye çalışıyorum. Bu açıdan rol model olarak hani kendimi tanımlayabilirim diyebilirim. (İÖ1). (Rol Model).

4.1.6. Verilen görevler

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirdikleri İngilizce derslerinde öğrencilerine verdikleri görevler hakkındaki görüşleri Çizelge 4.7.’de verilmiştir.

Çizelge 4.7. Öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirdikleri İngilizce derslerinde öğrencilere verdikleri ödevler

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA İle Gerçekleştirilen Derslerde Öğretmenlerin Öğrencilerine Verdikleri Görevler	Verilen Amaçların Yerine Getirilmesinde Pasif Olanlar	8
	Verilen Amaçların Yerine Getirilmesinde Aktif Olanlar	7
	Toplam	15

Çizelge 4.7.’de görüldüğü gibi öğretmenlerin EBA ile gerçekleştirilen İngilizce derslerinde öğrencilere verdikleri görevler Verilen Amaçların Yerine Getirilmesinde Pasif Olanlar (8) ve Verilen Amaçların Yerine Getirilmesinde Aktif Olanlar (7) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

“Aslında yüz yüze eğitimde aktifler ama online’da ne yazık ki onu aşamadık yani daha pasif kalıyorlar online eğitimde.” (İÖ4). (Verilen Amaçların Yerine Getirilmesinde Pasif Olanlar).

İhtiyaçları var evet ama yani onlar da bu uzaktan olayını biraz kullanıp pasif kaldılar ne yalan söyleyeyim. Yani bile isteye işte sorduğum soruya cevap vermeme, işte soru sorunca dersten çıkma... Yani kendi istekleriyle işte internet gitti vs. gibi bahanelerle aktif duruma geçmeye çalıştıkça çıkan öğrenciler oldu ama bunun dışında tabii çok aktif olmayı isteyen hani bu uzaktan eğitimi bir fırsata çeviren öğrenciler de oldu tabii ki. (İÖ2). (Verilen Amaçların Yerine Getirilmesinde Pasif Olanlar; Verilen Amaçların Yerine Getirilmesinde

Aktif Olanlar).

Benim gözümde sınıfta, canlı sınıf ortamında akademik başarısı iyi olan öğrenciler EBA üzerinden canlı derslerde de yine iyiydiler. Ama sessiz kalan öğrenciler burada da sessizliğini korudu. Çoğu mikrofonunu açmadı hani soru sorulduğunda, arka planda olmayı kendileri mi tercih etti ortamları mı onu gerektiriyordu bunu bilemiyoruz ama akademik başarısı iyi olan öğrenciler canlı derslerde de yine bunu devam ettirdiler, iyiydiler onlar açısından. (İÖ5) (Verilen Amaçların Yerine Getirilmesinde Pasif Olanlar; Verilen Amaçların Yerine Getirilmesinde Aktif Olanlar).

Bazıları hiç onları görevlendirmemize fırsat bile vermedi. Emin ol ki dönemin başından beri yani orada olduğunu gördüğümüz halde hiç iletişim kuramadığımız öğrenciler oldu derste, yani görevlendirmek evet ama hiç iletişim kuramadığımız velilerimiz oldu. Yani öğrenci şöyle söyleyeyim yani herkese verdiğimiz şey aynı şekilde alınmadı. Derste ismini görüyoruz ama yani yok gibi. Biraz değil, belli bir grup çok çok pasif kaldı. Yani otokontrolünü gerçekten otokontrolü olmayan öğrenciler dersle ilgili kendi öz bilinci olmayan öğrenciler, bu ders niye var ne yapıyoruz hani bu kitaptaki bu alıştırma bu konuyu niye işliyoruz? (İÖ7) (Verilen Amaçların Yerine Getirilmesinde Pasif Olanlar).

Yani derslerimin başında hep aynı şeyi söyledim, şu an sadece kendinizi kandırabiliyorsunuz çünkü ben biraz da takıntılıyım bu konularda ya. Çünkü her şeyi maksimum düzeyde öğrenciyle işlemek istediğim için ve öğrenciye de birkaç defa seslenip dönüt alamadığım zaman yani acaba nerde acaba ne yapıyor acaba ne ediyor? Direkt ailesini arıyorum yani ya da ailesine mesaj atıyorum. ‘Hocam derse katılmadı, nerede?’ diye. Ee öğrenciyi burada maksimum düzeyde el üstünde tuttuk öyle diyeyim yani. (İÖ10) (Verilen Amaçların Yerine Getirilmesinde Aktif Olanlar).

4.1.7. İstenmeyen davranışlarla karşılaşma ve mücadele etme durumları

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirdikleri İngilizce derslerinde istenmeyen davranışlarla karşılaşma ve mücadele etme durumları Çizelge 4.8.’de verilmiştir.

Çizelge 4.8. Öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirdikleri İngilizce derslerinde istenmeyen davranışlarla karşılaşma ve mücadele etme durumları

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA İle Gerçekleştirilen Derslerde İstenmeyen Davranışlarla Karşılaşma ve Mücadele Etme Durumları	Online Eğitiminde Teknoloji Kaynaklı Yaşanılan Sorunlar	6
	Öğrencilerin Online Eğitimde Öğrendiklerini	5
	İçselleştiremememe Sorunu	
	Sınıf Yönetiminde Yaşanan Sorunlar	4
	Online Eğitimlere Katılımın Az Olması	1
	Toplam	16

Çizelge 4.8.'de görüldüğü gibi öğretmenlerin EBA ile gerçekleştirilen İngilizce derslerinde istenmeyen davranışlarla karşılaşma ve mücadele etme durumları; Online Eğitimde Teknoloji Kaynaklı Yaşanılan Sorunlar (6), Öğrencilerin Online Eğitimde Öğrendiklerini İçselleştirememesi Sorunu (5), Sınıf Yönetiminde Yaşanan Sorunlar (4) ve Online Eğitimlere Katılımın Az Olması (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

Öğrencinin sesi çok çıkıyordu ders esnasında, öğrenci tahtayı karalayabiliyor ondan sonra öğrencinin sesi gelmiyor, mikrofon kapalı oluyor. Hani sen kalk diyorum o an ses çıkmıyor öğrenciden ben de kalkmak istemediğini anlıyorum başka öğrenciye söz hakkı veriyorum o da sonradan bana mesaj atıyor özelden öğretmenim işte sesim çıkmadı, işte mikrofonum bozuldu, internetim gitti. Yani bu tür şeyler çok oluyor. Bağlantı ile ilgili mikrofonla alakalı diyeyim tahta çizimi ile alakalı problem oluyor. Dün mesela ben bir şey kaynak indiriyordum. Kaynak o an derse yansıtamıyorsun her mesela Word'ü falan Excel onları yansıtamadığım için sadece PDF üzerinden kaynak bulmak da zor. (İÖ9).(Online Eğitimde Teknoloji Kaynaklı Yaşanılan Sorunlar).

Aktif olarak kullanmadıkları için de ee çok unutkan, yani kelimeler hemen uçup gidiyor. Yani bir saat önce söylediğin kelimeyi bir saat sonra çocuktan dönütünü alamıyorsun ne yazık ki! Bununla ilgili yani nasıl diyeyim size hocam sürekli kelime tekrarı yaptırmak durumunda kalıyorum ben. Kelime bilmeyince de biliyorsunuz İngilizcede de yani çok fazla ilerleme olmuyor. (İÖ9).(Öğrencilerin Online Eğitimde Öğrendiklerini İçselleştirememesi Sorunu).

Aynı öğrencileri attığı gibi dersten sistemselsel bir sorundan dolayı pat diye düşüveriyoruz. Bazen bizle beraber öğrenciler de düşüyor ama bazen sadece biz düşüyoruz öğrenciler derste kalıyor., & tekrar derse girmek yani onların da dersten çıkması gerekiyor. Gruptan yazıyoruz çıkıyorlarsa çıkıyorlar, çıkmıyorlarsa çıkmıyorlar. Çok büyük problemler yaşadık bu konularda... Bunun dışında genel sınıf ortamında ki davranışlar şöyle öğrenciler de şöyle bir durum oldu, velilerden de hatta bazen işte konuşmalar, aramalar oluyor çok fazla muhatap olduğum bir konu derste niçin sadece bazı öğrenciler aktif diğerleri hiç konuşmuyor etmiyor diye. (İÖ7). (Online Eğitimde Teknoloji Kaynaklı Yaşanılan Sorunlar; Öğrencilerin Online Eğitimde Öğrendiklerini İçselleştirememesi Sorunu).

Çok fazla istenmeyen davranış oldu. Hem kendi dersimden hem diğer derslerden bahsedeyim. EBA, Zoom şimdi hani Zoom linkimizde EBA'dan ders girişi yapıyoruz. Bir dönem şöyle bir durum oldu tehlikeli de bir durumdu. Öğrencilerimiz bir şekilde başkalarının ismiyle başka gruplardan dışarıdan öğrenciler, öğrencilerin isim ve numaralarıyla derse girmeye çalıştılar ve derste yine uygunsuz içerikler, paylaşımlar ya da orada yazışma bölümü var orada yazışmaların olması ki orada kontrol bizde olduğu için mesuliyet de biraz bizde. Bizi hem tedirgin eden hem de öğrencileri de biraz tedirgin etti... Kendi aralarında istenmeyen konuşmalar, tartışmalar, bir anlık kontrol kaybı daha sonra

tabii ki bize veliler tarafından da yansıyor öğrenciler tarafından da. (İÖ7).(Sınıf Yönetiminde Yaşanan Sorunlar).

Mesela yirmi kişilik bir sınıftan belki on kişi derse giriyor bunlardan üç kişisi derste aktif... Tazımızdan dolayı da sürekli böyle konuşmak ama dersteysen böyle pat pat pat el işaretlerine sen söyle sen söyle tek kelime. Birbirlerini beklemeden konuşmaya başladılar bir ara. Sesler birbirine karıştı, ders verimi düştü. Daha sonra onu kontrol etmeyi biraz zor da olsa başardık... Bazı velilerimiz tamam evlerinde ortam olmayabilir ama ders arasında mesela işte ailenin kendi sohbetlerine, kavgalarına tanıklık ettiğimiz... Çocuk o anda mesela bir konuya cevap vermek istiyor, parmak kaldırıyoruz arkadan gürültüler var öbür öğrenci hocam ses geliyor şöyle oluyor böyle oluyor. Tamam, hani duymazdan gelemim diyorum. Ben duymazdan gelmeye çalışıyorum. Cevap veren öğrenci bazen rencide oluyor bazen hiç umursamıyor çok rahat ama işte öbür öğrencilerin tepkilerini orada kontrol etmek bize düşüyor yine. (İÖ7). (Sınıf Yönetiminde Yaşanan Sorunlar).

İşte az katılım olduğu için aslında çok sorun çıkmıyor ama bazen mesela öğrenciye söylüyorsun, mesela adıyla hitap ediyorum atıyorum Esra ya da işte Ali, Ayşe. Cevap vermiyor karşıdaki bu sefer orada mı bilerek mi konuşmuyor gerçekten hani duymuyor mu sorun mu var anlayamıyorsun. Hani sürekli böyle dediğim gibi kontrol ediyorum onları hani bilgisayar başındalar mı başka bir şeyle mi ilgileniyorlar böyle geri dönüt vermeyince böyle bir şüpheleniyorum ben de. O şekilde işte dediğim gibi bazen bir de diyorlar hani “İnternetimiz yok” ya da işte derse giriyor çekmiyor diye çıkıyor ama o an bilemiyorsun gerçekten doğru mu söylüyor yanlış mı söylüyor ya da işte dersin sonuna doğru çıkıyor çocuk “İnternet attı beni” diyor, EBA attı ama doğru mu yanlış mı? Kendi de çıkıyor olabilir yani onu ileri sürüyor da olabilir. Bahane ediyor da olabilir. İııı yani sıkıntı aslında pek çekmiyorum yani dediğim gibi çok az kişi katıldığı için iki kişi üç kişi beş kişi altı kişi. Hani onlarda yani sınıf ortamında sınıf şeyini sağlamak daha zor oluyor kalabalık oluyor, hani hepsi yüz yüze. Burada ya çok şükür öyle bir sorun pek yaşamıyorum genelde yani katılanlarla güzel bir şekilde işliyoruz dersimizi katılamayanlara ulaşamıyoruz zaten öyle yani. (İÖ8).(Online Eğitimlere Katılımın Az Olması).

4.1.8. Değerlendirme süreci

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirdikleri İngilizce derslerinin değerlendirme süreci hakkındaki görüşleri Çizelge 4.9.’da verilmiştir.

Çizelge 4.9. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin değerlendirme süreci

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA İle Gerçekleştirilen Derslerin Değerlendirme Süreci	Ders İçi Etkinlikler	8
	Ev Ödevleri	6
	Sözlü Notu	2
	Quiz	2
	Derste Yapılan Etkinliklerden Sorulan Kısa Yanıtlı Sınavlar	1
	Toplam	19

Çizelge 4.9.'da görüldüğü gibi öğretmenlerin EBA ile gerçekleştirilen İngilizce derslerinin değerlendirme sürecine ilişkin görüşleri; Ders İçi Etkinlikler (8), Ev Ödevleri (6), Sözlü Notu (2), Quiz (2) ve Derste Yapılan Etkinliklerden Sorulan Kısa Yanıtlı Sınavlar (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

Değerlendirme sürecinde sadece katılımı göz önüne almak zorunda kaldım. Derse katılan, verdiğim ödevleri vaktinde ya da vaktini hani süresini geçse bile gönderen bana. Yani bu şekilde katılım ve ödev yapma konusunda sürekli not aldım katılanları ııı ödev verdiğim ve işte bana geri dönen öğrencileri sürekli işte onların notlarını +/- atarak öyle belirledim notları... Evet, performans notu ve aktif katılım yani katılım derken hani girip de derste hiçbir şey yapmayan birçok öğrenci var. Aktif bir şekilde katılan yönlendirmelerime kulak veren, benle birlikte dersi ilerleten öğrencilere gayet iyi notlar verdim. (İÖ2).(Ders İçi Etkinlikler).

Online eğitimde değerlendirme sürecini şöyle hocam; ödevlerle dönüt şeklinde hani derse katılımları baz alarak ee ders içi etkinliklere katılımı o şekilde verdim. Ödevlendirme, derse aktif olarak katılma, ödev yapma. O şekilde hocam hani katılmayan öğrencilerimizi tabi mağdur etmedik hani biraz insiyatif kullandık biz çocuklarımız mağdur olmasın diye çünkü internet sıkıntısı olan çocuklarımız çok fazla burada. Ama katılanlara da tabi ders içerisinde katıldıkları duruma göre ödevlendirmeye göre o şekilde hocam. Evet, bir tane sınav yaptık biz. Ee o kadar zaten hemen sınav sonrasında tekrar online geçiş yaptı çocuklar.(İÖ4). (Ders İçi Etkinlikler; Ev Ödevleri).

Değerlendirme ödevler aracılığıyla oldu. Hani ödevlere puan verdim. Derse katılıma puan verdim, zamanında katılıma. Ders içinde öğrencinin söz almasına, hani derse katılımdan kastettiğim derse girip girmeme değil de hani söz alma, konuşma, aktif olma. O tarz şeylere de önem verdim. Bir de dediğim gibi EBA üzerinden verdiğimiz ödevlere de puan verdim. (İÖ5). (Ders İçi Etkinlikler; Ev Ödevleri).

Puansal olarak. Hocam online sınavlar yaptık sürekli. Çok sık yaptık yani her hafta yaptık.

Kitap okuttuk, okuttuğumuz hikâye kitaplardan yaptık. Kelime quizleri yaptık. Yani elimizden geldiğince sık. Bu şekilde değerlendirme yapıyoruz yani başka bir şey yapmamız mümkün değil ayrıca online deneme sınavları yapıyor. (İÖ6). (Ders İçi Etkinlikler; Ev Ödevleri; Quiz).

Değerlendirme açısından yani ilk dönem geçen dönem sınav yapmıştık sonra sınavlar iptal oldu. Ee hani sadece sözlü notu verin falan dediler... Derse katılanlara da yüksek vermeye çalıştım, verdiğim ödevlere göre derse katılıyorlar mı, eğer yüz yüze eğitimde biraz tanıyabiliysem hani ben de yeni başladım zaten öğrencilerimi tanıyamıyordum sadece canlı derse katılanları tanıdım diğerlerini tanıyamadım hiçbir şekilde. İşte geçen okul açıldığında tanıma imkânım oldu en azından yani şimdi birazcık daha rahat bilebilirim herhalde hani az çok öğrencileri tanıdım çünkü biz yeni atandık direkt canlı derslere başladık hani öğrenciyi hiçbir şekilde tanımıyorum derse katılmayanlardan kim iyidir kim kötüdür hani katılanları az çok öğrendim de katılmayanlar biraz sıkıntılıydı hani bilemiyorsun sonuçta. (İÖ8). (Ders İçi Etkinlikler; Sözlü Notu; Ev Ödevleri).

Katılan öğrenci ile katılmayan öğrenci arasındaki her zaman bu adaleti her zaman yaptım, yapıyorum da. Yani öğrenci ne kadar dersime katılıyor, ne kadar ödevini yapıyor Çizelge tut diyorum. Ne kadar ödevini yapıyorsa ona göre değerlendiriliyor, ona göre notunu alıyor yani. Öğrenci mesela bana ödev atıyor –ödev atmalarını istiyoruz- ödev attığında tik koyuyorum tik koyuyorum ona göre tabii hepsinin ne kadar yapmış ne kadar yapmamış ona göre bir sözlü notu çıkarıyorum okulda aldığı not da ayrı zaten. (İÖ9). (Ders İçi Etkinlikler; Sözlü Notu; Ev Ödevleri).

Değerlendirme sürecini de yine şöyle yaptık mesela. Yazılılardan bahsedeyim size yazılı sınavımdan. Yani olabildiğince basit düzeyde sormaya çalıştım yani 6.sınıfın sınavı ise mesela çok temel düzeyde sorular sormaya çalıştım. Çok detaylı bir gramerdense işte kelime üzerinden ilerlediğim için kelime aktiviteleri yaptırdığım aktivitelerden sormaya çalıştım. Onun haricinde çünkü öğrencilerimiz kesinlikle yapamayacaktı, yapamazdılar yani. Yine kendi derslerimde canlı derslerde yüz yüze yaptığım derslerde yaptığım aktivitelerden sormaya çalıştım. Birebir benzerleri işte kelime yer değişmiştir ama taslak aynıdır mesela o şekilde sormaya çalıştım. Böyleydi yani çok temel düzeyde değerlendirme yapmaya çalıştım. (İÖ1). (Derste Yapılan Etkinliklerden Sorulan Kısa Yanıtlı Sınavlar).

4.1.9. Ders süresi ve zamanlaması

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin süresi ve zamanlaması hakkındaki görüşleri Çizelge 4.10.'da verilmiştir.

Çizelge 4.10. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin süresi ve zamanlaması

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA İle Gerçekleştirilen Derslerin Süresi ve Zamanlaması	Derslerin Süresinin Kısa Olmasından Kaynaklı Yeterli Geri Bildirimin Alınamaması	7
	Online Eğitimde Ders Süresini Yeterli Bulanlar	5
	Odaklanamama Sorunu	4
	İnternet Erişim Sorunundan Dolayı Yaşanan Kopukluk	3
	Derslere Katılımın Az Olması Sorunu	2
	Teknoloji Bağımlılığı Sorunu	1
	Toplam	22

Çizelge 4.10.'da görüldüğü gibi öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirdikleri İngilizce derslerinin süresi ve zamanlamasına ilişkin görüşleri; Derslerin Süresinin Kısa Olmasından Kaynaklı Yeterli Geri Bildirimin Alınamaması (7), Online Eğitimde Ders Süresini Yeterli Bulanlar (5), Odaklanamama Sorunu (4), İnternet Erişim Sorunundan Dolayı Yaşanan Kopukluk (3), Derslere Katılımın Az Olması Sorunu (2) ve Teknoloji Bağımlılığı Sorunu (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

30 dakika olması, evet yüz yüze eğitimde aslında 30 dakika olması çok iyi ama canlı derslerde çok sıkıntı oldu. Çünkü öğrenci zaten bağlanmaya çalışırken internet çekiyor çekmiyor bir problem oluyor kopukluk oluyor bir 10 dakikası zaten gidiyor. E onun haricinde 11 teneffüslerden ben mesela biraz daha süreyi uzatmıştım. O biraz sıkıntı oluyordu. 10 dakika öğrenci geç giriyor mesela ben ilerlemiş oluyorum bir önceki öğrenciyle. Geç gelen öğrenci için tekrar baştan alıyorum bu biraz sıkıntı oluyordu. 30 dakika canlı derslerde çok büyük sıkıntı. Ama yüz yüze eğitimde çok makul olduğunu düşünüyorum ben açıkçası. (İÖ1).(Derslerin Süresinin Kısa Olmasından Kaynaklı Yeterli Geri Bildirimin Alınamaması; İnternet Erişim Sorunundan Dolayı Yaşanan Kopukluk).

Yani zamanlama olarak nasıl söylesem yani evde olunca zaten zamanlama çok iyiydi diyemem hiçbir konuda yani. Çünkü tamamen adapte olup da okuldaymışçasına ders işlenmiyor maalesef. Evde birçok etken oluyor sizi rahatsız eden, hani dersten alıkoyan. Yani ben şu an mesela 8.sınıflarım olduğu için çok seviniyorum yani evden canlı eğitim çok fazla canlı ders işlemeyeceğim için çok mutluyum yani. Bugün 6 saat okulda dersim vardı, hiç olmazsa bilinçli bir şekilde okula gidip işte dersteyim, teneffüsteyim mantığıyla insan daha adapte olarak ders işleyebiliyor. Onun dışında evden maalesef dediğim gibi tam olarak ne ben ne öğrenciler adapte olamıyor eminim. Katılım olsa süre benim için müthiş

yeterli yani ama katılım olmayınca insan üzüyor tabii. Daha fazla öğrenciye ulaşabilmek varken birkaç kişiyle o süreyi değerlendirmek üzücü bir durum. (İÖ2). (Online Eğitimde Ders Süresini Yeterli Bulanlar; Derslerin Süresinin Kısa Olmasından Kaynaklı Yeterli Geri Bildirimin Alınamaması; Odaklanamama Sorunu; Derslere Katılımın Az Olması Sorunu) (İÖ2).

Yani şöyle yüz yüze eğitimle aynı zaten 30 dk. İkisini de aynı yapıyoruz. Ben açıkçası yüz yüze eğitimin de 30 dk da yeterli olduğunu düşünüyorum. Online eğitimde de öyle yani çocuğun çok fazla ekrana bağlı kalmasını da doğru bulmuyorum. Tamam ders ama bir günde 6 ders 7 ders görüyor bir ortaokul öğrencisi, bu sefer çok fazla ekrana maruz kalıyor. Yani bence fazlasıyla yeterli 30 dk. Şöyle bence ders saati yeterli ama sorunumuz şu oluyor. Katılmayan öğrenciler geride kalıyor yani bütün sınıf katılsa ben bütün programı evet yetiştirebilirim. Ama katılmayan öğrenci olduğu zaman bu sefer konuyu geriye alıyorum dolayısıyla yetişmiyor, sıkıntı orda yani. Katılmayan öğrenciden kaynaklı sıkıntı oluyor. (İÖ3). (Online Eğitimde Ders Süresini Yeterli Bulanlar; Teknoloji Bağımlılığı Sorunu; Derslere Katılımın Az Olması Sorunu).

Şöyle hocam aslında yeterli gelmiyor bize çünkü 30 dakikalık bir süre zarfının 10 dakikası bağlantı problemleriyle geçiyor. Öğrenci sürekli katılıyor dersten kopuyor tekrar bağlanmaya çalışıyor. Keza biz yine öyle EBA yoğun olduğu zaman, bir 10 -12 dakikası bu şekilde. Bağlantı problemleriyle geçiyor diğer yani geri kalan zamanda da hiçbir verim alamıyoruz yani. Ekstra tanımlamaya çalışıyoruz çocuklar girebildiği süre zarfında. Bu şekilde hocam. (İÖ4). (Derslerin Süresinin Kısa Olmasından Kaynaklı Yeterli Geri Bildirimin Alınamaması; İnternet Erişim Sorunundan Dolayı Yaşanan Kopukluk).

4.1.10. Öğrenci ve veliler ile kurulan iletişim

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde öğrenci ve veliler ile kurulan iletişim hakkındaki görüşleri Çizelge 4.11.'de verilmiştir.

Çizelge 4.11. Öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde öğrenci ve veliler ile kurdukları iletişim

Kategori	Temalar	Frekans (f)
Uzaktan Eğitim Sürecinde Öğrenci ve Veliler İle Kurulan İletişim	Salgın Dönemindeki Eğitim Sisteminde Öğretmen-Veli İşbirliği	6
	Öğrenci-Öğretmen İletişiminde Sorun Olmaması Sonucu Velilerle İletişime Gerek Kalmaması Durumu	2
	Velilerle İletişim Eksikliği	2
	Toplam	10

Çizelge 4.11.'de görüldüğü gibi öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde öğrenci ve veliler ile kurdukları iletişim; Salgın Dönemindeki Eğitim Sisteminde Öğretmen-

Veli İşbirliği (6), Öğrenci-Öğretmen İletişiminde Sorun Olmaması Sonucu Velilerle İletişime Gerek Kalmaması Durumu (2) ve Velilerle İletişim Eksikliği (2) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

Velilerle Zoom'dan görüşme yaptık bir iki kere özellikle de sınıf öğretmenliği olan velilerle yani onları öğrencileri yönlendirmeleri konusunda onlara bilgiler verdik. Sürekli programlar değişti, öğrenciler dersleri takip edemedi vs. işte bir hani birkaç saat okulda oldu birkaç saat canlı eğitim falan öğrenciler de ayak uyduramadı. İşte bu konuda velilerle iş birliği yaptık. (İÖ3). (Salgın Dönemindeki Eğitim Sisteminde Öğretmen-Veli İşbirliği). Bu süreçte daha öncesinde belki de hiç olmadığımız kadar daha çok iletişim haline geçtik diye düşünüyorum. Sürekli Whatsapp üzerinden konuştuk, öğrenci derse katılmadıysa aradık, işte neden katılmıyor diye nedenini öğrenmeye çalıştık. Her zaman velilerle iletişim halinde olduk bu süreçte. Şu an halen daha öyleyiz. (İÖ5). (Salgın Dönemindeki Eğitim Sisteminde Öğretmen-Veli İşbirliği).

“Velilerle de 111 yani çok fazla açıkçası iletişim halinde değildik; çünkü öğrenci kullanabiliyor ya artık telefonu. Hani ilkökul bile olsa ortaokul bile olsa çocukla direkt iletişime geçtiğim için veliyle çok gerek kalmadı iletişime.” (İÖ2). (Öğrenci-Öğretmen İletişiminde Sorun Olmaması Sonucu Velilerle İletişime Gerek Kalmaması Durumu).

Biz burada pek veliden destek alamıyoruz yani destek verse de hani ne yapıyorsanız yapın hocam tarzındalar. Yani veliden desteğimiz yok açıkçası. Hani biz çocuklarla iletişim halinde oluyoruz bu süreçte. Veliler çok fazla bizimle iletişim olmayı tercih etmiyorlar, iş yoğunluğunu bahane ediyorlar. (İÖ4). (Velilerle İletişim Eksikliği).

4.1.11. İngilizce derslerine katılım düzeyi

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerde öğrencilerin İngilizce derslerine katılım düzeyi hakkındaki görüşleri Çizelge 4.12.'de verilmiştir.

Çizelge 4.12. Öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerde öğrencilerin İngilizce derslerine katılım düzeyine ilişkin görüşleri

Kategori	Temalar	Frekans (f)
Uzaktan Eğitim Sürecinde Canlı Derslerde Öğrencilerin İngilizce Derslerine Katılım Düzeyi	Düşük Katılım Düzeyi	Teknolojik Yetersizlik 7
		Motivasyon Eksikliği 1
Yüksek Katılım Düzeyi		Öğretmen-Öğrenci Etkileşimi 1
		Öğretmen-Veli İşbirliği 1
Sınıf Düzeyine Göre Farklılaşan Katılım Düzeyi		1
	Toplam	11

Çizelge 4.12.'de görüldüğü gibi öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerde öğrencilerin İngilizce derslerine katılım düzeyine ilişkin görüşleri; Düşük Katılım Düzeyi (Teknolojik Yetersizlik (7); Motivasyon Eksikliği (1)), Yüksek Katılım Düzeyi (Öğretmen-Öğrenci Etkileşimi (1), Öğretmen-Veli İşbirliği (1)), Sınıf Düzeyine Göre Farklılaşan Katılım Düzeyi (1) şeklinde temalaştırılmıştır.

Düşük Katılım Düzeyi (8) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

Katılımlarımız çok düşük. Yani maksimum 5 öğrenci ile ders işlemişimdir ama şöyle. Çok nadir 5 öğrenciyi bir arada görmüşümdür... Katılım problemimiz gerçekten çok fazla. Zaten ee hani öğrencilerin tableti de yoktu. Bilgisayarı zaten yok. Telefonda işte annesinin yoktur da babanın muhtemelen oluyor telefonu. (İÖ1).(Teknolojik Yetersizlikler).

Katılım oranı İngilizceye özgü değişmiyor bizde, imkânlarla bağlı köy okulu olduğumuz için. İmkânı olan çocuk bütün derslere giriyor imkânı olmayan girmiyor o şekilde. Katılımın az olmasının sebebi; ee telefon yok elinde girebileceği bir cihaz yok. Ee işte öğretmenim annem telefonu götürdü babam götürdü. (İÖ3).(Teknolojik Yetersizlikler).

Çok az hocam dediğim gibi yani 15 kişilik bir sınıfta sadece yani bizim maksimum gördüğümüz öğrenci 7 öğrenci. Maksimum. Biliyorsunuz hocam bizim öğrencilerimiz yatılı olduğu için köy ortamındalar. Hani kendilerine ait bir odaları bir masaları bir tabletleri vs. olmuyor. (İÖ4).(Teknolojik Yetersizlikler).

“İsteksizlik var, tablet sorunu var. Mesela beş kardeş oluyorlar işte ortada iki tane bilgisayar var atıyorum ya da telefon. Cihaz eksikliğinden kaynaklanıyor ondan sonra ikisi yani genel olarak. Öğrenci istemiyormuş ve cihaz eksikliği.” (İÖ9).(Teknolojik Yetersizlikler; Motivasyon Eksikliği).

Yüksek Katılım Düzeyi (2) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

Yüksekti. Okulumuzda yüksekti. % 85 oranında diyebilirim. Çünkü okul idaremiz bu konuda ciddi anlamda güzel bir baskı yaptı. Derse girmeyen öğrenci gün sonunda değil dersin bitiminde hemen arandı. Yani Şeyma Can eğer derse girmiyorsa hemen 8- 9’da ders başlıyorsa 9.30’da Şeyma Can arandı. ‘Hocam girmede öğrenciniz derse’ diye. Bu işi ciddi tuttuğumuz için %85 %90 oranında online eğitime katılım devam ediyor. (İÖ10). (Öğretmen-Öğrenci Etkileşimi).

%99. Net yani. Yani 24 kişilik sınıflarım var ee her sınıftan böyle o da hep gelmeyen hiç kimse yok da öyle dersi çok aksatan her sınıftan bir kişi var. Yani 24 kişide 23 kişi geliyor hocam. Net bir şekilde geliyor, gelmedi mi zaman aileyi direkt arıyoruz girmede derse falan filan o şekilde çözüyoruz. Evet, şimdi girmeme nedenlerinin birincisi; anne baba çalışan evde çocuk derse girmiyor. (İÖ6). (Öğretmen-Veli İşbirliği).

Sınıf Düzeyine Göre Farklılaşan Katılım Düzeyi (1) kategorisinin temalarına ait

katılımcı cevaplarından bazı örneklere aşağıda yer verilmiştir:

Gerçekten o sınıfın genel tutumundan kaynaklı bir durum da olabiliyor, çocukların derse erişimle ilgili elindeki verileri kullanabilme yetileriyle de ilgili olabiliyor. Bazılarının gerçekten söylediğim gibi hani hiçbir imkânı yok derse girme ile ilgili. Bazıları maalesef bu konu ile ilgili algılarında yani bu dersin çok gerekli olduğu yani buradaki dersin okuldaki dersin devamı olduğu aynı şey olduğunu biz anlatamadık. Biz ifade edemedik ya da bilmiyorum onlar anlamamak için ısrar ettiler. (İÖ7).(Sınıf Düzeyine Göre Farklılaşan Katılım Düzeyi).

4.1.12. İngilizce derslerine karşı tutum

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerde öğrencilerin İngilizce derslerine karşı tutumu hakkındaki görüşleri Çizelge 4.13.'de verilmiştir.

Çizelge 4.13. Öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerde öğrencilerin İngilizce derslerine karşı tutumlarına ilişkin görüşleri

Kategori	Temalar	Frekans (f)
Uzaktan Eğitim Sürecinde Canlı Derslerde Öğrencilerin İngilizce Derslerine Karşı Tutumu	İngilizce Öğrenimine Yönelik Düşük Motivasyon	4
	Odaklanma Sorunu	4
	İngilizce Öğrenimine Yönelik Yüksek Motivasyon	3
	Öğrenci-Öğretmen İletişim ve Etkileşimi	3
	Velilerin İlgi Durumunun Öğrencilerin Derse Tutumuna Etkisi	2
	Salgın Sürecine Yönelik Belirsizlik Sorunu	1
	Toplam	17

Çizelge 4.13.'de görüldüğü gibi öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerde öğrencilerin İngilizce derslerine karşı tutumuna ilişkin görüşleri; İngilizce Öğrenimine Yönelik Düşük Motivasyon (4), Odaklanma Sorunu (4), İngilizce Öğrenimine Yönelik Yüksek Motivasyon (3), Öğrenci-Öğretmen İletişim ve Etkileşimi (3), Velilerin İlgi Durumunun Öğrencilerin Derse Tutumuna Etkisi (2) ve Salgın Sürecine Yönelik Belirsizlik Sorunu (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklere aşağıda yer verilmiştir:

Genelde bizim öğrencilerimizin İngilizceye karşı tutumları “İngilizce neden öğreniyoruz biz, neden sınavımızda İngilizce çıkıyor, Matematik ve Türkçeye daha çok yönelmeliyiz,

İngilizce zaten on soru var, onlara hiç bakmasak da olur” mantığı ile yaklaşıyorlar. Ara kademelerimizde de yine aynı şekilde ve veli profili de bu konuda çok etkili oluyor. Haliyle veliler bu şekilde öğrencileri gönüllendirdikten sonra öğrenci de İngilizce zaten önemli bir ders değil, çok fazla da soru sayısı yok nasılsa diye düşünerek çok ilgi duymuyor, ilgi duysa da zaten gerisini getiremiyor. (İÖ1). (İngilizce Öğrenimine Yönelik Düşük Motivasyon).

Yani kimisi %100 bağlıyken hadi hocam bana öğret kimisi işte ekranı kapatıp arka tarafta bilgisayar oyunu ya da işte video, film. Bu tür faaliyetler peşinde. Her tutumlarını da gördük. Hocam beni kurtar diyen tutumlarını da gördük. Hocam hazırım istediğini yapabilirim tutumlarını da gördük. Hocam bana dokunma ben şurada takılayım diyen tutumlarını da gördük maalesef. (İÖ10). (İngilizce Öğrenimine Yönelik Düşük Motivasyon; Odaklanma Sorunu; Öğrenci-Öğretmen İletişim ve Etkileşimi).

Yüz yüze eğitim dışında tabi ki soğumalar oldu. Kopmalar oldu, kendilerini bırakanlar oldu. Köyde işleri güçleri de oluyor onlara daha çok yoğunlaştılar ve böyle bir tatil havası oluyor online geçtiğimiz zaman. Hani yüz yüzeye geçtiğimiz zaman toparlıyoruz yine ama online’ da hani sanki eğitim devam ediyor değil de bitmiş tatılmış havası çocuklarda oluyor ister istemez. (İÖ3). (Odaklanma Sorunu).

Güzel hatta şöyle dersi çocuk eğlenceli buluyorsa isteyerek katılıyor zaten, hani bu yüz yüze eğitimde de aynı şey geçerli. Nasıl ki bazı derslere çocuk severek isteyerek girer bazısında sıkılabiliyor, bazı derslerde çocuk. İngilizce dersi çocukların sevdiği, eğlenceli, güzel bir ders olarak görüyorum. Yani çocuklar, gerçi bunun hani girdiğim sınıf düzeyiyle de alakası olabilir. Sınava yönelik şeyler anlattığımız zaman çocuklar sıkılabiliyor ama daha çok işte kelimeyi öğrenmeye işte etkinliklere yönelik bir ders ise o ders daha zevkli geçiyor ama soru çözümü. (İÖ5). (İngilizce Öğrenimine Yönelik Yüksek Motivasyon).

Şimdi burada genel bir konuşma yapamayız burada öğrencileri üçe ayırırız: 1.İstekli olduğu için derse giren öğrenciler. 2.grup Mustafa Hoca’dan korktuğu için derse giren öğrenciler. 3. grup ise aileden korktuğu için derse giren öğrenciler. Üç grup öğrencimiz var. (İÖ6). (İngilizce Öğrenimine Yönelik Yüksek Motivasyon; İngilizce Öğrenimine Yönelik Düşük Motivasyon; Velilerin İlgi Durumunun Öğrencilerin Derse Tutumuna Etkisi; Öğrenci-Öğretmen İletişim ve Etkileşimi).

Ya isteyen öğrenci her türlü aynı. İsteyen öğrenci katılıyor gayet ödevini yapıyor, parmağını kaldırıyor son derece aktif tüm her şeye katılmak istiyor. Katılmayan öğrenci de sesini kapatıyor, soru sorduğunda cevap vermiyor, hiçbir şekilde derse katılmıyor yani. Ama ben şöyle yapıyorum onların katılımını sağlamak için kesinlikle sen kal, hatta sonra özelden yazıyorum neden katılmadın, sana söz hakkı verdim. Bunu da sağlamaya çalışıyorum elimden geldiğince. (İÖ9). (İngilizce Öğrenimine Yönelik Yüksek Motivasyon; İngilizce Öğrenimine Yönelik Düşük Motivasyon; Odaklanma Sorunu; Öğrenci-Öğretmen İletişim ve Etkileşimi).

Yatılı bölgelerde şöyle hocam; köylerden geldikleri için çocukların bazen ee algılama güçlükleri olabiliyor. Ee veli de bunu kabul etmediği için artı bir eğitim de aldırıyoruz

biz çünkü. Özellikle erkek öğrenciyse reddediyor veli kesinlikle. Ee çocuk tabi zorlayabiliyor hocam yani algılama süreci diğerlerinin gerisinde kalıyor. Anlayamıyor otomatik olarak. Zaten çok da ilgili olan yani eğer şöyle diyeyim hocam veli ilgiliyse öğrenci de ilgili, veli ilgisizse öğrenci de ilgisiz bizde. (İÖ4). (Velilerin İlgi Durumunun Öğrencilerin Derse Tutumuna Etkisi).

Onlarda da belirsizlikler var. ‘Sınav nasıl olacak, biz ne yapacağız?’ Yani ya umutlular ya çok umutsuzlar. Yani biz aynı devam edeceğini söylüyoruz sürekli hani aynıymış gibi sizin düşünmeniz gerekiyor diyoruz. İı ama yani dediğim gibi ya çok hayalperestler ne de olsa 1.dönem çok yüksek not aldıkları için onun bir sevinci var ama hani o LGS’de işe yaramayacak. O yüzden yani onları biraz gerçeğe döndürmeye çalışıyoruz.” (İÖ2). (Salgın Sürecine Yönelik Belirsizlik Sorunu).

4.1.13. Akademik başarı

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrencilerin akademik başarısına etkileri hakkındaki görüşleri Çizelge 4.14.’te verilmiştir.

Çizelge 4.14. Öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrencilerin akademik başarısına ilişkin görüşleri

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA Aracılığıyla Gerçekleştirilen İngilizce Öğretiminin Öğrencilerin Akademik Başarısına Etkileri	Odaklanamama Sorunu	6
	Motivasyon Eksikliği	6
	İletişim ve Etkileşim Sorunu	3
	Erişim Sorunu	2
	Teknolojik Yetersizlikler	2
	Velilerin İlgisi/İlgisizliğinin Etkisi	2
	Toplam	21

Çizelge 4.14.’te görüldüğü gibi öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrencilerin akademik başarısına etkisine ilişkin görüşleri; Odaklanamama Sorunu (6), Motivasyon Eksikliği (6), İletişim ve Etkileşim Sorunu (3), Erişim Sorunu (2), Teknolojik Yetersizlikler (2) ve Velilerin İlgisi/İlgisizliğinin Etkisi (2) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örnekler aşağıda yer verilmiştir:

Bir önceki yıl çok iyi olan öğrenciler artık o kadar iyi değil. Yani çünkü ciddiye almıyorlar dersleri. Kamera açmasını istiyorsun “Ben misafirlikteyim açamam.” diyor mesela. Yani

niye biz evden ders işliyoruz? Virüsten dolayı ama insanlar misafirlikteler. İn böyle yani. O yüzden akademik başarı da ister istemez düştü elbette, düşecektir de. Bu şekildeydi. (İÖ2). (Odaklanamama Sorunu; Motivasyon Eksikliği).

Akademik başarıyı biraz düşürdü diyebilirim şöyle yani uzaktan eğitim her ne kadar biz elimizden geleni yapsak da her türlü teknoloji kaynakları kullansak da asla bir sınıf ortamı, yüz yüze eğitim gibi değil. Yani yüz yüze eğitimde mesela en sessiz öğrenciyi bile konuşturabiliyorsunuz, onun ilgisini çekebiliyorsunuz ama canlı derste böyle bir imkânınız yok. Sadece size kendi isteğiyle tepki veren çocuklara erişebiliyorsunuz. Onların başarısı yükseliyor ama sessiz kalmayı tercih eden öğrencilerimize pek bir şey yapamıyoruz. (İÖ5). (Odaklanamama Sorunu; Motivasyon Eksikliği).

“Başarının düştüğünü gözlemledim. Ha aile destekleyen çocuk ile kendisi çabalayan çocuk devam etti ama hani öğretmen dürtüsü ile sürekli ilerleyen öğrenci geride kaldı.” (İÖ3) (İletişim ve Etkileşim Sorunu; Velilerin İlgisi/İlgisizliğinin Etkisi).

Zaten erişim problemi yaşadığımız için bir öğrenci giriyorsa bir derse diğer derse girmediğini söyledim. Haliyle çok geri kalıyorlar. Bir hafta giriyorsa bütün derslere mesela bir hafta boyunca internetini çocuk bitiriyor, bir sonraki haftaya interneti kalmıyor. Ya da bir ay sonraya işte ancak derse girmeye çalışıyor. Ama çok fazla dersi kaçırmış oluyor. (İÖ1). (Erişim Sorunu; Teknolojik Yetersizlikler).

Online eğitimde çocuklar çok geride kaldılar diye düşünüyoruz biz. Diğer branştaki hocalarla da oturup konuştuğumuz zaman dediğim gibi zaten 30 dakikalık zaman diliminin yarısı bağlantı problemleriyle geçiyor köy yerinde olduğu için çocuklar. Yani bir 15- 17 dakikalık bir süreç zarfında da ne kadar kazanım verebilirsiniz ne kadar etkili olabilir? Biz ekstra dersler yapmaya çalışıyoruz ekstra materyaller göndermeye çalışıyoruz ama biliyorsunuz ki sadece öğretmenle olmuyor. Burada veli devreye girmesi gerekiyor. Eğer çocuğun da köy hayatında bir fiziki şartı yoksa bunun zaten dönütünü alamıyoruz biz. Çok sıkıntılı bir süreçteyiz yani. Yatılı olduğu için özellikle. Belki merkezi bir okulda olsaydık hani imkânları bir tık daha çocukların iyi olabilirdi. (İÖ4). (Erişim Sorunu; Teknolojik Yetersizlikler; Velilerin İlgisi/İlgisizliğinin Etkisi).

4.1.14. Dil becerilerine etki

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrencilerin dil becerilerine etkileri hakkındaki görüşleri Çizelge 4.15.’te verilmiştir.

Çizelge 4.15. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrencilerin dil becerilerine etkileri

Kategori	Temalar	Frekans (f)	
EBA Aracılığıyla Gerçekleştirilen İngilizce Öğretiminin Öğrencilerin Dil Becerilerine Etkileri	Dil Becerilerine Olumlu Etkiler	Dinleme	7
		Okuma	3
		Sözcük/Dil Bilgisi Öğretimi	2
		Konuşma	1
		Yazma	1
	Dil Becerilerine Olumsuz Etkiler	Konuşma	6
		Yazma	4
		Okuma	2
		Dinleme	2
		Dil Bilgisi Öğretimi	1
Toplam		29	

Çizelge 4.15.’te görüldüğü gibi öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrencilerin dil becerilerine etkilerine ilişkin görüşleri; Dil Becerilerine Olumlu Etkiler (14) (Dinleme (6), Okuma (4), Sözcük/Dil Bilgisi Öğretimi (2), Konuşma (1), Yazma (1)) ve Dil Becerilerine Olumsuz Etkiler (15) (Konuşma (6), Yazma (4), Okuma (2), Dinleme (2), Dil Bilgisi Öğretimi (1)) şeklinde temalaştırılmıştır.

Oluşturulan Dil Becerilerine Olumlu Etkiler (14) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

Yani en çok dinleme becerisine yönelik aktiviteler yaptım ve en çok o yönde geliştiklerini düşünüyorum. Öğrenciler de öyle söylüyor. Yani önceden 3 kere dinlettiğim bir metni bir kere de artık anlayabildiklerini söylüyorlar bu da yani doğru aksana daha hızlı ulaşım hani birçok mesela bir konuda birkaç video izleyebildiğimiz için oluyor. Yani umarım konuşmayı da etkileyecektir bu. (İÖ2). (Dinleme).

“Daha çok hocam okuma yani reading ve yazma –writing’i- daha iyi kavradılar. Speaking’de biraz daha bir tık daha geride kalıyorlar çünkü zaman kısıtlı olduğu için sadece vermen gereken şeye vermek durumunda kalıyorsun.” (İÖ4). (Okuma; Yazma).

“Sadece biz çocukları gramer açısından destekliyoruz başka hiçbir şey yapamıyoruz yani.” (İÖ9). (Sözcük/Dil Bilgisi Öğretimi).

Listeningi kazandırdığımı söyleyebilirim. Etkileşimli kitaplar aracılığıyla, ders sunumları aracılığıyla ekrandan mesela yansıtıyorduk, öğrenciler hem ekrandan metinleri takip edebiliyorlardı hem de dinleyebiliyorlardı. Listening konusunda ilerlediğimi düşünebiliyorum. Gramer konusunda yine ilerlediğimi düşünebilirim. (İÖ1). (Sözcük/Dil

Bilgisi Öğretimi; Dinleme).

Listening de iyi oluyor bu süreçte onu söyleyeyim de. Ee yani listening'te de sanki sınıftan daha çok sınıf ortamından daha iyi verim alıyoruz listening'de öyle görüyorum. Sanki writing'de çok daha iyi durumdayız biz öyle görüyorum. Çünkü ödevlerde de çok sık writing ödevi veriyoruz ee bakıyorum dönütlere writing'de çocuklar kendilerini baya geliştiriyorlar geliştirmişler daha doğrusu. (İÖ6).(Dinleme; Yazma).

Kesinlikle kesinlikle speaking. Çünkü direkt zaten yüz yüze video çek görüşmesi ee okuma da var aslında ama bence birinci noktada konuşma üzerine olduğunu düşünüyorum. Yani konuşma ciddi anlamda. Tabi dinleme daha rahat oldu ama bu kazanım zaten öğrencilerimde var olduğu için, speaking için cevap veriyorum, Belki de tecrübeyle “yok ya o kadar da zor değilmiş” diyeceğim ama şu an bence online eğitimde verilecek en güzel yetenek işte beceri dediğimiz konuşma ve dinleme bence. (İÖ10). (Konuşma; Dinleme).

Oluşturulan Dil Becerilerine Olumsuz Etkiler (15) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

Speaking' i en az yapabiliyorlar. O da çok fazla maruz kalmadıkları için olabilir yani bir de konuşmaya korkuyorlar sanki.” (Konuşma) (İÖ3); “İşte speaking çalışmalarına fazla yer veremedik çünkü speaking zaman alan bir şey, karşılıklı yüz yüze yapıldığında daha başarı sağlayan bir şey o yüzden daha çok diğer çalışmalara ağırlık verdik. Speaking fazla yapamadık yaptık ama yeterli bulmuyorum ben şahsım adına. (İÖ5). (Konuşma).

Zaten okuma ve konuşma ikisinde de aynı problemi yaşıyor çocuklar. Yanlış yaparım diye diye sanırım korktukları için ya da yanlış okurum ya da etraftan kötü olumsuz bir eleştiri alırım ki ben normalde kolay kolay çocuklara yani hiçbir zaman onları rencide edecek bir şey söylememeye çalışıyorum. Ama normal yüz yüze eğitimde yaptıklarımız kadar tabii ki listening alıştırmaları yapamadık, çalışmaları yapamadık. O biraz daha geriden geldi ama belli bir gerileme var mı dersiniz yani bu konuda da net bir şekilde bunu da aslında değerlendirmek için çok fazla bir kriterimiz yok dinleme ile ilgili de. (İÖ7). (Okuma; Konuşma; Dinleme).

“Writing alanında ilerleme kaydedemedim.” (İÖ1). (Yazma).

4.1.15. Karşılaşılan problemler

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde karşılaştıkları problemler hakkındaki görüşleri Çizelge 4.16.'da verilmiştir.

Çizelge 4.16. Öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde karşılaştıkları problemler

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA Aracılığıyla Gerçekleştirilen İngilizce Öğretiminde Karşılaşılan Problemler	İnternet Erişim Problemi	6
	Derslere Katılımın Az Olması	5
	EBA Sistemsel Problemler	5
	Ders Sürelerinin Yetersiz Olması	3
	Odaklanma Sorunu	3
	İletişim ve Etkileşim Problemleri	2
	Kaynaklara Erişim Sıkıntısı	1
	Online Eğitimde Ödevlerin Kontrol Edilmesinde Yaşanan Sorunlar	1
	Sosyal ve Duygusal Gelişim Kaynaklı Problemler	1
	Teknolojik Yetersizlikler	1
	Velinin Öğretmen-Öğrenci İşbirliğinde Aracılık Rolünün Eksikliği	1
	Toplam	29

Çizelge 4.16.'da görüldüğü gibi öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde karşılaştıkları problemler; İnternet Erişim Problemi (6), Derslere Katılımın Az Olması (5), EBA Sistemsel Problemler (5), Ders Sürelerinin Yetersiz Olması (3), Odaklanma Sorunu (3), İletişim ve Etkileşim Problemleri (2), Kaynaklara Erişim Sıkıntısı (1), Online Eğitimde Ödevlerin Kontrol Edilmesinde Yaşanan Sorunlar (1), Sosyal ve Duygusal Gelişim Kaynaklı Problemler (1), Teknolojik Yetersizlikler (1) ve Velinin Öğretmen-Öğrenci İşbirliğinde Aracılık Rolünün Eksikliği (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örnekler aşağıda yer verilmiştir:

Genel olarak en çok teknolojik problemlerle karşılaştık hocam. Teknolojik yalanlarla diyebiliriz biz buna. Dersten düşme ondan sonra ee şey- Ne derler?- internet kesildi, elektrik kesildi. Bu bir. 2:Ödev veremedim ödev kontrol edemedim. Yani verdim ödev ama verdiğim bütün ödevler göstermelikmiş bunu gördüm yüz yüze başlayınca. Ödev konusunda çok ciddi sıkıntı çektim. 3: Öğrencilerimi kaybettim. Ne konuda kaybettim? Yani beni İngilizce öğretiminden ziyade çocukların geleceği adına ıı online eğitimde öğrencilerin bilgisayar bağımlısı olduğunu düşünüyorum. Genel olarak konuşuyorum. (İÖ6) (İnternet Erişim Problemi; Online Eğitimde Ödevlerin Kontrol Edilmesinde Yaşanan Sorunlar).

İlk dönem, özellikle ilk dönem için konuşabilirim, EBA’da bazı çökmeler oluyordu. Derse mesela gireceğiz giremiyoruz, hata veriyordu. Daha sonra bu problemi yavaş yavaş çözebildiğimizi düşünüyorum. Ama benim genel olarak sistemden kaynaklı değil de öğrenciden kaynaklı problemlerim var. Katılımla alakalı problemlerim var. Öğrenci de aynı şekilde, mesela evin bazı yerlerinde internet sadece çekiyormuş. (İÖ1) (EBA Sistemsel Problemler; İnternet Erişim Problemi; Derslere Katılımın Az Olması).

Yani özellikle en başta kaynaklara ulaşım konusunda yani birçok araştırma yapmam gerekti. EBA’daki bağlantı problemleri ile ilgili sıkıntılarım oldu. Ama birkaç ders sonra hani bunlara ayak uydurunca araştırmaya başladım, işte videolar biriktirdim, kendime dosyalar hazırladım, hızlıca ulaşabileceğim siteleri belirledim. O şekilde devam ettik ama bunları hani bir toparlayana kadar, derleme yapana kadar biraz zorlandım. (İÖ2) (EBA Sistemsel Problemler; Kaynaklara Erişim Sıkıntısı).

En büyük problem; jest ve mimiklerin en aza düşmesi çocuğun seni tamam kamerada görüyor ama bir yani bir sınıfta iken bütün bedenimizi kullanarak ders anlatıyoruz İngilizceyi. Yani bir koşmayı anlatırken ben ilkokulda sınıfı dört tur koşuyorum yani. Bunu yapamıyoruz. En kötü yönü bu oldu, beden dilini kullanamamak oldu. Bir de işte dediğim gibi yine öğrencinin az katılımı benim için sıkıntıydı. (İÖ3). (İletişim ve Etkileşim Problemleri; Derslere Katılımın Az Olması).

:Birincisi sürenin çok yetersiz olması, bunu söyledik. Öğrencilerin tamamının derse katılamaması, bunu söyledik. Bu benim için de çok üzüntü verici oluyor çünkü yani istiyorum ki sınıfta belli bir kazanalım, bütün sınıftaki öğrencilerim kazansınlar ama sınıfta mesela sınıfın yarısı var yarısı yok. Bir sonraki ders acaba dersin başından mı alayım, tekrar mı edeyim, yeniden mi anlatayım derken hem benim için zaman kaybı oluyor hem öğrencilerim için maalesef öğrendikleri bir konuyu tekrar ettikleri için onlara sıkıcı geliyor bu konu. Dersten kopmalarına sebep olabiliyor. Bunun sorunlarını yaşadık. Onun dışında yani ders ortamı gerçekten şu göz göze iletişim çok önemli bir şeymiş onu anladık... Onlar da kendi arkadaş ortamlarından koptukları için biraz psikolojik olarak da bundan çok etkilendiler. (İÖ7). (Ders Sürelerinin Yetersiz Olması; Odaklanma Sorunu; Sosyal ve Duygusal Gelişim Kaynaklı Problemler; İletişim ve Etkileşim Problemleri).

Birden yani bizim daha neslimiz bilgisayara doymadan bilgisayarın eğlenceli yapısına doymadan biz bilgisayarı onlara eğitsel bir faaliyeti olarak verdiğimizden dolayı çocuk mekanizmayı rahat kuramadı. Yani teknoloji alındı tamam eyvallah gelişmişiz ama her evde bilgisayar var mı? Yok. Şu an var mı her öğrencimizin evinde bilgisayar? Hayır. (İÖ10). (Teknolojik Yetersizlikler).

Bu süreç çok uzun olduğu için velinin de bu durumu idare ettirmesi çok zor. Bana mesaj atıyor işte “Çocuğum derse girmek istemiyor ne yapabilirim?”. Yani benim yapabileceğim hiçbir şey yok, sen o çocuğa artık ödül mü vereceksin artık derslere katıldığında şöyle yapacağız böyle yapacağız, etkinlik yapabiliriz şeklinde çocuğu güdülemesi lazım. (İÖ9). (Velinin Öğretmen-Öğrenci İşbirliğinde Aracılık Rolünün Eksikliği).

4.1.16. Öğretmenlerin önerileri

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin önerileri Çizelge 4.17.'de verilmiştir.

Çizelge 4.17. Öğretmenlerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin önerileri

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA Aracılığıyla Gerçekleştirilen İngilizce Öğretimine İlişkin Öneriler	İngilizce Öğrenimine Yönelik Dijital Araçlar Kullanılarak Motivasyon Sağlanması	5
	Dil Pratiği Yapılması	3
	İngilizce Öğretiminde Anadili İngilizce Olan Öğretmenlerin Dahil Edilmesi	2
	İnternet Erişim Sorunlarının Önlenmesi	2
	Online Eğitimde Ders Sürelerinin Arttırılması	2
	Teknolojik Yetersizliklerin Ortadan Kaldırılması	2
	İngilizce Öğretim Programının Sadeleştirilmesi	1
	İngilizce Öğretimine Yönelik Yurtdışındaki Okullarla Proje Faaliyetlerinin Yapılması	1
	Öğrencilerin Dinleme Becerilerini Geliştirilmesine Yönelik Etkinliklerin Yapılması	1
	Velilerin Öğrenci-Öğretmen Etkileşiminde Aracı Rolünü Sağlaması	1
	Toplam	20

Çizelge 4.17.'de görüldüğü gibi EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin öneriler; İngilizce Öğrenimine Yönelik Dijital Araçlar Kullanılarak Motivasyon Sağlanması (5), Dil Pratiği Yapılması (3), İngilizce Öğretiminde Anadili İngilizce Olan Öğretmenlerin Dahil Edilmesi (2), İnternet Erişim Sorunlarının Önlenmesi (2), Online Eğitimde Ders Sürelerinin Arttırılması (2), Teknolojik Yetersizliklerin Ortadan Kaldırılması (2), İngilizce Öğretim Programının Sadeleştirilmesi (1), İngilizce Öğretimine Yönelik Yurtdışındaki Okullarla Proje Faaliyetlerinin Yapılması (1), Öğrencilerin Dinleme Becerilerini Geliştirilmesine Yönelik Etkinliklerin Yapılması (1) ve Velilerin Öğrenci-Öğretmen Etkileşiminde Aracı Rolünü Sağlaması (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örnekler aşağıda yer verilmiştir:

Özellikle yatılı bölge ortaokullarında daha böyle eğlenceli bir şekilde nasıl İngilizce acaba öğretilbilir, oyunlarla işte flash cardlarla, renklendirmelerle, işte öğrenciyi daha fazla dâhil ederek işe bu şekilde öğretilmesi taraftarıyım ben. Etkileşimli kitaplar aracılığıyla yine dinleme metinleri sunabiliyoruz öğrencilere, bu şekilde ilerletebiliriz. Ya da işte yine birçok kelime oyunlarının oynatılabildiği platformlar var, yine ekrandan bunları paylaşabiliriz. Yine oyunları indirebiliriz yine ekrandan paylaşabilme şansımız oluyor. Bu şekilde

öğrenciler hem ilgi duyarak geliyorlar derse hem de katılım artmış oluyor. (İÖ1). (İngilizce Öğrenimine Yönelik Dijital Araçlar Kullanılarak Motivasyon Sağlanması).

Böyle görsel olarak öğrencinin dikkatini çekecek mesela çocuklar şarkılı, müzikli, eğlenceli şeyleri çok seviyorlar özellikle dil alanında. Bu tarz çalışmalar eklenebilir yine EBA'ya. Çok fazla çocuklar uzun reading paragraflarından sıkılabiliyorlar. Daha kısa daha öz anlatımlar konulabilir, eklenebilir. O şekilde ya da EBA'ya video yüklemeye sıkıntı var. Çok uzun videolar yükleyemiyoruz. Canlı derste değil de normal kendi sayfamıza girdiğimiz zaman. O konuda bir geniş çalışma yapılabilir mesela. Video seviyor çünkü çocuklar hele ki günümüz çocukları her şeyi videolardan öğreniyor diyebilirim. (İÖ5). (İngilizce Öğrenimine Yönelik Dijital Araçlar Kullanılarak Motivasyon Sağlanması).

Benim önerim çocuğun daha çok dile maruz kalması. Bu şekilde kendini iletişim kurmaya zorlayacak biraz daha hani konuşmaya ve duyduğunu anlamaya yönelik ee geliştirmeler yapılabilir o da biraz belki role- play ile hani dramalarla belki geliştirilebilir. Uzaktan eğitimde belki kısa videolarla hani onları izleyip ne anladığını özetleyebilir öğrenci. Hani şey listening'i geliştirmek için. (İÖ3). (Dil Pratiği Yapılması; Öğrencilerin Dinleme Becerilerini Geliştirilmesine Yönelik Etkinliklerin Yapılması).

Mesela bu üniversite zamanında bizim yaptığımız EVS gibi Avrupa Gönüllü Merkezleri gibi yani burada bir şeyler yapılabilir. Yurt dışıyla mesela örnek veriyorum. İngiltere'de bir okul buldunuz. Ortaokul. Onlar zaten Zoom'dan ders yapıyor. Sizde onların Zoom linkine bağlanıp işte Erzurum'un merkez ilçesindeki bir okulun işte İngiltere'de bilmem ne eyaletinde ya da bir yerindeki bir öğrencilerle kaynaşmasından daha güzel ne olabilir ki? Dil eğitimini geliştirmek için... Bence bu tam zamanlı şimdi kardeş okul projesi dediğimiz olayı işte kardeş ülke deyip İngiltere ya da işte atıyorum ne bileyim yani farklı ülkelerden e-Twinning, onun gibi benzer bir şey herhalde tam bilmiyorum. E-Twinning projeleri ile ilgilenmiyorum ama yani bu ciddi anlamda yaygınlaştırılabilir diye düşünüyorum. (İÖ10). (İngilizce Öğretiminde Anadili İngilizce Olan Öğretmenlerin Dahil Edilmesi; İngilizce Öğretimine Yönelik Yurtdışındaki Okullarla Proje Faaliyetlerinin Yapılması).

Ders saatlerinin bir tık daha yani 40 dakikaya aslında çıkması gerekiyor ki en azından şu tarz problemleri biz bir aşalım. Bir de hocam biliyorsunuz dil öğretiminde hani sadece dersle kalmamalı, hani bu çocuk bunu yaşayarak öğrenmesi gerekiyor sürekli aktif olarak tutması gerekiyor. Belki diğer alanlardaki derslerle de hani dil desteklenirse bir tık daha dilde İngilizce'de Türkiye' nin genel sorunu aşılabılır yani. (İÖ4). (Online Eğitimde Ders Sürelerinin Arttırılması; Dil Pratiği Yapılması).

Bağlantı problemlerinin ortadan kalkması en büyük artı olacaktır. Yani yüz yüze olmasa da herkesin katılabileceği bir derste çok daha fazla etkinlik daha fazla etkileşim kurulup daha iyi ders işlenebilir. Yani en önemli bence eksiklerimiz araç. Yani derse katılacak alet ve bağlantı problemi var. (İÖ2). (Teknolojik Yetersizliklerin Ortadan Kaldırılması; İnternet Erişim Sorunlarının Önlenmesi).

Birincisi; müfredat hafifletilmeli. İkincisi; gramer odaklı öğretimden vazgeçilmeli. Niye? Çünkü her şeyde olduğu gibi teorik var ama pratikte sıfırız. Bu yüzden İngilizce

öğretiminin en büyük kanayan yarası pratiğin sıfır olmasıdır, bu nedenle pratik İngilizce'ye yani konuşmaya önem verilen bir müfredata geçilmeli. Bunun dışında native hocalar getirilmeli kesinlikle. Yani native hocaların çocukların native hocalarla ders işlemesi gerekir tamamını değil ama en azından derslerin %30'unu native hocalarla işlemesi gerekiyor... Başka yani şeyi söyleyeceğim ama zaten sistem ona doğru gidiyor o konuda ciddi iyileşme var interaktif işte oyunlar, şeyler falan filan ama zaten sistem baya iyileşti o konuda. Yani şu anda zaten her şey oyun oldu zaten her şey oyuna gidiyor artık yavaş yavaş. Öğrencinin ne kadar ilgisini çekersek o kadar iyi. (İÖ6). (İngilizce Öğretim Programının Sadeleştirilmesi; Dil Pratiği Yapılması; İngilizce Öğretiminde Anadili İngilizce Olan Öğretmenlerin Dahil Edilmesi).

Daha etkili olması için bir kere velinin bilinçli olması lazım. Yani sen ben o çocuğumu oraya oturttuğumda çocuğum bir şeyler öğrenecek normal eğitim gibi sürecine devam edecek bunun bilincinde önce velinin olması lazım ve velinin bilinçlendirilmesi lazım öncelikle... Çocuğa bunu aşlamak lazım yani sen buraya oturuyorsun ama boşuna oturmuyorsun. (İÖ9).(Velilerin Öğrenci-Öğretmen Etkileşiminde Aracı Rolünü Sağlaması).

4.1.17. Araştırma konusu ile ilgili eklenmek istenilenler

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğretmenlerin araştırma konusu ile ilgili eklemek istedikleri Çizelge 4.18.'de verilmiştir.

Çizelge 4.18. Öğretmenlerin araştırma konusu ile ilgili eklemek istedikleri

Kategori	Temalar	Frekans (f)
Araştırma Konusu İle İlgili Eklenmek İstenilenler	Online Eğitimde Fırsat Eşitliği ve Motivasyon ile Sorunların Giderileceği	3
	Online Eğitimin Eksik Yönlerine Rağmen Olumlu Etkisinin Olduğu	2
	Online Eğitimin Mesleki Deneyim Süresi Az Olan Öğretmenler İçin Zor Olduğu	1
	Toplam	6

Çizelge 4.18.'de görüldüğü gibi öğretmenlerin araştırma konusu ile ilgili eklemek istedikleri; Online Eğitimde Fırsat Eşitliği ve Motivasyon ile Sorunların Giderileceği (3), Online Eğitimin Eksik Yönlerine Rağmen Olumlu Etkisinin Olduğu (2) ve Online Eğitimin Mesleki Deneyim Süresi Az Olan Öğretmenler İçin Zor Olduğu (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

“Benim en çok yaşadığım sıkıntı katılımın az olmasıydı. İı onun işte giderilirse

hani çocukları eşit düzeyde ilerletebilirim, program yetiştirme konusunda da hani sıkıntı olmayacaktır.” (İÖ3). (Online Eğitimde Fırsat Eşitliği ve Motivasyon ile Sorunların Giderileceği).

Aslında hani hep uzaktan olmaz diye düşünüyordum ama bunun aslında çok faydalı olduğunu da gördüm... Yani bu önceden benim için çok zor, hayal edemeyeceğim bir şeydi ama artık bunun çok daha mümkün olduğunu hatta daha faydalı belki birçok avantajı olabileceğini öğrendik yaşayarak. Kullanmaya devam edeceğim. Yani bunu biz yaşayarak öğrendik. Ben olamayacağını düşünürdüm ama deneyimlerimizden sonra bu şekilde hani eksikleri böyle kapatabileceğimizi anladım (İÖ2). (Online Eğitimin Eksik Yönlerine Rağmen Olumlu Etkisinin Olduğu).

Ben ilk yılım bu sene hani direkt yüz yüze eğitimle değil de canlı derslerle başladım eğitim yani öğretmenlik hayatıma daha doğrusu birazcık zor oldu benim için. Yani zor bir süreç aslında herkes için hani belki öğrenci çok iyi bir öğrenci ama katılamıyor imkânları yok geri kalıyor öğrenciler için zor bizim için zor hani konuyu anlatıyorsun ee mesela iki öğrenci geldi bu hafta onlara anlatıyorsun haftaya belki başka iki öğrenci geliyor ama geçen haftadan haberleri yok mesela o şekilde tekrar alıyorsun geçen haftadan biraz anlatıyorsun önümüzdeki konuya geçmeye çalışıyorsun falan. O şekildeydi. Ama hani katılan öğrencilerle bence ilerlediğimizi düşünüyorum. Yapan yapıyor seven istekli olan hevesli olan azmi olan her şekilde yapıyor yapmayana zaten hiçbir şekilde zorla yaptıramıyorsun. Okulda olsa belki yine yaptırabilirsin burada hiç dediğim gibi. Atıyorsun hiçbir şekilde geri dönüt yok hani mesaj, özelden mesaj atsan bile yazmıyor cevap sana yani gerçekten. Bu açıdan hani kontrol açısından birazcık zor oluyor. (İÖ8). (Online Eğitimin Mesleki Deneyim Süresi Az Olan Öğretmenler İçin Zor Olduğu; Online Eğitimde Fırsat Eşitliği ve Motivasyon ile Sorunların Giderileceği).

Eğitim boyutunda tam bir standarda oturtturulursa online eğitimin kıymeti o zaman anlaşılacak çünkü online eğitim ciddi bir kıymet. Şöyle ciddi bir kıymet ya her şey elinin altında. EBA bir dünya. İnternet bir dünya. Öğretmen de bir dünya. Öğrenci bir dünya. Bu dünyaları birleştirirsek harika şeyler alınabilir. Sadece biraz millet olarak pişmemiz gerekiyor. Öyle düşünüyorum. (İÖ10). (Online Eğitimin Eksik Yönlerine Rağmen Olumlu Etkisinin Olduğu; Online Eğitimde Fırsat Eşitliği ve Motivasyon ile Sorunların Giderileceği).

4.2. Ortaokul Kademesinde Öğrenim Gören Öğrencilere Ait Bulgular ve

Değerlendirmeler

Öğrenciler ile yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular 11 kategori altında analiz edilmiştir. Bu kategoriler Çizelge 4.19.’da görülebilir.

Çizelge 4.19. Öğrencilerin görüşlerine ait kategoriler

Öğrencilerin Görüşlerine Ait Kategoriler	Kategoriler
	Öğretmenlerin Dersi Anlatırken Kullandığı Etkinlikler
	Öğretmenlerin Kullandıkları Materyaller
	Öğretmenlerin Verdikleri Ödevler
	Derslerin Süresi ve Zamanlaması
	Öğretmenlerle Kurulan İletişim
	Derslere Katılım Durumu
	Derslere Yönelik Öğrencilerin ve Sınıf Arkadaşlarının Tutumu
	Öğrencilerin Akademik Başarıları
	Öğrencilerin Dil Becerilerine Etkisi
	Karşılaşılan Problemler
	Öğrencilerin Önerileri

Çizelge 4.19.'da görüldüğü gibi öğrenci görüşleriyle ilgili kategoriler sırasıyla başlıklandırılarak sunulmuştur. Bunlar; Öğretmenlerin Dersi Anlatırken Kullandığı Etkinlikler, Öğretmenlerin Kullandıkları Materyaller, Öğretmenlerin Verdikleri Ödevler, Derslerin Süresi ve Zamanlaması, Öğretmenlerle Kurulan İletişim, Derslere Katılım Durumu, Derslere Yönelik Öğrencilerin ve Sınıf Arkadaşlarının Tutumu, Öğrencilerin Akademik Başarıları, Öğrencilerin Dil Becerilerine Etkisi, Karşılaşılan Problemler ve Öğrencilerin Önerileri kategorilerinden oluşmaktadır:

4.2.1. Öğretmenlerin dersi anlatırken kullandığı etkinlikler

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde öğretmenlerinin dersi anlatırken kullandığı etkinlikler hakkındaki görüşleri Çizelge 4.20.'de verilmiştir.

Çizelge 4.20. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde öğrencilerin öğretmenlerinin dersi anlatırken kullandıkları etkinlikler

Kategori	Temalar	Frekans (f)
İngilizce Öğretiminde Öğretmenlerin Kullandığı Etkinlikler	Çalışma Kâğıdı Etkinlikleri	7
	Soru-Cevap Etkinlikleri	5
	Teknoloji Destekli Öğretim Araç-Gereçlerinin Kullanıldığı Etkinlikler	5
	Toplam	17

Çizelge 4.20.'de görüldüğü gibi EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde öğrencilerin öğretmenlerinin dersi anlatırken kullandığı etkinlikler;

Çalışma Kâğıdı Etkinlikleri (7), Soru-Cevap Etkinlikleri (5) ve Teknoloji Destekli Öğretim Araç-Gereçlerinin Kullanıldığı Etkinlikler (5) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

Hocam yani şöyle PDF falan açıyor işte MEB'in örnek çıkmış sorularını falan çözüyoruz. Açıklıyor çözemediğimiz soruları. İşte ilk başta bize çözdürüyor ondan sonra cevapları veriyoruz yanlış olanlara falan böyle en baştan hepsine teker teker bakıyoruz açıklamalı. Hocam şey işte dediğim gibi MEB'den sorular çözüyoruz ondan sonra cevaplarını falan veriyoruz. Bazen bazı hocaların PDF'lerini hoca açıyor. Onlardan sorularını çözüyoruz yani hep soru çözüyoruz. Bazı bilmediğimiz kelimeleri falan da çözüyor hoca. (OÖ1).(Çalışma Kâğıdı Etkinlikleri; Soru-Cevap Etkinlikleri).

Hocam öğretmenimiz kelime tekrarını bitirdikten sonra 2-3 sayfa yapmamız gerektiğini söylüyor. İlk 2-3 sayfadan yapıyoruz daha sonra öğretmenimizle tekrar üzerinden geçiyoruz. Dinleme metinlerini öğretmenimizle birlikte yapıyoruz zaten anlamadığımız bölümleri hocamız bize açıklıyor. (OÖ2). (Çalışma Kâğıdı Etkinlikleri; Soru-Cevap Etkinlikleri).

“Hocam şey bir tane kitabımız vardı, o kitabı açıyordu ve biz test çözüyorduk. Sonra işte mesela EBA'dan etkinlikler yapıyorduk, videolar falan izliyorduk. Böyleydi.” (OÖ5).(Çalışma Kâğıdı Etkinlikleri; Teknoloji Destekli Öğretim Araç-Gereçlerinin Kullanıldığı Etkinlikler).

“Soru çözüyorduk öğretmenim. Bir de video izliyorduk öğretmenim. Bir de kitaptan işliyorduk.” (OÖ8). (Soru-Cevap Etkinlikleri; Teknoloji Destekli Öğretim Araç-Gereçlerinin Kullanıldığı Etkinlikler).

Daha çok internetten açıyordu ya da kelime ezberletiyordu bize. İşte boşluk doldurma klasik şeyler. Daha çok kelime ağırlıklı diyebiliriz... Hocamız bunların pdf şeklinde internette böyle şeyleri var siteler var onlar yayınlıyor hocamız oradan açıyor biz de kitaptan takip ediyoruz. O şekilde etkinlikleri vs. yapıyoruz. (OÖ3). (Çalışma Kâğıdı Etkinlikleri; Teknoloji Destekli Öğretim Araç-Gereçlerinin Kullanıldığı Etkinlikler).

Bizim öğretmenimiz slaytlar üzerinden konu anlattı. Resimli görsellerle destekledi. Her ünitenin farklı farklı resimlerini göstererek bizi destekledi. Testler çözdü, konuyu pekiştirerek işlemeyi tercih ettik biz. Kaynak kitap da kullanmadık, genellikle EBA'dan test çözdük. EBA'nın testlerini tercih ettik. İnı öyle çözdük. Genelde dersleri pekiştirerek ilerledik. (OÖ7). (Teknoloji Destekli Öğretim Araç-Gereçlerinin Kullanıldığı Etkinlikler).

4.2.2. Öğretmenlerin kullandıkları materyaller

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde öğretmenlerinin kullandıkları materyaller

hakkındaki görüşleri Çizelge 4.21.'de verilmiştir.

Çizelge 4.21. Öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde öğretmenlerin kullandıkları materyallere ilişkin görüşleri

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA Aracılığıyla Gerçekleştirilen İngilizce Öğretiminde Öğretmenlerin Kullandıkları Materyaller	Görsel Öğretim Materyalleri (11)	Kitaplar 6
		Çalışma Kâğıtları 5
	Teknoloji Destekli Öğretim Araç – Gereçleri (2)	EBA 1
		Dijital Oyun 1
	Görsel - İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (3)	Videolar 2
		Filmler 1
	İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (1)	Müzik 1
	Toplam	17

Çizelge 4.21.'de görüldüğü gibi öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde öğretmenlerinin kullandıkları materyallere ilişkin görüşleri; Görsel Öğretim Materyalleri (Kitaplar (6), Çalışma Kâğıtları (5)), Teknoloji Destekli Öğretim Araç – Gereçleri (EBA (1), Dijital Oyun (1)), Görsel - İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (Videolar (2), Filmler (1)) ve İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (Müzik (1)) şeklinde temalaştırılmıştır.

Görsel Öğretim Materyalleri (11) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle yer aşağıda verilmiştir:

“Hocam genelde test kâğıtları çoğunlukta oluyordu. Bir de ders kitabı dışında bir şey kullanmadık.” (OÖ2). (Görsel Öğretim Materyalleri [Kitaplar; Çalışma Kâğıtları]).

“Kâğıtlar diyebiliriz daha çok. İnternette kâğıtlar açılıyor onların üzerinden yapıyoruz. Bu şekilde.” (OÖ3). (Görsel Öğretim Materyalleri [Kitaplar; Çalışma Kâğıtları]).

Teknoloji Destekli Öğretim Araç – Gereçleri (2) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

“EBA üzerinden İngilizce bölümünde videolar oluyor ders videoları onları da izliyoruz. İşte okul kitabı demiştim o da girer materyale. Bu şekilde bunları kullanıyoruz.” (OÖ3). (Teknoloji Destekli Öğretim Araç – Gereçleri [EBA]).

“Kelime oyunları oynamıştık canlı derslerde.” OÖ10: (Teknoloji Destekli Öğretim Araç – Gereçleri [Dijital Oyun]).

Görsel - İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (3) kategorisinin temalarına ait katılımcı

cevaplarından bazı örneklere aşağıda yer verilmiştir:

“Videolar da kullanılıyor hatta.” (OÖ3). (Görsel-İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri [Videolar]).

“Yani videolar izletti yani içinde kelimeler olan videolar...” (OÖ9). (Görsel-İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri [Videolar]).

“İngilizce filmler izlemiştik sonra işte...” (OÖ10). (Görsel - İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri [Filmler]).

İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (1) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklere yer verilmiştir:

“Hocam mesela müzikler...” (OÖ5). (İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri [Müzik]).

4.2.3. Öğretmenlerin verdikleri ödevler

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde öğretmenlerinin verdiği ödevler hakkındaki görüşleri Çizelge 4.22.’de verilmiştir.

Çizelge 4.22. Öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde öğretmenlerin verdikleri ödevlere ilişkin görüşleri

Kategori	Temalar	Frekans (f)
İngilizce Öğretiminde Öğretmenlerin Verdiği Ödevler	Gözden Geçirme-Düzeltilme Ödevleri	9
	Sözcük Öğretimine Yönelik Derse Hazırlık Ödevleri	5
	Araştırma-İnceleme Ödevleri	1
	Toplam	15

Çizelge 4.22.’de görüldüğü gibi öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde öğretmenlerinin verdiği ödevlere ilişkin görüşleri; Gözden Geçirme-Düzeltilme Ödevleri (9), Sözcük Öğretimine Yönelik Derse Hazırlık Ödevleri

(5) ve Araştırma-İnceleme Ödevleri (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklere aşağıda yer verilmiştir:

Hocam şöyle işte diyor ki 8.üniteyi ezberleyin, 7.ünitenin kelimelerini ezberleyin mesela örneğin işte sonradan 8,9 ve 10. kelimenin ünitelerini mesela ezberleyin dedi okuldan sonra üçünü de birden sözlü yapacak mesela. Okul açılınca üçüne birden sözlü yapacak işte. Sonra hocam dediğim gibi ders kitabından ödev veriyor mesela 8.üniteyi ezberledik ya o an 8.üniteyi şey yaptık tam böyle pekiştirme zamanları 8.ünitenin işte diyor ki 8.ünitenin

şeyini kitapta o 8.ünite kısmını verilen kısmını yapın... Yani hocam şöyle hani kitapta şeyler var ya mesela işte şey var metin var hani diyor ki bu diyalogu tamamlayın falan işte onun gibi hocam diyor ki işte onlar hep bütün sayfaları hepsini çevirin.(OÖ1).(Gözden Geçirme-Düzeltilme Ödevleri; Sözcük Öğretimine Yönelik Derse Hazırlık Ödevleri).

“Hocam daha çok kitaptan ya da konunun olduğu bölüme göre metin yazmamızı istedi. Mesela ünitenin kendisine göre mutfaktaki işlerin ünitelerinde bize bir tarif yazmamızı istedi. Biz de tarif yazıp getirdik gibi.” (OÖ2). (Gözden Geçirme-Düzeltilme Ödevleri).

“Hocam ders kitabıyla verdi. Çevirme verdi. Onları, onlar. Hocam mesela okula gittiğimizde de kâğıtlardan test kitapları veriyordu onları yapıyorduk. Test veriyordu onları yapıyorduk. Başka da yok ödev olarak.” (OÖ5). (Gözden Geçirme-Düzeltilme Ödevleri; Araştırma-İnceleme Ödevleri).

“Hocam defterimizi yazmamız için bazen gruptan şeyler attı dosyalar. Bazen de yani ezberlememiz için şeyler attı dosyalar. Onlardan yani işleyerek yapıyoruz. Yani dosya atıyordu yazın falan diyordu, biz de o şekilde yazıyorduk.” (OÖ6). (Gözden Geçirme-Düzeltilme Ödevleri; Sözcük Öğretimine Yönelik Derse Hazırlık Ödevleri).

“Full kelime ezberleme yani hep onun üzerine kurulu kelime ezberleme ödevleri işte kitaptaki şey ödev bölümleri bu şekilde ödevde.” (OÖ3). (Sözcük Öğretimine Yönelik Derse Hazırlık Ödevleri).

4.2.4. Derslerin süresi ve zamanlaması

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin süresi ve zamanlaması hakkındaki görüşleri Çizelge 4.23.’de verilmiştir.

Çizelge 4.23. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin süresi ve zamanlaması

Kategori	Temalar	Frekans (f)
İngilizce Derslerin Süresi ve Zamanlaması	Derslerin Süresi ve Zamanlaması Verimsiz	8
	Derslerin Süresi ve Zamanlaması Verimli	6
	Ders Süreleri İdeal	4
	İnternet Erişim Sorunu	2
	Ders Süresinin ve Zamanlamasının Etkisinin Aynı Olması	1
	İletişim ve Etkileşim Sorunu	1
	Odaklanma Sorunu	1
	Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışkın Olması	1
	Toplam	24

Çizelge 4.23.'de görüldüğü gibi öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin süresi ve zamanlamasına ilişkin görüşleri; Derslerin Süresi ve Zamanlaması Verimsiz (8), Derslerin Süresi ve Zamanlaması Verimli (6), Ders Süreleri İdeal (4), İnternet Erişim Sorunu (2), Ders Süresinin ve Zamanlamasının Etkisinin Aynı Olması (1), İletişim ve Etkileşim Sorunu (1), Odaklanma Sorunu (1) ve Öğrencilerin

Yüz Yüze Eğitime Alışkın Olması (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

“Hocam bence kötü çünkü yani çok fazla anlatılamıyor hemen ders bitiyordu. Yani yarım kalıyordu ders. O yüzden yani kötüydü. Hocam, sabah çoğunlukla. Sabah saatlerine geliyordu ve kötü oluyordu yani sekiz gibi” (OÖ5).(Derslerin Süresi ve Zamanlaması Verimsiz).

“EBA'daki ders saatimiz daha fazla olduğu için verimli olduğunu düşünüyorum” (OÖ2). (Derslerin Süresi ve Zamanlaması Verimli).

Yani otuz dakika da biraz az gibi bana göre. Yani şöyle zaten canlı dersler çok verimli geçmiyor bana göre kendi fikrimce başkalarının fikrini bilmiyorum ama bana göre canlı dersler çok verimli geçmiyor. Zaten hoca anlattığı zaman ki zaten anlamadığım yerler de oluyor. Hocaya söylesem de hoca tekrar anlatsa da anlamıyorum yani çünkü canlı ders pek fazla bir şey beklenemez bundan. Yani bilmiyorum. Bana göre canlı dersler verimsiz geçiyor. Mesela okul ortamında böyle arkadaşları görüyorsun hani o dersin şeyini falan yapıyorsun ya mesela o daha iyi yani daha anlıyorsun falan. Ya da ne bileyim biz okula alıştığımız için canlı ders değişik geliyor, bilmiyorum yani. Yani odaklanması daha şey oluyor mesela evde sesler oluyor falan oluyor mesela olmasa bile kendi evde rahatın konforun içinde olduğun için yani istesen de anlamın biraz daha zor yani bana göre (OÖ1). (Derslerin Süresi ve Zamanlaması Verimsiz; Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışkın Olması; Odaklanma Sorunu; İletişim ve Etkileşim Sorunu).

“Tam ideal hocam. Ne çok sıkılıyorsun ne de yoruluyorsun hocam. Ne de çok az hocam tam karar yani yerinde hocam kararında” (OÖ4). (Ders Süreleri İdeal).

Çok kısa bir süre çünkü Zoom ve yani internet üzerinden olduğu için bütün her şey hani ses açma kapatma derken zaten 10 dakika gidiyor dersten. Kalıyor 20 dakika. 20 dakikada da yine sıkıntılar yaşanabiliyor internet üzerinden olduğu için. İnternetin sıkıntıları falan o yüzden ben çok yetersiz buluyorum süreyi daha uzun olmalı. Ders saatleri iki bölümde oluyor bizimki. Sabah ve öğle başlayanlar. Bir gün sabah bir gün öğle başlıyor. Sabah başlayanlar daha verimli oluyor çünkü hem sabah daha dinç kafayla derse girmiş oluyoruz daha çok verim alıyoruz. Öğle olunca da öğleden akşama kadar süre oluyor böyle saat 20.00'a kadar. E o da çok uzun oluyor bütün günümüzü alıyor sabaha göre. Öğleyi verimsiz buluyorum sabah daha verimli oluyor canlı ders (OÖ3). (Derslerin Süresi ve Zamanlaması Verimsiz; Derslerin Süresi ve Zamanlaması Verimli; İnternet Erişim Sorunu).

Bana göre otuz dakika bana biraz az geldi. Çünkü hani hem kelime ezberliyoruz işte o kelimeleri pekiştirmek için hani genel olarak işte testler çözüyoruz. Bizim genellikle ya sabah oluyordu ya da öğle vakitleri gibi oluyordu. Şimdi İngilizcenin sabah olmasından çok öğle olmasının daha mantıklı olduğunu düşünüyorum çünkü öğle olduktan sonra insanın uykulu şeyinden çıkıyor daha enerjik oluyor ve hani dersi daha iyi kavrayabiliyor. Genellikle sabah öğle derslerinin İngilizce dersimiz vardı. Öğle olmasının daha mantıklı olabileceğini düşünüyorum, derslerin (OÖ7). (Derslerin Süresi ve Zamanlaması Verimsiz; Derslerin Süresi ve Zamanlaması Verimli).

“Bence yeterliydi yani. Şimdi bizim ee bir gün canlı derslerimiz öğleden önce bir gün de öğleden sonra olduğu için İngilizce derslerinin zamanı değişiyordu. İkisinde de aynıydı yani. Bir şey değişmiyordu”(OÖ10). (Ders Süreleri İdeal; Ders Süresinin ve Zamanlamasının Etkisinin Aynı Olması).

4.2.5. Öğretmenlerle kurulan iletişim

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde İngilizce öğretmenleri ile kurdukları iletişim hakkındaki görüşleri Çizelge 4.24.’te verilmiştir.

Çizelge 4.24. Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde İngilizce öğretmenleri ile kurdukları iletişim

Kategori	Temalar	Frekans (f)
Öğretmenler İle Kurulan İletişim	Web 2.0 Mesajlaşma Araçlarıyla İletişim Sağlama	6
	Telefon İle İletişim Sağlama	4
	Online Eğitimde Öğretmen-Öğrenci Arasında İletişim ve Etkileşimin Daha İyi Olması	3
	Online Eğitimde Öğretmen-Öğrenci İletişim ve Etkileşim Sorunu	1
	Toplam	14

Çizelge 4.24.’te görüldüğü gibi öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde İngilizce öğretmenleri ile kurdukları iletişim; Web 2.0 Mesajlaşma Araçlarıyla İletişim Sağlama (6), Telefon İle İletişim Sağlama (4), Online Eğitimde Öğretmen-Öğrenci Arasında İletişim ve Etkileşimin Daha İyi Olması (3) ve Online Eğitimde Öğretmen-Öğrenci İletişim ve Etkileşim Sorunu (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örnekler aşağıda yer verilmiştir:

Hocam yani genellikle WhatsApp’tan yazıyorum. Diyorum ki işte hocam mesela bu

konuda yardıma ihtiyacım var, yardım edebilir misiniz hoca da hemen söylüyor işte yardım ediyor diyor ki böyle böyle yapabilirsin ya da bu kelime bu anlama geliyor falan. Hocam mesela bazen WhatsApp'ı kullanamadığım zamanlarda mesela hocayı arıyorum eğer müsaitse cevaplıyor müsait değilse hocam mesaj atıyor diyor ki sonra ben seni arasam olur mu falan. Böyle. (OÖ1) (Web 2.0 Mesajlaşma Araçlarıyla İletişim Sağlama; Telefon İle İletişim Sağlama).

Hocamız zaten bizimle ilgilenmeye çalıştı. Bizim üzerimize daha çok düştü. İyi bir iletişim kurduğumuzu düşünüyorum. Zaten öğretmenimiz rehberlik derslerimizde de istediğiniz zaman beni arayabilirsiniz diyordu. İstedığımız zaman öğretmenimize ulaşabiliyorduk. Hocam genelde telefonla görüşüyorduk, konuşma yapıyorduk yani. Eğer bir sıkıntımız, bir sorunumuz olduğunda hocamızla görüşüyorduk ve bir bağlama getiriyorduk. (OÖ2) (Online Eğitimde Öğretmen-Öğrenci Arasında İletişim ve Etkileşimin Daha İyi Olması; Telefon İle İletişim Sağlama).

“Hocam işte Whatsapp’tan arıyorlar. Çok rahat iletişim kurabiliyoruz, hemen hocamız sorularımıza bakıyor sağ olsun, önem veriyor hocam soruya şeye falan.” (OÖ4) (Online Eğitimde Öğretmen-Öğrenci Arasında İletişim ve Etkileşimin Daha İyi Olması; Web 2.0 Mesajlaşma Araçlarıyla İletişim Sağlama).

“Yani derse falan böyle bir giriş yaptığımda şöyle sesli söyleyerek geldi diyor. Yani öğretmenim şey bazen telefon yani arayıp konuşuyorduk bazen de derste söylüyordum yani derste söylenecek bir durum olduğunda. Öyle yani.” (OÖ6) (Online Eğitimde Öğretmen-Öğrenci Arasında İletişim ve Etkileşimin Daha İyi Olması; Telefon İle İletişim Sağlama).

Yüz yüze eğitime göre daha verimsiz diyebiliriz aslında. Çünkü dediğim gibi hocamız herkese yetemiyor; çünkü herkesin canlı derslere bağlanma imkânı olamıyor herkesin. E hem o kısımda sorunlar yaşanıyor hem de dediğim gibi sıkıntılar var. Ses açma, görüntü açma gibi. Herkes bunları yapmadığı için, sesini ve görüntüsünü açmadığı için orada da bir sıkıntı yaşanıyor iletişim konusunda. Rahatlıkla ulaşabiliyorum günün her saatinde aslında ulaşabiliyorum. Hocalarımız o konuda gerçekten çok iyiler... Daha çok whatsapp üzerinden oluyor mesela bir soruda eksikliğim var bunu canlı derste zaten söylemeye imkânın olmuyor. (OÖ3)(Online Eğitimde Öğretmen-Öğrenci İletişim ve Etkileşim Sorunu; Web 2.0 Mesajlaşma Araçlarıyla İletişim Sağlama).

4.2.6. Derslere katılım durumu

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere katılım durumu Çizelge 4.25.'te verilmiştir.

Çizelge 4.25. Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere katılım durumu

Kategori	Temalar	Frekans (f)
Canlı Derslere Katılım Durumu	Derslere Katılım Oranının Düşük Olması	10
	Teknolojik Yetersizlikler	7
	Motivasyon Eksikliği	5
	Odaklanma Sorunu	3
	Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışkın Olması	2
	Toplam	27

Çizelge 4.25.'te görüldüğü gibi öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere katılım durumu; Derslere Katılım Oranının Düşük Olması (10), Teknolojik Yetersizlikler (7), Motivasyon Eksikliği (5), Odaklanma Sorunu (3) ve Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışkın Olması (2) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

“İyi değil şeye bakılırsa sınıftaki kişi durumuna bakılırsa. Çünkü yarıdan az katılım oluyor sınıf mevcuduna bakılırsa. Çok abartı değil ama anlamadığımız kısımlar da oluyor yani yüz yüze eğitime göre çok daha az verim alıyoruz derslerden.” (OÖ3) (Derslere Katılım Oranının Düşük Olması; Odaklanma Sorunu; Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışkın Olması).

“Hocam bence az katılım oluyor çünkü bazen o kadar oluyor ki bir derste üç kişi falan oluyoruz. Çok az katılıyor arkadaşlarımız. Hocam bazılarının elinde imkânları olmayabilir ama bazı arkadaşlarımızın bile isteye katılmadığını düşünüyorum.” (OÖ2) (Derslere Katılım Oranının Düşük Olması; Teknolojik Yetersizlikler; Motivasyon Eksikliği).

Hocam çok az. Öyle çok fazla gelen de yoktu. Hocam ya unutupyorlar yani ki unutulacak derecede değil. Zaten her gün canlı ders var bir gün unuttun ikinci gün unuttun hadi neyse ne ama her gün de unutulamaz. Sabahın sekizi olduğu için hani kameralar açık değil şey açık değil falan. Adam orada canlı dersi açıyor mesela kendisi geçiyor uyuyor ya da canlı dersi açıyor arkadan oyun oynuyor. (OÖ1) (Derslere Katılım Oranının Düşük Olması; Motivasyon Eksikliği; Odaklanma Sorunu; Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışkın Olması).

Bizim az hocam katılım şeyi bu hocam köyde işte telefonu olmayan var. E devletin dağıttığı tabletleri hocam girmeyen var kırılan var o yüzden hocam çok katılan olmuyor genelde internet yok. 2 kişi 3 kişi en fazla 6 kişi hocam katılıyor. Sınıf mevcudumuz da 15 kişi hocam... Hocam imkân olmadığı için hocam %90'ı öyle. (OÖ4) (Derslere Katılım

Oranının Düşük Olması; Teknolojik Yetersizlikler).

4.2.7. Derslere yönelik öğrencilerin ve sınıf arkadaşlarının tutumu

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere yönelik kendilerinin ve sınıf arkadaşlarının tutumu hakkındaki görüşleri Çizelge 4.26.'da verilmiştir.

Çizelge 4.26. Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere yönelik kendilerinin ve sınıf arkadaşlarının tutumu

Kategori	Temalar	Frekans (f)
Canlı Derslere Yönelik Kendilerinin ve Sınıf Arkadaşlarının Tutumu	Derse Yönelik İlgisi Olanların Olumlu Tutumu	4
	Odaklanamama Sorunu	4
	Online Eğitimin Verimsiz Olması	4
	Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışkın Olması	4
	İnternet Erişimi Sorunu	3
	Toplam	19

Çizelge 4.26.'da görüldüğü gibi öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere yönelik kendilerinin ve sınıf arkadaşlarının tutumu; Derse Yönelik İlgisi Olanların Olumlu Tutumu (4), Odaklanamama Sorunu (4), Online Eğitimin Verimli Olmadığını Düşünmeleri (4), Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışkın Olması (4) ve İnternet Erişimi Sorunu (3) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

“Hani ben daha çok yüz yüze olmasından taraftarım. Yüz yüze daha iyi.” (OÖ7) (Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışkın Olması).

Hocam canlı dersler benim için normal ders gibi oluyor aslında. Yine aynı saatinde kalkıyorum, aynı hafta içi okul varmış gibi oluyor. Nasıl hafta içi okulda derse girip derste derse katılmak zorundaysam canlı derste de öyle. Ama bazı arkadaşlarımız öyle yapmıyor bence. Sanki canlı dersler girmek zorunluluğu olmayan dersler gibiymiş diye yorumladıklarını düşünüyorum... İngilizceyi çok seviyorum. Yani hoşuma giden bir ders. Sadece ders çalışmak için değil de farklı dil ve kültürler öğrenmek için çalıştığım bir ders aslında. Sadece İngilizce değil bütün dillere karşı öyleyim sanırım ben. (OÖ2)(Derse Yönelik İlgisi Olanların Olumlu Tutumu).

Canlı ders durumuna gelecek olursak yani hep şey diyoruz yüz yüze eğitim daha iyi diyoruz aslında hep öyle düşünüyoruz çünkü canlı derslerde gerçekten anlamadığımız bölümler oluyor işte süre sıkıntısı oluyor falan. Arkadaşlarımız da zaten çoğu arkadaşım da öyle düşünüyor canlı derse girenler. Verim alamadığımız yani çoğu yerde aslında verim alamıyoruz canlı derslerde yüz yüze eğitime göre. O şekilde. (OÖ3) (Öğrencilerin Yüz

Yüze Eğitime Alışkın Olması; Odaklanamama Sorunu; Online Eğitimin Verimsiz Olması). Hocam şeydeyken tabi yüz yüzenin yerini tutmuyor hocam, yine buna da bu da iyi ama çok iyi değil bu şey. Anlamak zor hocam mesela internet çekmiyor hocanın sesi gelip gidiyor ya da canlı dersten atıyor hocam çok böyle EBA'ya falan yüklendiğinde hemen atıyor hocam hemen anlamıyorsun kötü oluyor hocam. Bir de hocam mesela bir kere anlamadıysan hiç anlamıyorsun öyle bir şey oluyor problem oluyor. (OÖ4) (Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışkın Olması; Odaklanamama Sorunu; Online Eğitimin Verimli Olmadığını Düşünmeleri; İnternet Erişimi Sorunu). Öğretmenim verimli olmadığını düşünüyorum. Öğretmenim, çünkü öğretmenimiz bazen sesi gelmiyor anlatamıyor e bazen de evdekiler ses çıkartıyor konuşamıyorlar öğretmenim o yüzden. Canlı derslere girerken sıkılıyorum öğretmenim. Bence çoğu aynı fikirde öğretmenim. (OÖ8) (Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışkın Olması; Odaklanamama Sorunu; Online Eğitimin Verimli Olmadığını Düşünmeleri; İnternet Erişimi Sorunu).

4.2.8. Öğrencilerin akademik başarıları

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin akademik başarılarına etkisi hakkındaki görüşleri Çizelge 4.27.'de verilmiştir.

Çizelge 4.27. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrencilerin akademik başarılarına etkisi

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA Aracılığıyla Gerçekleştirilen İngilizce Öğretiminin Akademik Başarılarına Etkisi	Akademik Başarının Düşmesi	6
	Ölçme ve Değerlendirme Sistemi Belirsizliğinden Dolayı Motivasyon Eksikliği	6
	Akademik Başarının Daha İyi Olması	2
	Akademik Başarının Orta Olması	1
	Akademik Başarıya Etkisinin Olmaması	1
	Toplam	16

Çizelge 4.27.'de görüldüğü gibi EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrencilerin akademik başarılarına etkisi; Akademik Başarının Düşmesi (6), Ölçme ve Değerlendirme Sistemi Belirsizliğinden Dolayı Motivasyon Eksikliği (6),

Akademik Başarının Daha İyi Olması (2), Akademik Başarının Orta Olması (1) ve Akademik Başarıya Etkisinin Olmaması (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

Dersi böyle bazen şey oluyor mesela hani bazen derse girdiğiniz zaman şu oluyor ya o dersi

anladığın zaman bir şeyi anlamış oluyorsun ama bazen de giriyorsun anlamaya çalışıyorsun ama anlayamıyorsun onun gibi oluyor ya. olduğu için ödev falan böyle vermiyorlar ya da daha az veriyorlar veriyorlarsa bir günde falan bir tane mesela. (OÖ1) (Akademik Başarının Düşmesi; Online Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Sistemi Belirsizliğinden Dolayı Motivasyon Eksikliği).

“Orta hocam yani iyiydi. Benim mesela bu yüz şeyde ını canlı derslerde daha iyi şey yapıyorum, İngilizcem.”(OÖ5) (Akademik Başarının Daha İyi Olması).

“Yani düşünüş yaşadığımı düşünmüyorum. Yani ara sıra unutabiliyorum ama pek bir düşünüş yaşadığımı düşünmüyorum.” (OÖ9) (Akademik Başarının Daha İyi Olması).

“Olumsuz değil yani böyle çok İngilizcemi çok üst safhalara da taşımadım hani olduğundan daha da yukarı taşımadı ama aşağı da düşürmedi.” (OÖ8) (Akademik Başarının Orta Olması).

“Yani hala aynıyım ben. Akademik başarım değişmedi.” (OÖ10) (Akademik Başarıya Etkisinin Olmaması).

4.2.9. Öğrencilerin dil becerilerine etkisi

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerin öğrencilerin dil becerilerine etkileri hakkındaki görüşleri Çizelge 4.28.’de verilmiştir.

Çizelge 4.28. Uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerin öğrencilerin dil becerilerine etkileri

Kategori	Temalar	Frekans (f)
Uzaktan Eğitim Sürecinin Öğrencilerin Dil Becerilerine Etkileri	Konuşma	4
	Okuma	4
	Dinleme	3
	Yazma	3
	Tüm Dil Becerileri	1
	Dinleme	3
	Konuşma	3
	Yazma	3
	Tüm Dil Becerileri	2
	Okuma	1
Toplam		27

Çizelge 4.28.'de görüldüğü gibi uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerin öğrencilerin dil becerilerine etkileri; Dil Becerilerine Olumlu Etkiler (15) ((Konuşma (4), Okuma (4), Dinleme (3), Yazma (3), Tüm Dil Becerileri (1)) ve Dil Becerilerine Olumsuz Etkiler (12) ((Dinleme (3), Konuşma (3), Yazma (3), Tüm Dil Becerileri (2), Okuma (1)) şeklinde temalaştırılmıştır.

Oluşturulan Dil Becerilerine Olumlu Etkiler (15) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

“Dinlediğini anlama hocam daha iyi geliştirdi hocam. Yazma falan değil de dinlediğim. Çünkü hocam genelde çok yazı yazmıyoruz not alırken falan da ama sürekli telefonla dinlediğin için onları kavırıyorsun hocam yani şimdilik.” (OÖ4). (Dinleme).

Ben daha çok konuşmayı geliştirdim. Çünkü hani canlı derste işte sürekli hani yine okulda da metinler okuyorduk ama hani daha çok konuşma açısından hani bu kelime şöyle okunur işte bu kelime şöyle okunur daha iyi okunur şeklinde yaparak konuşmamı daha çok geliştirdim. Diğerlerini de zaten işte görseller olsun işte hocanın anlatım şekliyle olsun olarak dinlememi görsellerim zaten iyiydi genellikle konuşmamı ön planda tutarak geliştirdim. (OÖ7). (Konuşma).

“Konuşmayı hocam. Hocam mesela kendimi daha iyi tanıtabiliyordum İngilizcede. Mesela okumam İngilizceyi biraz kötüydü onları daha iyi okuyordum. Kitapta falan. Metin. Derslerde, evet hocam oldu. Yani canlı derslerde oldu.” (OÖ5). (Konuşma; Okuma).

“Şimdi dinleme üst noktaya çıktı. Speaking ve dinleme arasında kaldım şu an. Yani çünkü daha çok konuşmayı ve dinlemeyi öğrendik biz. Daha çok öyle öğreniyoruz.” (OÖ9). (Konuşma; Dinleme).

Bence yazmayı daha iyi geliştirebildim. Çünkü bolca vaktim oldu. Öğretmenimiz bize bazı bilgiler gönderdiğinde öğretmenimizle birlikte değil de kendimiz evde oturup yazdığımızda tekrar üstünden geçiyordum. Yanlış bir şey yazdım mı yani iyice aklımda kalıyordu zaten.”(OÖ2). (Yazma).

“Yazmayı daha iyi geliştirdiğimi düşünüyorum. Sadece yazma konusunda işte öğretmenler ödev verdiği için daha çok uzaktan eğitimde çok konuşma etkinliği şey öyle şeyler yapamadığımız için yazma üzerine daha becerimiz gelişti diyebilirim.” (OÖ3).(Yazma).

Hepsi diyebilirim çünkü bunun dışında mesela ben hiç İngilizce çalışmıyorum. Çalışmadığım halde notlarım yüksek... Ama mesela bana göre bende hepsi yani oldu, hepsi gelişti diyebilirim. Çünkü hani canlı derslerde hem soruları falan yaparken okuyoruz, kelimeleri falan ezberlerken yazma şeyleri falan oluyor yazıyoruz. (OÖ1) (Tüm Dil

Becerileri).

Oluşturulan Dil Becerilerine Olumsuz Etkiler (12) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklere aşağıda yer verilmiştir:

Dediğim gibi dinleme hiç geliştirilemedi bence. Bu şekilde yani. Konuşmanın geliştirilememe nedeni de şu: İşte dediğim gibi öğretmenlerin konuyu öğretmesi gerekiyor ya da kelimeleri öğretmesi gerekiyor. O sırada öğrenci pek de yorum yapamıyor ee o yüzden konuşma becerisi de düştü diyebiliriz. (OÖ3). (Dinleme; Konuşma).

“Konuşma geliştiremedim hocam. Çünkü hocam çok konuşmuyoruz İngilizce yani derste de. Yüz yüze hocam daha çok konuşuyorduk.” (OÖ4).(Konuşma).

Yazma. Yazma daha az gelişti çünkü artık her şey teknolojiden olduğu için yani sürekli ekrana bakıyoruz mesela okulda olduğumuz zaman yazıyorduk işte bu kelime bu anlama geliyor falan. Artık öyle değil mesela çıktıdan falan da alabiliyorsun yani eskiden daha az yaygındı ama şu an daha yaygın. Mesela hoca diyor ki bu kelimeleri falan şey yapın. Gidiyorsun çıktıdan yapıyorsun hiç yazmana falan da gerek kalmıyor yani kelimelerin yazılışları falan da biraz açısından benim için sıkıntı olmuştu ilk dönemlerinde. (OÖ1) (Yazma).

Yani benim az önce dediğim gelişen yani konuşma biraz daha gelişemedi hepsini öğretmenim olumsuz etkiledi. Yani öyle. Yani yazmada o da yani olumsuz etkiledi. O diğeri de yani ikisi de olumsuz etkilendi şeyden online derslerden. Yüz yüze eğitimde bence daha iyi onlar gelişebilirdi. (OÖ6) (Tüm Dil Becerileri).

4.2.10. Karşılaşılan problemler

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde karşılaştıkları problemler hakkındaki görüşleri Çizelge 4.29.’da verilmiştir.

Çizelge 4.29. Öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde karşılaştıkları problemler

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA Aracılığıyla Gerçekleştirilen İngilizce Öğretiminde Karşılaştıkları Problemler	EBA Sistemsel Problemler	10
	İnternet Erişim Problemleri	6
	Teknolojik Yetersizlikler	1
	Toplam	17

Çizelge 4.29.’da görüldüğü gibi öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen

İngilizce öğretiminde karşılaştıkları problemler; EBA Sistemsel Problemler (10), İnternet Erişim Problemleri (6) ve Teknolojik Yetersizlikler (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

“Hocam mesela arada şey yapıyordu internet çekmiyordu. İşte bunlar oluyordu hocam. Dersten atıyordu, arada. Benim bir de bilgisayarımın sesi gidiyordu dersi tam şey yapamıyordum, dinleyemiyordum. Bunlar oluyordu hocam.” (OÖ5). (EBA Sistemsel Problemler; İnternet Erişim Problemleri).

Hocam şöyle bir şey var bir tek ben de mi oluyor bilmiyorum ama canlı derse girdiğim zaman mesela teknoloji tasarıma girdiğim zaman beklenmedik bir şekilde atıyor beni. Yani attığı zaman da girmeye çalıştığım zaman giremiyorum. Mesela ders bitmiş oluyor ya da sıradaki canlı derse on dakika falan kaldı diyor ya hani. Böyle bir şey oluyor ondan giremiyorum sonra mesela hocalar falan diyor ki niye çıktın falan diyorum hocam işte yani bazen de sesler falan gitmiyor hocam ses karışıyor. Öğretmenle ilişki açısından sıkıntı oluyordu. Yani bazen onların sesleri gelmiyor bazen beklenmedik bir şekilde atıyor sonra daha hiç giremiyorsun. Ama bazen o nedenlerden dolayı canlı derse geç kalıyorum. (OÖ1). (EBA Sistemsel Problemler; İnternet Erişim Problemleri).

Öğretmenim yani bağlantı koptuğunda falan ders ortada kalıyordu. Yani diğer derste de baştan başlayıp yani bence çok zaman kaybı yaşadık. Çünkü yani öğretmenim ilkokulda biz eee yani bizim okul kitabımızı bitirmiştik ve yani yarı dönemi neredeyse orada hepsinde yani şey etkinlikler yapmıştık yani burada çok yani yavaş gittik yavaş yavaş gittik. Öyle öğretmenim yani yavaş oldu. (OÖ6). (EBA Sistemsel Problemler; İnternet Erişim Problemleri).

Süre sıkıntısı bu bence en başta olmalı. Bir de bazı öğrencilerin imkânı olmadığı için hani benim imkânım var ama hani köy okullarındaki öğrencileri düşündüğümüzde ya da imkânı olmayan öğrencileri düşündüğümüzde bu çok ee şey kötü bir durum aslında. .Ee altyapı sorunları bence çok fazla var çünkü özellikle sene başında bu çok fazlaydı İşte çöküyordu birden, birden sizi atıyordu falan sistem. Böyle çok büyük altyapı sorunları oluşuyordu, bu şekilde yani. (OÖ3). (EBA Sistemsel Problemler; Teknolojik Yetersizlikler).

4.2.11. Öğrencilerin önerileri

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin daha yararlı olması için düşündükleri öneriler Çizelge 4.30.’da verilmiştir.

Çizelge 4.30. Öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin daha yararlı olması için düşündükleri öneriler

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA Aracılığıyla Gerçekleştirilen İngilizce Öğretiminin Daha Yararlı Olması İçin Düşündükleri Öneriler	Farklı Öğrenme Etkinliklerinin Kullanılması	4
	Ders Süresinin Arttırılması	2
	Online Eğitimde Disiplinin Sağlanmasına Yönelik Uygulamalar	2
	Derslerde Teknoloji Destekli Öğretim Araç – Gereçlerinin Kullanılması	1
	EBA’da Öğrencilerin Bireysel Çalışmalarına Yönelik Uygulamalar	1
	İngilizce Öğretiminde Pratiğe/Konuşmaya Önem Verilmesi	1
	Online Eğitimin Yüz Yüze Eğitim Gibi Olmaması	1
	Öğretmen- Öğrenci Etkileşiminin Sağlanması	1
	Teneffüs Sürelerinin Uzatılması	1
	Toplam	14

Çizelge 4.30.’da görüldüğü gibi öğrencilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin daha yararlı olması için düşündükleri öneriler; Farklı Öğrenme Etkinliklerinin Kullanılması (4), Ders Süresinin Arttırılması (2), Online Eğitimde Disiplinin Sağlanmasına Yönelik Uygulamalar (2), Derslerde Teknoloji Destekli Öğretim Araç – Gereçlerinin Kullanılması (1), EBA’da Öğrencilerin Bireysel Çalışmalarına Yönelik Uygulamalar (1), İngilizce Öğretiminde Pratiğe/Konuşmaya Önem Verilmesi (1), Online Eğitimin Yüz Yüze Eğitim Gibi Olmaması (1), Öğretmen- Öğrenci Etkileşiminin Sağlanması (1) ve Teneffüs Sürelerinin Uzatılması (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

Hocam mesela aktiviteler daha çok yapılırsa bence daha iyi olabilir. Bence daha eğlenceli bu şeyi daha eğlenceli yani bu durumu daha eğlenceli bir hale getirebilirler. Yani oyunu sevmeyen birini düşünemiyorum bence bu şey daha oyun haline getirilseydi bence daha iyi olabilirdi yani. Hocam mesela İngilizce diyaloglar kurulabilir soru çözüleceğine mesela. İşte derse girdiğin zaman genellikle hani Türkçe konuşuyoruz hani İngilizce dersinde bence İngilizce konuşulmalı, İngilizce öğretilmeli. Hani telaffuzu falan eğer yazamıyorsa bile bunu söylemesi için yani daha fazla böyle nasıl söyleyeyim ki iletişim kurabilmesi için daha iyi iletişim kurabilmesi için. (OÖ1). (Farklı Öğrenme Etkinliklerinin Kullanılması;

İngilizce Öğretiminde Pratiğe/Konuşmaya Önem Verilmesi).

Mesela İngilizce bir video var ya da film ya da öyle bir görüntü gibi oradaki İngilizce kelimeleri çıkartıp karşılırlarına da Türkçelerini alınca akılda kalıyor bir şekilde. Ya da böyle bir kitap mesela İngilizce yazıyor o karşılırlarına cümle verip işte kelimelerin Türkçesini yazınca akılda kalıyor o bir geliştirme yöntemidir. Ya da mesela oyunlarla. Ders içine yönelik ee hiçbir şeyle mesela canlı derste hiçbir şeyle uğraşmamak tamamen derse odaklanırsan öğrenebiliyorsun o şekilde. Ayrıca sorulara cevap verirken not alırsan. (OÖ9). (Farklı Öğrenme Etkinliklerinin Kullanılması; Derslerde Teknoloji Destekli Öğretim Araç – Gereçlerinin Kullanılması).

Ders süresinin artırılması gerektiğini düşünüyorum. Bazı arkadaşlarımız çünkü mesela kalkıyoruz, konuşuyoruz anlamadığımız zaman hocamızın bize anlatması gereken bölümler oluyor. Bazen anlattığı zaman da zamanımız geçtiği için sınıftaki gibi rahat olamıyoruz yani başka bir zaman teneffüste falan öğretmenimize gidip sormadığımız için ders içinde anlatması gerekiyor. (OÖ2). (Ders Süresinin Arttırılması; Öğretmen- Öğrenci Etkileşiminin Sağlanması).

“Herkes kamerasını açsa daha güzel olur. Mesela kimin ne yaptığı belli olur. Öyle. E kamerayı açacaklar sonra işte mesela hoca söylüyor seslerini çıkarmıyorlar dersten atılmaları gerekiyor.” (OÖ10). (Online Eğitimde Disiplinin Sağlanmasına Yönelik Uygulamalar).

Ders süreleri uzatılmalı bence. Dediğim gibi ders süreleri uzatılmalı ee şeyler de zorunlu hale getirilmeli işte kamera, görüntü o şeyler, ses. Bunların hepsi zorunlu hale getirilmeli ki daha disiplinli bir ortam oluşsun ve gerçekten bazı öğrenciler ciddiye almıyor, öğrenciler ciddiye alsın. E bunlar bu düzenlemeler bence daha iyi hale getirecek uzaktan eğitimi. (OÖ3). (Ders Süresinin Arttırılması; Online Eğitimde Disiplinin Sağlanmasına Yönelik Uygulamalar).

Şimdi hani bu sadece işte bazı öğretmenlerimiz nasıl anlatır bilmiyorum ama ben genellikle şöyle hani videolu olarak da hani işte İngilizce konuşan çocuklar olabilir, işte İngilizce konuşturulan hani nasıl diyeyim daha şirin yani hayvanlar olabilir. Hani bunları konuşarak İngilizcemizi sadece yani testlerde değil bir de işte konuşmayla olabilir hani dinlemeyle olabilir, dinlediğini bire bir çevirmeyle olabilir, videolar izletilebilirdi ben bunun taraftarıyım... Oyun olabilir hani daha çok işte kelimeler, ezberde akılda tutabilmek için farklı şekillerde filmler olabilir, oyunlar olabilir kullanılabilirdi. Daha iyi olurdu. (OÖ6). (Farklı Öğrenme Etkinliklerinin Kullanılması; Derslerde Teknoloji Destekli Öğretim Araç – Gereçlerinin Kullanılması).

“EBA’da öğrenciye ayrı öğretmene ayrı hocam şey yapıyor ee sorular falan yayınlanıyor. Onlara hocam öğretmen de öğrenci de rahatlıkla girebilmeli bence.” (OÖ4). (EBA’da Öğrencilerin Bireysel Çalışmalarına Yönelik Uygulamalar).

“Yani öğretmenim hani yüz yüze eğitim gibi olacak bir şey yok yani en iyisi

çünkü yüz yüze eğitim. Başka bir ders işleme şekli de aklıma gelmiyor.” (OÖ6). (Online Eğitimin Yüz Yüze Eğitim Gibi Olamayacağını Düşünenler).

“Öğretmenim oyunlar oynatılarak öğretilmeli. Ee teneffüs süresi de uzatılsın ve ders süresi.”(OÖ8). (Farklı Öğrenme Etkinliklerinin Kullanılması; Ders Sürelerinin Arttırılması; Teneffüs Sürelerinin Uzatılması).

4.3. Ortaokul Kademesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Velilerine Ait Bulgular ve Değerlendirmeler

Veliler ile yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular 12 kategori altında analiz edilmiştir. Bu kategoriler Çizelge 4.31’de görülebilir.

Çizelge 4.31. Veli görüşlerine ait kategoriler

	Kategoriler
Velilerin Görüşlerine Ait Kategoriler	Öğretmenlerin Ders Anlatımı
	Öğretmenlerin Derste Kullandığı Materyaller
	Öğretmenlerin Verdikleri Ödevler
	Derslerin Süresi ve Zamanlaması
	Çocukların Öğretmenleriyle Kurulan İletişim
	Çocukların Derse Katılım Durumu
	Velilerin ve Çocuklarının Derslere Karşı Tutumu
	Çocukların Akademik Başarısı
	Öğrencilerin Dil Becerilerine Etkisi
	Sorumluluk
	Karşılaşılan Problemler
	Velilerin Önerileri

Çizelge 4.31.’de görüldüğü gibi veli görüşleriyle ilgili kategoriler sırasıyla başlıklandırılarak sunulmuştur. Bunlar; Öğretmenlerin Ders Anlatımı, Öğretmenlerin Derste Kullandığı Materyaller, Öğretmenlerin Verdikleri Ödevler, Derslerin Süresi ve Zamanlaması, Çocukların Öğretmenleriyle Kurulan İletişim, Çocukların Derse Katılım Durumu, Velilerin ve Çocuklarının Derslere Karşı Tutumu, Çocukların Akademik Başarısı, Öğrencilerin Dil Becerilerine Etkisi, Sorumluluk, Karşılaşılan Problemler ve Velilerin Önerileri kategorilerinden oluşmaktadır:

4.3.1. Öğretmenlerin ders anlatımı

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde çocuklarının öğretmenlerinin ders anlatımı hakkındaki görüşleri Çizelge 4.32.’de verilmiştir.

Çizelge 4.32. Velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde çocuklarının öğretmenlerinin ders anlatımı ile ilgili görüşleri

Kategori	Temalar	Frekans (f)
Öğretmenlerin Ders Anlatımı	Derste Kullanılan Öğretim Materyalleri	7
	Derste Uygulanılan Öğretim Yöntem ve Teknikleri	6
	Verilen Ödevler Hakkında Bilgilendirme	3
	Online Eğitimde Öğrenci-Öğretmen Etkileşiminin Veli İşbirliği İle Sağlanması	2
	Toplam	18

Çizelge 4.32.’de görüldüğü gibi velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde çocuklarının öğretmenlerinin ders anlatımlarına ilişkin görüşleri; Derste Kullanılan Öğretim Materyalleri (7), Derste Uygulanılan Öğretim Yöntem ve Teknikleri (6), Verilen Ödevler Hakkında Bilgilendirme (3) ve Online Eğitimde Öğrenci-Öğretmen Etkileşiminin Veli İşbirliği İle Sağlanması (2) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örnekler aşağıda yer verilmiştir:

Yani katılımlı işte videolarla, kitaplarla destekleyip ders işleme metodu yürüttüler. Yani ekran paylaşımı şeklinde oldu ama ekstra bir kaynak alın, bundan işleyelim falan yapılmadı. Ders kitabından işlenildi, ekran görüntüsü şeklinde başka kaynaklar kullanıldı (V7). (Derste Kullanılan Öğretim Materyalleri).

“Test çözüyorlardı. Şarkılarla anlatıyordu diyordu vs. yani memnundu.” (V9). (Derste Kullanılan Öğretim Materyalleri).

Hocam kitaplarından ödev verdiğini, görseller telefonunun şey yaptığını telefona yansıttığını, çocuklara evde işte mesela kitaptan bölümler çekip sonradan bizim gruplarımız var ya o gruplarımıza o bölümleri atıp çocuklar bunları önceden yapın yarınki derste beraber cevaplayacağız falan gibi. Mesela şey yaptı aralarda çocuklar sıkılmasınlar diye onlarla İngilizce oyun oynadı. Bunlara da şahit oldum. Mesela çocukların çok hoşuna gitmişti o İngilizce oyun. Bunu birkaç kez aralarda devam ettirdi İngilizce hocamız. Bu şekilde. Hocam konuyu işlediler, konuyla ilgili sorular çözdüler, kendilerine evde test kitaplarınız var mı bu konu üzerinde onunla ilgili sorular çözerek pratik yapın gibi şeyler söylediler, bu şekilde devam etti. (V1). (Derste Kullanılan Öğretim Materyalleri; Derste Uygulanılan Öğretim Yöntem ve Teknikleri; Online Eğitimde Öğrenci-Öğretmen Etkileşiminin Veli İşbirliği İle Sağlanması; Verilen Ödevler Hakkında Bilgilendirme).

“Test çözüyorlar evet. Sözcüklerin anlamlarını öğreniyorlar. O şekilde bildiğim kadarıyla.” (V2). (Derste Kullanılan Öğretim Materyalleri; Derste Uygulanılan Öğretim Yöntem ve Teknikleri).

“Onların ders ortamında değilim ama şöyle öğretmenlerinin zaten ödevlerini falan verdiklerini biliyorum hani ders çalıştırdıklarını biliyorum onlarda bu şekilde konuşuyorlar” (V3).(Verilen Ödevler Hakkında Bilgilendirme).

Valla hocam işte kitapta işliyordular, devletin verdiği kitaplardan işliyordular. Test çözüyordu, video izliyordular. Onun dışında işte hocanın hani EBA’nın üzerinde gönderdiği dersleri gönderiyordu bunları da yapıp tekrardan öğretmene WhatsApp’tan gönderiyordular. Öyle. (V6).(Derste Kullanılan Öğretim Materyalleri; Derste Uygulanılan Öğretim Yöntem ve Teknikleri; Online Eğitimde Öğrenci-Öğretmen Etkileşiminin Veli İşbirliği İle Sağlanması; Verilen Ödevler Hakkında Bilgilendirme).

4.3.2.Öğretmenlerin derste kullandığı materyaller

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde çocuklarının öğretmeninin derste kullandığı materyaller hakkındaki görüşleri Çizelge 4.33.’de verilmiştir.

Çizelge 4.33. *Velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde çocuklarının öğretmeninin derste kullandığı materyallere ilişkin görüşleri*

Kategori	Temalar	Frekans (f)
İngilizce Öğretiminde Çocuklarının Öğretmeninin Derste Kullandığı Materyaller	Çalışma Kâğıtları	7
	Görsel Öğretim Materyalleri (13)	5
	Kitaplar	5
	Resimler	1
	Görsel - İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (2)	2
	Video	2
	İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (2)	1
	Müzik	1
	Ses Kayıtları	1
	Toplam	17

Çizelge 4.33.’de görüldüğü gibi velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde çocuklarının öğretmenlerinin derste kullandığı materyaller hakkındaki görüşleri; Görsel Öğretim Materyalleri (13) [Çalışma Kâğıtları (7), Kitaplar (5), Resimler (1)], Görsel - İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (2) [Video (2)], İşitsel

Öğretim Araç – Gereçleri (2) [(Müzik (1), Ses Kayıtları (1))] şeklinde temalaştırılmıştır.

Oluşturulan Görsel Öğretim Materyalleri (10) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

“Sadece kitaptan olarak ben hatırlıyorum hocam. Kitaptan işlediler, soru bankalarından.” (V1). (Görsel Öğretim Materyalleri [Kitaplar]).

“Bildiğim kadarıyla ders kitapları üzerinden yapılıyor şu anda. Bir de hocaları falan test veriyor galiba soru çözdürüyorlar bir de bu şekilde yapıyorlar.” (V3). (Görsel Öğretim Materyalleri [Kitaplar; Çalışma Kâğıtları]).

“Dosyalarda linklerle işte kendi hocamızın kendi ayarlamış olduğu yapmış olduğu resimli görsellerle bir de soru ve cevap. Bir de şunu da yapıyorlardı mesela metin okuyorlardı, metni Türkçeye çeviriyorlardı.” (V5). (Görsel Öğretim Materyalleri [Resim; Çalışma Kâğıtları]).

“E okul kitabından işliyorlarmış bildiğim kadarıyla yani EBA’ dan da testler falan atıyorlarmış öyle.” (V10). (Görsel Öğretim Materyalleri [Kitaplar; Çalışma Kâğıtları]).

Oluşturulan Görsel - İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (2) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

“Video genellikle şey yapıyorlardı test usulü sorular çalışıyorlardı bir de karşılıklı işte soru cevap şeklinde çalıştıklarına bazen şahit oluyordum.” (V4). (Görsel - İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri [Video]).

“Videolara şahit oldum.” (V7). (Görsel - İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri [Video]).

Oluşturulan İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri (2) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

“İşte dinlemeye anlamaya yönelik. Bunun haricinde bir evde yani bir materyal olmadı.” (V7). (İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri [Ses Kayıtları]).

“Başka... Müzik dinletiyordu bazen ben de şahit oluyordum.” (V9). (İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri [Müzik]).

“Dinleme metni... Bunlar.” (V9). (İşitsel Öğretim Araç – Gereçleri [Müzik])

4.3.3.Öğretmenlerin verdikleri ödevler

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde çocuklarına verilen ödevler hakkındaki görüşleri Çizelge 4.34.’te verilmiştir.

Çizelge 4.34. Velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde çocuklarına verilen ödevler hakkındaki görüşleri

Kategori	Temalar	Frekans (f)
İngilizce Öğretiminde Çocuklarına Verilen Ödevler	Gözden Geçirme-Düzeltilme Ödevi	10
	Toplam	10

Çizelge 4.34.'te görüldüğü gibi velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde çocuklarına verilen ödevlere ilişkin görüşleri; Gözden Geçirme-Düzeltilme Ödevi (10) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örnekler aşağıda yer verilmiştir:

İngilizce kitabından o konuyla ilgili arka sayfalarda olan soruları veya işte bu konuyla ilgili anlamadığınız şey varsa kendim tekrar edeyim falan gibi veya EBA'dan tekrarlarına bakın. EBA'dan verdiğim testleri çözün bu şekilde hocam, gönderin bana diyordu bir de yarınki derste bunları birlikte karşılıklı yapacağız diyordu. (V1). (Gözden Geçirme-Düzeltilme Ödevi).

Şimdi böyle ödevler veriyor hoca, yazılar veriyor mesela bu kelimelerin anlamlarını veriyor, deneme sınavları veriyor, testler veriyor, beraber test çözüyorlar. O kadarına hâkim olabiliyorum ancak. Telefonla hocam. Telefonla video çekerek. Eğer anlatımlı olursa video çekerek anlatımlı atıyor hocasına ya da telefonla yazılı olarak mesaj olarak atıyor. Resmini çekip atıyor, o şekilde. (V2). (Gözden Geçirme-Düzeltilme Ödevi).

4.3.4. Derslerin süresi ve zamanlaması

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin süresi ve zamanlaması hakkındaki görüşleri Çizelge 4.35.'te verilmiştir.

Çizelge 4.35. Velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde derslerin süresi ve zamanlaması hakkındaki görüşleri

Kategori	Temalar	Frekans (f)
	Derslerin Süresi ve Zamanlamasının Yetersiz Olması	5
İngilizce Öğretiminde Derslerin Süresi ve Zamanlaması	Derslerin Süresi ve Zamanlamasının Yeterli Olması	5
	Sabah Derslerinin Daha Verimli Olması	3
	Toplam	13

Çizelge 4.35.'te görüldüğü gibi velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin süresi ve zamanlamasına ilişkin görüşleri; Derslerin Süresi ve Zamanlamasının Yetersiz Olması (5), Derslerin Süresi ve Zamanlamasının Yeterli Olması (5) ve Sabah Derslerinin Daha Verimli Olması (3) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

“Çok az bir zamandı çünkü ikisi de çok önemli ve bir önceki konuyu kaçırdığın zaman hepsi zincirin halkaları gibi birbirine bağlı olan konular ve anlaşılmadı mı o zincirin halkası gibi o ortadaki konu gitti mi diğerleri de anlaşılmayacak dersler.” (V1). (Derslerin Süresi ve Zamanlamasının Yetersiz Olması).

“Bence çok iyiydi hocam. Yani her şeyiyle, tam anlamıyla dört dörtlüktü diyebilirim yani. Kızım katılıyor, hocalar gayet güzel anlatıyordu. Yani ben çok memnundum.” (V2). (Derslerin Süresi ve Zamanlamasının Yeterli Olması).

Yani normal bir 30 dakika. Çocuklar sıkılmadan işte bir sadece devamlı internetin karşısında olduklarından dolayı hem gözlerinde bir problem oluyor hem de devamlı konuşma yazma olmadığı için bazı şeylerde bazen sorun yaşayabiliyorlardı yani kafaları da almıyor. Bire bir konuşmayla hemen herkes anlayamaz soruları. Bu gibi sıkıntıları oluyordu yani gördüğüm kadarıyla. (V4). (Derslerin Süresi ve Zamanlamasının Yeterli Olması).

Genel bir değerlendirme yaparsak yani okulda çocukların 40 dakikada aldığı verimi canlı derste 30 dakikada almaları mümkün değil bence. Bu benim fikrim tabii ki. E hani sonuçta hem yüz yüze değil full iletişimsizlik de vardır kendi aralarında yani ben de çok da verimli bulmuyorum açıkçası. Sabah dersleri daha verimli oluyormuş zaten mantiken de daha verimli olur. (V3). (Derslerin Süresi ve Zamanlamasının Yetersiz Olması; Sabah Derslerinin Daha Verimli Olması).

Ben sürenin yeterli olduğunu düşünüyorum. Derslerin otuz dakikaya indirilmesi de isabetli oldu diye düşünüyorum. Çocuklar fazla sıkılmadı... Ha sabahtan açıkçası aynen okuldaki gibi yani saat sekiz buçuktan öğlenden sonraya kadar derslerin olması çok gerekli miydi bilmiyorum. Çünkü çocuklar biraz bunaldılar. Bir sürü yani okul eve taşınmış oldu. Biraz ders sayısı azaltılabilirdi belki saat olarak. Yani günde yedi saat değil de beş saat olabilirdi. Daha verimli olurdu, çocuklar fazla bunalmazdı diye düşünüyorum. (V7). (Derslerin Süresi ve Zamanlamasının Yeterli Olması; Sabah Derslerinin Daha Verimli Olması).

Bence yarım saat daha iyi çünkü 40 dakika bazen sıkabiliyor ama İngilizce dersleri biraz daha oyun, video falan böyle bunlara da dayalı bir ders olduğu için aslında İngilizce için az olabilir yarım saat. Yani işleyişine göre değişiyor aslında ders. bence hani İngilizce biraz daha eğlenceli bir ders olduğu için hani sabah daha zindeyken ağır dersleri işleyip hani yorgunken eğlenceli bir ders işlenebilir ama hani ağır dersler daha zor olabilir. O yüzden bence güzel zamanlaması. (V10). (Derslerin Süresi ve Zamanlamasının Yeterli Olması; Sabah Derslerinin Daha Verimli Olması).

4.3.5. Çocukların öğretmenleriyle kurulan iletişim

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan velilerin uzaktan eğitim sürecinde İngilizce öğretmenleriyle kurdukları iletişim hakkındaki görüşleri Çizelge 4.36.’da verilmiştir.

Çizelge 4.36. *Velilerin uzaktan eğitim sürecinde İngilizce öğretmenleriyle kurdukları iletişim hakkındaki görüşleri*

Kategori	Temalar	Frekans (f)
İngilizce Öğretmenleriyle Kurulan İletişim	Web 2.0 Mesajlaşma Araçlarıyla İletişim Sağlama	7
	Telefon İle İletişim Sağlama	3
	Yüz Yüze İletişim	2
	EBA Sistem Üzerinden Toplantı Yapılması	1
	Toplam	13

Çizelge 4.36.’da görüldüğü gibi velilerin uzaktan eğitim sürecinde İngilizce öğretmenleriyle kurdukları iletişime ilişkin görüşleri; Web 2.0 Mesajlaşma Araçlarıyla İletişim Sağlama (7), Telefon İle İletişim Sağlama (3), Yüz Yüze İletişim (2) ve EBA Sistem Üzerinden Toplantı Yapılması (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

Sadece EBA üzerinden. Sorun yaşamadığımız için ben şey yapmadım. Hocaya mesaj atıyordum Whatsapp’tan hocam. ...çözmedi, vaktinde yapmıyor diye. Sağ olsun hocamız da hemen geri dönüşüm yapıyordu hocam. Sorun yaşamadık yani. Hiç bir hocayla yani. (V1). (Web 2.0 Mesajlaşma Araçlarıyla İletişim Sağlama).

O konuda baya yardımcı oluyorlar. Gayet her dakika hocalarına ulaşabiliyorlar, bütün sorularımı cevaplayabiliyorlar, hani ders süreleri saatleri olsun hocalar ertelemiyor giriyorlar. Çocuklara da hani gösteriyorlar. Onlar da ellerinden geleni yapıyorlar. Zaten çoğunun cep numarası da olduğu için bir de whatsapp üzerinde gruplar falan da var hepsiyle çok rahatlıkla iletişim kurabiliyoruz. (V3). (Web 2.0 Mesajlaşma Araçlarıyla İletişim Sağlama).

“Çok ilgili bir hoca. Telefonla görüşüyorduk, telefonla katılımlarımız oluyordu. O şekilde.” (V2). (Telefon İle İletişim Sağlama).

“ Bir telefon kadar yakın yani. Telefonlarımız var hep hocamızda. Çocuklardan böyle bir şey olduğu zaman bire bir bizleri de arayabiliyordu hocamız.” (V4). (Telefon

İle İletişim Sağlama).

“Hocam bazen işte telefon üzerinde bazen de böyle sizin gibi şey yapıyordular canlı ders yapıyordular. İşte velileri toplantı gibi EBA üzerinde toplantı yapıyorduk. Yani yüz yüze bir toplantımız olmadı.” (V6). (Telefon İle İletişim Sağlama; EBA Sistem Üzerinden Toplantı Yapılması).

“Öğretmenimizle aynı okulda görev yapıyorduk. İşte o zaman sekizinci sınıflar yüz yüze açılıyordu ya o münasebetle görüşmelerimiz oluyordu. Ondan sonra WhatsApp üzerinden görüşüyorduk. İrtibatımız bu şekildeydi” (V7). (Yüz Yüze İletişim; Web 2.0 Mesajlaşma Araçlarıyla İletişim Sağlama).

4.3.6. Çocukların derse katılım durumu

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan velilerin uzaktan eğitim sürecinde çocuklarının canlı derslere katılım durumu hakkındaki görüşleri Çizelge 4.37.’de verilmiştir.

Çizelge 4.37. *Velilerin uzaktan eğitim sürecinde çocuklarının canlı derslere katılım durumu hakkındaki görüşleri*

Kategori	Temalar	Frekans (f)
Çocuklarının Canlı Derslere Katılım Durumu	Derslere Katılım Oranının Yüksek Olması	5
	Odaklanma Sorunu	5
	Motivasyon Eksikliği	3
	Teknolojik Yetersizlikler	3
	Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışkın Olması	2
	Yüz Yüze Eğitimde Derse İlgisi Olanların Online Eğitimde de Aynı Şekilde Devam Etmesi	1
	Toplam	19

Çizelge 4.37.’da görüldüğü gibi velilerin uzaktan eğitim sürecinde çocuklarının canlı derslere katılım durumuna ilişkin görüşleri; Derslere Katılım Oranının Yüksek Olması (5), Odaklanma Sorunu (5), Motivasyon Eksikliği (3), Teknolojik Yetersizlikler (3), Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışkın Olması (2) ve Yüz Yüze Eğitimde Derse İlgisi Olanların Online Eğitimde de Aynı Şekilde Devam Etmesi (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından

bazı örneklere aşağıda yer verilmiştir:

“Yani hiç hemen hemen kaçırdığı hiçbir dersi yok diyebilirim. Zaten kızım da sorumluluk sahibi bir insan. Yani öncesinden kalkar, hazırlanır, dersine kendini ayarlar ona göre katılırdı yani. Zaten hemen hemen hepsine katılmıştır diyebilirim yani.” (V2).(Derslere Katılım Oranının Yüksek Olması).

Valla hocam derslerinde gayet verimliydi, seviyordu derslerini ama biraz evdeki nedir işte ev ortamı sıkıntılıydı bir, bir de telefonlarımız yeterli değildi... Seviyordu da dersten de kaçma falan olmuyordu. İşte internet sıkıntısı, telefon sıkıntısı. Allah razı olsun işte devletimiz bir tablet verdi, çocuklarla onlarla yetindik. E aslında her dersi de seviyor, İngilizceyi de... (V6).(Derslere Katılım Oranının Yüksek Olması; Teknolojik Yetersizlikler).

O konuda büyük sıkıntılar çektik inanın ki. Bazen mesela aşağıda oluyorlardı biz çağırıyorduk, oyunlarını bölerek derslere oturtuyorduk. O konuda çok çok sıkıntılıydık hocam. Bu şekildeydi. Herhalde oyunları bölünmesin, okul ortamı daha zevkli, öğretmen arkadaşları daha zevkli, böyle EBA'dan girmek artık böyle telefonla sıkıcı mı geliyor onlara bilmiyorum ki. Bu şekildeydi yani. (V1). (Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışkın Olması; Odaklanma Sorunu; Motivasyon Eksikliği).

Benim yanımda oturuyor şu anda. Benim beklediğim performansı veremedi yani. Biz onu daha farklı çünkü hiç internetsiz bırakmadık biz onu. Devamlı internetini bulundurduk şey yaptık yükledik derslerine girsin. Okuldan uzaklaşma olduğu için yani bizim zorlamamızla işte “ Ders çalış, test çöz” her zaman telkinlerle telkinlerle. Ee çocukların hepsi arkadaşları dışarıda bu da burada ders çalışıyor. “İşte bir gideyim onlarla 5 dakika oynayayım geleyim” ondan sonra bakıyorsun çocuk takılmış kalmış yani ara açılmış. E yani biz de bu konuda biraz çok muzdarip olduk hocam.” (V4). (Odaklanma Sorunu; Motivasyon Eksikliği).

Yani pandemi sürecinde çocuklar da bıktı öyle ki son safhalarda biz zorla derse sokuyorduk. Bazen de hiç girmiyorlardı. Çok çalışkan öğrenci geri kaldı yani benim çocuklarım mesela... Özellikle yabancı dil lisanında konuşulan bir şey bunun da işte her gün olması lazım e girmiyor çocuk. Girmeyince dersleri düştü, unutuyor, kelime ezberini unutuyor. Yani olumsuz etkilendiler yani yeterli olmadı bence. (V5). (Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışkın Olması; Odaklanma Sorunu; Motivasyon Eksikliği).

Bazen pandemi sürecinde sürekli evde olmalarından dolayı çocuklar çok geç saatlerde yatıyor hepimiz gibi. Özellikle sabah saatlerinde zaman zaman sıkıntı oluyordu tabii. Şimdi açıkçası ben hakikaten dersi dinleme, anlama, başarma kaygısı olan derdi olan çocukların aynen okuldaki gibi dikkatle hassasiyetle derslerini takip ettiklerini gözlemledi... Uzaktan eğitimde de aynı. Sınıftaki ilgili çocuklar, uzaktan eğitime de ilgili oldular tabii bazı istisnalar oldu. O istisnalar da çocuklardan kaynaklanmayan sebepler işte elinde internet yok efendime söyleyeyim elinde cihaz yok. İki bundan dolayı giremeyen çocuklar oldu. Ama bunlar çok fazla değil yani.” (V7). (Yüz Yüze Eğitimde Derse İlgisi Olanların Online

4.3.7. Velilerin ve çocuklarının derslere karşı tutumu

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan velilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere karşı kendilerinin ve çocuklarının tutumu hakkındaki görüşleri Çizelge 4.38.'de verilmiştir.

Çizelge 4.38. *Uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere karşı velilerin ve çocuklarının tutumu*

Kategori	Temalar	Frekans (f)
Canlı Derslere Karşı Kendilerinin ve Çocuklarının Tutumu	Yüz Yüze Eğitimde Verilen Derslerin Yerini Tutmaması	4
	Salgın Sürecinde Online Eğitimin Önemli Olması	3
	Derslere Yönelik Olumlu Tutum	2
	Derslere Yönelik Olumsuz Tutum	1
	Toplam	10

Çizelge 4.38.'de görüldüğü gibi velilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere karşı kendilerinin ve çocuklarının tutumuna ilişkin görüşleri; Yüz Yüze Eğitimde Verilen Derslerin Yerini Tutmaması (4), Salgın Sürecinde Online Eğitimin Önemli Olması (3), Derslere Yönelik Olumlu Tutum (2) ve Derslere Yönelik Olumsuz Tutum (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

“Şu an da büyük bir problemi yok ama tabii ki istedikleri verimi alamadıkları için yüz yüze eğitimdeki gibi çok da memnun olduklarını düşünmüyorum.” (V3). (Yüz Yüze Eğitimde Verilen Derslerin Yerini Tutmaması).

“Akademik anlamda çok fazla bir geri kalış olduğu kanaatinde değilim ama duygusal ve sosyal anlamda eğitimlerinde aksamalar ciddi şekilde oldu diye düşünüyorum.” (V7). (Yüz Yüze Eğitimde Verilen Derslerin Yerini Tutmaması).

“Hocam merak ederek giriyordu, çaba gösteriyordu. Bilmiyorum. İngilizceyi seviyordu, severek katılıyordu çok. Yüz yüze daha güzel olurdu ama ne yapacağız hocam salgından dolayı mecburen hocam.” (V8). (Yüz Yüze Eğitimde Verilen Derslerin Yerini Tutmaması).

Hiç olmamasındansa yani gerçekten ben çok memnundum. Canlı dersin olması gerçekten çok iyiydi. O da olmasaydı yani gerçekten büyük bir nimetti şu sıra çünkü o da olmasaydı

çocuk tamamen böyle kendi haline kalacaktı hiç olmayacaktı o zaman. Ben çok memnundum yani. Yani yüz yüze eğitim olmadığı zaman EBA'dan ders görmesi, canlı ders görmesi çok iyiydi bence. Aynı şeyleri hissediyor sadece okul olsaydı daha iyi olurdu diyor anne. (V2). (Derslere Yönelik Olumlu Tutum; Salgın Sürecinde Online Eğitimin Önemli Olması).

Şimdi ilk başlarda iyiydi. Çocuk da hevesliydi e sona doğru onlar da sıkılmaya başladılar. Şimdi internete giremeyen arkadaşları var, imkânı olmayan arkadaşları var. Öğretmenleri haliyle geriden gelmeyi onlar için de geriden geliyordu. E önde olan derslerinde önde olan çocuklar var. Bu sefer ders yavaşladı. Konular yavaş yavaş gitti çocuklar bu sefer sıkıldılar derslerden, kaçmaya başladılar. Bu yönden de yani büyük bir olumsuzluk yaşadık. Yani derslerinden yani mesela benim çocuğun dersleri bayağı düştü. Doksanın altında bir dersleri yokken pandemi sürecinde bayağı düştü yani. (V5). (Derslere Yönelik Olumsuz Tutum).

4.3.8. Çocukların akademik başarısı

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin çocuklarının akademik başarısına etkileri hakkındaki görüşleri Çizelge 4.39.'da verilmiştir.

Çizelge 4.39. Velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin çocuklarının akademik başarısına etkileri hakkındaki görüşleri

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA Aracılığıyla Gerçekleştirilen İngilizce Öğretiminin Çocuklarının Akademik Başarısına Etkileri	Öğrencilerin Akademik Başarısını Olumsuz Etkilemesi	3
	Derse İlgisi Olan Öğrencilerin Akademik Başarılarına Olumlu Etkilemesi	3
	Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışık Olması	3
	Motivasyon Eksikliği	2
	Online Eğitimde Disiplin Eksikliği	2
	Odaklanma Sorunu	2
	Teknolojik Yetersizlikler	1
	Toplam	16

Çizelge 4.39.'da görüldüğü gibi velilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerin çocuklarının akademik başarısına etkisine ilişkin görüşleri; Öğrencilerin Akademik Başarısını Olumsuz Etkilemesi (3), Derse İlgisi Olan Öğrencilerin Akademik Başarılarına Olumlu Etkilemesi (3), Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışık Olması (3),

Motivasyon Eksikliği (2), Online Eğitimde Disiplin Eksikliği (2), Odaklanma Sorunu (2) ve Teknolojik Yetersizlikler (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklere aşağıda yer verilmiştir:

“Hocam istediğimiz performansı bu sene yakalayamadık biz. Yani şanssız bir dönem bunun için.” (V4). (Öğrencilerin Akademik Başarısını Olumsuz Etkilemesi).

Bizim çocuklarımız zaman zaman yurt dışından İngilizce konuşan çocuklarla sohbet falan yapıyordu önceden de dolayısıyla ekrandan hocanın anlatımıyla İngilizceyi öğrenmeye çalışmak İngilizce dersi dinlemek bizim çocuk için çok da yabancı olduğu bir şey olmadı. (V7). (Derse İlgisi Olan Öğrencilerin Akademik Başarılarını Olumlu Etkilemesi).

“Tamam, evde de ders çalışıyorlar ama hiçbir zaman bir sınıf ortamında bir hocanın anlattığı kadar olmuyor bence, tabii bu benim fikrim.” (V3). (Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışık Olması).

“Yani şöyle canlı ders bence hiçbir zaman yüz yüze ders gibi olmuyor, hele ki bence İngilizce dersinde böyle sınıfta daha güzel işleniyor.” (V10). (Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışık Olması).

Şimdi biz pandemiden önce şöyle bir alışkanlık kazandırmıştık hani ben kitabı okuyayım ki çocuğum da okusun. E şimdi bu pandemide online derslerde tamamen bildiklerini de unuttular. Hem psikolojik olarak bildiklerini de unuttular, ders çalışmadılar o kadar kaynak kitap almamıza rağmen. Öğretmenler de çok gayret ediyorlardı ama bu çocuk yani çocuğun psikolojisi yani derse girse de zaten bir şey almak istemiyorsa almaz. İyi bir sistem yani dediğim gibi bu online EBA çok güzel bir şey, normal zamanda da yapılabilir yüz yüze eğitim zamanında da yapılabilir. Çok güzel ama bu süreçte bence pek de yararlı olmadı çünkü interneti olmayana EBA'yı veremezsin. Online canlı dersi veremezsin. Bilgisayarı yok, tableti yetersiz dağıtıldı. Böyle aileler de var. Bence olumsuz etkilendi. (V5). (Öğrencilerin Akademik Başarısını Olumsuz Etkilemesi; Odaklanma Sorunu; Motivasyon Eksikliği; Teknolojik Yetersizlikler).

Bence etkilemedi ya. Nasıl diyeyim ki zaten çalışan çocuk zaten her şekilde çalışıyor. Çalışmayan zaten çalışmıyor. Bence bir etkisi olmadı. Tamam, yüz yüze olsaydı daha verimli olabilirdi belki. Biraz daha belki öğretmenini gördüğü zaman biraz daha mesela bir disiplin oluyor ya öğrenci öğretmenin karşısına çıktığı zaman öyle olabilirdi ama ben şey görmedim yani. Ne bileyim bence iyiydi yani. İletişimleri iyiydi, hocanın anlatması güzeldi, benim çocuğumun katılımı güzeldi. Yani böyle yüz yüze eğitim değil katılmayayım, girmeyeyim diye bir sorunumuz olmadı. (V2). (Derse İlgisi Olan Öğrencilerin Akademik Başarılarını Olumlu Etkilemesi; Online Eğitimde Disiplin Eksikliği).

4.3.9. Öğrencilerin dil becerilerine etkisi

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan velilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerin çocuklarının dil becerilerine etkileri hakkındaki görüşleri Çizelge 4.40.'da verilmiştir.

Çizelge 4.40. Velilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerin çocuklarının dil becerilerine etkilerine ilişkin görüşleri

Kategori	Temalar	Frekans (f)
Uzaktan Eğitim Sürecinin Öğrencilerin Dil Becerilerine Etkileri	Dinleme	4
	Okuma	3
	Yazma	3
	Konuşma	2
	Tüm Dil Becerileri	1
	Yazma	5
	Konuşma	4
	Tüm Dil Becerileri	2
	Okuma	1
	Toplam	25

Çizelge 4.40.'da görüldüğü gibi velilerin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerin çocuklarının dil becerilerine etkilerine ilişkin görüşleri; Dil Becerilerine Olumlu Etkiler (13) (Dinleme (4), Okuma (3), Yazma (3), Konuşma (2), Tüm Dil Becerileri (1)) ve Dil Becerilerine Olumsuz Etkiler (12) (Yazma (5), Konuşma (4), Tüm Dil Becerileri (2), Okuma (1)) şeklinde temalaştırılmıştır.

Dil Becerilerine Olumlu Etkiler (13) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örnekler aşağıda yer verilmiştir:

“Valla hocam bence dinleme, okumayı geliştirdi. Çünkü dinliyordu sürekli, sürekli öğretmeni dinliyordu. Okumaya da gelince sürekli okuyordu hocam. Kitapta okuyordu.” (V6). (Dinleme; Okuma).

“Okumayı daha çok hocam. Konuşmayı, okumayı. Ne bilim hocam çocukluğundan beri seviyordu onu. İngilizce şeyleri açıyordu çizgi filmleri hep izliyordu. Onların hep aynılarını yapıyor, konuşuyor.” (V8). (Okuma; Konuşma).

“Bol bol yazmayı geliştirmişlerdir kesinlikle çünkü hocalarının verdikleri ödevler

hani onları aynen yazmadır.” (V3). (Yazma).

“Daha çok yazma gelişti. İki işitsel olarak da işte müziklerden falan kulak dolgunlukları var. Birinci yazma, ikinci işitme.” (V7). (Yazma; Dinleme).

“Yani gözlemlediğim herhalde konuşma becerisini daha çok şey yaptı, geliştirdi.” (V1). (Konuşma).

Online sistemde bence hani yüz yüze olmadığı için ıı yazma ve konuşma belki biraz aksadı. Çünkü ne varsa yarım saatin içerisinde üç beş kelime konuşup geri kalanı da hep konuşamadılar, unuttular. Belki yazma da desem yazmayı da çeviri yaparken ezberi biraz fazla olduğu için biraz iyiydi ama onun dışında da bence hiç % 60 gerilediler yani. (V5). (Tüm Dil Becerileri).

Oluşturulan Dil Becerilerine Olumsuz Etkiler (12) kategorisinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

“Hocam herhalde çok az yazdılar. Neredeyse yok denecek derecede yazı yazma oldu bu sene.” (V1) (Yazma).

“Yazmayı çok şey yaptılar bir de okumayı yani. Okuma yine aynı şekilde tüm dersler için geçerli. Yazma ile okuma. Yani şeyde dinlemeyle sadece yetinmeye çalışıyorlar. O da yeterli olmuyor öğrenciler için.” (V4). (Yazma; Okuma).

“Zaten İngilizceyi de çok seviyor. O yüzden İngilizce konusunda hiçbir sıkıntısı olduğunu düşünmüyorum yani.” (V2). (Tüm Dil Becerileri).

“Yok, hocam hepsini güzel konuşur.” (V8). (Tüm Dil Becerileri).

4.3.10. Sorumluluk

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin velilere yüklediği sorumluluklar hakkındaki görüşleri Çizelge 4.41.’de verilmiştir.

Çizelge 4.41. *Velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin velilere yüklediği sorumluluklar hakkındaki görüşleri*

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA Aracılığıyla Gerçekleştirilen İngilizce Derslerinin Velilere Yüklediği Sorumluluklar	Öğrencilerin Derslere Katılımın Kontrolü	8
	Öğrencilerin Derslerine Çalışmasının Kontrolü	4
	Öğrenci-Öğretmen Etkileşimde Velilerin İşbirliği	4
	Sorumluluğu	4
	Toplam	16

Çizelge 4.41.'de görüldüğü gibi velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin velilere yüklediği sorumluluklara ilişkin görüşleri; Öğrencilerin Derslere Katılımın Kontrolü (8), Öğrencilerin Derslerine Çalışmasının Kontrolü (4) ve Öğrenci-Öğretmen Etkileşimde Velilerin İşbirliği Sorumluluğu (4) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örnekler aşağıda yer verilmiştir:

Ben başlarında olmadığım için yani belki ben çalışan anne olduğum için benim için zor oldu. Evde olduğum zaman sıkıntı yoktu ama çalıştığım için ben de uzaktan çocukları kaldırıyordum. Uzaktan kaldırma konusunda benim için çok zor oldu biraz, sorumluluk bendeydi. Ben uyandırıdım, hadi kalkın derslerinizin başına. Mesela akşamdan telefonlardan EBA'ya girdiriyorum, yarın sabah ilk dersiniz ne, kaç ders var, hangi hoca atamış bunları hep akşamdan belirliyordum, çocukları sabah ona göre kaldırıyordum ve takiplerini de ben yapıyordum. (V1). (Öğrencilerin Derslere Katılımın Kontrolü).

“Çocuğu takip etmemiz gerekti. Derse giriyor mu girmiyor mu, giriyorsa çalışıyor mu çalışmıyor mu devamlı üzerinde işte ne yapıyor ne ediyor diye yani başında durduk yani. Böyle bir sorumluluk yükledi.” (V2). (Öğrencilerin Derslere Katılımın Kontrolü; Öğrencilerin Derslerine Çalışmasının Kontrolü).

Şöyle biz sadece çocuğu takip, derse yönlendirmek işlevini görüyorduk onun dışında zaten toplumumuzda hani İngilizce konuşmayı da bilmediğimiz için... Sadece çünkü dersini de yapamayan aileler var. Ben genel konuşuyorum. E biz sadece derse yönlendirdik, canlı derslere katılmaya yönlendirdik, teşvik ettik, biraz daha sorumluluk üstlendik, derslerini takip ettik ödev yapmalarını. Öğretmenleriyle iletişimde acaba ödev verdi mi, ödevi gönderdi mi WhatsApp üzerinden. Bu gibi sorumlulukları biraz daha fazlalaştı, takip. Onun dışında da hani pek fazla şey yok hocam. (V5). (Öğrencilerin Derslere Katılımın Kontrolü; Öğrencilerin Derslerine Çalışmasının Kontrolü).

Hocam yüz yüze eğitim kolaydı canlı ders zordu. Yani tamam canlı ders evet okula götürüp getirmiyordun ama sürekli evdeydiler, biraz ev ortamı müsait olmadığı için işte o çocukların sesleri birbirine gidiyor. Öğretmenler işte anne öğretmenimizin sesi geliyor, anne sizin sesiniz çıkıyor, öbür kardeşine bağıyor. Biraz ev ortamı... Yüz yüze eğitim daha güzel. (V6). (Öğrenci-Öğretmen Etkileşimde Velilerin İşbirliği Sorumluluğu).

Yani çocuğu şu an ders saati şu an okuldaymışsın gibi davranacağı noktasına getirmek velilere artı bir yükümlülük oldu. Ondan sonra sadece ödevi değil çocuk derse giriyor mu derse girmişse hakikaten o anda dersi mi dinliyor başka bir şeyle mi uğraşıyor bilgisayarla bunun takipleri bu süreçte veliye gelen yeni sorumluluklar oldu. (V7). (Öğrencilerin Derslere Katılımın Kontrolü; Öğrencilerin Derslerine Çalışmasının Kontrolü; Öğrenci-Öğretmen Etkileşimde Velilerin İşbirliği Sorumluluğu).

“Her derse katıldı ama hocam katılmasını sağladık bilmiyorum daha. Biz de sessiz

olduk hocam zaten hep sustuk. Onlar çabalasın diye işte hep bir şeyler öğrensin diye anlasınlar diye. Biz de saygı gösterdik onlar da katılmasını sağladılar hocam.” (V8). (Öğrencilerin Derslere Katılımının Kontrolü; Öğrenci-Öğretmen Etkileşimde Velilerin İşbirliği Sorumluluğu).

4.3.11. Karşılaşılan problemler

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde karşılaştıkları problemler hakkındaki görüşleri Çizelge 4.42.’de verilmiştir.

Çizelge 4.42. Velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde karşılaştıkları problemler

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA Aracılığıyla Gerçekleştirilen İngilizce Öğretiminde Karşılaşılan Problemler	Internet Erişim Problemi	5
	Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışık Olması	5
	Odaklanma Sorunu	3
	Motivasyon Eksikliği	3
	Belirsizlik Sorunu	1
	EBA Sistemsel Sorunlar	1
	İletişim ve Etkileşim Sorunları	1
	Öğretim Materyali Eksikliği Sorunu	1
	Toplam	20

Çizelge 4.42.’de görüldüğü gibi velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde karşılaştıkları problemler; Internet Erişim Problemi (5), Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışık Olması (5), Odaklanma Sorunu (3), Motivasyon Eksikliği (3), Belirsizlik Sorunu (1), EBA Sistemsel Sorunlar (1), İletişim ve Etkileşim Sorunları (1) ve Öğretim Materyali Eksikliği Sorunu (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

Bu ilk şeye geçtiğimiz zaman hani uzaktan eğitime geçtiğimiz zaman duyduğum kadarını söyleyeyim hani dediğim gibi çok fazla hani ben yanlarında olmadığım için çok fazla gözlem yapamadım ama o zaman bir bağlantı problemi vardı EBA’ya girişte. Hani çok fazla girildiği için bu sefer de bağlantıdan atılan öğrenciler ya da giremeyen öğrenciler vardı o süreçte baya sıkıntı yaşanmıştı diye biliyorum. Ama ondan sonra düzeldi, hani

altyapı olarak da evet internetlerde bazen problem olabiliyor ama hani o da aşılmayacak bir şey değil gibi. (V3). (İnternet Erişim Problemi; EBA Sistemsel Sorunlar).

Hocam derslerin hepsi aynı yani şimdi İngilizce olarak da biz öyle düşünüyoruz matematik olsun Türkçe olsun yani sadece bu iletişim kesikliğinden dolayı çok muzdariplik yaşadılar öğrenciler. Yani tam verimli bir sistem çalışmadı bu da yüklenmeden kaynaklanıyor galiba. İşte mesela bakıyorum üç, beş tane öğrenci katıldıkları zaman derse bazen arada ya hocayı atıyor EBA'ya öğrencileri atıyor dersten. Bu gibi sıkıntıları çok yaşadılar yani gördüğüm kadarıyla. (V4). (Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışık Olması; İletişim ve Etkileşim Sorunları).

Şimdi mesela kaynak kitap sıkıntısı oldu. Mesela bu nasıl biz kaynak kitabı alıyorduk öğretmenin tercih ettiğini yalnız yüz yüze olmadığı için öğrenci ona da bakmıyordu. İkincisi de öğrenciler derse girmiyordular bazıları girmiyordu, geri kalıyordu devamlı giren öğrenci de onun için geri kalıyordu, konular yavaşlıyordu. Yani bu gibi çok sorunlar vardı hocam yani. (V5). (Öğrencilerin Yüz Yüze Eğitime Alışık Olması; Öğretim Materyali Eksikliği Sorunu).

Çocuklara sınıftayken gözünüzün önündeyken zor sözünüzü dinletip zor ders dinletiyordunuz, akıllarına neredeyse zorla sokuyordunuz. Çocuklara telefonda yani siz de biliyorsunuz ki ne kadar akıllarına o konuyu koyabildiniz, ne kadar dinlediler, ne kadarı mesela kitaptan işliyordunuz sonra da diyordunuz ki şunları deftere yazın. (V1). (Odaklanma Sorunu; Motivasyon Eksikliği).

Şimdi birinci problem dediğim gibi her çocuğun internete erişim imkânının olmamasıydı bu, zaman içerisinde bayağı miktarda aşıldı. Ondan sonra çocukların derslere bağlandığı cihazlar aynı kalitede değil. Kimisi annesinin cep telefonundan kimisi babasının cep telefonundan bağlanıyor. Sık sık bağlantı kopuyor. İki bunlar birinci sıkıntılardı. İkincisi özellikle sobalı evlerde oturan çocukların bir odası yok, kendine ait bir odası yok. Özellikle kış zamanında çocuk derse giriyor aynı anda odada beş altı kişi var, hepsinin sesi geliyor. Çocuk o ortamda o gürültüde hem dersi dinlemeye çalışıyor, hem derse aktif katılmaya çalışıyor bu da önemli bir problem oldu. Bir diğer şeyse belirsizlik oldu. Yani okulların işte zaman zaman işte açılıyor açıldı bir hafta açıldı iki hafta açıldı tekrar kapandı. Bu belirsizlik de biraz motivasyonu düşürdü çünkü tam bir planlama olabilseydi bu iş işte şu kadar süre ya da işte sene sonuna kadar uzaktan olacak diye bilinseydi çocuk da öğretmen de planlamasını, kendi kişisel motivasyonunu ona göre yapardı. Ama belirsizlik hem öğretmen hem de öğrenci açısından biraz bocalama ve plansızlık getirdi yani. Söyleyebileceğim, aklıma gelen problemler bunlar.” (V7). (Odaklanma Sorunu; Motivasyon Eksikliği; İnternet Erişim Sorunları; Belirsizlik Sorunu).

4.3.12. Velilerin önerileri

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin önerileri Çizelge 4.43.'te verilmiştir.

Çizelge 4.43. Velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin önerileri

Kategori	Temalar	Frekans (f)
EBA Aracılığıyla Gerçekleştirilen İngilizce Öğretimine İlişkin Önerileri	Farklı Öğretim Materyalleri Kullanılarak Dersin Eğlenceli Hale Getirilmesi	3
	Teknolojik Yetersizliklerin Ortadan Kaldırılması	3
	Ders Sürelerinin Arttırılması	2
	Yüz Yüze Eğitime Dönülmesi	2
	Bireysel Özelliklere Uygun Öğretim Yöntemlerinin Kullanılması	1
	Öğretmenlerin Devlet Tarafından Maddi Açıdan Desteklenerek Motivasyon Sağlanması	1
	Salgın Döneminde Online Eğitimin Önemli Olması	1
	Toplam	13

Çizelge 4.43.'te görüldüğü gibi velilerin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin önerileri; Farklı Öğretim Materyalleri Kullanılarak Dersin Eğlenceli Hale Getirilmesi (3), Teknolojik Yetersizliklerin Ortadan Kaldırılması (3), Ders Sürelerinin Arttırılması (2), Yüz Yüze Eğitime Dönülmesi (2), Bireysel Özelliklere Uygun Öğretim Yöntemlerinin Kullanılması (1), Öğretmenlerin Devlet Tarafından Maddi Açıdan Desteklenerek Motivasyon Sağlanması (1) ve Salgın Döneminde Online Eğitimin Önemli Olması (1) şeklinde temalaştırılmıştır. Oluşturulan bu kategorinin temalarına ait katılımcı cevaplarından bazı örneklerle aşağıda yer verilmiştir:

Bu işi birazcık daha eğlenceli hale getirebilirler. Şu an öğrencilerin bıktığı kadar öğretmenler de bıkmış durumdalar normal olarak. Hani ne kadar işleri de olsa hani bunu birazcık daha eğlenceli hale çevirebilirler bence. Dediğiniz gibi materyallerle işte oyuncuklarla ya da ne bileyim daha öğretici şeylerle daha akılda kalıcı şeylerle de öğretebilirler bence. Bir de İngilizce biraz zor bir ders bizim ülkemize göre İngilizce seviyesi biraz düşük olduğu için öğretebilirler bence. (V3). (Farklı Öğretim Materyalleri Kullanılarak Dersin Eğlenceli Hale Getirilmesi).

Çocukların tabii ki hepsi özellikle dil farklı bir yetenek istiyor, farklı bir ilgi istiyor. Bir de zorunlu bir ders herkeste aynı ilgi, aynı alaka, aynı kabiliyet yok. Bunların hepsini aynı düzleme getirip bir ders işlemek hakikaten dil öğretimi açısından çok zor bir hadise. Bununla beraber şöyle bir şey ben düşünmüştüm mesela dili iyi olan çocuklar için bir grup oluşturulsa. Bu çocuklar böyle yüz yüze eğitimde öğretmenler de dâhil olmak üzere kendi aralarında İngilizce sohbetler yapsalar. Ama bu seviye seviye yani bütün sınıflar içerisinde

işte iyi, orta ve zayıf olanlar ayrılıp bunlar arasında böyle konuşma grupları olsa. Bunlar kendi aralarında İngilizce konuşsalar, sohbet etseler, müfredatın paralelinde yeni konuları ekleyerek yeni kelimeleri ekleyerek daha güzel olurdu diye düşünmüşümdür yani. (V7). (Farklı Öğretim Materyalleri Kullanılarak Dersin Eğlenceli Hale Getirilmesi; Bireysel Özelliklere Uygun Öğretim Yöntemlerinin Kullanılması).

“Canlı dersin saatlerinin uzatılması, yarım saat yetmiyor. Eğlenceli oyunlar, böyle çocukların sevebileceği sürekli yani derslerle şeylerle değil. İrtibat halinde olsunlar çocuklarla.” (V6). (Farklı Öğretim Materyalleri Kullanılarak Dersin Eğlenceli Hale Getirilmesi; Ders Sürelerinin Arttırılması).

“Yani gidişatı güzel kurulumu olarak da yalnız ulaşım olarak insanların herkesin aynı şartlarda imkânları yoktur. Burada çok sıkıntı yaşanıyor.” (V4). (Teknolojik Yetersizliklerin Ortadan Kaldırılması).

Bence yüz yüze eğitim, bu birincisi. Şayet eğer ki online olacaksa bir sene daha diyelim ki online ders verilecekse bence yarım saat yetmiyor. Ek ders öğretmenlere açılması lazım, ücretlerinin fazla verilmesi lazım ki öğretmen de normal bir zamanın çoğunluğunu çocuklara ayırsın. Yani dediğim gibi bir fen bilgisi bir Türkçe gibi metin ezberleme değil bir tarih gibi bir dört beş yıllık bir metni ezberleme değil İngilizce. Devamlılık isteyen bir şey o yüzden bence günlük en az bir buçuk saat olması lazım. Bir buçuk saat olması lazım ki öğrenci unutmasın. Ezbere dayalı mesela kelimeler mesela değişik materyaller kullanılabilir. Tabii o da öğretmenler herhalde onu ayarlayacak ama saat sınırlaması çok kısa otuz dakika az, bir buçuk saat olması lazım bence.(V5). (Ders Sürelerinin Arttırılması; Öğretmenlerin Devlet Tarafından Maddi Açıdan Desteklenerek Motivasyon Sağlanması)

“Çocuklar okullarına kavuşsun, yüz yüze eğitime, hocalarına.” (V1). (Yüz Yüze Eğitime Dönülmesi).

“Yüz yüze olmasa da yani şöyle canlı derslerde bile var olduğunu bilelim yeterli gerçekten.” (V2). (Salgın Döneminde Online Eğitimin Önemli Olması).

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde bulgulardan elde edilen sonuçlara, araştırma bulgularının tartışılmasına ve araştırma sonuçlarına ilişkin çeşitli önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuç

Bu araştırmada pandemi sürecinde EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç bağlamında fenomenoloji deseninde tasarlanan araştırmada ortaokul kademesinde görev yapan İngilizce öğretmenleri, ortaokul kademesinde öğrenim gören öğrenciler ve öğrenci velileri ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Elde edilen nitel veriler içerik analizine tabi tutulmuştur.

Araştırmada ilk olarak “Ortaokul kademesinde görev yapan İngilizce öğretmenlerinin pandemi sürecinde EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin görüşleri nelerdir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Yapılan görüşmeler sonucunda birinci alt problem kapsamında elde edilen veriler “Planlama, Kullanılan Yöntem ve Teknikler”, “Kullanılan Materyaller”, “Verilen Ödevler”, “Üstlenilen Roller”, “Verilen Görevler”, “İstenmeyen Davranışlarla Karşılaşma ve Mücadele Etme Durumları”, “Değerlendirme Süreci”, “Ders Süresi ve Zamanlaması”, “Öğrenci ve Veliler İle Kurulan İletişim”, “İngilizce Derslerine Katılım Düzeyi”, “İngilizce Derslerine Karşı Tutum”, “Akademik Başarı”, “Dil Becerilerine Etki”, “Karşılaşılan Problemler”, “Öğretmenlerin Önerileri”, “Araştırma Konusu ile İlgili Eklenmek İstenilenler” şeklinde başlıklandırılarak kategorize edilmiştir. Oluşturulan kategorilerden elde edilen bulgulardan sırasıyla şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin EBA aracılığıyla derslerini planlarken çoğunlukla öğretim programında yer alan kazanımları göz önünde bulundurarak derse hazırlandıkları ve planlama sürecinde öğrencilerin aktif katılımını sağlayacak interaktif etkinlikleri kullanmaya özen gösterdikleri görülmüştür. Bazı öğretmenlerin ise derste kullanılacak öğretim materyallerini dersten önce öğrencilere verdikleri belirlenmiştir.

- Araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin EBA ile gerçekleştirdikleri

derslerde çoğunlukla bilgisayar destekli öğretim gerçekleştirdikleri ve eğitsel oyunlarla ders işledikleri görülmüştür. Bazı öğretmenlerin ise düz anlatım, soru cevap ve beyin fırtınası öğretim yöntem ve tekniklerini kullandıkları belirlenmiştir.

- Araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin EBA ile gerçekleştirdikleri derslerde çoğunlukla görsel öğretim materyallerine ve teknoloji destekli öğretim araç-gereçlerine yer verdikleri görülmüştür. Bu bağlamda öğretmenlerin en çok kullandıkları materyaller arasında videolar, basılı kitaplar ve etkileşimli kitaplar bulunmuştur. Bazı öğretmenler ise derslerde ses kayıt ve müzik gibi işitsel öğretim araç-gereçlerini kullanmışlardır.

- Araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin EBA ile gerçekleştirdikleri derslerde çoğunlukla gözden geçirme ve düzeltmeye dayalı ödev verdikleri belirlenmiştir. Bazı öğretmenlerin ise araştırma ve incelemeye dayalı ödev verdikleri görülmüştür.

- Araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin EBA ile gerçekleştirdikleri derslerde çoğunlukla öğretici rolünde oldukları tespit edilmiştir. Bazı öğretmenlerin ise rehber ve rol model rolünü benimsedikleri belirlenmiştir.

- Araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin bazılarına göre EBA ile gerçekleştirilen derslerde öğrencilerin daha pasif oldukları (8); bazılarının ise daha aktif oldukları (7) belirlenmiştir. Bu bağlamda öğrencilere uzaktan eğitimde verilen görevlere ilişkin öğretmenler arasında bir fikir birliğine varılamadığı tespit edilmiştir.

- Araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin EBA ile gerçekleştirdikleri derslerde çoğunlukla teknoloji kaynaklı veya öğrencilerin çevrimiçi eğitimde öğrendiklerini içselleştiremediklerinden sorun yaşadıkları görülmüştür. Bazı öğretmenlerin ise sınıf yönetiminde sorun yaşadıkları belirlenmiştir.

- Araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin EBA ile gerçekleştirdikleri derslerde değerlendirme yaparken çoğunlukla ders içi etkinlikleri göz önünde bulundurdıkları veya verilen ev ödevlerini değerlendirdikleri görülmüştür. Bazı öğretmenlerin ise sözlü sınav ve quizler yaparak öğrencilerini değerlendirdikleri belirlenmiştir.

- Araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin çoğunluğunun EBA ile gerçekleştirilen derslerin süresinin yetersiz olmasından dolayı öğrencilerden geri bildirim almakta zorlandıkları görülmüştür. Bazı öğretmenlerin ise internet erişimi sorunu ve öğrencilerin odaklanamama sorunları nedeniyle ders süresini verimli

kullanamadıkları belirlenmiştir. Öte yandan öğretmenlerden birkaçının uzaktan eğitimde belirlenen ders süresini yeterli buldukları tespit edilmiştir.

- Araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde öğretmen-veli işbirliğini sağladıkları belirlenmiştir. Bazı öğretmenlerin ise uzaktan eğitim sürecinde öğrenci öğretmen iletişiminin yeterli düzeyde oluşundan dolayı velilerle iletişime geçmediği görülmüştür.

- Araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin derslere katılım düzeyinin düşük olduğu yönünde ortak fikre sahip olduğu görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin teknolojik yetersizlikler nedeniyle derslere katılım sağlayamadıkları belirlenmiştir.

- Araştırmada uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin canlı derslere karşı çoğunlukla olumsuz tutum sergiledikleri; bazı öğrencilerin ise canlı derslere karşı tutumlarının olumlu olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca velilerin ilgi durumunun öğrencilerin derse karşı tutumunu etkilediği belirlenmiştir.

- Araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin çoğunluğu EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrencilerin akademik başarısına olumsuz etki ettiği yönünde fikir birliğine varmıştır. Uzaktan eğitimde yaşanan odaklanamama, motivasyon eksikliği, teknolojik yetersizlikler ve veli ilgisizliğinin akademik başarıyı düşürdüğü görülmüştür.

- Araştırmada EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrencilerin dinleme ve okuma becerilerine olumlu etki ettiği; konuşma ve yazma becerilerine ise olumsuz etki ettiği belirlenmiştir.

- Araştırmada EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinde çoğunlukla internet erişiminden ya da EBA sisteminden kaynaklı problemler yaşandığı; ayrıca derslere katılım düzeyinin düşük olmasının da sorun teşkil ettiği tespit edilmiştir. Bazı durumlarda ise öğrencilerin derslere odaklanamamasından, iletişim eksikliğinden ve teknolojik yetersizliklerden kaynaklı sorunların yaşandığı görülmüştür.

- Araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinde dijital araçlar kullanarak öğrencilere motivasyon sağlanması, konuşma becerilerine yönelik pratiklerin yoğunlaştırılması noktasında öneride bulunduğu görülmüştür. Öğretmenlerden bazılarının ise ana dili İngilizce olan öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecine dahil edilmesini, İngilizce ders sürelerinin artırılmasını ve teknolojik yetersizliklerin giderilmesini önerdikleri belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan bir İngilizce öğretmenin ise İngilizce öğretim programının sadeleştirilmesine ve uluslararası projelerle İngilizce öğretiminin desteklenmesine yönelik önerilerde bulunduğu tespit edilmiştir.

- Araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerinin, araştırma konusu bağlamında online eğitimde yaşanan fırsat eşitsizliklerinin ve motivasyon eksikliğinin giderilmesi gerektiği ve tüm eksik yönlerine rağmen uzaktan eğitimin pandemi sürecinde faydalı olduğu noktasında ek görüş bildirdikleri tespit edilmiştir. Katılımcı öğretmenlerden birinin ise mesleki deneyim süresi az olan öğretmenler için online eğitimin zor olduğunu vurguladığı belirlenmiştir.

Araştırmada ikinci olarak “Ortaokul kademesinde öğrenim gören öğrencilerin pandemi sürecinde EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin görüşleri nelerdir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Yapılan görüşmeler sonucunda ikinci alt problem kapsamında elde edilen veriler “Öğretmenlerin Dersi Anlatırken Kullandığı Etkinlikler”, “Öğretmenlerin Kullandıkları Materyaller”, “Öğretmenlerin Verdikleri Ödevler”, “Derslerin Süresi ve Zamanlaması”, “Öğretmenlerle Kurulan İletişim”, “Derslere Katılım Durumu”, “Derslere Yönelik Öğrencilerin ve Sınıf Arkadaşlarının Tutumu”, “Öğrencilerin Akademik Başarıları”, “Öğrencilerin Dil Becerilerine Etkisi”, “Karşılaşılan Problemler” ve “Öğrencilerin Önerileri” şeklinde başlıklandırılarak kategorize edilmiştir. Oluşturulan kategorilerden elde edilen bulgulardan sırasıyla şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Araştırmada İngilizce öğretmenlerinin EBA aracılığıyla derslerini anlatırken çalışma kâğıtları kullandıkları; bazılarının ise derslerde soru- cevap etkinlikleri ve teknolojik destekli öğretim araç-gereçlerini kullandıkları görülmüştür.

- Araştırmada İngilizce öğretmenlerinin EBA aracılığıyla derslerini anlatırken kitap ve çalışma kâğıdı gibi görsel öğretim materyallerinden faydalandıkları; birkaçının ise derslerde video, müzik ve film gibi görsel-işitsel materyalleri kullandığı belirlenmiştir.

- Araştırmada İngilizce öğretmenlerinin çoğunluğunun gözden geçirme ve düzeltmeye dayalı ödev verdikleri; bazılarının ise derse hazırlık ödevleri verdiği tespit edilmiştir. Bir öğretmenin ise araştırma -incelemeye dayalı ödevler verdiği belirlenmiştir.

- Araştırmaya katılan ortaokul öğrencilerinin çoğunluğunun, EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin süresini yetersiz buldukları; öğrencilerden

bazılarının ise ders sürelerini yeterli gördükleri belirlenmiştir.

- Araştırmaya katılan ortaokul öğrencilerinin çoğunluğunun, uzaktan eğitim sürecinde İngilizce öğretmenleri ile kurdukları iletişimden memnun oldukları tespit edilmiştir. Öğrencilerin büyük bir bölümünün Web 2.0 mesajlaşma araçlarını kullanarak öğretmenleri ile iletişim kurdukları; öğrencilerden bazılarının ise telefonla iletişim sağladığı görülmüştür.

- Araştırmaya katılan ortaokul öğrencilerinin uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere katılım düzeyinin düşük olduğu yönünde fikir birliğine vardıkları görülmüştür. Öğrencilerin çoğunluğunun teknolojik yetersizlikler ve motivasyon eksikliği nedeniyle derslere katılım sağlamadığı; öğrencilerden bazılarının ise odaklanamama ve yüz yüze eğitime alışkın olma nedeniyle derslere katılmadıkları belirlenmiştir.

- Araştırmaya katılan ortaokul öğrencilerinin çoğunluğunun odaklanamama sorunu, internet erişim sorunu, uzaktan eğitimin verimli olmadığını düşünmeleri ve yüz yüze eğitime alışık olma nedenleri ile uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere karşı olumsuz tutum sergiledikleri; bazı öğrencilerin ise canlı derslere karşı olumlu tutum sergiledikleri belirlenmiştir.

- Araştırmaya katılan ortaokul öğrencilerinin çoğunluğu EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin akademik başarılarına olumsuz etki ettiği yönünde fikir birliğine varmıştır. Öğrencilerin, ölçme değerlendirme sisteminin belirsizliği ve motivasyon düşüklüğü nedeniyle akademik başarılarının düştüğü; öğrencilerden bazılarının ise EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde akademik başarılarının yükseldiği görülmüştür. Bir öğrencinin ise akademik başarısının uzaktan eğitimde herhangi bir şekilde etkilenmediği belirlenmiştir.

- Araştırmaya katılan ortaokul öğrencilerinden bazılarının EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin dil becerilerinden konuşma ve okuma becerilerine olumlu etki ettiği; bazılarının ise dinleme ve yazma becerilerine olumlu etki ettiği belirlenmiştir. Öğrencilerden bazılarının ise EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin dil becerilerinden dinleme, konuşma ve yazma becerilerine olumsuz etki ettiği görülmüştür. Bu bağlamda EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin dil becerilerine etkisine yönelik öğrenci görüşlerinde fikir birliğine varılmamıştır.

- Araştırmaya katılan ortaokul öğrencilerinin çoğunluğunun EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinde EBA sisteminden ya da internet erişiminden kaynaklı problemler yaşadıkları belirlenmiştir.

- Araştırmaya katılan ortaokul öğrencilerinin çoğunluğunun EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinde farklı öğrenme etkinliklerinin kullanılmasını; bazılarının ise İngilizce ders sürelerinin arttırılmasını, uzaktan eğitimde disiplinin sağlanmasına yönelik önlemler alınmasını ve İngilizce öğretiminde konuşma becerilerini geliştirmeye yönelik uygulamaların yapılmasını önerdikleri tespit edilmiştir.

Araştırmada üçüncü olarak “Ortaokul öğrenci velilerinin pandemi sürecinde EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretime ilişkin görüşleri nelerdir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Yapılan görüşmeler sonucunda üçüncü alt problem kapsamında elde edilen veriler “Öğretmenlerin Ders Anlatımı”, “Öğretmenlerin Derste Kullandığı Materyaller”, “Öğretmenlerin Verdikleri Ödevler”, “Derslerin Süresi ve Zamanlaması”, “Çocukların Öğretmenleriyle Kurulan İletişim”, “Çocukların Derse Katılım Durumu”, “Velilerin ve Çocuklarının Derslere Karşı Tutumu”, “Çocukların Akademik Başarısı”, “Öğrencilerin Dil Becerilerine Etkisi”, “Sorumluluk”, “Karşılaşılan Problemler” ve “Velilerin Önerileri” şeklinde başlıklandırılarak kategorize edilmiştir. Oluşturulan kategorilerden elde edilen bulgulardan sırasıyla şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Araştırmada İngilizce öğretmenlerinin EBA aracılığıyla derslerini anlatırken birçok öğretim materyallerini ve çeşitli yöntem ve teknikleri kullandıkları görülmüştür. Bununla birlikte derslerde veli-öğretmen iş birliğinin sağlandığı ve ödevlendirmeler konusunda öğretmenler tarafından velilerin bizzat bilgilendirildikleri tespit edilmiştir.

- Araştırmada İngilizce öğretmenlerinin EBA aracılığıyla derslerini anlatırken çalışma kâğıtları ve basılı kitaplar gibi görsel öğretim materyallerinden faydalandıkları; birkaçının ise derslerde video ve müzik gibi görsel-işitsel materyalleri kullandığı belirlenmiştir.

- Araştırmada İngilizce öğretmenlerinin gözden geçirme ve düzeltmeye dayalı ödev verdikleri görülmüştür.

- Araştırmaya katılan velilerden bazılarının EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinin süresini yetersiz bulduğu; bazılarının ise ders süresini yeterli bulduğu tespit edilmiştir. Velilerden birkaçının ise sabah saatlerinde yapılan derslerin daha verimli olduğunu düşündükleri görülmüştür.

- Araştırmaya katılan velilerin çoğunluğunun, uzaktan eğitim sürecinde İngilizce öğretmenleri ile kurdukları iletişimden memnun oldukları belirlenmiştir. Velilerin büyük bir bölümünün Web 2.0 mesajlaşma araçlarını kullanarak; velilerden bazılarının ise telefonla ya da yüz yüze iletişim sağladıkları görülmüştür. Katılımcı velilerden

birinin ise EBA sistemi üzerinden toplantı yaparak öğretmenlerle iletişime geçtiği tespit edilmiştir.

- Araştırmaya katılan velilerden bazılarının uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere katılım düzeyinin yüksek olduğunu; bazılarının ise katılım düzeyinin düşük olduğunu düşündükleri tespit edilmiştir. Uzaktan eğitimde odaklanamama sorunu, teknolojik yetersizlikler ve öğrencilerin yüz yüze eğitime alışkın olma nedenleriyle derslere katılımın az olduğu görülmüştür.

- Araştırmada uzaktan eğitimin yüz yüze eğitimin yerini tutmaması nedeniyle çocukların uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere karşı olumsuz tutum sergiledikleri; bazı çocukların ise salgın sürecinde online eğitimi önemli gördükleri ve bu nedenle canlı derslere karşı olumlu tutum sergiledikleri görülmüştür.

- Araştırmaya katılan velilerin çoğunluğu EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin çocuklarının akademik başarılarına olumsuz etki ettiği yönünde fikir birliğine varmıştır. Çocukların yüz yüze eğitime alışık olmalarının, uzaktan eğitimde yaşanan disiplin sorunlarının, motivasyon eksikliğinin ve odaklanamama sorunlarının akademik başarıyı düşürdüğü görülürken; derslere karşı ilgili olan öğrencilerin bu süreçte akademik başarılarının arttığı görülmüştür.

- Araştırmaya katılan velilerin çoğunluğu EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin çocuklarının dil becerilerinden dinleme, yazma ve okuma becerilerine olumlu etki ettiğini belirttikleri; velilerden bazılarının ise EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin çocuklarının dil becerilerinden yazma ve konuşma becerilerine olumsuz etki ettiğini belirttikleri tespit edilmiştir.

- Araştırmaya katılan velilerin uzaktan eğitim sürecinde sorumluluklarının arttığına yönelik fikir birliğine vardıkları tespit edilmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde velilerin çoğunun çocuklarının derslere katılım sağlayıp sağlamadıklarını kontrol ettikleri; bazı velilerin ise öğrencilerin ders çalışmasını takip ettikleri belirlenmiştir. Öte yandan bazı velilerde bu süreçte yaşanan öğrenci-öğretmen ve veli iş birliğinin daha fazla sorumluluk getirdiği görülmüştür.

- Araştırmada EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinde çocukların çoğunluğunun internet erişiminden kaynaklı problemler yaşadıkları; bazılarının ise yüz yüze eğitime alışık olma nedeniyle odaklanma ve motivasyon sorunları yaşadıkları belirlenmiştir. Ayrıca uzaktan eğitimin ne kadar süreceğine ilişkin yaşanan belirsizliklerin çocuklarda sorun teşkil ettiği görülmüştür.

- Araştırmaya katılan velilerin çoğunluğunun EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinde farklı öğretim materyallerinin kullanılarak derslerin eğlenceli hale getirilmesini; bazılarının ise İngilizce ders sürelerinin arttırılmasını, teknolojik yetersizliklerin ortadan kaldırılmasını ve öğretmenlerin devlet tarafından maddi açıdan desteklenerek motivasyonlarının arttırılmasını önerdikleri tespit edilmiştir.

5.2. Tartışma

Araştırmada pandemi sürecinde EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin niteliği İngilizce öğretmenlerinin, ortaokul öğrencilerinin ve velilerin görüşleri bağlamında ele alınmıştır. Bu bölümde araştırma sonunda elde edilen sonuçlar öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşleri karşılaştırılarak ve alanyazındaki çalışmalar ışığında değerlendirilerek tartışılmıştır. Ulaşılan araştırma sonuçları bağlamında gerçekleştirilecek tartışma “Planlama”, “Kullanılan Yöntem ve Teknik”, “Kullanılan Materyaller”, “Verilen Ödevler”, “Öğretmen Roller”, “Öğrenci Roller”, “Veli Roller”, “İstenmeyen Davranışlarla Karşılaşma”, “Değerlendirme Süreci”, “Ders Süresi ve Zamanlaması”, “Öğrenci-Öğretmen ve Veli İletişimi”, “İngilizce Derslerine Katılım Düzeyi”, “İngilizce Derslerine Karşı Tutum”, “Akademik Başarı”, “Dil Becerilerine Etki”, “Karşılaşılan Problemler”, “Katılımcı Önerileri”, “Araştırma Konusu ile İlgili Eklenmek İstenilenler” başlıkları ile sunulmuştur.

5.2.1. Planlama

Araştırmada İngilizce öğretmenlerinin uzaktan eğitimde EBA aracılığıyla derslerini planlarken öncelikle öğretim programında yer alan kazanımları vermeye çalıştıkları belirlenmiştir. Buna göre öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde örgün eğitimde olduğu gibi öğretim programlarına bağlılık noktasında titiz davrandıkları ve uzaktan eğitimi sistematik bir şekilde yürüttükleri görülmektedir. Alanyazında yer alan benzer çalışmalar da bu sonucu destekler niteliktedir. Sarışık, Sarışık ve Tuğra (2021) yaptıkları araştırmada ortaokul öğretmenlerinin %84’ünün EBA canlı derslerde öğretim programlarına sadık kalarak belirtilen kazanımları verdikleri sonucuna ulaşmışlardır. Deli (2021) araştırmasında uzaktan eğitimde fen bilimleri öğretmenlerinin bilme ve kavrama düzeyine ilişkin program kazanımlarını gerçekleştirebildiklerini; fakat uygulama düzeyindeki kazanımların ders süresinin yetersizliğinden dolayı eksik kaldığını belirlemiştir. Aynı şekilde Bakioğlu ve Çevik (2020) araştırmalarında ortamın

elverişsizliği ve sürenin yetersizliği sebebiyle öğretim programlarını tamamlama konusunda fen bilimleri öğretmenlerinin olumsuz görüş belirttikleri sonucuna ulaşmışlardır. Koç (2021b) ise ilkökul öğretim programlarının uzaktan eğitimde uygulanabilirliğini incelediği çalışmasında program kazanımlarının çoğunlukla yüz yüze eğitime uygun tasarlandığını ve bu noktada birçok kazanımın uzaktan eğitimde gerçekleştirilemediğine vurgu yaparak mevcut programların uzaktan eğitime yönelik güncellenmesi gerektiğini savunmuştur. Yine Aslan, Turgut ve Aslan (2021) yaptıkları araştırmada öğretmenlerin uzaktan eğitimde çoğunlukla bilişsel kazanımlara ağırlık verdiğine duyuşsal ve psikomotor kazanımların göz ardı edildiğine dikkat çekerek mevcut öğretim programlarının uzaktan eğitime uygun olmadığını belirtmişlerdir.

Araştırmada İngilizce öğretmenlerinin uzaktan eğitimde EBA aracılığıyla derslerini planlanırken dikkat ettikleri diğerk bir husus ise öğrencilerin aktif katılımını sağlayacak interaktif içerikleri kullanmaya özen gösterdikleridir. Bazı öğretmenlerin ise derste kullanılacak öğretim materyallerini dersten önce öğrencilere verdikleri belirlenmiştir. Bu sonuca göre öğretmenlerin ders planlama ve içerik hazırlama aşamasında emek harcadıkları görölmektedir. Alanyazın incelendiğinde Çakmak ve Uzunpolat'ın (2021) araştırmalarında uzaktan eğitimde öğretmenlerin ders öncesinde planlama yaptıkları, ders kitaplarının pdf sunumlarını buldukları, materyal geliştirdikleri ve öğrencilerin hazırbulunuşluğunu artırmak amacıyla ödevler verdikleri görölmüştür. Yenerer (2021), çalışmasında uzaktan eğitimde öğretmenlerin öğrencilerin ilgisini çekebilmek, motivasyonlarını artırabilmek için farklı dijital içerikler hazırladıklarını ve bu bağlamda yüz yüze eğitime nispeten daha fazla yorulduklarını belirtmiştir. Doğan ve Koçak (2020) da çalışmalarında öğretmenlerin derse hazırlık ve ders sürecinde örgün eğitime göre çok daha fazla yorulduklarını tespit etmiştir. Benzer şekilde Erdoğan ve Ayanoğlu (2021) yaptıkları araştırmada uzaktan eğitimde öğretmenlerin içerik hazırlamaya ilişkin yeterince bilgili olmadıkları, EBA platformuna içerik yüklerken teknik sorunlar yaşadıkları ve içerik hazırlamada çok zaman harcadıkları bulgularına ulaşmıştır. Bu bağlamda çalışma sonuçları alanyazınla benzerlik göstermektedir.

5.2.2. Kullanılan yöntem ve teknikler

Araştırmada İngilizce öğretmenleri EBA canlı derslerde çoğunlukla bilgisayar destekli öğretime ve eğitsel oyunlara yer verirken; bazı öğretmenler ise düz anlatım, soru- cevap ve beyin fırtınası yöntemiyle ders işlemişlerdir. Ortaokul öğrencileri ise

EBA canlı derslerde İngilizce öğretmenlerinin soru- cevap etkinlikleri ve teknolojik destekli öğretim ile ders yaptıklarını belirtmişlerdir. Bu bağlamda EBA canlı derslerde kullanılan yöntem ve tekniklere ilişkin öğretmen ve öğrencilerin ortak fikre sahip oldukları ve derslerde genellikle bilgisayar destekli öğretim ve soru- cevap yönteminin kullanıldığı söylenebilir. Alanyazına bakıldığında, Duman (2020) çalışmasında uzaktan eğitimde öğretim elemanlarının çoğunlukla düz anlatım ve soru-cevap yöntemini kullandıklarını belirtmiştir. Aslan, Turgut ve Aslan (2021) araştırmalarında uzaktan eğitim sürecinde düz anlatım ve soru-cevap yönteminin yaygın kullanıldığını; beyin fırtınası, drama, gösterip yaptırma gibi yöntem ve tekniklerin daha az kullanıldığını belirtmiştir. Çoban ve Vardar (2021)'ın çalışmasında ise uzaktan eğitim sürecinde en çok kullanılan yöntemlerin düz anlatım, tartışma, soru-cevap ve seminer tekniği olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Benzer şekilde Kavuk ve Demirtaş (2021) yaptıkları araştırmada uzaktan eğitimde en sık kullanılan yöntemlerin düz anlatım ve soru-cevap olduğu bulgusuna ulaşmış, bu süreçte öğretmenlerin farklı yöntem ve teknikleri kullanmakta zorlandıklarını belirtmiştir. Çalışma sonuçları alanyazınla kıyaslandığında soru-cevap yönteminin yaygın kullanılmasına ilişkin benzer sonuçların elde edildiği görülmektedir. Öte yandan araştırma sonucuna göre bilgisayar destekli öğretimin çok sık kullanılan bir yöntem olması ve düz anlatımın daha az tercih edilmesi alanyazından farklı bir sonuç ortaya koymaktadır.

Araştırmada velilerin canlı derslerde kullanılan yöntem ve tekniklerin ne olduğuna ilişkin net yanıtlar veremedikleri görülmüştür. Bu sonuca göre velilerin derslerde kullanılan yöntem ve teknikler hakkında bilgi sahibi olmadıkları söylenebilir. Bunun nedeninin velilerin canlı dersleri çocuklarıyla birlikte yeterince takip etmemelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir. Bayburtlu'nun (2020) araştırma sonucu uzaktan eğitim sürecinde bazı velilerin ilgisiz olduğuna; özellikle ebeveynlerinin her ikisi de çalışan öğrencilerin bu süreçte denetimsiz kaldıklarına örnek teşkil etmektedir. Bu bağlamda velilerin uzaktan eğitim sürecine aktif katılımının sağlanması öğrenci motivasyonunu artırmak açısından oldukça önemlidir. Nitekim uzaktan eğitimde velileriyle dersleri takip eden, derse aktif bir şekilde katılan ve arkadaşlarıyla etkileşim halinde olan öğrencilerin motivasyonlarının arttığı Kuzu'nun (2020) gerçekleştirdiği araştırma sonucunda tespit edilmiştir.

5.2.3. Kullanılan materyaller

Araştırmada İngilizce öğretmenleri, ortaokul öğrencileri ve veliler, EBA canlı derslerde en sık kullanılan materyallerin ders kitapları, etkileşimli kitaplar, çalışma kâğıtları ve videolar olduğunu belirtmişlerdir. Bu sonuca göre derslerde kullanılan materyallere ilişkin öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin ortak fikre sahip olduğu söylenebilir. Alanyazında yer alan benzer çalışmalar da bu sonucu destekler niteliktedir. Bakioğlu ve Çevik (2020) araştırmalarında uzaktan eğitimde yaygın kullanılan materyallerin slayt, kitap, z kitap, EBA ders içerikleri ve çeşitli videolar olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Yüksel (2021) tarafından gerçekleştirilen araştırmada öğretmenlerin derslerde en çok eğitim sitelerinden yararlandıkları, bunun haricinde ders kitapları, web 2.0 araçları ve ders notları kullandıkları vurgulanmıştır. Çoban ve Vardar (2021) ise çalışmalarında uzaktan eğitimde en sık kullanılan materyallerin video, ders notları, makale ve sunumlar vb. dosyalar olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

5.2.4. Verilen ödevler

Araştırmada İngilizce öğretmenleri uzaktan eğitimde çoğunlukla gözden geçirme ve düzeltmeye dayalı ödev verdiklerini, bunun yanı sıra araştırma ve inceleme ödevlerine de yer verdiklerini belirtmişlerdir. Ortaokul öğrencileri İngilizce öğretmenleriyle benzer görüş bildirmiş; uzaktan eğitimde çoğunlukla gözden geçirme ve düzeltmeye dayalı ödev verildiğini; bazen de derse hazırlık ve araştırma -incelemeye dayalı ödevlerin verildiğini belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan velilerin hepsi ise İngilizce öğretmenlerinin gözden geçirme ve düzeltmeye dayalı ödev verdiklerini belirtmişlerdir. Nitekim küçük farklılıklar yaşansa da öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin uzaktan eğitimde ödev verildiği ve verilen ödevlerin genellikle konuların pekiştirilmesine dayalı ödevler olduğu noktasında fikir birliğine vardıkları görülmüştür. Bu sonuca göre verilen ödevlerin çeşitlilik bağlamında sınırlı olduğu söylenebilir. Hâlbuki farklı amaç ve türlerde verilen ödevlerin, öğrencilerin hazırbulunuşluğunu ve sorumluluk farkındalığını artırmada, araştırma becerilerinin geliştirilmesinde ve öğrenilenlerin gözden geçirilmesinde olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir (Ayaz, 2021). Dolayısıyla uzaktan eğitim sürecinde gözden geçirme ve düzeltmeye dayalı ödevlerin yanı sıra farklı ödevlendirmelerin de yapılması gerekmektedir.

Çalışma sonuçları alanyazınla kıyaslandığında uzaktan eğitimde aktif bir şekilde ödev verildiğine dair benzer sonuçların elde edildiği görülmektedir. Ayaz (2021)

çalışmasında, uzaktan eğitimde ödevlendirme yapıldığı, ödevlendirmelerin ders kitabı, testler, videolar ve hikâyeler kullanılarak gerçekleştirildiği ve ödev takibinin Whatsapp aracılığıyla yapıldığı sonucuna ulaşmıştır. Yenerer (2021) çalışmasında uzaktan eğitimde öğretmenlerin genellikle öğrenci düzeyine uygun bireysel ödevler verdiğini ve ödevlerde ek kaynakları kullandıklarını belirtmiştir. Karakuş ve arkadaşları (2021) ise yaptıkları araştırmada velilerin uzaktan eğitimde ödevlendirme etkinliklerini verimsiz bulduklarını ve bu süreçte ödev takibinin güç olduğunu belirttiklerini vurgulamışlardır. Benzer şekilde Kazu, Bahçeci ve Kurtoglu (2021) çalışmalarında, öğrencilerin bu süreçte denetlenmesinin zor olduğu; dolayısıyla sorumluluklarını titizlikle yerine getirmediklerini ve bu bağlamda verilen ödevlerin formalite icabı verildiğini vurgulamıştır. Öte yandan Arslan, Arı ve Kanat (2021) çalışmalarında velilerin yeterli ödev verildiği noktasında fikir birliğine varamadıkları; fakat ödev takibinin düzenli olmaması hususunda ortak fikre sahip oldukları ve bu bağlamda ödev kontrolünün ders verimini artıracaklarını düşündüklerini belirtmişlerdir.

5.2.5. Öğretmen rolleri

Araştırmada İngilizce öğretmenlerinin EBA ile gerçekleştirdikleri derslerde çoğunlukla öğretici rolünde oldukları tespit edilmiştir. Bu sonuca göre öğretmenlerin uzaktan eğitimde öğretmen merkezli bir eğitim anlayışı ile hareket ettikleri söylenebilir. Öğretmen merkezli eğitimde öğretmenler bilgiyi sunan ve öğretim sürecini yöneten konumdadır. Oysa uzaktan eğitim birçok hususta olduğu gibi öğretmenlerin üstlendiği roller bağlamında da yüz yüze eğitimden farklılaşmaktadır. Uzaktan eğitimin bireysel öğrenmeyi ön plana çıkaran, öğrenciyi merkeze alan ve bireysel farklılıkları gözeten yapısı öğretmenin öğretici rolünden çıkmasını ve öğrenme yolunda öğrencilere rehber konumunda olmasını gerekli kılmaktadır (Toprakçı ve Ersoy, 2021). Buna göre öğretmenlerin uzaktan eğitime ve değişen rollerine adapte olmadıkları söylenebilir. Yaşanan uyum problemlerinin ise öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tecrübesizliğinden ve yüz yüze eğitim alışkanlıklarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Alanyazın incelendiğinde uzaktan eğitimde öğretmenin rolüne ilişkin benzer sonuçların elde edildiği görülmektedir. Karaman (2021) araştırmasında öğretim elemanlarının uzaktan eğitimde etkileşimden uzak ve öğretmen merkezli bir öğretim sürecini benimsediklerini; öğrencilerin ise dersleri tek yönlü ve verimsiz bulduklarını belirtmiştir. Buzpınar ve Tosun (2021) ise yaptıkları araştırmada öğretim elemanlarının

uzaktan eğitime ilişkin eğitimde devamlılığı sağlama noktasında olumlu görüş belirttikleri; derslerin etkileşimden uzak bir şekilde yürütülmesinin ise olumsuz bir durum olduğunu vurguladıkları sonucuna ulaşmışlardır. Diğer çalışmalardan farklı olarak Keskin ve arkadaşları (2021) ise uzaktan eğitimde öğretmenlerin yaşadığı rol karmaşasına dikkat çekmiş; öğretmenlerin ev ortamında yürüttükleri derslerde ebeveyn rollerini de üstlenmek zorunda kaldıklarını ve bu bağlamda çeşitli sorunlar yaşadıklarını vurgulamıştır.

5.2.6. Öğrenci rolleri

Araştırmada İngilizce öğretmenlerinden bazıları EBA ile gerçekleştirilen derslerde öğrencilerin daha pasif olduklarını dile getirirken, bazıları ise daha aktif olduklarını belirtmişlerdir. Bu bağlamda öğrencilerin uzaktan eğitimde üstlendikleri rollere ilişkin öğretmenler arasında bir fikir birliğine varılamadığı tespit edilmiştir. Alanyazın incelendiğinde benzer ve farklı sonuçların elde edildiği görülmüştür. Akar ve Erden (2021) araştırmalarında uzaktan eğitimde matematik derslerinde öğrencilerin pasif olduklarını ve bu yüzden dersleri kolayca bıraktıklarını belirtmişlerdir. Benzer şekilde Keskin ve arkadaşları (2021) uzaktan eğitimde öğrencilerin derslerde pasif oldukları sonucuna ulaşmış; bunun nedenini ise teknik yetersizliklere ya da öğrencilerin isteksizliğine dayandırmıştır. Arslan, Arı ve Kanat (2021) ise öğrencilerin derslere karşı isteksizliğini uzun süre yüz yüze eğitimden mahrum kalmalarına ve bu bağlamda daha pasif bir kişiliğe dönüşmelerine bağlamıştır. Diğer çalışmalardan farklı olarak Adıyaman ve Demir (2021) ise, araştırmalarında uzaktan eğitimde öğrencilerin yabancı dil derslerinde aktif olduklarını ve teknolojiye faydalananak bireysel öğrenme süreçlerini hızlandırdıklarını belirtmiştir. Benzer şekilde Pehlivan (2020) 4.sınıf öğrencilerinin uzaktan eğitimle yürütülen İngilizce derslerine yönelik tutumlarının olumlu olduğunu ve bu öğrenme sürecine aktif katılım sağladıklarını vurgulamıştır.

5.2.7. Veli rolleri

Araştırmada veliler arasında uzaktan eğitim sürecinde sorumluluklarının arttığına ilişkin fikir birliğine varıldığı görülmüştür. Bu süreçte veliler, çoğunlukla çocuklarının derslere katılım sağlayıp sağlamadıklarını ve ders çalışma süreçlerini takip ettiklerini belirtmişlerdir. Bunun yanı sıra veliler öğretmen ve veli iş birliğinin bu süreçte önemli olduğunu vurgulamışlardır. Alanyazın incelendiğinde benzer çalışmaların bu görüşü

destekler nitelikte olduğu gör÷lmektedir. Bozkurt (2020), uzaktan eğitim sürecinde ebeveynlerin sorumluluklarının arttığını belirtmiş; bu süreçte velilerin ebeveyn rollerinin yanı sıra çocuklarının öğrenme süreçlerinde eğitici rolleri de üstlendiklerini vurgulamış ve özellikle annelerin pandemi sürecinde ciddi düzeyde sorumluluklarının arttığının altını çizmiştir. Bayburtlu (2020) çalışmasında Türkçe dersi bağlamında velilerin öğrencilerin öğrenme süreçlerini destekledikleri ve öğretmenlerle iş birliği içerisinde olduklarını belirtmiştir. Öte yandan alanyazında yer alan farklı çalışmalar ise bu görüşün aksini savunmaktadır. Başaran ve arkadaşları (2020) çalışmalarında, uzaktan eğitim sürecine velilerin katılım sağlamadığını ve öğrencileri başıboş bıraktıklarını belirtmiştir. Çakın ve Akyavuz (2020) araştırmalarında, uzaktan eğitimde öğretmen-veli iş birliğinin gerçekleşmediğini; iletişim eksikliği sebebiyle veli gereksinimlerinin tespit edilemediğini ve öğrencilerin takibinin güçleştiğini belirtmiştir. Sanz (2021) araştırmasında, Latin kökenli ebeveynlerin uzaktan eğitim sürecinde veli desteğini önemsedikleri; fakat dil engeli, zaman yönetimi ve kültürel engeller yüzünden yeterince öğrencilerin akademik süreçlerine katkı sağlayamadıkları sonucunu elde etmiştir. Şengül (2021) ise çalışmasında uzaktan eğitimde velilerin sorumluluklarının arttığına vurgu yaparak bu süreçte velilerin çocuklarla birlikte ders yapma, ödevleri takip etme ve öğretmenlerle dersler bağlamında iletişim halinde olma sorumluluklarını üstlendiklerini ve öğrencilerin sadece akademik gelişimlerinin üzerinde durulduğunu; fakat diğer ihtiyaçlarının giderilmesi noktasında veli desteğinin yetersiz kaldığını belirtmiştir. Benzer şekilde Yılmaz ve arkadaşları (2020) da yaptıkları çalışmada uzaktan eğitimde velilerin çocuklarına rehberlik etme hususunda öz yeterlik düzeylerinin düşük olduğuna dikkat çekmiştir. Krstic ve Radulovic (2021) ise Sırbistan'da gerçekleştirdikleri araştırmada velilerin dijital yetkinliklerinin yeterli düzeyli olmadığı ve bu bağlamda uzaktan eğitimde çocuklarına gereken desteği sağlayamadıkları sonucuna ulaşmıştır.

5.2.8. İstenmeyen davranışlarla karşılaşma

Araştırmada uzaktan eğitimde canlı derslerde karşılaşılan sorunlara ilişkin çoğunlukla teknolojik problemlerin yaşandığı vurgulanmakla beraber öğrencilerin öğrendiklerini içselleştiremedikleri ve bazı sınıf yönetimi sorunlarının yaşandığı gör÷lmüştür. Bu bağlamda çalışma sonuçları alanyazınla benzerlik göstermektedir. Kazu, Bahçeci ve Kurtoglu (2021) çalışmalarında, uzaktan eğitimde karşılaşılan en

temel sorunun teknolojik yetersizlikler olduğunu belirtmiş, her öğrencinin teknolojik imkânlarla eşit şartlarda erişemediğini vurgulayarak bu süreçte öğrencilerin derse katılımının azaldığına dikkat çekmiştir. Arslan ve Şumuer (2020) araştırmalarında canlı derslerde karşılaşılan internet erişim problemleri, ses ve görüntü sorunları, öğrencilerin motivasyon düşüklüğü, derse katılımın yetersiz oluşu, süre yetersizliği, öğrencilerin öğrenme ortamlarının elverişsizliği ve gürültü problemleri gibi sorunlara değinmiştir. Han, Demirbilek ve Demirtaş (2021) çalışmalarında, uzaktan eğitimde öğrencilerin elverişli ortamlarda canlı derslere katılamadığını, etkileşimin asgari düzeye indiğini, öğrencilerin derse katılımının yetersiz olmasını ve velilerin canlı derslere doğrudan müdahale etmesini karşılaşılan sorunlar olarak ele almıştır. Benzer şekilde Colon (2021) da yaptığı araştırmada canlı derslerde karşılaşılan veli müdahalesinin altını çizmiş; bu sorunu azaltmak için öğretmenlerin değerlendirme ölçeklerini değiştirerek çoktan seçmeli testler yerine öğrencilere sözlü sınav uyguladıklarını belirtmiştir. Bu çalışmalardan farklı olarak Nartiningrum ve Nugroho (2020) ise uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerde öğretmenlerin öğrencileri çok fazla beklediklerini belirterek bu süreçte öğrenci davranışlarının oldukça rahat ve kaygısız olduğunu vurgulamıştır. Bu görüşü destekleyen bir diğer çalışmada, uzaktan eğitimde öğrenciler üzerinde kontrol mekanizması kurulamadığından öğrencilerin öğretmenlerine karşı saygılarının yitirdiği sonucu elde edilmiştir (Bayram, 2021).

5.2.9. Değerlendirme süreci

Araştırmada İngilizce öğretmenlerinin EBA ile gerçekleştirdikleri derslerde değerlendirme yaparken çoğunlukla ders içi etkinlikleri göz önünde bulundurdıkları veya verilen ev ödevlerini değerlendirdikleri; bazı öğretmenlerin ise sözlü sınavı ve quizler yaparak öğrencilerini değerlendirdikleri görülmüştür. Bu bağlamda uzaktan eğitimde sürece dayalı bir değerlendirmenin yapıldığı söylenebilir. Alanyazında yer alan benzer çalışmalar da bu görüşü destekler niteliktedir. Duman (2020) araştırmasında, uzaktan eğitimde ödevlere dayalı değerlendirmenin yapıldığını; verilen ödevlerin genellikle bireysel ödevler olduğu, ödevlere yönelik dönüt ve düzeltme verilmesinin gerektiği sonuçlarını elde etmiştir. Bayram (2021) ise çalışmasında uzaktan eğitimde değerlendirme boyutunda ödevlerin kullanıldığını belirtmiş; bu bağlamda verilen ödev ve çalışmaların veliler ya da başka yetişkinler tarafından yapıldığına dikkat çekerek uzaktan eğitimde yapılan değerlendirmenin güvenilirliğinin

düşük olduğuna vurgu yapmıştır. Benzer bir çalışmada da uzaktan eğitimde değerlendirme probleminin ortaya çıktığı; bu süreçte standartlaşmış sınavlar yerine ödevlerin ve öğrenci performanslarının değerlendirilmeye alındığı ve bu tür değerlendirmelerin öğrencilerin gözünde geçerli ve güvenilir olmadığı sonucu elde edilmiştir (Aslan, Turgut ve Aslan, 2021). Öte yandan Erdoğan ve Ayanoglu (2021) EBA platformunda ölçme değerlendirmeye ilişkin içeriklerin bulunmadığının altını çizerek uzaktan eğitimin değerlendirme boyutunun yetersizliğine vurgu yapmıştır. Araştırma sonucundan farklı olarak Yenerer (2021) ise uzaktan eğitimde öğretmenlerin farklı soru tiplerini kullanarak sonuca dayalı değerlendirme yaptıklarını belirtmiştir. Adıgüzel (2020) de benzer şekilde araştırmasında uzaktan eğitimde öğretmenlerin sonuca dayalı değerlendirme yaptıklarını; bu süreçte en yaygın olarak açık uçlu klasik yazılıları tercih ettiklerini belirtmiştir.

5.2.10. Ders süresi ve zamanlaması

Araştırmada İngilizce öğretmenlerinin çoğunluğu EBA ile gerçekleştirilen canlı derslerin süresinin yetersiz olmasından dolayı öğrencilerden geri bildirim almakta zorlandıklarını belirtmişlerdir. Bazıları ise internet erişimi sorunu ve öğrencilerin odaklanamama sorunlarının dersin süresini verimli kullanmayı olumsuz yönde etkilediğini vurgularken; öğretmenlerden birkaçı ise uzaktan eğitimde belirlenen ders süresini yeterli bulduklarını vurgulamıştır. Bununla birlikte araştırmada ortaokul öğrencilerinin çoğunluğu, ders sürelerini yetersiz bulurken; öğrencilerden bazıları ise ders sürelerinin yeterli bulmuştur. Öte yandan araştırmada velilerden bazıları derslerin süresini yetersiz bulduklarını belirtirken; velilerden bazıları ise ders sürelerinin yeterli olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca velilerden birkaçı ise sabah saatlerinde yapılan derslerin daha verimli olduğunu ifade etmişlerdir. Bu sonuca göre uzaktan eğitimde ders sürelerinin yeterliliğine ilişkin öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin ortak bir fikre sahip olmadığı görülmüştür. Nitekim eğitim paydaşları arasında yaşanan bu tutarsızlık alanyazında yer alan diğer çalışmalarda da görülmektedir. Karaman (2021) çalışmasında 30 dakikalık canlı derslerin yeterli olduğunu; sürenin uzatılmasının öğrenci dikkatini olumsuz yönde etkileyeceğini belirtmiştir. Erdoğan ve Ayanoglu (2021) ise çalışmasında farklı bir sonuç elde ederek ders sürelerinin yetersiz olduğunu vurgulamıştır. Benzer şekilde Arslan, Arı ve Kanat (2021) da çalışmalarında velilerin ders sürelerini yetersiz buldukları, özellikle de sayısal derslerde sürenin uzatılması

gerektiğini belirttikleri sonucuna ulaşmıştır.

5.2.11. Öğrenci-öğretmen ve veli iletişimi

Araştırmada İngilizce öğretmenlerinin çoğunluğu uzaktan eğitim sürecinde öğretmen-veli işbirliğinin sağlandığını belirtirken; bazı öğretmenler ise uzaktan eğitim sürecinde öğrenci öğretmen iletişiminin yeterli düzeyde oluşundan dolayı velilerle iletişime gerek kalmadığını belirtmişlerdir. Bununla birlikte gerek ortaokul öğrencileri gerekse veliler uzaktan eğitim sürecinde İngilizce öğretmenleri ile kurdukları iletişimden memnun olduklarını belirtmişlerdir. Buna göre uzaktan eğitim sürecinde öğretmen-öğrenci ve veli iletişiminin yeterli düzeyde sağlandığı görülmektedir. Bu bağlamda araştırma sonuçlarının alanyazın ile örtüşmediği söylenebilir. Zira alanyazın incelendiğinde uzaktan eğitimde iletişim noktasında benzer sonuçlar (Fidan, 2020; Saavedra, 2020; Yurtbakan ve Akyıldız, 2021) olmakla birlikte genellikle olumsuz sonuçların elde edildiği görülmüştür (Akyıldız, 2020; Baki ve Çelik, 2021; Bayram, 2021; Deli, 2021; Sığın, 2020; Sintema, 2020; Şengül, 2021; Türküresin, 2020).

Araştırmada ayrıca uzaktan eğitimde öğretmen-öğrenci ve veli iletişiminin çoğunlukla Web 2.0 araçları ya da telefon ile sağlandığı görülmüştür. Alanyazında yer alan çalışmalarda da benzer sonuçların elde edildiği görülmektedir. Duman (2020) uzaktan eğitimde öğretmen adaylarının öğretim elemanları ile e-posta veya WhatsApp vasıtasıyla iletişim kurduklarını belirtmiştir. Benzer şekilde Norman (2020), Amerika’da gerçekleşen uzaktan eğitimde öğretmen ve öğrencilerin e-mail, anlık mesajlar, sesli ya da görüntülü mesajlar aracılığıyla iletişime geçtiklerini belirtmiştir. Duban ve Şen (2020) ise araştırmalarında uzaktan eğitimde öğretmenlerin öğrencileri ile mesajlaşarak, telefonla veya görüntülü konuşarak öğrencilerine akademik ve psikolojik bağlamda destek olmaları gerektiğini vurgulamıştır.

5.2.12. İngilizce derslerine katılım düzeyi

Araştırmada İngilizce öğretmenleri ve ortaokul öğrencileri uzaktan eğitim sürecinde derslere katılımın yeterli düzeyde olmadığını belirtmişlerdir. Veliler de ise bu hususta fikir ayrılıkları yaşanmış; bazı veliler derslere katılımı yeterli görürken bazıları ise katılımın yeterince sağlanmadığını belirtmişlerdir. Bu sonuca göre derslere katılım noktasında eğitim paydaşlarının ortak bir fikri olduğu söylenebilir. Öte yandan derslerde görülen yetersiz katılımın teknolojik yetersizliklerden, öğrencilerin yaşadığı

motivasyon eksikliğinden ve öğrencilerin uzaktan eğitime alışamamalarından kaynaklandığı belirlenmiştir. Bu bağlamda elde edilen sonuçlar alanyazınla örtüşmektedir. Pregowska ve arkadaşları (2021) uzaktan eğitimde internet erişimi hususunda yaşanan sorunların canlı derslere katılımı olumsuz yönde etkilediğini belirtmiştir. Yine Nartiningrum ve Nugroho (2020), internet alt yapısı olmayan bölgelerde yaşayan öğrencilerin uzaktan eğitim derslerine katılmakta zorlandıklarını vurgulamıştır. Benzer şekilde Kürtüncü ve Kurt (2020) kırsal kesimlerde yaşayan öğrencilerin internete erişemedikleri ve canlı derslere katılım sağlayamadıklarını belirtmiştir. Metin, Gürbey ve Çevik (2021) ise araştırmalarında uzaktan eğitimde öğrencilerin bireysel öğrenme becerilerini edinemediklerini vurgulayarak motivasyonları düşen öğrencilerin derslere katılmadıklarının altını çizmiştir.

5.2.13. İngilizce derslerine karşı tutum

Araştırmada İngilizce öğretmenlerinin, ortaokul öğrencilerinin ve velilerin bazıları uzaktan eğitime yönelik olumsuz tutum sergilerken; bazılarının ise olumlu tutum sergiledikleri belirlenmiştir. Buna göre eğitim paydaşlarının uzaktan eğitime yönelik tutumlarında farklılıkların yaşandığı görülmüştür. Alanyazında yer alan benzer çalışmalarda da eğitim paydaşlarının uzaktan eğitimde olumlu tutum (Afşar ve Büyükdoğan, 2020; Nguyen vd., 2021; Özdal, 2020) veya olumsuz tutum (Akman, 2021; Koca, 2021; Taş, 2021; Yılmaz, 2020) sergiledikleri görülmüştür. Bu bağlamda kişilerin uzaktan eğitim tutumlarını etkileyen birçok unsurun olduğu ve ortaya çıkan sonuçların değişkenlik gösterdiği söylenebilir. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre, velilerin tutumunun öğrenciyi etkilemesi, odaklanamama sorunu, internet ve alt yapı sorunları, uzaktan eğitimden verim alınmaması ve yüz yüze eğitime yatkınlık uzaktan eğitime karşı olumsuz tutuma sebebiyet verirken; pandemi koşullarında uzaktan eğitimin gerekli olması görüşü ise kişilerin canlı derslere olumlu tutum sergilemelerine neden olmuştur. Dolmacı ve Dolmacı (2020), üniversite hazırlık öğrencilerinin uzaktan eğitimde yabancı dil öğretimine karşı olumsuz tutumlarını uzaktan eğitimin verimsizliğine, öğrencilerin odaklanma ve motivasyon sorunları ile yüz yüze eğitim alışkanlıklarına dayandırmıştır. Akgül (2021) uzaktan eğitimde öğrencilerin motivasyonlarının düşük olduğunu, canlı dersleri verimsiz bulduklarını ve derslere istemeyerek katıldıklarını belirtmiştir. Benzer şekilde Hutchings (2021) araştırmasında uzaktan eğitim derslerinin verimsiz geçmesinin öğrencilerin motivasyonunu

düşürdüğünü vurgulayarak öğrencilerin derslere devam etmediklerinin altını çizmiştir. Aktaş ve arkadaşları (2020) ise spor bilimlerinde okuyan öğrencilerin uzaktan eğitime karşı olumsuz tutumlarını incelemiş; uygulamalı derslerin uzaktan eğitimde verimli geçmediği ve bu bağlamda öğrencilerin uzaktan eğitim derslerine katılmak istemediği sonucuna ulaşmıştır.

5.2.14. Akademik başarı

Araştırmada İngilizce öğretmenleri EBA aracılığıyla gerçekleştirilen uzaktan eğitimin öğrencilerin akademik başarısını düşürdüğünü belirtmiştir. Bununla birlikte ortaokul öğrencileri ve velilerin çoğunluğu uzaktan eğitimin öğrencilerin akademik başarısına olumsuz etki ettiğini belirtirken; bazı öğrenci ve veliler ise aksini iddia etmişlerdir. Bu sonuca göre eğitim paydaşlarının görüşleri doğrultusunda uzaktan eğitimin akademik başarıyı düşürdüğü söylenebilir. Ayrıca araştırmada uzaktan eğitimde akademik başarının düşük olması öğrencilerin motivasyon ve odaklanma eksikliğinden, uzaktan eğitime alışamamalarından, veli ilgisizliğinden, ölçme değerlendirme sisteminin belirsizliğinden, canlı derslerde yaşanan aksaklıklardan ve teknolojik yetersizliklerden kaynaklanmaktadır. Alanyazın incelendiğinde çalışma sonuçlarına benzer ve farklı sonuçların elde edildiği görülmüştür. Saltuk ve Güngör (2020) araştırmalarında uzaktan eğitimin öğrencilerin akademik başarısını artırmadığını belirtmiştir. Benzer şekilde Bayram (2021) canlı derslere aktif şekilde katılmayan öğrencilerin öğrendiklerini içselleştirmediklerini ve akademik başarılarının düştüğünü belirtmiştir. Çoban ve Adıgüzel (2022) ise uzaktan eğitimde İngilizce derslerinde Web 2.0 araçlarının kullanımının öğrenci başarısına etkisini inceledikleri çalışmada, bu araçların öğrencilerin başarılarının arttığı sonucunu elde etmiştir.

5.2.15. Dil becerilerine etki

Araştırmada EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrencilerin dil becerilerine olumlu etkisine ilişkin İngilizce öğretmenleri, öğrencilerin dinleme ve okuma becerilerinin geliştiğini belirtmiştir. Bununla birlikte ortaokul öğrencilerinden kimisi konuşma ve okuma becerilerinin kimisi de dinleme ve yazma becerilerinin geliştiğini vurgularken; veliler ise çocuklarının dinleme, yazma ve okuma becerilerinin geliştiğini vurgulamıştır. Bu sonuca göre küçük farklılıklar olsa da eğitim paydaşlarının uzaktan eğitimin genel olarak dinleme ve okuma becerilerine olumlu etkisini

vurguladıkları söylenebilir. Öte yandan araştırmada EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin öğrencilerin dil becerilerine olumsuz etkisi incelendiğinde ise İngilizce öğretmenleri, öğrencilerin konuşma ve yazma becerilerinin gelişmediğini belirtmiştir. Bunun yanı sıra gerek ortaokul öğrencileri gerekse veliler uzaktan eğitimde konuşma ve yazma becerilerinin olumsuz etkilendiğine vurgu yapmıştır. Bu bağlamda araştırmada öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin fikir birliğine vardığı görülmüştür. Sonuç olarak araştırmada uzaktan eğitimle İngilizce öğretiminin öğrencilerin dinleme ve okuma becerilerini geliştirdiği; konuşma ve yazma becerilerini ise geliştirmediği söylenebilir. Alanyazında yer alan benzer çalışmalar da bu görüşü destekler niteliktedir. Akın (2021) araştırmasında uzaktan eğitimde İngilizce öğretiminde üretici becerilerin (konuşma ve yazma) alıcı becerilerine (dinleme ve okuma) kıyasla daha zor geliştirildiğini belirtmiştir. Benzer şekilde Karaman (2021) uzaktan eğitimde Almanca öğretiminin dinleme ve okuma becerilerini geliştirdiğini; fakat konuşma ve yazma becerilerini geliştirmede yetersiz kaldığını vurgulamıştır. Kılıç (2020) uzaktan eğitimde EBA dinleme materyallerinin öğrencilerin dinleme becerilerine etkisine ilişkin yaptığı deneysel çalışmada, öğrencilerin dinleme becerilerinin geliştiği ve akademik başarılarının arttığı sonucunu elde etmiştir. Doğan (2021) ise uzaktan eğitimde İngilizce konuşma becerilerinin edinimine ilişkin sorunlar yaşandığını; bu sorunların yeterince hedef dile maruz kalmamaktan, bilgi yetersizliğinden ve öğrencilerin kaygılarından kaynaklandığını tespit etmiştir. Öte yandan Kaplan ve Gülden (2021) uzaktan eğitimde Türkçe öğretiminde yazma becerilerinin geliştirilmediğini vurgulayarak uzaktan eğitimin dil öğretiminde dört temel beceriyi kazandırma noktasında yetersiz olduğunun altını çizmiştir.

5.2.16. Karşılaşılan problemler

Araştırmada uzaktan eğitimde karşılaşılan sorunlara ilişkin İngilizce öğretmenleri internet erişimine, EBA'nın sistemsal sorunlarına, derslere yeterli katılımın olmamasına, öğrencilerin odaklanma sorunlarına, iletişim eksikliğine ve teknolojik yetersizliklere vurgu yapmışlardır. Ortaokul öğrencileri bu süreçte EBA sisteminden ya da internet erişiminden kaynaklı problemler yaşadıklarını belirtirken; veliler ise internet sorunlarının yanı sıra çocuklarının yüz yüze eğitime alışık olması nedeniyle odaklanma ve motivasyon sorunları yaşadığını; ayrıca uzaktan eğitimin ne kadar süreceğine ilişkin yaşanan belirsizliklerin de sorun teşkil ettiğini belirtmişlerdir. Bu bağlamda eğitim

paydaşlarının benzer sorunları dile getirdikleri görülmüştür. Bu sonuca göre uzaktan eğitimde en çok karşılaşılan sorunların internet sorunları, teknolojik yetersizlikler ve öğrencilerin motivasyonlarının düşük olması söylenebilir. Alanyazın incelendiğinde benzer sonuçların elde edildiği görülmüştür. Sarışık, Sarışık ve Tuğra (2021) canlı derslerde sistemsel sorunlar yaşandığını; Mahyoob (2020) uzaktan eğitimde internet erişiminde problemlerle karşılaşıldığını; Erdoğan ve Ayanoglu (2021) canlı derslere öğrencilerin yeterli düzeyde katılmadığını; Yılmaz (2020) ise yüz yüze eğitime alışan öğrencilerin uzaktan eğitimde motivasyonlarının düştüğünü çalışmalarında belirtmişlerdir. Bayram, Bıyık ve Gölbaşı (2021) ise uzaktan eğitimde her öğrencinin internete erişemediğini ve bilgisayar, tablet gibi gerekli cihazlara sahip olmadığını belirterek uzaktan eğitimdeki fırsat eşitsizliğine (dijital uçurum) vurgu yapmıştır. Benzer şekilde Pellegrini ve Maltinti (2020) kırsal kesimde yaşayan öğrencilerin internet erişim konusunda sorunlar yaşadığını; teknolojik donanımına sahip olmayan öğrencilerin uzaktan eğitime katılamadıklarını belirtmiştir. Yılmaz ve arkadaşları (2020) ise çalışmasında uzaktan eğitimde yaşanan bağlantı sorunlarının ve donanım eksikliğinin yoğunlukla Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yaşandığını vurgulayarak, dijital uçuruma sebep olan gelir adaletsizliğine de dikkat çekmiştir.

5.2.17. Katılımcı önerileri

Araştırmada uzaktan eğitime ilişkin İngilizce öğretmenleri öğrencilerin motivasyonunu artırmada dijital araçların kullanılmasını, konuşma becerisini geliştirmeye ağırlık verilmesini, ders sürelerinin artırılmasını, teknolojik yetersizliklerin giderilmesini, öğretim programının sadeleştirilmesini, ana dili İngilizce olan öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecine dahil edilmesini ve uluslararası projelerle İngilizce öğretiminin desteklenmesini önermişlerdir. Bununla birlikte ortaokul öğrencileri ders sürelerinin artırılmasını, konuşma becerilerine yönelik etkinliklerin artırılmasını, farklı yöntem ve tekniklerle derslerin işlenmesini ve uzaktan eğitimde disiplinin sağlanmasına yönelik önlemlerin alınmasını önerirken; veliler ise ilgi çekici materyallerin kullanılmasını, ders sürelerinin artırılmasını, teknolojik yetersizliklerin giderilmesini ve öğretmenlerin motivasyonunu artırmaya yönelik maddi destek sağlanmasını önermişlerdir. Buna göre öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin benzer görüşlerde oldukları görülmüştür. Sonuç olarak araştırmada getirilen genel önerilerin teknolojik yetersizliklerin giderilmesi, ders sürelerinin artırılması, konuşma

becerilerinin geliştirilmesine yönelik etkinliklerin yapılması ve farklı yöntem tekniklerin kullanılması olduğu söylenebilir. Alanyazın incelendiğinde Shaikh (2021) uzaktan eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması için teknolojik yetersizliklerin giderilmesini önermiştir. Akgül (2021) gelir düzeyi düşük ailelere uzaktan eğitim sürecinde ücretsiz internet desteği sağlanması gerektiğini belirtmiştir. Benzer şekilde Taş (2021), uzaktan eğitimde öğrencilere internet ve donanım (bilgisayar, tablet vb.) desteği sağlanmasını ve ders içeriklerinin sadeleştirilmesini önermiştir. Bu bağlamda çalışma sonuçları alanyazınla örtüşmektedir. Ders sürelerine ilişkin ise alanyazında benzer ve farklı sonuçların elde edildiği görülmektedir. Akyıldız (2020) ders saatlerinin artırılması gerektiğini belirtirken; Özdoğan ve Berkant (2020) ise ders saatlerinin azaltılması gerektiğini belirtmiştir. Bunun yanı sıra alanyazında yer alan benzer çalışmaların araştırmada önerilen diğer görüşlerle örtüştüğü görülmüştür. Berksoy (2021) araştırmasında uzaktan eğitimde farklı yöntem ve tekniklerin kullanılması gerektiğini belirtmiştir. Koç (2021b) öğretim programlarının uzaktan eğitime uygun bir şekilde düzenlenmesini savunmuştur. Erdoğan ve Ayanoglu (2021) uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirme boyutunun yetersiz kaldığına dikkat çekerek EBA platformunun bu noktada kendini güncellemesini ve uygun ölçme değerlendirme yöntemlerinin oluşturulmasını önermiştir. Yürek (2021) uzaktan eğitime yönelik öğretmenlere hizmet içi eğitimlerin verilmesini vurgularken; Kuzu (2020) ise eğitim fakültelerinde okuyan öğretmen adaylarına da uzaktan eğitim derslerinin başlatılmasını gerektiğini vurgulamıştır. Bay, Karatay ve Üstün (2021) öğretmenlerin yanı sıra öğrencilerin dijital okuryazarlığını artırma noktasında gerekli eğitimlerin verilmesi gerektiğine dikkat çekmiştir.

5.2.18. Araştırma konusu ile ilgili eklenmek istenilenler

Araştırmada İngilizce öğretmenleri uzaktan eğitimde yaşanan fırsat eşitsizliklerinin ve motivasyon eksikliğinin giderilmesi gerektiğinin altını çizerek tüm bu olumsuzluklara rağmen uzaktan eğitimin pandemi sürecinde faydalı olduğunu vurgulamışlardır. Alanyazında yer alan benzer çalışmalar bu görüşü destekler niteliktedir. Yüksel (2021) araştırmasında öğretmenlerin karşılaştıkları problemlere rağmen uzaktan eğitimi verimli bulduklarını; hareketliliği azaltmak ve salgının bulaş hızını düşürmek noktasında gerekli gördüklerini belirtmiştir. Balaman ve Tiryaki (2021) çalışmalarında öğretmenlerin uzaktan eğitimi yeterli görmediklerini; buna rağmen

öğrencilerin eğitimlerini sürdürebilmeleri ve eğitim ortamından uzaklaşmamaları için uzaktan eğitimin uygulanması gerektiğini vurgulamışlardır. Sarışık, Sarışık ve Tuğra (2021) ise çalışmalarında uzaktan eğitimin mücbir durumlar (kar tatili, deprem vs) haricinde kullanılmaması gerektiği sonucuna ulaşmışlardır. Akgül (2021) de araştırmasında uzaktan eğitimin mevcut eğitim sistemiyle bağdaşmadığı; ancak geliştirildiği takdirde gelecekte daha iyi uygulanabileceği sonucunu elde etmiştir.

Araştırmada elde edilen bir diğer ek görüş ise mesleki deneyim süresi az olan öğretmenler için uzaktan eğitimin daha zor olduğudur ki bu görüş alanyazınla örtüşmemektedir. Zira Gaquit (2020) İsveç'te yaptığı araştırmada tecrübeli öğretmenlerin bile uzaktan eğitime adapte olamadıklarını ve bu süreçte kendilerini çaresiz hissettiklerini vurgulamıştır. Bu bağlamda pandemi sürecinde yaşanan uzaktan eğitimin bütün öğretmenler için daha önce tecrübe edinilmemiş bir deneyim olduğu ve bu yüzden yaşanan kaygının tüm eğitim paydaşlarınca hissedildiği söylenebilir. Dolayısıyla öğretmenlerin uzaktan eğitim noktasında daha donanımlı hale getirilmesi ve bu tür durumlarda uyum sorunları yaşamamaları için hizmet içi eğitimlerin verilmesi hatta çok daha öncesine gidilerek öğretmen adaylarının eğitilmesi ve bu bağlamda eğitim fakültesi programlarının yeniden düzenlenmesi gereklilik arz etmektedir (Kuzu, 2020; Yürek, 2021).

5.3. Öneriler

Araştırmanın bu bölümünde elde edilen sonuçlara bağlı olarak uygulamaya yönelik ve araştırmacılara yönelik bazı öneriler geliştirilmiştir.

5.3.1. Uygulamaya yönelik öneriler

- Öğrencilerin İngilizce derslerine katılımlarını artırmak için farklı yöntem ve teknikler uzaktan eğitime entegre edilmelidir.
- Öğrencilerin motivasyonunu artırmak amacıyla uzaktan eğitimde ilgi çekici materyallerin kullanımı artırılmalı; öğretmenlerin materyal ve içerik üretmesine ilişkin destekte bulunulmalıdır.
- Uzaktan eğitimde İngilizce derslerinde konuşma ve yazma becerilerini geliştirmeye yönelik etkinliklere ağırlık verilmelidir.
- Uzaktan eğitimde farklı amaç ve düzeylerde ödevler verilmeli; verilen ödevlerin takibi düzenli bir şekilde gerçekleştirilmelidir.

- Uzaktan eğitimde ölçme ve değerlendirmeye yönelik düzenlemeler getirilmeli; bu bağlamda çevrimiçi platformları güncellenmelidir.

- Öğretmenler uzaktan eğitimde üstleneceği rollere ilişkin farkındalık kazandırılması noktasında bilgilendirilmeli; öğrencilerin bu süreçte aktif rol alması sağlanmalıdır.

- Veliler uzaktan eğitim hakkında bilgilendirilmeli; bu bağlamda çeşitli seminerler ve rehberlik hizmetleri verilmelidir.

- Uzaktan eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması için gerekli donanım ve internet desteği verilmeli, alt yapı sorunları giderilmelidir.

- Öğretmenlere uzaktan eğitimle ilgili hizmet içi eğitimler verilmelidir.

- Eğitim fakültelerinde okuyan öğretmen adaylarına uzaktan eğitim farkındalığı kazandırılmalı; buna yönelik dersler öğretim programlarına konulmalıdır.

- Uzaktan eğitim sistemlerinin iyileştirilmesine yönelik çalışmalar yapılmalı; pandemi sonrasında da uzaktan eğitim destekleyici ve tamamlayıcı bir eğitim olarak uygulamaya konmalıdır.

5.3.2. Araştırmacılara yönelik öneriler

- Bu çalışma Erzurum ilinde görev yapan İngilizce öğretmenleri, ortaokul kademesinde okuyan öğrenciler ve veliler ile gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda farklı illerde yaşayan eğitim paydaşları ile benzer bir çalışma yapılabilir.

- Bu çalışmada İngilizce dersi özelinde eğitim paydaşları ile görüşmeler yapılarak nitel bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Farklı yöntemler ve veri toplama araçları kullanılarak diğer branşlar bazında da benzer araştırmalar yapılabilir.

- Bu çalışmada uzaktan eğitimde EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimi ele alınmıştır. Bu bağlamda uzaktan eğitimde İngilizce dersi özelinde kullanılan farklı platformların ve uygulamaların niteliği araştırılabilir.

- Bu çalışmada uzaktan eğitimde ortaokul kademesinde gerçekleştirilen İngilizce öğretimi öğretmen, öğrenci ve veli görüşleriyle sınırlandırılmıştır. Dolayısıyla farklı kademelerde farklı paydaşların (akademisyenler, okul yöneticileri vb.) görüşleri de ele alınarak uzaktan eğitimde İngilizce öğretiminin niteliği irdelenebilir.

KAYNAKÇA

Adıyaman, A. ve Demir, Ç. (2021).The effect of stay at home days on the language learning motivation of foreign language students during the COVID-19 Pandemic process. *Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 9, 374-388.

Akduman, G. (2021). Zoom yorgunluğu ölçeğinin Türkçe uyarlaması: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Journal of Behavior at Work*, 6 (1), 16-15.

Akgül, G. (2021). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin, ortaokul öğrencilerinin ve öğrenci velilerinin pandemi sürecindeki uzaktan eğitime ilişkin görüşleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Uşak: Uşak Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Akın, A. (2021). *The perceptions and experiences of instructors regarding teaching esp synchronously and asynchronously following Covid-19 outbreak via emergency remote teaching*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Akman, A. (2021). *İlköğretim din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmenlerinin uzaktan eğitime yönelik tutumları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Aksoğan, M. (2019). Uzaktan eğitim bağlamında harmanlanmış öğrenme. II. *Uluslararası Battalgazi Multidisipliner Çalışmalar Kongresi*, Malatya, Türkiye, s.1117-1124. M. Talas (Ed.).

Aksoy, N. (2017). *EBA'nın (Eğitim Bilişim Ağı) kullanım amacı, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kahramanmaraş: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Aktay, S. ve Keskin, T. (2016). Eğitim bilişim ağı (EBA) incelemesi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 2 (3), 27-44.

Akyıldız, S.T. (2020). Pandemi döneminde yapılan uzaktan eğitim çalışmalarıyla ilgili İngilizce öğretmenlerinin görüşleri (bir odak grup tartışması). *Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 21, 679-696.

Alabay, A. (2015). *Ortaöğretim öğretmenlerinin ve öğrencilerinin EBA (Eğitimde Bilişim Ağı) kullanımına ilişkin görüşleri üzerine bir araştırma*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Allan, C.N., Crough,J., Green,D., Brent, G. (2019). Designing rich, evidence-based learning experiences in stem higher education. C.N. Allan., C. Campbell ve J.

Crough (Ed.), *Blended Learning Designs in STEM Higher Education: Putting Learning First* içinde (s.339-363). Avustralya: Springer.

Alp, E. (2012). *Enfeksiyon kontrol programı*. Kayseri: Erciyes Üniversiteleri.

Anderson, L.W. (2021). Schooling interrupted: Educating Children and youth in the Covid-19 era. *C.E.P.S Journal*, 11,17-38.

Ankay, E. (2019). *5E öğretim modeline dayalı Eğitim Bilişim Ağı (EBA) kullanımının 5. sınıf öğrencilerinin kesirlerle toplama ve çıkarma işlemleri konusundaki başarısına, tutumuna ve bilgilerinin kalıcılığına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Arabacı, S. (2021). *Öğretmenlerin uzaktan eğitim algısı ve öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik tutumları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzincan: Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Arı, A.G. ve Kanat, M.H. (2020). Covid-19 (koronavirüs) üzerine öğretmen adaylarının görüşleri. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 459-492.

Arslan, E. (2019). *Ortaokul öğretmenlerinin ve öğrencilerinin Eğitim Bilişim Ağı (EBA) platformu hakkındaki görüşleri: Hatay ili örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Adana: Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Arslan, H.H. (2021). *Pandemi sürecinde uzaktan ve yüz yüze okul öncesi eğitimi alan çocukların sosyal becerilerinin karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Malatya: İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Aslan, R. (2020). Tarihten günümüze epidemiler, pandemiler ve Covid-19. *Göller Bölgesi Aylık Ekonomi ve Kültür Dergisi*, 8 (85), 36-41.

Aslan, S.A., Turgut, Y.E. ve Aslan, A. (2021). Teachers' views related the middle school curriculum for distance education during the Covid-19 Pandemic. *Education and Information Technologies*, 1-25.

Atalay, M. (2019). *Ortaokullarda eğitim bilişim ağı'nın (EBA) incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Aydın, F. (2021). *Covid-19 pandemi sürecinde müzik derslerinin işlenişine yönelik müzik öğretmenlerinin görüşleri: odak grup görüşmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Aztekin, B. (2020). *Öğretmenlerin eğitim bilişim ağı'na (EBA) yönelik farkındalık*

düzeyleri ve tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Zonguldak: Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Bakioğlu, B. ve Çevik, M. (2020). Covid-19 pandemisi sürecinde fen bilimleri öğretmenlerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Turkish Studies*, 15 (4), 109-129.

Baran, A. (2021). *Sınıf öğretmenlerinin Covid-19 pandemisi ile gelişen uzaktan öğretim süreci ile ilgili hazırbulunuşlukları tecrübeleri ve görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Basumatary, R. (2021). Impacts of Covid-19: A global challenge. *International Covid-19 and Current Issues Congress*, Türkiye: Babil Yayınları, s.46-51. D.M. Rimpillo. ve T.Fırat (Ed.)

Başaran, M., Doğan, E., Karaoğlu, E., Şahin, E. (2020). Koronavirüs (Covid-19) pandemi sürecinin getirisi olan uzaktan eğitimin etkililiği üzerine bir çalışma. *Academia Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5 (2), 368-397.

Benli, C. (2021). *Covid-19 ve salgın hastalıklar: Küreselleşmeye etkileri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Başkent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Berg, B.L. ve Lune, H. (2019). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (Çev: A. Arı) Konya: Eğitim Yayınevi.

Berksoy, İ. (2021). *Zorunlu sosyal izolasyon sürecindeki uzaktan eğitim eğilimleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Bozkurt, A. (2017). Türkiye’de uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve yarını. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3 (2), 85-124.

Bozkurt, A., Jung, I., Xiao, J., Vladimirschi, V., Schuwer, R., Egorov, G.,..., Paskevicius, M. (2020). A global outlook to the interruption of education due to COVID-19 pandemic: Navigating in a time of uncertainty and crisis. *Asian Journal of Distance Education*, 15 (1), 1-126.

Bozkurt, S. (2017). *Uzaktan eğitim yayıncılığında sinematografik tasarımın önemi ve etkileri: Bülent Ecevit Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Okan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Budak, F. ve Korkmaz, Ş. (2020). Covid-19 pandemi sürecine yönelik genel bir değerlendirme: Türkiye örneği. *Sosyal Araştırmalar ve Yönetim Dergisi*, 1, 62-79.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak E.K., Akgün Ö.E., Karadeniz Ş., Demirel F. (2018). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.

Cahapay, M.B. (2020). A reconceptualization of learning space as schools reopen amid and after COVID-19 pandemic. *Asian Journal of Distance Education*, 15 (1), 269-276.

Caird, S. ve Roy, R. (2019). Blended learning and sustainable development. *Encyclopedia of Sustainability In Higher Education*, 107-116.

Can, E. (2020). Coronavirüs (Covid-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye’de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6 (2),11-53.

Canpolat, U. ve Yıldırım, Y. (2021). Ortaokul öğretmenlerinin COVID-19 salgın sürecinde uzaktan eğitim deneyimlerinin incelenmesi. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAD)*, 7 (1), 74-109.

Cantürk, G. ve Cantürk, A. (2021). İngilizce öğretmenlerinin Covid-19 küresel salgını sürecinde gerçekleştirdikleri uzaktan eğitim deneyimleriyle ilgili görüşlerinin metaforlar yoluyla belirlenmesi. *Uluslararası Dil, Eğitim ve Sosyal Bilimlerde Güncel Yaklaşımlar Dergisi (CALESS)*, 3 (1), 1-37.

Ceylan, H. (2019). *Fen bilgisi öğretmenlerinin eğitim-öğretimde eğitim bilişim ağından (EBA) yararlanmaya ilişkin görüşleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Edirne: Trakya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Colon, M.C. (2021). *Puerto rican english teachers’ perceptions of distance reading lessons in times of Covid-19*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Porto Riko: Porto Riko Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Cone, L., Brogger, K., Berghmans, M., Decuypere, M., Förchler, A., Grimaldi, E., Vanermen, L. (2021). Pandemic acceleration: Covid-19 and the emergency digitalization of European education. *European Educational Research Journal*, 1-24.

Creswell, J.W. (2017). *Araştırma deseni: Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları* (Çev: S.B. Demir). Ankara: Eğiten Kitap Yayınları.

Çakın, M. ve Akyavuz, E.K. (2020). Covid-19 süreci ve eğitime yansıması: Öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 6 (2), 166-186.

Çetin, E. (2020). *EBA ders ile coğrafya öğretiminin öğrencilerin akademik başarısına etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Dokuz Eylül

Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Çiçek, İ., Tanhan, A. ve Tanrıverdi, S. (2020). Covid-19 ve eğitim. *Milli Eğitim Dergisi*, 1, 1091-1104.

Dağ, F. (2011). Harmanlanmış (karma) öğrenme ortamları ve tasarımına ilişkin öneriler. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (2), 73-97.

Deli, S. (2021). *Fen bilimleri öğretmenlerinin pandemi sürecindeki deneyimlerinin ve pandemi sonrası sürece ilişkin önerilerinin belirlenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Zonguldak: Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Demir, E. ve Demir, C.G. (2021). Investigation of parents' opinions about distance education during the Covid-19 pandemic. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 22 (2), 42-57.

Demir, T. (2021). *Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğretmenlerinin ve öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutumlarının incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Doğan, A. (2021). *Speaking ability problems of university students according to college english language instructors' perceptions in online education environment (during pandemic): A case study*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: T.C. Maltepe Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Doğan, S. ve Koçak, E. (2020). EBA sistemi bağlamında uzaktan eğitim faaliyetleri üzerine bir inceleme. *Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7 (14), 111-124.

Duman, S.N. (2020). Salgın döneminde gerçekleştirilen uzaktan eğitim sürecinin değerlendirilmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 49 (1), 95-112.

EBA (2021a). <http://ogmmateryal.eba.gov.tr/panel/Default.htm> (Erişim Tarihi: 25.10.2021)

EBA. (2021b). <https://www.eba.gov.tr/nasil-tv> (Erişim Tarihi: 18.10.2021)

Eken, Ö., Tosun, N., ve Eken, D.T. (2020). Covid-19 salgını ile acil ve zorunlu uzaktan eğitime geçiş: genel bir değerlendirme. *Milli Eğitim Dergisi*, 49 (1), 113-128.

Elçiçek, A. (2019). *Eğitim bilişim ağı (EBA) web sitesinin öğretmenler tarafından kullanım sıklığının incelenmesi: Mardin ili Kızıltepe ilçesi örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Er, K.O. (2006). İlköğretim 4. ve 5. sınıf İngilizce öğretim programlarının

değerlendirilmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39 (2), 1-25.

Erbay, A. (2018). *Fatih Projesi kapsamında kullanıma sunulan EBA (Eğitim Bilişim Ağı) ders İngilizce içeriklerinin ortaokul İngilizce öğretim programı açısından incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kayseri: Erciyes Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Erden, Z.Ş. (2021). *Covid-19 pandemi döneminde lise öğrencilerinin kaygı ve temel psikolojik ihtiyaçlarının incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep: Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Eren, E. (2020). Yeni tip koronavirüsün türk eğitim politikaları uygulamalarına etkisi: milli eğitim bakanlığının ve yükseköğretim kurulunun yeni düzenlemeleri. *Yükseköğretim Dergisi*, 10 (2), 153-162.

Erümit, S.F. (2021). The distance education process in K–12 schools during the pandemic period: Evaluation of implementations in Turkey from the student perspective. *Technology, Pedagogy and Education*, 30 (1), 75-94.

Ethnologue. (2021). What are the top 200 most spoken languages? <https://www.ethnologue.com/guides/ethnologue200> (Erişim Tarihi:11.11.2021)

Fansury, A.H., Januarty, R., Rahman, A.W., Syawal. (2020). Digital content for millennial generations: teaching the english foreign language learner on Covid-19 pandemic. *Journal of Southwest Jiaotong University*, 55 (3), 2-12.

Garrison, D.R. ve Kanuka, H. (2004). Blended learning: Uncovering its transformative potential in higher education. *Internet and Higher Education*, 7, 95-105.

Genç, M.F. ve Gümrükçüoğlu, S. (2020). Koronavirüs (Covid-19) sürecinde ilâhiyat fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitime bakışları. *Turkish Studies*, 15 (4), 403-422.

Gerede, M.P. (2019). *Eğitim bilişim ağı (EBA) 4.sınıf ders içeriklerine yönelik videoların çoklu ortam tasarım ilkelerine göre incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Gezer, M. ve Durdu, L. (2020). Eğitim bilişim ağı (EBA) ile ilgili tezlerin sistematik analizi. *Başkent University Journal of Education*, 7(2), 393-408.

Gökdemir, A. (2020). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin EBA'ya (Eğitim Bilişim Ağı) yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Aksaray: Aksaray Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Göktürk, İ. (2021). *Tarihsel süreçte önemli salgın hastalıklar ve Covid-19'un*

sektörel açıdan ekonomik etkileri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Van: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gürdoğan, M. (2019). *Harmanlanmış öğrenme uygulamalarının sosyal öğrenme ortamlarına aktarımının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Denizli: Pamukkale Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Güvendi, G.M. (2014). *Millî Eğitim Bakanlığı'nın öğretmenlere sunmuş olduğu çevrimiçi eğitim ve paylaşım sitelerinin öğretmenlerce kullanım sıklığının belirlenmesi: Eğitim bilişim ağı (EBA) örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Hacıoğlu, A. (2019). *10. sınıf coğrafya dersi topoğrafya ve kayaçlar konusunun öğretiminde EBA (Eğitim Bilişim Ağı) destekli öğretimin öğrencilerin akademik başarısına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Hamilton, L.S. ve Ercikan, K. (2022). Covid-19 and U.S. schools: Using data to understand and mitigate inequities in instruction and learning. F. M. Reimers (Ed.), *Primary and secondary education during Covid-19: Disruptions to educational opportunity during a pandemic* içinde (s.327-351). ABD: Springer

Haskanlı, B. (2021). *8.sınıf doğrusal denklemlerin öğretiminde EBA ile öğretimin etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kastamonu: Kastamonu Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Hebecci, M.T. ve Usta, E. (2015). Türkiye’de harmanlanmış öğrenme eğilimleri: Bir literatür çalışması. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8 (19), 196-219.

Hepokur, Ş.N. ve Kitiş, Y. (2021). Turkish adaptation of the changing lifestyle related behavior questionnaire during the Covid-19 pandemic; validity and reliability study. *International Covid-19 And Current Issues Congress*, Türkiye: Babil Yayınları, s.120-133. D.M. Rimpillo. ve T.Fırat (Ed.)

Herand, D. ve Hatipoğlu, Z.A. (2014). Uzaktan eğitim ve uzaktan eğitim platformlarının karşılaştırılması. *Çukurova Üniversitesi İİBF Dergisi*, 18 (1), 65-75.

Hew, K.F. ve Cheung, W.S. (2014). *Using blended learning: evidence-based practices*. Çin: Springer.

Hotar, N., Omay, R.E., Bayrak, S., Kuru üzüm, Z., Ünal, B. (2020). Pandeminin toplumsal yansımaları. *İzmir İktisat Dergisi*, 35 (2), 211-220.

Hutchings, K. (2021). *Through the eyes of the student: a narrative study of the traditional undergraduate student experience during Covid-19*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Illinois: Benedictine Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Ilgın, H.Ö. ve Ulupınar, Ş.C. (2021). Kamu hizmeti aracı olarak web sitelerinin kullanılabilirliği: EBA örneği. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 11 (17) , 4156-4180.

Iwabuchi, K., Hodama, K., Onishi, Y., Miyazaki, S., Nakae, S., Suzuki, K.H. (2022). Covid-19 and education on the front lines in Japan: What caused learning disparities and how did the government and schools take initiative? F. M. Reimers (Ed.), *Primary and secondary education during Covid-19: Disruptions to educational opportunity during a pandemic* içinde (s.125-151). ABD: Springer

İnanoğlu, A. (2019). *Sosyal bilgiler öğretiminde eğitim bilişim ağı'nı (EBA) kullanmak: nasıl ve ne kapsamda?* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

İnce, F. ve Evcil, F.Y. (2020). Covid-19'un Türkiye'deki ilk üç haftası. *SDÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 11 (2), 236-241.

İnce, V. (2018). *Eğitim bilişim ağında (EBA) yer alan soruların Türkçe öğretim programıyla karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Elazığ: Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Jacques, S. ve Ouahabi, A. (2021). Distance learning in higher education in France during the Covid-19 Pandemic Chapter 4. N Tomažević, D. Ravšelj, & A. Aristovnik (Ed.), *Higher education policies for developing digital skills to respond to the Covid-19 crisis: European and global perspectives* içinde (s.45-58.) <https://hal.univ-reunion.fr/INSA-CVL/hal-03214612v1> (Erişim Tarihi: 18.10.2021).

Johnson, B. ve Christensen, L.B. (2004). *Educational research: Quantitative, qualitative and mixed approaches*. Boston: Pearson Education, Inc.

Joshi, A., Vinay, M., ve Bhaskar, P. (2020). Online teaching amidst COVID-19 in India: an outlook. *Asian Journal of Distance Education*, 15 (2), 105-111.

Kahraman, M.E. (2020). Covid-19 salgınının uygulamalı derslere etkisi ve bu derslerin uzaktan eğitimle yürütülmesi: Temel tasarım dersi örneği. *İMÜ Sanat Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 6 (1), 44-56.

Kalemkuş, F. (2016). *Ortaöğretimdeki öğretmen ve öğrencilerin Eğitim bilişim ağı (EBA)'ya ilişkin görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Afyon: Afyon

Kocatepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Kang, B. (2021) How the Covid-19 pandemic is reshaping the education service. In, J. Lee & S. H. Han (Ed.), *The future of service post-COVID-19 pandemic: Volume 1* içinde, (s.15-36). Güney Kore: Springer.

Karaçorlu, A.T. (2018). *EBA platformundaki kavram haritaları ve infografiklerin kullanımına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Elazığ: Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Karadayı, M. (2021). *Üniversite öğrencilerinin uzaktan eğitim algılarında Covid-19 kaygısının, korkusunun ve demografik değişkenlerin rolü*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Ufuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Karasar, N. (2018). *Araştırmalarda rapor hazırlama*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Kavuk, E. ve Demirtaş, H. (2021). Covid-19 pandemisi sürecinde öğretmenlerin uzaktan eğitimde yaşadığı zorluklar. *E-International Journal Of Pedandragogy (E-IJPA)*, 1(1), 55-73.

Kaya, O. (2019). *Meslek lisesi öğretmen ve öğrencilerinin eğitim bilişim ağına ilişkin görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Kaygısız, S. ve Balçıklı, C. (2021). Is it possible to teach english through EBA Tv? Exploring student teachers' concerns and self-efficacy beliefs. *Journal of Educational Technology and Online Learning*, 4 (3), 489-502.

Kelismail, E. (2019). *Eğitim bilişim ağı (EBA) destekli öğretimin 6. sınıf öğrencilerinin cebirsel ifadeler alt öğrenme alanında matematik başarılarına ve tutumlarına etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Kılıç, A. (2020). *A study on improving EFL learners' listening skills through education informatics network (EBA) and identifying learners' perceptions towards the platform*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bursa: Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Kırmızıgül, H.G. (2020). Covid-19 salgını ve beraberinde getirdiği eğitim süreci. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7 (5), 283-289.

Klimova, B. (2021). An insight into online foreign language learning and teaching in the era of Covid-19 pandemic. *Procedia Computer Science*, 192, 1787-1797.

Koca, M.F. (2021). *Pandemi sürecinde ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin*

uzaktan eğitime karşı tutumları: Osmaniye ili örneği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Osmaniye: Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Koç, E.S. (2021a). Nasıl bir uzaktan eğitim? 1 yılın sonunda yapılan çalışmaların değerlendirilmesi. *International Anatolia Academic Online Journal Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (2), 13-27.

Koç, E.S. (2021b). İlkokul öğretim programlarının Covid-19 sonrası yaygınlaşan uzaktan eğitime uygunluğunun incelenmesi. *International Anatolia Academic Online Journal Sosyal Bilimler Dergisi*, 7 (1), 24-36.

Koçak, P.K. (2019). *Milli eğitim bakanlığı eğitim bilişim ağı'nda bulunan biyoloji dersi elektronik içeriklerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Konca, A.S. ve Çakır, T. (2021). Pandemi sürecinde uzaktan eğitim ile okul öncesi eğitimden ilkokula geçiş hakkında veli görüşleri. *Yaşadıkça Eğitim*, 35 (2), 520-545.

Kuloğlu, M.E. (2018). *İngilizce öğretmenlerinin eğitim bilişim ağı (EBA) kullanım durumlarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Kurnaz, A. (2020). *Using educational informatics network (EBA) as an educational learning platform in EFL courses In Turkey*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Adana: Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kurt, S. (2019). *Öğretmenlerin öğretim yönetim sistemi kullanım düzeylerini etkileyen faktörlerin tespiti: Erzurum ili EBA ders örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Kuzu, Ç.İ. (2020). Covid-19 pandemisi sürecinde uygulanan ilkokul uzaktan Eğitim Programı (EBA TV) ile ilgili veli görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 49 (1), 505-527.

Li, X. (2021) Online higher education in China during the pandemic: A narrative. *Global and Lokal Distance Education*, 7 (1), 1-12.

MEB (2021). Bakan Özer, okullarda yüz yüze eğitim hazırlıklarının detaylarını açıkladı. <https://www.meb.gov.tr/bakan-ozer-okullarda-yuz-yuze-egitim-hazirliklarinin-detaylarini-acikladi/haber/23938/tr> (Erişim Tarihi: 03.11.2021).

Miles, M. ve Huberman, M. (1994). *Data management and analysis methods*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

Naik, G. L., Deshpande, M., Shivananda, D. C., Ajey, C. P., Manjunath Patel, G. C. (2021). Online teaching and learning of higher education in India during Covid-19 emergency lockdown. *Pedagogical Research*, 6 (1), 1-14.

Nayci, Ö. (2021). Ön lisans öğrencilerinin çevrimiçi öğrenme hazırbulunuşlukları ve çevrimiçi öğrenme sürecine ilişkin deneyimleri. *International Journal of Eurasian Education and Culture*, 6 (12), 261-285.

Obuz, A.T., Gencer, N. ve Babahanoğlu, R. (2021). Covid-19 pandemisi konusunda Türkiye’de yapılan lisansüstü tezler üzerine bir değerlendirme. *Selçuk Sağlık Dergisi*, 2 (1), 42 – 64.

OECD (2020). Education policy outlook: France. www.oecd.org/education/policy-outlook/country-profile-France-2020.pdf (Erişim Tarihi: 29.09.2021).

Onüçyıldız, M. Çöğürçü, M.T., Demiröz, A., Solak, A., Kamanlı, M. (2021). Yapı işyerlerinde Covid-19 salgını için alınacak önlemler. *International Covid-19 and Current Issues Congress*, Türkiye: Babil Yayınları, s.161-168. D.M. Rimpillo. ve T.Fırat (Ed.).

Orakçıoğlu, E. (2019) *Türkiye’de uzaktan eğitim temalı 2013-2018 yılları arasında yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Osmanoğlu, A.E. ve Osmanoğlu, U.Ö. (2021). TRT EBA secondary school channel social studies courses: Attitude and perceptions of students. *Education Quarterly Reviews*, 4 (1), 226-239.

Özbay, Ö. (2015). Dünyada ve Türkiye’de uzaktan eğitimin güncel durumu. *Uluslararası Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2 (5), 376-394.

Özbey, A. (2019). *EBA destekli öğrenme ortamının ortaokul öğrencilerinin eşitlik ve denklem konusundaki başarı, tutum ve motivasyonlarına etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Zonguldak: Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Özdal, R. (2020). *A swift change in education: synchronous and asynchronous english language learning during Covid-19 pandemic*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özgümüş, Ö. (2018). *Bursa ilinde öğrenci-veli-öğretmenlerin eğitim bilişim ağının (EBA) kullanım sıklığının belirlenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Bursa: Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Özkanal, Ü., Yüksel, İ. ve Başaran Uysal.Ç.B. (2020). The pre-service teachers' reflection-on-action during distance practicum: A critical view on EBA TV english courses. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 8 (4), 1347-1364.

Öztürk, B. ve Çetinkaya, A. (2021). Pandemi döneminde bir eğitim aracı olarak televizyon: TRT EBA Tv. *İNİF E- Dergi*, 6 (1), 140-162.

Pala, F.K., Arslan, H., ve Özdiç, F. (2016). Eğitim Bilişim Ağı web sitesinin otantik görevler ve göz izleme ile kullanılabilirliğinin incelenmesi. *Ihlara Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2 (1), 24-38.

Parıldar, H. (2020). Tarihte bulaşıcı hastalık salgınları. *Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dergisi*, 30, 19-26.

Parlakkılıç, A. ve Mertoğlu, S. (2020). Blended distance education during Covid-19: evaluation of Turkey's K12 applications. *Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9 (18) , 49-61.

Patton, M.Q. (2002). *Qualitative research and evaluation methods* (3rd Edition). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

Pehlivan, D.S. (2020). *The use of EBA (Education Information Network) in teaching vocabulary and grammar to EFL young learners*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Muğla: Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Pregowska, A., Masztalerz, K., Garlinska, M., Osial, M. (2021) A world wide journey through distance education from the post office to virtual, augmented and mixed realities, and education during the Covid-19 pandemic. *Education Sciences*, 11 (118), 1-26.

Reimers, F.M. ve Schleicher, A. (2020). 2020 COVID-19 pandemisine karşı eğitimde atılabilecek adımlara rehberlik edecek bir çerçeve. *OECD*, 3-40.

Sanz, E.D. (2021). *Latino parent involvement of elementary english language learners: A case study exploring barriers and coping strategies during the Covid-19 pandemic*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. New York: St. John's Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Sarı, H.İ. (2020). Evde kal döneminde uzaktan eğitim: ölçme ve değerlendirmeyi neden karantinaya almamalıyız? *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi*, 3 (1), 121-128.

Sarışık, S., Sarışık, S. ve Tuğra, F. (2021). Pandemi sürecinde ortaokullarda canlı

ders uygulamasının kullanımının öğretmen görüşlerine göre incelenmesi. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 7 (2), 95 – 111.

Serçemeli, M. ve Kurnaz, E. (2020). Covid-19 pandemi döneminde öğrencilerin uzaktan eğitim ve uzaktan muhasebe eğitime yönelik bakış açıları üzerine bir araştırma. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademik Araştırmalar Dergisi*, 4 (1), 40-53.

Sezgin, S. (2021). Acil uzaktan eğitim sürecinin analizi: öne çıkan kavramlar, sorunlar ve çıkarılan dersler. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21 (1), 273-296.

Shaikh, G. (2021). *Uzaktan eğitim sürecinde İngilizce öğretmenlerinin görüşlerinin değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mardin: Mardin Artuklu Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Singh, H. ve Reed, C. (2001). A white paper: Achieving success with blended learning. *Centra Software*, 1-11.

Sirer, E. (2020). Eğitimin ekran üzerinden teknolojik dönüşümünde pandemi dönemi'nin etkisi. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 16 (29), 1989-2018.

Slaski, P., Grzelak, M. ve Rykala, M. (2020). Higher education: Related problems during Covid-19 Pandemic. *European Research Studies Journal*, 23 (3), 167-186.

Sönmez, H.İ. (2019). *Ters yüz edilmiş T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersinde eğitim bilişim ağı kullanılarak yapılan öğretimin öğrencilerin akademik başarı ve tutumlarına etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Amasya: Amasya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sözen, N. (2020). Covid-19 sürecinde uzaktan eğitim uygulamaları üzerine bir inceleme. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7 (12), 302-319.

Şengül, S. (2021). *6. sınıf öğrencilerinin, veli ve öğretmenlerin uzaktan eğitim sürecinde aile katılımına yönelik görüşleri: Çoklu durum çalışması örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Şireci, M. (2021). *Öğretmenlerin EBA tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kahramanmaraş: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.

Tari, S. ve Amonkar, G. (2021). Impact of Covid on higher education in India. *Educational Resurgence Journal*, 2 (5), 22-27.

Taş, H. (2020). Covid-19 sürecinde uygulanan uzaktan eğitime ilişkin öğretmen

görüşleri. *DILET2020 3.Uluslararası Uzaktan Öğrenme ve Yenilikçi Eğitim Teknolojileri Konferansı*, Ankara: Başkent Üniversitesi, s.78.

Tatlı, C. (2021). *Uzaktan eğitimde farklı etkileşim türlerinin eğitsel denkliklerinin incelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

TEDMEM (2021). *Türkiye'nin telafi eğitimi yol haritası*. Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.

Thomas, J. ve Harden, A. (2008). Methods for the thematic synthesis of qualitative research in systematic reviews. *BMC Medical Research Methodology*, 8 (45), 1-10.

Timur, B., Yılmaz, Ş. ve İşseven, A. (2017). Ortaokul öğrencilerinin eğitim bilişim ağı (EBA) sistemini kullanmalarına yönelik görüşleri. *Asya Öğretim Dergisi*. 5 (1), 44-54.

Tonbuluğlu, B. (2021). Türkiye’de acil durum uzaktan öğretim ve eğitim bilişim ağı (EBA) incelemesi. *İLKE Politika Notu*, 26, 1-15.

Tosun, N., Mıhçı, C. ve Bayzan, Ş. (2021). Challenges encountered by in-service K12 teachers at the beginning of the Covid-19 pandemic period: The case of Turkey. *Participatory Educational Research*, 8 (4), 359-384.

Tutar, M. (2015). *Eğitim bilişim ağı (EBA) sitesine yönelik olarak öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Türk, A., Bingül, B.A. ve Ak, R. (2020). Tarihsel süreçte yaşanan pandemilerin ekonomik ve sosyal etkileri. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 19 (COVID-19 Special Issue), 612-632.

Tüzün, F. ve Toraman, N.Y. (2020). Covid-19 sürecinde uzaktan eğitim öğrenci memnuniyetini etkileyen faktörlerin sek yöntemi ile analizi. *DILET2020 The 3rd International Conference on Distance Learning and Innovative Educational Technologies*, Ankara: Başkent Üniversitesi, s.302.

UNESCO. (2020a). Covid-19 impact on education. <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse> (Erişim Tarihi: 05.10.2021).

UNESCO. (2020b). National learning platforms and tools. <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse/nationalresponses> (Erişim Tarihi: 28.10.2021).

United Nations. (2020). Policy brief: education during covid-19 and beyond, united nations. <https://www.un.org/development/desa/dspd/2020/04/social-impact-of-covid-19> (Erişim Tarihi: 28.10.2021).

Uşun, S. (2006). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Ünsal, H. (2010). Yeni bir öğrenme yaklaşımı: Harmanlanmış öğrenme. *Milli Eğitim Dergisi*, 185, 130-137.

Vagle, M. D. (2014). *Crafting phenomenological research*. Walnut Creek, Ca: Left Coast Press.

Varişoğlu, B. (2019). Öğretmenlerin eğitim bilişim ağı (EBA) tutumlarının incelenmesi. *Turkish Studies Social Sciences*, 14 (6), 3511-3521.

Williamson, B., Eynon, R. ve Potter, J. (2020). Pandemic politics, pedagogies and practices: digital technologies and distance education during the coronavirus emergency. *Learning, Media and Technology*, 45 (2), 107-114.

Yamamoto, G.T. ve Altun, D. (2020). Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3 (1), 25-34.

Yaman, B. (2021). Covid-19 pandemisi sürecinde Türkiye ve Çin’de uzaktan eğitim süreç ve uygulamalarının incelenmesi. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 11 (17), 3298-3308.

Yavuz, R. (2016). *Eğitim fakültesi 1. sınıf öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin tutumları ile İngilizce dersine ilişkin tutumları arasındaki ilişki*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Yenerer, T. (2021). *Uzaktan eğitim uygulamalarının sınıf öğretmenleri görüşlerine göre değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, S. (2021). Pandeminin dünya çapında etkileri. <https://egitimekonomisi.org/pandeminin-dunya-capinda-egitime-etkileri/> (Erişim Tarihi: 20.10.2021).

Yıldız, F. (2014). *19.yüzyılda Anadolu’da salgın hastalıklar (veba, kolera, çiçek, sıtma) ve salgın hastalıklarla mücadele yöntemleri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Denizli: Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yıldız, T. ve Gündüz, Ş. (2019). Opinions of secondary school teachers about the

EBA course e-contents: A qualitative study. *Turkish Online Journal of Qualitative Inquiry (TOJQI)*, 10 (2), 243-266.

Yılmaz, E., Güner, B., Mutlu, H., Doğanay, G., Yılmaz, D. (2020). *Veli algısına göre pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinin niteliği*. Konya: Palet Yayınları.

YÖK (2020a.). YÖK'ten üniversite öğrencileri için kayıt dondurma ve erteleme hakkı. <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/erteleme-ve-kayit-dondurma-hakki.aspx> (Erişim Tarihi:13.11.2021).

YÖK (2020b.). *Üniversite izleme ve değerlendirme genel raporu 2020*. Ankara.

YÖK (2021). *Küresel salgında eğitim ve öğretim süreçlerine yönelik uygulamalar rehberi*, 1-19.

Yurtbakan, E. ve Akyıldız, S. (2020). Sınıf öğretmenleri, ilkokul öğrencileri ve ebeveynlerin Covid-19 izolasyon döneminde uygulanan uzaktan eğitim faaliyetleri hakkındaki görüşleri. *Turkish Studies*, 15 (6), 949-977.

Yürek, E. (2021). *Okul öncesi eğitimde uzaktan eğitimin uygulanabilirliğine yönelik okul öncesi öğretmenlerinin ve alandaki akademisyenlerin görüşlerinin incelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Zajdel, M., Kaniowska, M.M., Modrzynski, P., Komarnicka, A., Modrzynska, J. (2021). Conditions and determinants of distance education for students during the COVID-19 pandemic; Evaluation in the Kuyavia-Pomerania Region in Poland. *Sustainability*, 13, 1-26.

Zermane, H. ve Aitouche, S. (2020). Digital learning with Covid-19 in Algeria. *International Journal of 3d Printing Technologies and Digital Industry*, 4 (2), 161-170.

http-1: <https://www.hurriyet.com.tr/egitim/eba-canli-ders-saatlerinde-degisiklik-41668244> (Erişim Tarihi: 16.11.2021).

http-2:<https://www.trthaber.com/haber/egitim/trt-eba-tvde-10-bin-ders-videosuyla-rekora-imza-atildi-552321.html> (Erişim Tarihi: 25.10.2021).

http-3:<https://www.hurriyet.com.tr/egitim/ogrenciler-etkilesimli-kitaplari-sevdi-41195928> (Erişim Tarihi: 09.11.2021).

http-4: <https://www.kamuajans.com/hibrit-ve-seyretilmis-egitim-nasil-yapiliyor-hibrit-egitim-nedir> (Erişim Tarihi: 18.10.2021).

EKLER

Ek 1. Etik Kurul İzni

Evrak Kayıt Tarihi: 11.02.2021	Protokol No: 24155	Tarih: 03.03.2021
--------------------------------	--------------------	-------------------

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERÎ BİLİMLER BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU
KARAR BELGESİ

ÇALIŞMANIN TÜRÜ:	Yüksek Lisans Tez Çalışması
KONU:	Eğitim Bilimleri
BAŞLIK:	Pandemi Sürecinde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Aracılığıyla Gerçekleştirilen İngilizce Öğretiminin Niteliği: Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşleri (Erzurum İli Örneği)
PROJE/TEZ YÜRÜTÜCÜSÜ:	Doç. Dr. Bilge ÇAM AKTAŞ
TEZ YAZARI:	Şeyma KARABACAK
ALT KOMİSYON GÖRÜŞÜ:	-
KARAR:	Olumlu

Ek 2. Araştırma İzni

Gelen Evrak Tarih ve Sayısı: 13.04.2021-59534

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-36648235-605.01-23804468
Konu : Uygulama ve Anket Çalışma izni

07.04.2021

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi: a) 22.03.2021 tarihli ve E.50097 sayılı yazımız.
b) 24.03.2021 tarihli ve E.2074 sayılı yazımız.

İlgi yazılar gereği; 1) Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi **Şeyma KARABACAK**'ın, Doç. Dr. Bilge ÇAM AKTAŞ'ın danışmanlığında; "Pandemi Sürecinde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Aracılığıyla Gerçekleştirilen İngilizce Öğretiminin Niteliği: Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşleri (Erzurum İli Örneği)" konulu uygulama çalışması ile,

2) İBN Haldun Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Klinik Psikoloji Tezli Yüksek Lisans Programı [] numara ile kayıtlı öğrenci Yakup GÜNTAY tarafından, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Psikoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mücahit ÖZTÜRK'ün danışmanlığında; "Investigation of relationship between game addiction, attachment styles, game motivation and emotion regulation " konulu uygulama çalışmasının kabulüne ilişkin 07/04/2021 tarihli ve E.23737920 sayılı Valilik Onayı yazımız ekinde gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Salih KAYGUSUZ
İl Millî Eğitim Müdürü

Ek:

- 1- İlgi (a) yazı (10 sayfa)
2- İlgi (b) yazı (6 sayfa)

Dağıtım:

Anadolu Üniversitesi Rektörlüğüne
(Genel Sekreterlik, Yazı İşleri Müdürlüğü)

Güvenli Elektronik İmza

Aşlı ile Aynıdır
07.04.2021

T.C.
ERZURUM VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-36648235-605.01-23737920
Konu : Uygulama ve Anket Çalışma izni

07/04/2021

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi: a) Anadolu Üniversitesi Rektörlüğünün 22.03.2021 tarihli ve E.50097 sayılı yazısı,
b) İBN Haldun Üniversitesi Rektörlüğünün 24.03.2021 tarihli ve E.2074 sayılı yazısı.

İlgi yazılar gereği; 1) Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Şeyma KARABACAK'ın Doç. Dr. Bilge ÇAM AKTAŞ'ın danışmanlığında; "Pandemi Sürecinde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Aracılığıyla Gerçekleştirilen İngilizce Öğretiminin Niteliği: Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşleri (Erzurum İli Örneği)" konulu uygulama çalışması ile,

2) İBN Haldun Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Klinik Psikoloji Tezli Yüksek Lisans Programı [REDACTED] numara ile kayıtlı öğrenci Yakup GÜNTAY tarafından, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Psikoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mücahit ÖZTÜRK'ün danışmanlığında; "Investigation of relationship between game addiction, attachment styles, game motivation and emotion regulation" konulu anket çalışması için izin talebinde bulunulmuştur.

İlgi yazı ve ekleri, Bakanlığımızın 21.01.2020 tarihli ve E.1563890 (2020/2) sayılı genelgesi çerçevesinde Komisyonumuzca incelenmiş olup; "Araştırmaların, Eğitim Öğretim Faaliyetlerini Aksatmayacak Şekilde, gönüllük esasıyla ve varsa velli onay belgesinin onaylatılması" ve komisyon kararlarında belirtilen veri toplama araçlarının kullanılarak isimleri belirtilen okullarda uygulama ve anket çalışmasının yapılması, yapılan çalışmalarının sonuçlarının birer örneğinin Müdürlüğümüz, Strateji Geliştirme Şube Müdürlüğü (AR-GE Birimi)'ne gönderilmesi ve çalışmaların bir eğitim öğretim yılını kapsayacak şekilde yapılması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde olurlarınıza arz ederim.

Salih KAYGUSUZ
İl Millî Eğitim Müdürü

OLUR
Uğur KÖROĞLU
Vali a.
Vali Yardımcısı

FORM:2

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

ARAŞTIRMA DEĞERLENDİRME FORMU

ARAŞTIRMA SAHİBİNİN

Adı Soyadı	Şeyma KARABACAK
Kurumu / Üniversitesi	Anadolu Üniversitesi
Araştırma yapılacak iller	Erzurum
Araştırma yapılacak eğitim kurumu ve kademesi.	Ekli Listedeki Okullar
Araştırmanın konusu	Pandemi Sürecinde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Aracılığıyla Gerçekleştirilen İngilizce Öğretiminin Niteliği: Öğretmen, Öğrenci ve Veli Görüşleri (Erzurum İli Örneği)
Üniversite / Kurum onayı	Kurum Onayı İle
Araştırma / Proje /ödev / Tez önerisi	Araştırma İzni
Veri toplama araçları	Öğretmen, Öğrenci, Veli Görüşme Formu, Öğretmen, Öğrenci, Veli Demografik Bilgiler, Öğretmen, Öğrenci, Veli Görüşme Soruları,
Görüş İstenilecek Birim / Birimler.	
Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri konulu 2020/2 nolu genelge doğrultusunda yapılan incelemede araştırmanın kabulüne karar verildi.	
Komisyon Kararı	Oybirliği ile Kabulüne

Ek 3. Ortaokul Kademesinde Görev Yapan İngilizce Öğretmenlerine Yönelik Görüşme Soruları

1. EBA aracılığıyla dersinizi planlarken nelere dikkat ettiniz?
2. EBA aracılığıyla gerçekleştirdiğiniz İngilizce derslerinizde ne tür yöntem ve teknikleri kullandınız?
3. EBA aracılığıyla gerçekleştirdiğiniz İngilizce derslerinizde ne tür materyaller kullandınız?
4. EBA aracılığıyla gerçekleştirdiğiniz İngilizce derslerinizde ne tür ödevler verdiniz?
5. EBA aracılığıyla gerçekleştirdiğiniz İngilizce derslerinizde nasıl bir rol üstlendiniz?
6. EBA aracılığıyla gerçekleştirdiğiniz İngilizce derslerinizde öğrencilerinize ne tür roller verdiniz?
7. EBA aracılığıyla gerçekleştirdiğiniz İngilizce derslerinizde ne tür istenmeyen davranışlarla karşılaştınız? Bunlarla nasıl mücadele ettiniz?
8. EBA aracılığıyla gerçekleştirdiğiniz İngilizce derslerinizde değerlendirme sürecinde neler yaptınız?
9. Uzaktan eğitim sürecinde İngilizce derslerin süresi ve zamanlaması konusunda ne düşünüyorsunuz?
10. Uzaktan eğitim sürecinde öğrenci ve veliler ile kurulan iletişim hakkında neler söylemek istersiniz?
11. Uzaktan eğitim sürecinde, canlı derslerde öğrencilerinizin İngilizce derslerine katılım düzeyi nasıldı?
12. Uzaktan eğitim sürecinde, canlı derslerde öğrencilerinizin derse karşı tutumunu nasıldı?
13. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimi öğrencilerin akademik başarısını nasıl etkiledi?
14. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde hangi dil becerilerini kazandırdığınızı düşünüyorsunuz? Nedenleriyle açıklar mısınız?
15. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde hangi dil becerilerini kazandıramadığınızı düşünüyorsunuz? Nedenleriyle açıklar mısınız?
16. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde ne tür problemlerle karşılaştınız?

17. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin önerileriniz nelerdir?

18. Eklemek istediğiniz başka şeyler var mıdır?

Ek 4. Ortaokul Kademesinde Öğrenim Gören Öğrencilere Yönelik Görüşme Soruları

1. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde öğretmeniniz ne tür etkinlikler yaparak dersi anlattı?
2. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde öğretmeniniz ne tür materyaller kullandı?
3. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde öğretmeniniz ne tür ödevler verdi?
4. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerin süresi ve zamanlaması konusunda ne düşünüyorsunuz?
5. Uzaktan eğitim sürecinde İngilizce öğretmeniniz ile kurduğunuz iletişim nasıldı?
6. Uzaktan eğitim sürecinde, canlı derslerde katılım nasıldı?
7. Uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere yönelik sizin ve sınıf arkadaşlarınızın tutumu nasıldı?
8. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimi akademik başarılarınızı nasıl etkiledi?
9. Uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerde dinleme, konuşma, okuma ve yazma gibi dil becerilerinden hangilerini geliştirdiğinizi düşünüyorsunuz? Nedenleriyle açıklar mısınız?
10. Uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerde dinleme, konuşma, okuma ve yazma gibi dil becerilerinden hangilerini geliştiremediğinizi düşünüyorsunuz? Nedenleriyle açıklar mısınız?
11. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde ne tür problemlerle karşılaştınız?
12. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminin daha yararlı olması için ne önerirsiniz?
13. Eklemek istediğiniz başka şeyler var mıdır?

Ek 5. Ortaokul Kademesinde Öğrenim Gören Çocuğu Olan Velilere Yönelik Görüşme Soruları

1. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde çocuğunuz öğretmenin nasıl ders anlattığı ile ilgili size neler aktardı?
2. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde çocuğunuz öğretmenin derste kullandığı materyaller ile ilgili size neler aktardı?
3. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde çocuğunuza ne tür ödevler verildi?
4. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerin süresi ve zamanlaması konusunda ne düşünüyorsunuz?
5. Uzaktan eğitim sürecinde İngilizce öğretmeni ile nasıl iletişim kurdunuz?
6. Uzaktan eğitim sürecinde, çocuğunuzun canlı derslere katılım nasıldı?
7. Uzaktan eğitim sürecinde canlı derslere karşı sizin ve çocuğunuzun tutumu nasıldı?
8. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimi çocuğunuzun akademik başarısını nasıl etkiledi?
9. Uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerde dinleme, konuşma, okuma ve yazma gibi dil becerilerinden hangilerini çocuğunuzun geliştirdiğini düşünüyorsunuz? Nedenleriyle açıklar mısınız?
10. Uzaktan eğitim sürecinde canlı derslerde dinleme, konuşma, okuma ve yazma gibi dil becerilerinden hangilerini çocuğunuzun geliştiremediğini düşünüyorsunuz? Nedenleriyle açıklar mısınız?
11. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce derslerinde siz velilere ne gibi sorumluluklar yüklendi?
12. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretiminde ne tür problemlerle karşılaştınız?
13. EBA aracılığıyla gerçekleştirilen İngilizce öğretimine ilişkin önerileriniz nelerdir?
14. Eklemek istediğiniz başka şeyler var mıdır?

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Şeyma Karabacak
Cinsiyeti : Kadın
Yabancı Dil : İngilizce

Eğitim:

- Lisans, 2013, Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, İngilizce Öğretmenliği Programı, Erzurum.
- Lise, 2008, Mecidiye Anadolu Lisesi, Erzurum
- Ortaokul, 2004, Şair Nef'i İlköğretim Okulu, Erzurum
- İlkokul, 2001, Palandöken İlköğretim Okulu, Erzurum

Mesleki Geçmiş:

2020-Halen	İngilizce Öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı Antalya Serik Şehit Hasan Güçlü Mesleki Teknik ve Anadolu Lisesi
2016 – 2020	İngilizce Öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı Erzurum Yakutiye Faik Güngör Ortaokulu
2013 – 2016	İngilizce Öğretmeni, Milli Eğitim Bakanlığı Erzurum Karayazı Üzengili Ortaokulu